

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

СОБІНА СВІТЛАНА АНДРІЇВНА

УДК 811.161.1'373.23

ДИСЕРТАЦІЯ

СТРУКТУРА ТА КОГНІТИВНА СЕМАНТИКА НАЗВ ТВОРЧИХ
КОЛЕКТИВІВ У СУЧАСНОМУ АНТРОПОНІМІКОНІ РОСІЙСЬКОЇ
МОВИ

Спеціальність 035 – Філологія

03 – Гуманітарні науки

Подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

С. А. Собіна

Науковий керівник Амічба Дімона Петрівна, кандидат філологічних наук,
доцент

Оригінал дисертації
Попова спец. вг.
Д.08.051.014
Дніпро 2021
проф. Попова Т.С.

АНОТАЦІЯ

Собіна С. А. Структура та когнітивна семантика назв творчих колективів у сучасному антропоніміконі російської мови. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 035 «Філологія». – Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, Дніпро, 2021.

У дисертації вирішено завдання узагальнення та опису семантико-прагматичної структури назв творчих колективів (далі – НТК), виявлено особливості їхнього когнітивно-семантичного аналізу. До наукового обігу залучено термін артгрупонім на позначення цих власних назв, запропоновано когнітивно-семантичну модель, за якою створюють НТК.

У першому розділі роботи розглянуто теоретичні та методологічні засади опису найменувань творчих колективів у сучасній російській мові. Встановлено, що в лінгвістичній літературі достатньо уваги приділено різноманітним ергонімам, однак назви саме творчих колективів у когнітивному та структурному аспектах системно не осмислені, бо не ставали предметом розгорнутих наукових досліджень. Викладено історію та стан вивчення ономастичного матеріалу в мовознавстві. Аналіз функційної специфіки імені дав змогу виділити основні функції онімів. До наукового обігу залучено термін *артгрупонім*, який виділяє власне назви творчих колективів серед ергонімів. Визначено, що артгрупоніми базовані на будь-якому іншому виді онімів, а також на апелятивах. З огляду на структуру НТК виокремлюють певні моделі, що здебільшого підпорядковані загальним закономірностям синтаксису.

Акцентовано увагу на тому, що у більшості НТК взято за основу вже наявні в мові слова, які створено за допомогою як традиційних способів

словотворення (афіксальний, субстантивація, аббревіація), так і менш поширених (гендіадис, голофразис, капіталізація тощо).

Наголошено на тому, що сучасний етап дослідження власних назв можна умовно визначити як інтеграційний, тому для оброблення НТК у науковій роботі застосовано загальні та окремі методи і прийоми системного аналізу, що дають змогу охарактеризувати структуру й семантику НТК.

У другому розділі запропонована когнітивно-семантична класифікація найменувань творчих колективів як соціально-культурних об'єднань. Обґрунтовано, що когнітивне наповнення артгрупонімів визначають тими асоціаціями, які виникають (або потенційно можуть виникнути) в адресата та адресанта. Ці асоціації можуть бути схожими, що й допомагає зацікавити потенційного реципієнта. Серед НТК виокремлено дві когнітивно-семантичні групи: назви, що з'явилися внаслідок онімізації, та назви, що постали на основі апелятивів. Кожну групу поділено на когнітивно-семантичні підгрупи, мотивовані когнітивно значущими одиницями. Структурно НТК поділено на: 1) буквено-цифрові НТК; 2) однослівні НТК; 3) багатослівні НТК. Серед артгрупонімів, виражених синтаксичним словосполученням, розрізняємо конструкції із залежними й незалежними компонентами. Аргументовано, що малопродуктивним є тип, що унаочнений НТК-реченнями. За структурною характеристикою НТК репрезентовано трьома типами, поданими за спадною частотністю: багатослівні, однослівні, буквено-цифрові.

Асоціації, які виникають або мають виникнути у процесі сприйняття тієї чи тієї назви, узагальнено за трьома критеріями вибору назви: це милозвучність назви, її оригінальність та постать, з якою назву асоційовано. Встановлено, що милозвучність імені, як національного, так і іншомовного, загалом є суб'єктивним поняттям, тому не завжди асоціації адресата та адресанта можуть збігатися.

З'ясовано, що оригінальність назви досягають завдяки асоціаціям із походженням імені, його первинним значенням, казковим походженням, психологією, містикою та езотерикою, фольклором та намаганням його популяризувати, історичними подіями, технічними інноваціями (відеоігри, інтернет-програми), символічністю, кольором, звуконаслідуванням тощо. Серед постатей зазначаємо членів колективу, найчастіше його керівника(-ів), відомих акторів, письменників, історичних осіб, літературних та кінематографічних персонажів тощо.

У наведеній когнітивно-семантичній класифікації НТК виокремлено дві групи: 1) НТК, мотивовані антропонімами, 2) НТК, мотивовані іншими онімами та апелятивами. До першої когнітивно-семантичної групи уналежнюємо всі НТК, до складу яких входить будь-який антропонім, а саме: нейтральне ім'я, демінутивне ім'я, ім'я + патронім, ім'я + прізвище, прізвище, ім'я / прізвище + ввічливе звертання, ім'я + титул, фіктонім, літературно-мистецьке ім'я тощо.

Когнітивно-семантичні групи, створені на основі інших онімів (топонімів, ергонімів, зоонімів) й апелятивів, об'єднано за такими превалювальними критеріями: назви, що позначають об'єкти навколишнього світу, зовнішність чи якості людини, абстрактні поняття. Серед таких НТК, виходячи з аналізу теоретичних праць і фактичного матеріалу дослідження, виокремлено низку когнітивно-семантичних груп, як-от: 1) НТК, мотивовані назвами певної локації, зокрема космічного простору, етнічних спільнот, місцевостей, вулиць, районів, міст, річок, водоспадів, морів, вигаданих топонімів, організацій, будівель, закладів освіти; 2) НТК, пов'язані з назвами тваринного та рослинного світу (рослини, тварини, риби, комахи, явища природи та погодні умови, дерева, кольори); 3) НТК, базовані на поняттях науки, що охоплюють біологічні, фізичні, медичні реалії; 4) НТК, мотивовані назвами реалій мистецтва (вказівка на літературних героїв, алюзії на

літературні твори, народну творчість, фільми, серіали, пісні, музичні акорди та жанри); 5) НТК, мотивовані назвами реалій повсякденного життя; 6) НТК, мотивовані часовими визначеннями (пори року, місяці, періоди життя людини, дитинство, юнацтво); 7) НТК, мотивовані назвами історичних реалій; 8) артгрупоніми, мотивовані словами, що так чи так позначають людину, зокрема її зовнішній вигляд, поведінку, риси характеру, здібності людини або групи людей, родинні стосунки; 9) НТК, пов'язані з особливостями процесу спілкування, зі значенням протесту або заперечення, привітання, комунікація в певній ситуації; 10) НТК, пов'язані з соціальним, діяльнісним статусом людини, зокрема номінації, які характеризують людину за професією, родом занять або захопленням, слова-маркери гендерної належності; 11) НТК – абстрактні поняття тощо.

Класифікація когнітивно-семантичних підгруп НТК дає змогу висновкувати: мотивація таких артгрупонімів пов'язана з різноманітними поняттями і реаліями життя. Серед мотиваційних типів НТК фіксуємо переважно символічні, ситуативні, асоціативно-локативні та квалітативні артгрупоніми.

У третьому розділі охарактеризовано словотвірний критерій лінгвістичної інтерпретації найменувань творчих колективів у сучасній російській мові. У межах нашого дослідження виокремлено основні способи творення артгрупонімів, як-от: лексико-семантична деривація, лексико-стилістична деривація, аналітична деривація, морфемна деривація, морфолого-синтаксична деривація, мовноігрова деривація.

Доведено, що найбільш поширеними під час номінації творчих колективів є НТК, утворені лексико-семантичним способом. Встановлено, що такі НТК поєднують не лише інформативність і прагматичність, глибину змісту і форми, а й несуть сугестивний, експресивно-емоціональний компоненти. Тісний зв'язок цих компонентів вербалізує семантику, оскільки

вони метафорично структуровані. З'ясовано, що цей спосіб охоплює НТК, утворені за допомогою метонімічної й метафоричної онімізації, трансонімізації, номінації із числовими компонентами та найменування із застосуванням матеріальної індексації, що символічно забарвлюють назви творчих колективів.

Доведено, що продуктивним виявився аналітичний спосіб творення НТК. Ергоніми-речення й ергоніми-словосполучення здатні передати щонайбільше змісту, що вкладають в назву, їх широко використовують для раціональної та емоційної характеристики об'єкта номінації, незважаючи на те, що програють однослівним власним назвам у стислості форми.

Лексико-стилістичний спосіб характеризуємо використанням зниженої й запозиченої лексики. Зауважимо, що назви такого змісту лібералізують мову. Проте стилістичні прийоми збагачують мову, роблять назви експресивнішими й цікавішими.

Встановлено, що мовна гра як свідоме творче й нестандартне використання мовних одиниць виконує не лише естетичну функцію, але й допомагає налаштовувати реципієнта на відповідне сприйняття і реакції, має прагматичний потенціал. Мовна гра, зреалізована на багатьох мовних рівнях, може не лише посилити прагматичне спрямування НТК, але й змінити їхню семантику. Усе це зумовлює активне вживання номінаторами мовноігрового способу для творення артгрупонімів.

Обґрунтовано, що морфемна деривація менш поширена, це пояснюємо потенційною складністю в тлумаченні й подальшому відтворенні таких слів імовірними реципієнтами артгрупонімів. Серед цього способу словотворення актуальним є осново- і словоскладання та аббревіація. Оптимальність таких назв полягає в зручності форми й наявності щонайбільшого інформаційного змісту про групу загалом чи творчість колективу.

Морфолого-синтаксичний спосіб у матеріалі нашого дослідження є найменш продуктивним. Явище переходу слів з однієї частини мови в іншу кваліфікуємо як зміну й змісту слова, і його парадигматичної чи словотвірної форми.

Обґрунтовано, що деривацію артгруппонімів можна вважати лише відносно стабільною, оскільки її мовнотвірну систему постійно оновлюють і збагачують.

У висновках узагальнено результати дослідження, запропоновано його подальші перспективи з огляду на отримані результати. Зокрема, визначено, що артгруппонім – це поняття, яке втілює когнітивно-семантичні особливості онімного простору, а також лексична одиниця, в утворенні якої можна простежити дію словотвірних особливостей і моделей.

У роботі доведено, що назва творчого колективу є особливим видом оніма, різновидом ергоніма, який запропоновано назвати терміном *артгруппонім*. Такою назвою можуть виступати практично всі види онімів, які є результатом вторинної номінації. Ергонім (артгруппонім) є суб'єктивно створюваною назвою, яка дає змогу використовувати широку палітру наявних мовних та мовленнєвих засобів.

Встановлено, що артгруппоніми будують за певною когнітивно-семантичною моделлю, елементами якої вважаємо походження оніма, асоціативні зв'язки, мету його створення з боку творця та асоціативні зв'язки з боку реципієнта. Така когнітивно-семантична модель може успішно спрацьовувати в разі повного або часткового збігу асоціативних зв'язків носіїв ідіостічних мов.

Артгруппоніми утворюють за допомогою різних способів словотвору. Наведена у роботі класифікація артгруппонімів розширює уявлення про різноманіття способів утворення НТК, а також дає змогу виявити

найпродуктивніші з них. Встановлено, що для артгрупонімів характерними є й нетрадиційні, okazіональні засоби словотвору.

Обґрунтовано, що когнітивно-семантичною основою вибору артгрупоніма є такі критерії, як милозвучність назви, її оригінальність та зв'язок з певною постаттю. НТК можуть виникати внаслідок онімізації чи переходу апелятива в онім (відапелятивізації). Доведено, що різноманітні види мовної гри на різних рівнях також спрямовані на створення оригінальної та успішної назви.

НТК, які зазнали на початку ХХІ ст. важливих трансформацій у контексті словотвірних і когнітивно-семантичних процесів, оформилися і функціонують в сучасній російській мові як мікросистема зі своїми внутрішніми закономірностями. Усе це підтверджує, наскільки динамічно відбувається постійне оновлення лексики, а особливо її ономастичного різновиду.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що в роботі вперше у межах дослідницького поля сучасної лінгвістичної прагматики комплексно проаналізовано назви творчих колективів ХХІ ст. у антропоніміконі російської мови, збагачено новим ономастичним матеріалом її лінгвістичний реєстр; поглиблено відомості про закономірності формування та функціонування онімів, як своєрідних лексичних одиниць, що протягом тривалого періоду розвитку накопичили у своїх комунікативних смислах різноманітні прагматичні елементи семантики. У виконаній праці досліджено когнітивно-семантичні особливості НТК, розроблено нову методику їх аналізу, яку можна застосувати до інших лексичних одиниць, вивчено їхні словотвірні типи, удосконалено теоретичну базу лінгвістичних досліджень онімів; уперше представлено та обґрунтовано принципи опису семантики ергонімів, окреслено їх місце в мовній системі загалом.

Методологічна база дослідження вможливила виявлення й опис когнітивно-семантичної моделі артгрупонімів, яка охоплює загальне значення ключових слів у зв'язку з їх походженням, значенням, референтною віднесеністю з урахуванням нових асоціативних зв'язків адресанта і адресата.

Теоретичне значення дисертації зумовлено її спрямуванням на вирішення сучасних проблем теорії ономастики загалом і НТК зокрема. Одержані результати дослідження поглиблюють знання про назви творчих груп, окреслюють місце НТК у системі пропріальної лексики. У дослідженні відтворено картину культурного й ментального розвитку, репрезентовано екстралінгвальні чинники функціонування антропонімікону. Подані до мовних фактів коментарі вможливають активізацію утворення назв, урізноманітнюють ономастичний простір.

Практичне значення одержаних результатів дисертації полягає в тому, що її висновки та узагальнення є внеском в ономастику та когнітивну лінгвістику. Отримані результати можуть бути застосовані під час викладу теоретичних курсів стилістики російської мови, у курсах за вибором з когнітивної лінгвістики. Окремі результати можуть стати корисними під час напрацювання навчально-методичних матеріалів з ономастики для студентів-русистів, а також для написання курсових та кваліфікаційних робіт. Зафіксований і проаналізований у дисертаційній праці фактичний матеріал доцільно використовувати для підготовки навчальних посібників і підручників з ономастики, у лексикографічній практиці, зокрема для поповнення реєстру ономастичного простору. Крім того, дослідження є корисним для істориків, культурологів, етнологів і краєзнавців.

Пропонована дисертація відкриває перспективи подальших досліджень у таких напрямках, як порівняльний, структурний та когнітивно-

семантичний аналіз НТК у сучасному антропоніміконі російської, української, англійської мов.

Ключові слова: онім, ергонім, назва творчого колективу, артгрупонім, антропонімікон, структурний аналіз, когнітивно-семантичний аналіз, когнітивно-семантична група.

Список публікацій здобувача, у яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

– *у фахових виданнях категорії Б, В, включених до міжнародної наукометричної бази “Index Copernicus”*

1. Падура С. А. Структурные особенности наименований творческих коллективов (на материале русского языка). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету; серія: «Філологія»*. Одеса, 2016. Вип. 25. С. 59–61.

2. Падура С. А. Постановка проблемы исследования структуры и когнитивной семантики наименований творческих коллективов в современном антропонимиконе. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»; серія: «Філологія»*. Острог, 2017. Вип. 64. Ч. 2. С. 63–66.

– *У фахових виданнях, затверджених МОН України:*

1. Падура С. А. Когнитивный подход к изучению антропонимов. *Лингвистика. Лингвокультурология*. Днепро, 2017. Том 11. С. 128–135.

2. Падура С. А. Метод когнитивной семантики как основа для изучения вопросов современной антропонимики. *Закарпатські філологічні студії*. Ужгород, 2018. Вип. 3. Том 1. С. 62–69.

3. Собіна С. А. Трансонімізація як різновид лексико-семантичного словотвору найменувань творчих колективів. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених*

Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.
Вип. 7. № 24. 2020. С. 86-91.

– *У закордонних виданнях:*

1. Собіна С. А. Способи словотворення найменувань творчих колективів у сучасній російській мові. *«Sciences of Europe»*. Прага, 2020. Т 3, Вип. 47. С. 34 – 37.

2. Собіна С. А. Дослідження структури та когнітивної семантики найменувань творчих колективів. International scientific and practical conference. *Issues of modern philology in the context of the interaction of languages and cultures*. Венеція, 2019. С. 81 – 83.

– *Видання, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації на наукових конференціях, семінарах:*

1. Собіна С. А. Когнітивна природа найменувань творчих колективів у сучасному антропоніміконі російської мови. Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції *«Лінгвістичні та лінгвокультурологічні аспекти навчання іноземних студентів у закладах вищої освіти України»*. Дніпро, 2020. С. 79–81.

2. Собіна С. А. Морфологічний словотвір найменувань творчих колективів. Міжнародна науково-практична конференція. *Філологія: сучасний погляд на вивчення актуальних проблем*. Запоріжжя, 2020. С. 52–53.

3. Собіна С. А. Дослідження найменувань творчих колективів через призму когнітивної семантики. Міжнародна науково-практична конференція. *Південноукраїнська організація «Центр філологічних досліджень»*. Одеса, 2019. Ч. 2. – С. 15–17.

4. Собіна С. А. Структурные особенности наименований творческих коллективов. Міжнародна науково-практична конференція. *«Сучасні наукові дослідження представників філологічних наук та їхній вплив на розвиток мови та літератури»*. Львів, 2017. С. 125–127.

Abstract

Sobina S. A. Structure and cognitive semantics of the artistic groups' names in modern anthroponymicon of the Russian language. – Qualifying scientific paper on the rights of the manuscript.

PhD Thesis for the scientific degree of Philosophy Doctor in the specialty 035 “Philology”. Oles Honchar Dnipro National University, Dnipro, 2021.

The dissertation solves the problem of generalization and description of structural features of the names of creative teams (hereinafter – NCT) and conducts their cognitive-semantic analysis. The term artgrouponym is used in scientific circulation to denote these proper names. A cognitive-semantic model is proposed, according to which these names are created.

In the first section of the work the theoretical and methodological bases of the description of names of creative groups in modern Russian are considered. In the linguistic literature, enough attention is paid to various ergonyms, but the names of creative teams in a cognitive and structural perspective are not systematically understood, because they have not become the subject of extensive research yet. The section describes the history and state of the study of onomastic material in linguistics. Analysis of the functional specificity of the name made it possible to identify the main functions of onyms. The term artgrouponym is introduced into the scientific circulation, which distinguishes the names of creative groups among ergonyms. It is determined that artgrouponyms can be based on any other type of onyms, as well as on appellative units. It is noted that in terms of their structure, certain models that are mostly subject to the general laws of syntax are distinguished.

Emphasis is placed on the fact that most NCT are based on words already existing in the language, which are created using both traditional methods of word formation (affix, substantivization, abbreviation) and less common (gendiadis, holophrasis, capitalization, etc.).

It is noted that the current stage of research of proper names can be conditionally defined as integrative, so for the processing of NCT in scientific work general and individual methods and techniques of systems analysis are used, which allow characterizing the structure and semantics of NCT.

The second chapter proposes a cognitive-semantic classification of the names of creative teams as socio-cultural associations. It is substantiated that the cognitive content of artgrouponyms is determined by those associations that arise (or potentially may arise) in the recipient and the addresser. These associations may be similar, which helps to interest the potential addressee. There are two cognitive-semantic groups among NCT: names based on the onymization, and names based on the appellation. Each group is divided into cognitive-semantic subgroups motivated by cognitively significant units. Structurally, NCT are divided into 1) alphanumeric NCT; 2) one-word NCT; 3) verbose NCT. Among the artgrouponyms expressed by a syntactic phrase, we distinguish constructions with dependent and independent components. It is argued that the type illustrated by NCT sentences is unproductive. According to their structural characteristics of NCT are represented by three types, presented in descending frequency: verbose, single-word, alphanumeric.

Associations that arise or should arise in the perception of a name are summarized by three criteria for choosing a name: the melodiousness of the name, its originality and the personality which the name is associated with. The melodiousness of the name, both national and foreign, is generally a subjective concept, so the associations of the creator and the recipient may not always coincide.

The originality of the name is achieved through associations with the origin of the name, its original meaning, fairy-tale origin, psychology, mysticism and esotericism, folklore and attempts to promote it, historic events, technical innovations (video games, Internet programs), symbolism, color, sound

imitation etc. Among the personalities we mention the members of the team, most often its leader(s), famous actors, writers, historical figures, literary and cinematic characters, and other celebrities.

In the cognitive-semantic classification of NCT presented in the work, two groups are distinguished: 1) NTC, motivated by anthroponyms, 2) NCT, motivated by other onyms and appellations. The first cognitive-semantic group includes all NCT, which include any anthroponyms, namely: neutral name, diminutive name, name + patronymic, name + surname, surname, name / last name + polite address, name + title, ficton name, literary and artistic name, etc.

Cognitive-semantic groups, created on the basis of other onyms (toponyms, ergonyms, zoonyms) and appellations, are united by the following prevailing criteria: names denoting objects of the world, appearance or human qualities, abstract concepts. Among the groups where the keywords and associations are related to the surrounding world, we observe 1) NCT motivated by a specific location, including names of outer space, ethnic communities, localities, streets, districts, cities, rivers, waterfalls, seas, names with indefinite features circumstances of the place (*here, there*), names indicating organizations, buildings, educational institutions; 2) NCT related to fauna and flora (plants, animals, fish, insects, natural phenomena and weather conditions, trees, colours); 3) NCT based on the concepts of science and covering biological, physical, medical realia; 4) NCT motivated by the realities of art (reference to literary characters, allusions to literary works, folk art, movies, TV series, songs, musical chords and genres); 5) NCT motivated by the realities of everyday life (food, drinks, games); 6) NCT motivated by temporal definitions (seasons, months, periods of human life, childhood, adolescence); 7) NCT motivated by historical realities; 8) artgrouponyms motivated by words that in one way or another denote a person, in particular their appearance, behavior, character features, abilities of a person or group of people, relationships within the family circle; 9) NCT related to the

peculiarities of the communication process, the importance of protest or denial, greetings, communication in a particular situation; 10) NCT, related to the social, activity status of a person, namely, nominations that characterize a person by profession, occupation or hobby, words-markers of gender; 11) NCT – abstract concepts etc.

The classification of cognitive-semantic subgroups of NCT allows us to conclude that the motivation of such artgrouponyms is associated with various concepts and realities of life. Among the motivational types of NCT we record mainly symbolic, situational, associative-locative and qualitative artgrouponyms.

In the third chapter the word-forming criterion of linguistic interpretation of names of creative collectives in modern Russian is investigated. Within the framework of our research the main ways of creating artgrouponyms are singled out the following aspects: lexical-semantic derivation, lexical-stylistic derivation, analytical derivation, morpheme derivation, morphological-syntactic derivation, lingual game derivation.

It is proved that the most common during the nomination of creative teams are NCT, formed in a lexical-semantic way. It is established that such NCT combine not only informativeness and pragmatism, depth of content and form, but also have suggestive, expressive-emotional components. The close connection between these components verbalizes semantics because they are metaphorically structured. It was found that this method covers NCT, that are formed by metonymic and metaphorical onymization, transonymization, nomination with numerical components and names with the use of material indexing, which symbolically color the names of creative teams.

It is proved that the analytical method of creating NCT proved to be productive. Ergonomic sentences and ergonomic phrases are able to convey as much meaning as possible in the title, they are widely used for rational and

emotional characterization of the object of nomination, despite the fact that they lose to one-word proper names in the brevity of the form.

Lexico-stylistic method is characterized by the use of reduced and borrowed vocabulary. It is noted that the names of such content liberalize the language. However, stylistic devices, on the contrary, enrich the language, make the names more expressive and interesting.

It is established that language play as a conscious creative and non-standard use of language units performs not only an aesthetic function, but also helps to adjust the recipient to the appropriate perception and reaction, has a pragmatic potential. The lingual game implemented on many language levels can not only strengthen the pragmatic orientation of NCT, but also change their semantics. All this presupposes the active use of the language game method by the nominees for the creation of artgrouponyms.

It is substantiated that morpheme derivation is less common, which is explained by the potential difficulty in interpreting and further reproducing such words by probable recipients of artgrouponyms. Among this method of word formation, the basic and word formation and abbreviation are relevant. The optimality of such names lies in the convenience of the form and the availability of the greatest possible information about the group as a whole or the work of the team.

The morphological-syntactic method in the material of our study is the least productive. The phenomenon of the transition of words from one part of speech to another is qualified as a change in the meaning of the word and its paradigmatic or word-forming form.

It is substantiated that the derivation of artgrouponyms can be considered only relatively stable, as its language-forming system is constantly updating and enriching.

The conclusions summarize the results of the study, suggest its further prospects in view of the results obtained. In particular, it is determined that the art group name is a concept that embodies the cognitive and semantic features of the onymic space, as well as the lexical unit, in the formation of which you can trace the effect of word-forming features and models.

The paper proves that the name of the creative team is a special kind of onym, a kind of ergonym, which is proposed to be called an artgrouponym. This name can be almost all types of onyms, which are the result of secondary nomination. Ergonomics (artgrouponym) is a subjectively created name that allows you to use a wide range of available language and speech tools.

It is established that artgrouponyms are built according to a certain cognitive-semantic model, the elements of which we consider the origin of the onym, associative connections, the purpose of its creation by the creator and associative connections on the part of the recipient. Such a cognitive-semantic model can work successfully in the case of complete or partial coincidence of associative connections of speakers of idioethnic languages.

Artgrouponyms are formed using different ways of word formation. The classification of art group names given in the work expands the idea of the variety of ways of formation of NCT, as well as allows identifying the most productive of them. It has been established that non-traditional, occasional means of word formation are also characteristic of art group names.

It is substantiated that the cognitive-semantic basis for choosing an artgrouponym is such criteria as the melodiousness of the name, its originality and connection with a certain figure. NCT can occur as a result of onymization or the transition of the appellation to onym (appellation). It is proved that different types of language games at different levels are also aimed at creating an original and successful name.

NCT, which experienced at the beginning of the XXI century. important transformations in the context of word-forming and cognitive-semantic processes, formed and functioning in the modern Russian language as a microsystem with its own internal patterns. All this confirms how dynamically the vocabulary is constantly updated, and especially its onomastic variety.

The scientific novelty of the dissertation research is that for the first time the names of creative groups of the XXI century are comprehensively analysed, the linguistic register is enriched with new onomastic material, information about the regularities of onym formation and functioning is deepened. In the performed paper their cognitive semantic features are investigated, their word-forming types are studied. The paper also improves the theoretical basis of linguistic research of onyms, deepens understanding of the concept of ergonyms and their place in the language system in general; for the first time the principles of describing the semantics of ergonomics are presented and substantiated, their place in the language system in general is outlined.

The methodological basis of the study made it possible to identify and describe the cognitive-semantic model of artgrouponyms, which covers the general meaning of keywords in connection with their origin, meaning, reference, taking into account the new associative relations of the addressee and the addressee.

The theoretical significance of the dissertation is due to its focus on solving modern problems of the theory of onomastics in general and artgrouponyms in particular. The obtained results of the research deepen the knowledge about the names of creative groups, outline the place of NCT in the system of proprial vocabulary. The study reproduces the picture of cultural and mental development, presents extralingual factors of anthroponymicon functioning. The comments submitted to the linguistic facts will make it possible to intensify the formation of names, will diversify the onomastic space.

The practical significance of the obtained results of the dissertation is that its conclusions and generalizations are a contribution to onomastics and cognitive linguistics. The obtained results can be applied in theoretical courses of stylistics of the Russian language, in optional courses in cognitive linguistics. Some results can be useful in the development of teaching materials on onomastics for Russian students, as well as for writing term papers, dissertations and master's theses. The factual material recorded and analysed in the dissertation can be used for the preparation of textbooks and manuals on onomastics, in lexicographic practice, in particular to replenish the register of onomastic space. In addition, research can be useful for historians, culturologists, ethnologists and local historians. All this confirms how dynamically a constant updating of vocabulary is, and especially its onomastic variety.

The proposed dissertation opens prospects for further research in such areas as comparative structural and cognitive-semantic analysis of artistic teams in the modern anthroponymicon of Russian, Ukrainian and English.

Key words: onym, ergonym, people creative groups' names, anthroponymicon, structural analysis, cognitive-semantic analysis, cognitive-semantic group.

List of PhD-student publications:

– ***in professional publications of category B, C, included into the international scientometric database “Index Copernicus”:***

1. Padura S. A. Structural peculiarities of creative groups nomination (based on the Russian language). *Scientific herald of International Humanitarian University, series “Philology”*. Odesa, 2016. Iss. 25. Pp. 59-61

2. Padura S. A. Problem of Investigation of structure and cognitive semantics of creative groups in contemporary anthroponymycon. *Scientific papers*

of national University "Ostroh Academy"; series "Philology". Ostroh, 2017. Iss. 64. Part 2. Pp. 63–66.

– ***In professional publications approved by the Ministry of Education and Science of Ukraine:***

1. Padura S. A. Cognitive approach in researching anthroponyms. *Linguistics. Linguoculturology*. Dnipro, 2017. V. 11. Pp. 128–135.

2. Padura S. A. Cognitive semantics method as the basis for studying contemporary anthroponymics issues. *Transcarpathian philological studies*. Uzhhorod, 2018. Iss. 3. V. 1. Pp. 62–69.

3. Sobina S. A. Transonimization as a type of lexico-semantic word formation of creative groups names. *Relevant issues of humanitarian sciences: interestablishment collection of scientific papers of young scientists from Drohobych state pedagogical university Ivan Franko*. Iss. 7. № 24. 2020. pp. 86–91.

– ***Scientific publications abroad:***

1. Sobina S. A. Ways of word formation of creative groups names in contemporary Russian. «*Sciences of Europe*». Prague, 2020. V. 3. Iss. 47. Pp. 34 – 37.

2. Sobina S. A. Research of structure and cognitive semantics of creative groups names/ International scientific and practical conference. *Issues of modern philology in the context of the interaction of languages and cultures*. Venice, 2019. Pp. 81 – 83.

– ***Certifying the approbation of dissertation materials at scientific conferences, seminars:***

1. Sobina C. A. Cognitive nature of creative groups names of contemporary Russian anthroponymics. Materials of the VII All-Ukrainian scientific and practical conference «*Linguistic and linguocultural aspects of teaching foreign*

students in higher educational establishments of Ukraine». Dnipro, 2020. Pp. 79–81.

2. Sobina S. A. Morphological word-formation of creative groups names. International scientific and practical conference. *Philology: contemporary approach to relevant problems study*. Zaporizhzhia, 2020. Pp. 52–53.

3. Sobina S. A. Creative groups names investigation through cognitive semantics. International scientific and practical conference. *Southern Ukrainian organization «Centre of philological research*». Odesa, 2019. Part. 2. – Pp. 15–17.

4. Sobina C. A. Structural peculiarities of creative groups names. International scientific and practical conference. *«Contemporary scientific investigations of philological science representatives and their influence on the language and literature development*». Lviv, 2017. P. 125–127.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	25
РОЗДІЛ 1.....	33
ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЙНІ ЗАСАДИ ОПИСУ НАЙМЕНУВАНЬ ТВОРЧИХ КОЛЕКТИВІВ У СУЧАСНІЙ РОСІЙСЬКІЙ МОВІ	33
1.1. Найменування творчих колективів у матриці ономастичної термінології	33
1.2. Найменування творчих колективів як своєрідна когнітивно- семантична модель	45
1.3. Способи словотворення ергонімів: традиції та сучасність	55
1.3.1. НТК із традиційними засобами словотворення.	57
1.3.2. Засоби неонімації в артгрупонімах.....	62
1.4. Методи дослідження найменувань творчих колективів	66
Висновки до розділу 1	73
РОЗДІЛ 2.....	76
СТРУКТУРНА ТА КОГНІТИВНО-СЕМАНТИЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ НАЙМЕНУВАНЬ ТВОРЧИХ КОЛЕКТИВІВ ЯК СОЦІАЛЬНО- КУЛЬТУРНИХ ОБ'ЄДНАНЬ.....	76
2.1. Структурні типи назв творчих колективів	78
2.2. Мотиваційна класифікація назв творчих колективів.....	85
2.2.1. Класифікація артгрупонімів, мотивованих антропонімами	86
2.2. Класифікація артгрупонімів, мотивованих іншими онімами та апелятивами	111
Висновки до розділу 2.....	127
РОЗДІЛ 3.....	130
НОМІНАТИВНІ ПРОЦЕСИ В СТРУКТУРІ НАЙМЕНУВАНЬ ТВОРЧИХ КОЛЕКТИВІВ У СУЧАСНІЙ РОСІЙСЬКІЙ МОВІ	130
3.1. Лексико-семантична деривація артгрупонімів	131

3.2. Лексико-стилістична деривація НТК	138
3.3. Аналітичний спосіб творення артгрупонімів	144
3.4. Морфемна деривація назв творчих колективів	146
3.4.1.Складання як тип утворення НТК	147
3.4.2. Аббревіація як спосіб уворення артгрупонімів	150
3.4.3. Афіксація і нульсуфіксація як способи творення НТК	153
3.4.4. Дериваційна структура твірної бази артгрупонімів.....	155
3.5. Морфолого-синтаксична деривація артгрупонімів	163
3.6. Мовноігрова деривація як особливий засіб створення НТК	165
Висновки до розділу 3	177
ВИСНОВКИ	179
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	186
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ДОВІДКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	215
СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ	221
Додаток А.	225
Додаток Б.	227

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ВН – власна назва.

Дит.-юн. колектив (команда) – дитячо-юнацький колектив, дитячо-юнацька команда.

КВК – Клуб веселих та кмітливих.

НТК – назва творчого колективу.

ВСТУП

Сучасна лінгвістика приділяє значну увагу власним назвам, розглядаючи їх на межі ономастики та когнітивної семантики. Це надзвичайно різноманітні лінгвальні одиниці, які відбивають як об'єктивні закони мови, так і суб'єктивні можливості того, хто їх створює. Серед власних назв важливе місце посідають ті, що використовують для найменування угруповань людей, об'єднаних творчими здібностями, уподобаннями.

Когнітивний та структурний підходи до найменувань творчих колективів (далі – НТК) дають змогу розкрити їхній прагматичний потенціал, щоб передати культурні пріоритети та зрозуміти сутність світу національно-культурного товариства. У лінгвістиці власні імена досліджують в ономастиці, семантиці, когнітивній лінгвістиці на всіх рівнях мови. Назви колективів і досі залишаються предметом наукової дискусії, їх активно досліджують українські та зарубіжні мовознавці (Ю. Д. Апресян [7], М. М. Болдирев [32, 33], В. Д. Бондалєтов [34], В. Г. Гак [53], А. Гардинер [57], Я. І. Дзира [74], М. Д. Дюжева [80], Д. І. Єрмолович [84], Ю. О. Карпенко [107], І. І. Ковалик [109], О. Ф. Лосєв [147], А. П. Мартинюк [154], Н. В. Подольська [193, 194, 195], О. В. Суперанська [249, 250], О. І. Фонякова [284] та ін.). Наразі ця проблема залишається актуальною, оскільки нові найменування, що постійно виникають, відбивають живі процеси змін у сучасній російській мові.

Найменування творчих колективів є цінним джерелом отримання знань про певну культуру. Вони дають змогу вивчити не лише специфіку семантичної структури та механізм формування особливого типу онімів, але й виявити значущу лінгвокультурну інформацію. Назви творчих колективів мають своєрідну лінгвістичну природу й тісно пов'язані з

мовознавчими науками: ономастикою, історичною лінгвістикою, етимологією, семантикою, морфологією, фонетикою тощо.

Власні назви завжди перебували в колі зацікавлень мовознавців (праці Г. А. Донскової [98], М. Б. Дюжевої [80] Р. І. Козлова [111], В. О. Крижановської [121], Д. Б. Лугового [149], Ю. І. Позніхиренко [197], Г. В. Ходоренко [289] та ін.). Так, Г. А. Донскова приділяє увагу динаміці ергономічної номінації; М. Б. Дюжева досліджує англомовні назви музичних груп; Р. І. Козлов вводить до наукового обігу термін «ергоурбонім», тим самим поширюючи сферу різноманітних ергонімів; Ю. І. Позніхиренко порівнює ергоніми соціокультурного простору України та англомовних країн; дисертація Г. В. Ходоренко присвячена загальній проблемі номінації груп осіб в російській мові. Цей стислий перелік проблематики наукових праць свідчить про широке коло досліджуваних питань. Незважаючи на це, вивчення російських назв творчих колективів в аспекті їхньої структури та когнітивної семантики ще не ставало предметом спеціальних досліджень лінгвістів.

Актуальність дослідження пропонованої дисертаційної роботи зумовлена, по-перше, потребою системного вивчення НТК ХХІ ст. у антропоніміконі російської мови в межах дослідницького поля сучасної лінгвістичної прагматики з метою поглибленого аналізу структури кожної назви й когнітивно-семантичного моделювання, а також складу, змін, тенденцій у найменуванні творчих об'єднань людей, що дає змогу визначити загальні закономірності формування та функціонування НТК як окремих лінгвістичних одиниць. По-друге, у лінгвістиці залишається актуальним упорядкування великого масиву словотвірного матеріалу в комплексному його дослідженні.

У лінгвістичній літературі достатньо уваги приділено вивченню різноманітних ергонімів, однак назви саме творчих колективів у

когнітивному та структурному ракурсі системно не осмислені, бо не ставали предметом розгорнутих наукових досліджень.

У дисертаційній роботі поставили за **мету** теоретично узагальнити та описати структурні особливості НТК в антропоніміконі сучасної російської мови, провести їхній когнітивно-семантичний аналіз з урахуванням національної та культурної специфіки, повного або часткового збігу асоціативних зв'язків носіїв ідіоетнічних мов.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- 1) подати огляд теоретичного матеріалу, що безпосередньо охоплює лінгвістичні дослідження назв колективів у вітчизняному та зарубіжному мовознавстві;
- 2) з'ясувати статус назв творчих колективів в ономастиці;
- 3) обґрунтувати значення поняття «артгрупонім» з позицій лінгвістичної прагматики;
- 4) запропонувати когнітивно-семантичну модель, за якою створюють назви творчих колективів;
- 5) проаналізувати когнітивно-семантичні групи назв творчих колективів в антропоніміконі сучасної російської мови;
- 6) класифікувати назви творчих колективів за їхніми структурно-функційними особливостями.

Об'єкт дослідження становлять назви творчих колективів, зокрема команд Клубу веселих та кмітливих (далі – КВК), рок-гуртів, поп-груп, народних ансамблів, хореографічних колективів тощо.

Предметом дослідження є структурні, функційні особливості та когнітивний потенціал назв творчих колективів у сучасній російській мові.

Усі джерела наведено в роботі.

Зв'язок з науковими програмами, планами, темами. Дисертація орієнтована на вивчення проблем когнітивної лінгвістики,

лінгвокультурології та комунікативно значущих лінгвістичних одиниць, які активно студіюють науковці кафедри перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара в межах наукової теми «Міжмовна та міжкультурна комунікація як актуальна проблема сучасної лінгвістики» (номер державної реєстрації 0116U003378). Тему дисертації затверджено на засіданні вченої ради Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара (протокол № 6 від 24 листопада 2016 року).

Методи дослідження. Методологічною базою дисертації є формування інструментарію, способів опису та аналізу мовних одиниць, що мають свою специфіку. Для виконання завдань, поставлених у дослідженні, послуговувалися загальнонауковими методами, одним з яких є традиційний описовий метод. За його допомогою визначено типи НТК і зв'язків, наявних між ними. Описовий метод сприяє інвентаризації, синхронічному аналізу, систематизації і класифікації фактологічного матеріалу.

У праці застосовано метод суцільної вибірки – для добирання НТК на відповідних сайтах або каталогах; гіпотезу – як варіант вирішення проблеми, яку висувають апіорно та перевіряють для підтвердження або спростування; аналіз – для розкладання цілого на частини для визначення їхніх сутнісних рис; синтез – для з'єднання складників разом і вивчення їх як цілого; порівняння – для встановлення схожості та відмінності функціонування досліджуваних одиниць; індукцію – для узагальнення результатів спостережень.

У роботі використано й власне лінгвістичні методи та прийоми. За допомогою структурного методу поглиблено уявлення про структурні особливості назв творчих колективів; метод компонентного аналізу семантики слів – для встановлення семантичної будови онімів; прийом кількісних підрахунків матеріалу для підтвердження зроблених висновків.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що в роботі вперше у межах дослідницького поля сучасної лінгвістичної прагматики комплексно проаналізовано назви творчих колективів ХХІ ст. у антропоніміконі російської мови, збагачено новим ономастичним матеріалом її лінгвістичний реєстр; поглиблено відомості про закономірності формування та функціонування онімів, як своєрідних лексичних одиниць, що протягом тривалого періоду розвитку накопичили у своїх комунікативних смислах різноманітні прагматичні елементи семантики. У виконаній праці досліджено когнітивно-семантичні особливості НТК, розроблено нову методику їх аналізу, яку можна застосувати до інших лексичних одиниць, вивчено їхні словотвірні типи, удосконалено теоретичну базу лінгвістичних досліджень онімів; уперше представлено та обґрунтовано принципи опису семантики ергонімів, окреслено їх місце в мовній системі загалом.

Наукову новизну узагальнено в таких положеннях, винесених на захист.

1. Назва творчого колективу є особливим видом оніма, різновидом ергоніма, який можна позначити терміном *артгрупонім*. Такою назвою можуть виступати практично всі види онімів як результат вторинної номінації. Ергонім (артгрупонім) є суб'єктивно створюваною назвою, яка дає змогу використовувати широкий спектр мовних та мовленнєвих засобів.

2. Артгрупоніми будують за певною когнітивно-семантичною моделлю, елементами якої вважаємо походження оніма, асоціативні зв'язки, мету його створення з боку творця та асоціативні зв'язки з боку реципієнта. Така когнітивно-семантична модель може успішно спрацьовувати в разі повного або часткового збігу асоціативних зв'язків творця та реципієнта.

3. В артгрупонімах представлено всі типи словотворчих засобів. Поширеними є афіксація, основоскладання тощо, і в цьому виді онімів можна виділити дві групи – слова використовують як оніми вже в готовій

словотвірній формі або створюють саме для назви творчого колективу. В артгрупонімах поширенішими порівняно з іншими словами є такі нетрадиційні, менш відомі, okazіональні засоби словотвору, як гендіадис, голофразис, капіталізація тощо.

4. Когнітивно-семантичною основою вибору артгрупоніма є такі критерії, як милозвучність назви, її оригінальність та зв'язок з певною постаттю, що має безпосереднє або опосередковане значення для колективу. НТК можуть виникати внаслідок онімізації чи відапелятивізації.

5. Основними способами творення артгрупонімів є лексико-семантична деривація, лексико-стилістична деривація, аналітична деривація, морфемна деривація, морфолого-синтаксична деривація, мовноігрова деривація. На створення оригінальної та успішної назви спрямовані різноманітні види мовної гри на різних рівнях.

Теоретичне значення дисертації зумовлено її спрямуванням на вирішення сучасних проблем теорії ономастики загалом і НТК зокрема. Одержані результати дослідження поглиблюють знання про назви творчих груп, окреслюють місце НТК у системі пропріальної лексики. У дослідженні відтворено картину культурного й ментального розвитку, репрезентовано екстралінгвальні чинники функціонування антропонімікону. Подані до мовних фактів коментарі вможливають активізацію утворення назв, урізноманітнюють ономастичний простір.

Практичне значення одержаних результатів дисертації полягає в тому, що її висновки та узагальнення є певним внеском в ономастику та когнітивну лінгвістику. Отримані результати можуть бути застосовані в теоретичних курсах стилістики російської мови, у курсах за вибором студентів з когнітивної лінгвістики. Окремі результати можуть виявитися корисними під час напрацювання навчально-методичних матеріалів з ономастики для студентів, що вивчають російську мову, для студентів-

іноземців, а також для написання курсових та кваліфікаційних робіт. Зафіксований і проаналізований у дисертаційній праці фактичний матеріал доцільно використовувати для підготовки навчальних посібників і підручників з ономастики, у лексикографічній практиці, зокрема для поповнення реєстру ономастичного простору. Крім того, дослідження є корисним для істориків, культурологів, етнологів і краєзнавців.

Особистий внесок здобувача.

Безпосередньо автором здійснено:

- 1) інформаційний пошук та аналіз назв творчих колективів;
- 2) систематизовано фактичний матеріал через призму когнітивного сприйняття адресата та адресанта;
- 3) в сучасну ергонімію уведено термін *артгрупонім*, який виділяє власне назви творчих колективів серед ергонімів;
- 4) проаналізовано різноманітні способи утворення ергонімів;
- 5) досліджувані оніми розподілено на групи, побудовані за допомогою лексико-семантичної онімізації, аналітичної деривації, лексико-стилістичної деривації, мовноігрової деривації, морфемної та морфолого-синтаксичної деривації.

Наукових праць, написаних у співавторстві, немає.

Апробація матеріалів дисертації. Основні положення дисертаційної роботи оприлюднено на науково-практичних конференціях різного рівня: Міжнародна науково-практична конференція «Філологія: сучасний погляд на вивчення актуальних проблем» (Запоріжжя, 2020), Міжнародна науково-практична конференція «Філологічні науки в системі сучасного гуманітарного знання XXI століття» (Одеса, 2019), Міжнародна науково-практична конференція «Питання сучасної філології в контексті взаємодії мов і культур» (Венеція, 2019), Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні наукові дослідження представників філологічних наук та їхній

вплив на розвиток мови та літератури» (Львів, 2017), Всеукраїнська науково-практична конференція «Лінгвістичні та лінгвокультурологічні аспекти навчання іноземних студентів у закладах вищої освіти України», а також на підсумковій науковій конференції професорсько-викладацького складу Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (2017 – 2020 р.р.).

Публікації. Основні положення і результати дослідження представлено в 11 наукових працях, 5 з яких – у фахових наукових виданнях України, 2 – у періодичних виданнях інших держав. Усі результати авторка отримала особисто.

Структуру і загальний обсяг роботи підпорядковано потребі послідовного, системного висвітлення всіх аспектів запропонованої проблематики. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (406 позицій), списку ілюстративних джерел (33 позиції). Загальний обсяг дисертації – 278 сторінок, основний текст – 185 сторінок. Зміст роботи узагальнено в 6 діаграмах та одній схемі.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЙНІ ЗАСАДИ ОПИСУ НАЙМЕНУВАНЬ ТВОРЧИХ КОЛЕКТИВІВ У СУЧАСНІЙ РОСІЙСЬКІЙ МОВІ

1.1. Найменування творчих колективів у матриці ономастичної термінології

Метою цього підрозділу нашого дослідження є визначення місця назви творчого колективу серед інших власних назв сучасної російської мови. Для досягнення цієї мети вважаємо за потрібне навести короткий огляд фундаментальних лінгвістичних праць у галузі ономастики. За нашими спостереженнями, ці праці доцільно поділити на дві групи залежно від об'єкту та обсягу їх дослідження: 1) загальнотеоретичні праці, які охоплюють усю номенклатуру власних назв; 2) спеціальні дослідження, які розглядають окремі питання ономастики, тобто окремі види пропріальних назв.

Серед загальнотеоретичних праць потрібно звернути увагу на ті, авторами яких є В. Д. Бондалєтов [34], А. Гардинер [57], М. В. Горбаневський [64], Я. І. Дзира [74], Д. І. Єрмолович [84], В. М. Калінкін [104], Ю. О. Карпенко [107], Д. Б. Луговий [149], Г. Б. Мадієва, В. І. Супрун [152], В. О. Ніконов [165, 166, 166], Є. С. Отін [174], Н. В. Подольська [193, 194, 194], Д. І. Руденко [213], О. В. Суперанська [249, 250], Т. В. Шмельова [301], Л. М. Щетинін [303] та ін. У цих роботах визначений предмет та проблематика ономастики, обговорено ознаки власних назв, запропоновано різноманітні класифікації пропріальної лексики.

Використовуючи мову як невід'ємний апарат у повсякденному житті, постійно стикаємося із загальними та власними назвами. Початок 60-х років

минулого століття – це перший етап становлення лінгвістичної науки, в основі якої є вчення про власні назви. Зауважимо, що спочатку ономастика була «допоміжною дисципліною», потрібною історикам, географам, етнографам і літературознавцям. Минули роки, поки лінгвісти не долучилися до вивчення розділу науки про власні назви, додавши методи структурного та семантичного аналізу. Так, ономастика набула статусу самостійної науки, яка аналізує ономастичний матеріал через лінгвістичні методи [253, с. 8]. Для того, щоб найточніше визначити сферу нашого дослідження та його термінологічну базу, звернемося до найвідоміших праць учених у цій галузі, словників лінгвістичних термінів та енциклопедичних довідників.

О. В. Суперанська, одна із засновниць ономастичної теорії, стверджувала, що поняття «ономастика» не лише розкриває сутність власних назв, але й постає як комплексна наука [249, с. 5].

За «Словарем лингвистических терминов» Ж. Марузо, «ономастика позначає або систему власних назв цієї мови, або вивчення цієї системи...» [154, с. 187].

У словнику О. С. Ахманової подано ширше та вужчі значення цього терміна: «Ономастика (ономатологія)... 1) Розділ мовознавства, що вивчає власні назви (імена, імена по батькові, прізвища, прізвиська людей і тварин). 2) Сукупність (система) особових імен як особливий предмет лінгвістичного вивчення. 3) Розділ мовознавства, що вивчає власні назви» [14, с. 288].

У праці «Словарь-справочник лингвистических терминов» Д. Е. Розенталя і М. О. Теленкової вказано: «Ономастика ... розділ лексикології, присвячений вивченню власних назв» [210, с. 177].

У «Словаре русской ономастической терминологии» Н. В. Подольської зазначено: «Ономастика ... розділ мовознавства, що вивчає будь-які власні назви. Тривалий час під терміном «ономастика» розуміли: а) вивчення антропонімів, тобто антропоніміки, б) сукупність антропонімів, тобто

антропонімія, в) сукупність всіх власних імен, тобто онімів ... » [194, с. 97]. У другому виданні цього словника вже беззастережно констатовано, що «ономастика – розділ мовознавства, що вивчає будь-які власні назви» [195, с. 96].

Автори «Большого энциклопедического словаря» визначають ономастику як «1) власні назви різних типів, наприклад: антропоніміка, топоніміка; 2) розділ лексикології, що вивчає власні назви» [38, с. 843].

Я. І. Дзира зауважує: «Ономастика (від грец. *onomastike* – мистецтво давати імена) – це дисципліна, яка вивчає власні назви та імена, їх семантику, будову і когнітивне сприйняття у різних сферах діяльності людини» [74].

Аналіз наведених дефініцій дає змогу стверджувати: термін «ономастика» вживають як у значенні «розділ мовознавства», що вивчає власні назви, так і в значенні «сукупність власних назв». Лише в словнику Д. Е. Розенталя і М. О. Теленкової ономастика визначена як розділ лексикології. Інші дослідники вважають, що ономастику потрібно розглядати як самостійну лінгвістичну науку, а не як розділ лексикології, завдяки постійному розширенню її досліджень. Звернемо увагу на те, що в певних працях терміни «ономастика» та «ономатологія» розглядають як синонімічні. У роботі Я. І. Дзирі підкреслено когнітивне спрямування ономастики.

У загальній парадигмі дисциплінарної моделі науки під об'єктом наукового дослідження розуміють предмети, явища, процеси реальної дійсності, з якими взаємодіють суб'єкти науки в пізнавальній діяльності. Виходячи із цього положення, об'єктом ономастики є власні назви як споконвічні, так і запозичені з інших мов, що становлять своєрідну субсистему загального лексичного фонду мови. До назв належать всі слова, словосполучення чи речення, які потрібні для виділення іменованого об'єкта, його індивідуалізації та ідентифікації.

Власні назви є ономастичною універсалією, оскільки жодна мова чи культура не може існувати без них. Однак у кожного народу є свій пласт власних назв (далі – ВН), обсяг і наповнювання якого залежить від ступеня залучення та диференціації об'єктів реальної і вигаданої дійсності в процесі номінації. Залежно від денотата імені ВН ділять на різні розряди. О. О. Реформатський поділяє власні імена «на ономастику, тобто сукупність власних імен (імен, по батькові, прізвищ, прізвиськ людей, а також тварин), і топоніміку, тобто сукупність географічних назв (фізико-географічних, тобто назв гір, площин, рівнин, пустель; назв морів, річок, заток тощо і політико-географічних, тобто назв країн, колоній, областей, міст і інших населених пунктів)» [209, с. 62].

Одну з найповніших класифікацій основних розділів ономастики пропонує В. Д. Бондалетов [34, с. 7–8]. Перед тим, як навести запропоновану у згаданій роботі класифікацію, висловимо гіпотезу про те, що досліджений нами масив НТК має особливу амбівалентну рису: він є самостійним видом оніму і водночас здатний належати практично до всіх елементів цієї класифікації, тож ілюструємо останню саме прикладами НТК.

1. Антропоніміка – розділ ономастики, що вивчає антропоніми – власні найменування людей. Антропоніми (від грец. *anthropos* – людина і *онута* – ім'я) – це розряд іменників, що охоплює будь-які власні імена, які може мати людина. У кожного народу є свої традиції іменування, які виражені у формульності антропонімів, мотивах номінації, структурі імені. Фонд антропонімії (сукупності антропонімів) будь-якого народу різноманітний за своїм складом. Список або реєстр імен (антропонімікон) кожного народу обмежений, тому одне і те саме ім'я може мати не лише одна людина. Становлення і розвиток сучасних антропонімічних систем – досить складний і тривалий процес, який не може бути розглянутий однопланово [152, с. 59]. Антропоніми поділяють на такі класи:

- імена людей – частина історії народу. В іменах відображений побут, вірування, сподівання, фантазії і художню творчість народів, їх історичні контакти [63, с. 90], наприклад: хореографічний колектив «*Агата*» (31), фольк-ансамбль «*Василиса*» (32), КВК команда «*Дима*» (7);

- фіктонім – це власна назва, вигадана для того, щоб приховати справжнє найменування об'єкта, «псевдонім – фіктонім особи» [194, с. 65], наприклад: рок-група «*Черный Лукич*» (27), дитячо-юнацька КВК команда «*Селфи Айфоновна Инстаграм*» (30), КВК команда «*Твердятич Пихто*» (9);

- прізвисько – це додаткове ім'я, дане людині іншими людьми відповідно до її характерної риси або життєвих обставин [194, с. 115], наприклад: дитячо-юнацька КВК команда «*Мистер Ха*» (10), рок-група «*Оракул*» (2), КВК команда «*Золотце*» (7);

- прізвище – це найменування особи, набуте під час народження або вступу до шлюбу, що передається від покоління до покоління і вказує на спорідненість [234, с. 108], наприклад: рок-група «*Адо*» (27), КВК команда «*Гагарин*» (7), КВК команда «*Дюма*» (7).

2. Топоніміка – наука про географічні назви. Топоніми (від грец. *topos* – місце і *онута* – ім'я, назва) – це розряд ВН, який охоплює будь-які назви природних або створених людиною об'єктів на Землі. Топоніми поділяють на такі класи:

- астіонім (від грец. *astio* – місто і *онут* – ім'я) – власна назва міст [151, с. 12], наприклад: КВК команда «*Бостон*» (7), кавер-гурт «*Верона*» (15), КВК команда «*Верхнеудинск*» (7);

- гефіронім (від грец. *γέφυρα* – міст і *όνομα* – ім'я) – це власна назва для позначення мостів [151, с. 12], наприклад: рок-група «*Калинов Мост*» (28);

- годонім (від грец. *odos* – шлях, дорога і *онут* – ім'я) – це назви лінійних об'єктів (проспектів, вулиць, ліній, провулків, бульварів тощо) [194, с. 50],

наприклад: джазова група «*Московский проспект*» (12), КВК команда «*Проспект Мира*» (9);

- етнохоронім (від грец. *ethnos* – народ, *choros* – місцевість і *опута* – ім'я) – назва жителів певної місцевості [152, с. 19], наприклад: кавер-гурт «*Москвичка*» (15), фольк-ансамбль «*Обдорянка*» (32), фольк-ансамбль «*Печорянка*» (32);

- інсулонім (від лат. *insula* – острів і *опута* – ім'я) – власна назва острова, півострова, морської коси [151, с. 12]: КВК команда «*Бора-Бора*» (7), КВК команда «*Остров Крым*» (7);

- комонім (від грец. *κόμη* – селище і *ὄνομα* – ім'я) – власна назва, яку вживають для позначення сільської місцевості [151, с. 12], наприклад: хореографічний колектив «*Атрика*» (31), фольк-ансамбль «*Белозерье*» (5);

- макроетнонім – назви великих етнічних спільнот [86, с. 55], як-от: фольк-ансамбль «*Славяночка*» (4), КВК команда «*Славяне*» (7);

- макротопонім (від грец. *macro* – великий, *topos* – місце і *опута* – ім'я) – це назва великого фізико-географічного об'єкта, передусім країни; здебільшого вона є всесвітньовідомою і її постійно використовують [34, с. 162]. Макротопоніми зазвичай ототожнюють із етнонімами. Асоціація буває прямою, коли назву країни утворено від етноніма, і зворотною – від назви країни [34, с. 163], наприклад: джазова група «*Барбадос*» (12), рок-група «*Азия*» (27), КВК команда «*Европа*» (22);

- ойкодомонім (від грец. *οἰκοδομή* – будівля, *ὄνομα* – ім'я) вживають у двох основних значеннях: власна назва будівлі та власна назва комерційного об'єкта [194, с. 88], наприклад: група в жанрі шансон «*Бутырка*» (33), КВК команда «*Порт-Петровск*» (7), КВК команда «*Сколково*» (7);

- оронім (від грец. *ὄρος* – гора, *ὄνομα* – ім'я) – різновид топоніма: власна назва будь-якого об'єкта рельєфу земної поверхні – як спрямованого вверх (гора, гірський хребет, горб, долина, яр, впадина, ущелина), так і

заглибленого (долина, котлован) [37, с. 105], наприклад: фольк-ансамбль «Элеон» (32);

- потамонім (від гр. *potamos* – ріка і онім) – власна назва будь-якої річки [236, с. 152], наприклад: рок-група «Аракс» (28), фольк-ансамбль «Волга» (23);

- урбанонім (від лат. *urbanus* – місто та грец. *опута* – ім'я) – це назва внутрішньоміського топографічного об'єкта (будь-якого об'єкта міста, що має назву) [190, с. 150], наприклад: рок-група «Парк Горького» (2), КВК команда «Станция Динамо РЭУ им. Плеханова» (7), КВК команда «Станция Спортивная» (7);

- хоронім (від грец. *όρος* – межа, кордон і *όνομα* – ім'я) – власна назва будь-якої території, області або регіону, зокрема й адміністративних, міських та природних [151, с. 12]. Хороніми поділяють на географічні та адміністративні, наприклад: КВК команда «Бруклин» (7), дитячо-юнацька КВК команда «Голливуд» (25), КВК команда «Сибирь» (7).

3. Зооніміка – це розділ ономастики, що вивчає клички тварин. Зооніми (від грец. *зоон* – тварина і *опута* – ім'я) – власні назви (клички) тварин, а саме: собак, котів, коней тощо. У цій ономастичній галузі погляди науковців щодо дефініції зоонімів майже збігаються. О. В. Суперанська зоонімами називає «найменування різних тварин, птахів тощо» [249, с. 178], В. Д. Бондалетов зауважує, що зооніми – це «власні назви (клички) тварин, найчастіше хатніх – собак, коней, корів тощо» [34, с. 7], Н. В. Подольська вважає, що зоонім – це «власне ім'я (кличка) тварини, зокрема й свійської, такої, що утримується у зоологічному саду, що «працює» у цирку, в охороні, піддослідної або дикої» [194, с. 59], О. І. Фонякова уналежнює до зоонімів «клички домашніх тварин у місті та селі, а також у професійній сфері» [284, с. 4], наприклад: КВК команда «Бобёр Егор» (9), рок-група «Наутилус

Помпилиус» (2), КВК команда *«Черепаша Торпеда»* (7). Виділяють такі класи зоонімів:

- кінонім (від грец. *κυον* (*kynos*) – собака і *опута* – ім'я) – це клички собак. У словнику Н. В. Подольської подано таке пояснення: «вид зооніма, кличка собаки» [194, с. 65]. Дослідниця спирається на статтю Н. О. Баскакова «Клички собак у каракалпаків» [24, с. 206], який першим ужив термін «кінонімія» для позначення кличок собак. Процес номінації кличок не має чітко визначених меж, і тому поява в мові нових понять часто спричинює використання останніх як кличок, наприклад: рок-гурт *«Собака Це Це»* (27);

- фелінонім (від лат. *felis* – кішка і від грец. *опут* – ім'я, назва), як і кінонім, є різновидом зооніма і позначає клички котів (кішок) [152, с. 18], наприклад: КВК команда *«Кот Борис»* (7).

4. Фітонімія – це розділ ономастики, який вивчає назви рослин. Фітоніми (від грец. *φῦτον* – рослина, *όνομα* – ім'я) – власне ім'я будь-якої рослини [194, с. 158], наприклад: КВК команда *«Ананас»* (7), КВК команда *«Астра»* (7), кавер-гурт *«Василек»* (15).

5. Астроніміка та космоніміка – це розділи ономастики, які вивчають власні назви Галактики. Серед цих назв виділяють:

- астронім (від грец. *astron* – звезда і *опута* – ім'я) – власна назва окремого небесного тіла, у тому числі зірки, планети, комети, астероїда та супутника [151, с. 12], наприклад: КВК команда *«Земля»* (7), КВК команда *«Марси»* (7), КВК команда *«Меркурій»* (7);

- космонім (від грец. *kosmos* – світобудова, всесвіт, *опута* – ім'я) – власна назва певної зони космічного простору [194, с. 68], наприклад: КВК команда *«Космос»* (7).

6. Геортонімія – це розділ ономастики, який вивчає власні назви свят. Геортонім (від грец. *geort* – свято і *опута* – ім'я, назва) – власна назва святкового дня чи більшого часового відрізка, найменування пам'ятної або

знаменної дати [152, с. 18], наприклад: фольк-ансамбль «*Радоница*» (32), фольк-ансамбль «*Купала*» (32), фольк-ансамбль «*Моргосье*» (31).

7. Міфонімія – це розділ ономастики, який вивчає власні назви вигаданих об'єктів. Міфонім – це міфологічне ім'я вигаданого об'єкта будь-якої сфери ономастичного простору в міфах чи казках [194, с. 124]. На думку Н. В. Подольської, міфонімія утворює своєрідний сектор номінаційного простору мови, створеного відповідно до моделі номінацій реального світу речей [194, с. 125], наприклад: джаз-група «*Калипсо*» (12), КВК команда «*Прометей*» (9), рок-гурт «*Психея*» (27), фольк-ансамбль «*Феникс*» (32).

8. Ергонімія – це розділ ономастики, який вивчає власні назви ділових об'єднань людей, гуртків, творчих груп тощо. Ергоніми – власні назви ділового об'єднання людей, у тому числі корпорацій, підприємств, гуртків тощо [34, с. 9].

Значне розмаїття денотатів передбачає поділ ергонімів на низку підгруп, однак це зробити нелегко, по-перше, через різноплановість об'єктів, які іменуються, по-друге, через ономастичну омонімію, сутність якої полягає у збігові в одному терміні різних понять. На нашу думку, термін «ергонім» у контексті дослідження найменувань творчих колективів є актуальним, оскільки кожен творчий колектив – це мікрогрупа людей із властивою їй структурою взаємин та розподілом ролей, яка постійно перебуває у творчому процесі.

В ономастичній науці для позначення державних установ, культурних, спортивних, торговельних об'єктів, організацій з надання медичних та побутових послуг тощо вживають низку термінів: *ергоніми*, *ергонізми*, *найменування міських об'єктів*, *ойкодомоніми*, *ергоурбоніми*, *фірмоніми* та інші. У нашій роботі спираємося на термін *ергонім* у розумінні Н. В. Подольської: «власне ім'я ділового об'єднання людей, в тому числі

союзу, організації, установи, підприємства, суспільства, закладу, гуртка» [194, с. 151].

Оскільки основним у нашому дослідженні є саме ергонім, звернімо увагу на другу групу лінгвістичних ономастичних досліджень, які присвячені саме цьому виду онімів. Як свідчить його визначення, до ергонімів уналежнюють широку палітру пропріальної лексики. Дослідники розглядають ергоніми того чи того міста (Ф. Ф. Алістанова [4], А. М. Ємельянова [81], Р. І. Козлов [111], Н. В. Носенко [172], М. М. Цілина [293] та ін.); значна кількість праць присвячена назвам, пов'язаним із промисловістю та комерцією (Б. З. Букчина [35], Ю. І. Позніхиренко [197], Н. В. Шимкевич [299], Д. А. Яловець-Коновалова [308] та ін.); увагу науковців також привертають проблеми особливостей побудови ергонімів (В. О. Крижановська [120], І. В. Крикова [122], М. Г. Курбанова [133] та ін.); такі види ергонімів, як рекламні, перебувають у центрі уваги І. В. Крюкової [123]; дослідження, що побічно стосуються предмета нашої роботи, простежуємо в роботах М. Д. Дюжевої [80], С. А. Панченка [182; 183], Г. В. Ходоренко [287; 288; 289].

На думку М. Г. Курбанової, одна група дослідників ономастики відмовляється від терміна *ергонім*, інша виступає проти введення нових термінів. Але навіть ті дослідники, які використовують у своїх роботах термін ергонім, трактують його по-різному [133, с. 56]. «Слова на вивісках» [35] – так називають власні назви організацій, установ, підприємств Б. З. Букчина і Г. Л. Золотова, вважаючи, що вони займають проміжне положення між ергонімом і урбанонімом. А. М. Ємельянова вважає, що ергонімами є лише власні імена підприємств різного функційного профілю ділового об'єднання людей (наукового, навчального, виробничого), комерційного підприємства (агентства, банку, магазину, фірми), об'єктів культури (кінотеатру, клубу, розважального закладу, театру, парку),

спортивного закладу (комплексу, стадіону) і являють собою одиниці лінгвістичного простору міста, тобто у цьому визначенні не йдеться про творчі групи осіб [81].

Для позначення ергоніма, який не перебуває під адміністративно-організаційним контролем, Г. А. Донскова використовує термін «бізнесонім» [76, с. 24]. С. В. Земскова говорить про «сукупність назв промислово-господарських об'єктів, зокрема будь-якого регіону» [94, с. 3]. Р. І. Козлов використовує термін ЛКП – «локалізоване комерційне підприємство», або ергоурбонім як один з розрядів ергонімів [111, с. 8]. Т. В. Ларіна виділяє три розряди онімів, які утворюють ергонімічне поле: фірмові імена; міські імена; доменні імена. Для позначення фірмових найменувань Т. В. Ларіна використовує термін ерготемонім (від грец. справа + закон + ім'я) [137]. Наявні також терміни *рекламне ім'я* [360, с.123], *ойкодомонім* [195, с.193], *емпоронім* [301, с.118] та ін.

І. В. Крюкова уналежнює до рекламного імені не лише словесні товарні знаки (прагматоніми), але і назви підприємств (ергоніми), засобів масової інформації (гемероніми), фестивалів, конкурсів, концертів (геортоніми), транспортних засобів (порейоніми). На думку автора, їх ріднить прагматичне спрямування і належність до мови реклами. Дослідниця виявляє і аналізує основні етапи входження рекламних імен до сучасної мови, описує семантичні модифікації та функції на кожному з етапів [123]. О. А. Трифонова об'єднує під терміном *ергонім* власні імена будь-яких ділових об'єктів незалежно від їх правового статусу та наявності / відсутності місця постійної дислокації, які штучно створює та іменує суб'єкт для прагматичного впливу на адресата [264, с.8–12]. Д. А. Яловець-Коновалова визначає ергонім як позначення соціальних об'єднань [308].

Г. В. Ходоренко, досліджуючи комерційні та некомерційні антропоніми нового часу: імена груп людей, об'єднаних за різними ознаками

(професійною, за ознакою спільності інтересів і переваг, за ознакою спільності роду діяльності та ін.), пропонує термін-аббревіатуру НГО (назви груп осіб) [289, с.12–15]. М. Д. Дюжева, аналізуючи назви музичних груп в англійській мові, також використовує аббревіатуру НМГ [80].

Зазначену тенденцію до збільшення кількості схожих термінів пояснює Н. В. Подольська: «Нові поняття виникають за будь-якого творчого процесу, у будь-якій сфері наукового пізнання. Під час поглибленого вивчення предмета, встановлення внутрішніх зв'язків і взаємозалежності неминуче відбувається дроблення поняття на більш часткове» [194, с. 10].

Цілком погоджуючись із цією думкою, можемо запропонувати термін «артгрупонім» (від англ. слова *art* – мистецтво), який будемо далі вживати як синонім терміна *ергонім* щодо творчих угруповань людей.

За своїми ознаками артгрупонім відрізняється від таких видів онімів, як прізвище, міфонім, гідронім тощо, які об'єктивно існують у мові й не можуть бути вигадані сучасними мовцями. Зооніми, астроніми та деякі інші оніми можуть бути вигадані людьми, але вони не є такими різноманітними, як артгрупонім. Отже, артгрупонім створюють суб'єктивно, він може збігатися з будь-яким іншим онімом і мати схожі риси з іншими непропріальними побудовами.

Досліджуючи поняття артгрупонім, можемо виділити такі його функції:

- номінативна – є однією з основних для всіх розрядів власних назв. Її зміст полягає в тому, що артгрупонім служить для ідентифікації та диференціації одного гуртка або творчого колективу із групи тотожних;
- інформативна – артгрупоніми містять інформацію про місце знаходження творчого колективу; вид діяльності тощо;
- рекламна – покликана привернути увагу до об'єкта рекламування, формувати або підтримувати інтерес до нього і його просування в комерційному просторі;

- естетична – створення естетично привабливої одиниці;
- меморіальна – властива ергонімам, у яких відображені імена історичних особистостей, лідерів групи тощо.

Під час дослідження артгрупонімів стає можливим вивчити не лише специфіку семантичної структури та механізм їх формування, але і виявити лінгвокультурну інформацію, яку вони здатні передати.

Ергоніми є цінним джерелом отримання знань про іншу культуру, оскільки аналіз асоціативних рядів дає змогу краще пізнати ті чи ті культурні пріоритети і світ національно-культурного товариства. Як пише І. В. Крикова, посилаючись на Н. Д. Арутюнову, творчі колективи «відкривають шляхи у філософію, релігію, творчість» [122, с. 5].

Отже, у цьому розділі роботи досліджено поняття ергоніму, зокрема НТК, для визначення його місця в антропоніміконі сучасної російської мови. Ергонім – назва творчого колективу, або артгрупонім, є особливим видом оніма, який позначає групу людей з певним творчим спрямуванням і може бути виражений будь-яким іншим видом оніма або певними лінгвальними засобами.

1.2. Найменування творчих колективів як своєрідна когнітивно-семантична модель

Ми визначили об'єкт нашого дослідження як особливий вид ергоніма (артгрупонім) і у цьому підрозділі нашої роботи ставимо за мету закласти теоретичні підвалини вивчення когнітивно-семантичного наповнення цього виду пропріальних лексичних одиниць, а саме розглянути проблему значення загалом, значення власної назви зокрема та особливості такого утворення, як когнітивно-семантична модель у контексті матеріалу нашого аналізу. Ці питання розглядають такі зарубіжні та вітчизняні вчені, як Т. ван Дейк [312],

О. С. Кубрякова [126; 128; 129], Р. Ленекер [319; 320], Дж. Лакофф [135], С. В. Рассолова [207], С. А. Жаботинська [87], О. О. Селіванова [225; 226] та інші.

Предметом вивчення семантики (від грец. *semantikos* – те, що позначає, означальний) як наукової дисципліни є значення знаків [143, с. 437]. Слово в цій системі організоване за принципом «семантичного трикутника» і структуроване «зовнішнім елементом» [143, с. 438], що характеризується як послідовність звуків або графічних знаків і «пов'язане у свідомості і в системі мови: з одного боку, із предметом дійсності (річчю, явищем, процесом, ознакою)», у теорії семантики визначається такими термінами, як «денотат», «референт», з іншого – з означуваним «поняттям або уявленням про цей предмет». У науковій літературі розглядаються такі терміни, як «сенс», «сигніфікат», «інтенціонал» [143, с. 438].

М. Бреаль 1897 року вперше ввів термін «семантика» в лінгвістику. У науковій літературі використовують й інший термін – «семасіологія» (від грец. *sēmasía* – значення, зміст і від грец. *lógos* – слово). Це давніша назва семантики, яка досліджує фактичні значення слів незалежно від їхньої вимови, зокрема в діяхронному й психолінгвістичному розумінні, разом із вченням про розвиток значень граматичних категорій та про засвоєння дитиною і мовцем нових понять, слів, значень і про виникнення нових. Це наближувало семасіологію до ономасіології – науки про засади й процеси називання [169, с. 5].

Семантика як теорія значення – досить молода галузь сучасної лінгвістики. Із часів Аристотеля найменшою значущою одиницею мови вважалося слово. Е. Шредер ввів до лінгвістики таке кредо: «Спочатку історія імен, а потім їхнє значення» [230, с. 10]. Саме тому семантика власних назв – це наукове поле, не лише не досліджене до кінця, але й не зовсім чітко визначене.

Значних успіхів у вивченні власних назв досягли і слов'янські вчені. Утім, єдина думка щодо семантики онімів відсутня. Є. М. Галкіна-Федорук, зокрема, доєднується до думки лінгвістів, які впевнені у відсутності будь-якого значення у власних назвах і розглядають їх лише як відмінні одне від одного знаки: «У сучасній мові логічно відпрацьованого поняття, що містить у собі узагальнення основних, важливих ознак, у власних назвах немає» [54, с. 53–54]. А. А. Уфимцева вважає, що власні імена не мають жодної смислової структури і виконують у мові лише одну функцію – номінативно-пізнавальну [272, с. 72].

Доречно зауважити, що існує протилежний погляд, який ми поділяємо, згідно з яким імена мають семантичне значення (М. Ф. Алефіренко [3], М. Д. Голєв [61], Є. Курилович [133], В. О. Ніконов [165], Л. Б. Селезньова [220], Л. В. Щерба [302], Л. М. Щетинін [303] тощо). Зокрема, М. Д. Голєв підкреслює, що «загальні іменники ототожнюють із загальними поняттями, а власні – із поодинокими, і що відмінність цих понять має відносний характер» [61, с. 90].

О. Ф. Лосєв, аналізуючи відмінності між значеннями слова та імені, наголошував: «Про слово ми можемо говорити щодо відношення до будь-якого предмета, про ім'я – лише щодо певної особи або взагалі особистісного предмета» [147, с. 127]. На думку дослідника, «ім'я є сам предмет його смислового вияву» [61, с. 90]. Дослідник приділяв особливу увагу звуковій формі імені, яка, на його думку, несе в собі певний зміст.

О. В. Суперанська не обмежує ономастику лінгвістичним компонентом, об'єднуючи в досліджуваному предметові етнографічний, історичний, географічний, соціологічний і літературознавчий аспекти, що дало змогу визначити специфіку іменованих об'єктів і традиції, які пов'язані з їхнім найменуванням [249, с. 8]. Вона називає такі відмінні ознаки власної назви: остання належить індивідуумам, а не класу об'єктів, що мають спільну рису,

характерну для кожного; об'єкт, який має ім'я, завжди чітко визначений, обмежений та окреслений; ім'я не пов'язане безпосередньо з поняттям і не має на рівні мови чіткої та однозначної конотації [249, с. 15].

М. Ф. Алефіренко стверджує, що семантика онімів й апелятивів представлена як протиставлення: «одиничне – загальне», яке можна пояснити наявністю узагальнювального значення в апелятивах і його відсутністю у власних назвах, пов'язаних з одиничним об'єктом. У цьому випадку можна виділити такі характерні ознаки власних назв, які доводять наявність у них певних значень: ВН належать до повнозначних, а не службових слів і є членами речення; мають тотожні функції із загальними назвами (називають предмет), але становлять особливий клас; кожна з них має певне значення («про цінності окремих імен можна говорити лише в тих випадках, де розглядається вся система імен в цілому», – стверджувала О. В. Суперанська) [249, с. 35].

Д. І. Єрмолович виділяє такі загальні семантичні ознаки власних назв: побутова, або інтродуктивна (існування і предметність позначуваного об'єкта); належність предмета до певного класу; спеціальна належність певного імені для номінації одного із предметів у межах *денотата* (окремих предмет, який називають референтом імені); набір ознак *референта*, достатніх, щоб співрозмовники розуміли, про що або про кого йдеться [84, с. 37]. На думку дослідника, власні імена є не лише ярликами, але й несуть певну інформацію, яка реалізується в певному соціальному колі. Це відбувається тоді, коли певне коло осіб пов'язує знання низки відомих їм ознак того чи того об'єкта з його назвою або ім'ям. Щоправда, поза цим колом осіб ці ознаки можуть бути невідомі [84, с. 39].

Більшість учених вважають імена категорією, яка існує поза межами певних понять, а семантика завжди поняттєва, через те навіть виникають сумніви в правомірності виділення семантики як певного аспекту власної

назви. Деколи семантику імен прирівнюють до семантики загальних або власних назв, від яких вони утворилися.

Зауважимо, що аналіз НТК у нашій роботі буде здійснено за допомогою такого інструменту, як когнітивно-семантична модель, що дасть змогу виділити певні когнітивно-семантичні групи артгруппонімів. Когнітивна семантика як складник когнітивної лінгвістики «розглядає значення як ментальне явище, пов'язане зі способами отримання, збереження й оброблення інформації людським мозком» [16, с. 239].

Філософські роботи про мову Л. Вітгенштейна [39], психологічні експерименти Е. Рош [323] і поява теорії прототипів активно використані лінгвістами в межах нового напрямку мовознавства – когнітивної лінгвістики. Одним з постулатів нової науки стало твердження про те, що в основі когнітивної діяльності є загальні структури, які визначають сприйняття інформації про дійсність, її оброблення, зберігання і передавання за допомогою природної мови, тому в когнітивній лінгвістиці поняття «когнітивна модель» посідає одне із центральних місць у загально-поняттєвому апараті науки.

Американський лінгвіст Дж. Лакофф у 80-ті роки ХХ ст. увів поняття ідеалізованої когнітивної моделі, яку розглядають як абстрактну схему фрагмента культурно-зумовленого досвіду, набутого у взаємодії зі світом дійсності. Цю модель створюють на підставі чотирьох типів структур знань: пропозиційних, образно-схематичних, метафоричних і метонімічних – і вона має властивості гештальта як цілісної константної структури свідомості. Пропозиційні моделі представляють елементи та їхні ознаки, ситуації, у яких вони фігурують. Схеми репрезентують емпіричне сприйняття елементів однієї предметної сфери в термінах іншої за аналогією. Метонімічні охоплюють різні можливості категорійної метонімії за суміжністю елементів

у межах одного класу та стереотипи, які пов'язують суміжні поняття у стійку фіксовану структуру [135, с. 176-183].

С. А. Жаботинська визначає концептуальну модель як структуру бази даних без застосованих до неї когнітивних операцій, а когнітивну модель – як структуру бази даних з урахуванням таких операцій [87, с. 61]. Як зазначає О. О. Балабан, модель, з когнітивного погляду, є механізм, тип мислення, концептуалізації, категоризації. Структура – його змістова форма, форма існування моделі. Рисами, що характеризують структури, є її складові частини, вид зв'язку між ними, принцип побудови. Серед моделей можна виокремити пропозиційні, образні, метафоричні, метонімічні, поняттєві, міфологічні, символічні, аналогові, прототипічні, архетипічні. До когнітивних структур уналежнюють схеми, скрипти, фрейми, сценарії, поняття, пропозиції, відношення частина-ціле, концептуальні характеристики (когнітивні ознаки), структури порівняння, матриці [17, с. 28]. Із цією думкою погоджується А. П. Мартинюк, яка зауважує, що концептуальні простори структурують за допомогою різних когнітивних моделей: образно-схемних, пропозиціональних, метафоричних, метонімічних, символічних [154, с. 69].

У «Короткому словнику когнітивних термінів» за загальною редакцією О. С. Кубрякової (1997) зафіксовано такі визначення поняття «когнітивна модель»: 1) мова як різновид когнітивного процесу (мова та її пізнання належать до компетенції когнітивної науки й не є монополією лінгвістики); 2) модель розуміння тексту як результату природного оброблення мовних даних (у такому випадку говорять про побудову ментальних моделей тексту, які потребують побудови когнітивних моделей окремих ситуацій); 3) характеристика процесу категоризації в природній мові; по суті йдеться про механізми мислення й формування концептуальної системи людської свідомості як тієї основи, на якій здійснюють процес мислення) [6, с. 53]. На

нашу думку, саме друге визначення є найближчим до проблематики нашого дослідження.

Об'єктом когнітивного моделювання можуть бути найрізноманітніші аспекти мовних феноменів, наприклад, у роботах Є. Г. Беляєвської це полісемія [28], у роботі В. Л. Іващенко – мистецтвознавча термінологія [98] тощо.

У роботі когнітивно-семантичну модель визначено як кінцевий набір когнітивно-семантичних засобів і варіативність лексичних та інших лінгвальних засобів мови. Когнітивно-семантичну структуру імені моделюють як семантичну мережу, в яку введені інваріанти як ознака або комплекс ознак і варіативні проverbsіальні смисли, що утворюють блоки.

Значний інтерес для проблематики нашого дослідження представляє теорія концептуальної інтеграції Ж. Фоконье і М. Тернера [314; 315; 316]. Ментальні простори в цій концепції використовують для моделювання механізмів мовного розуміння. Мовні вирази, на думку автора, – це інструкції, відповідно до яких здійснюють якесь ментальне конструювання ситуацій за допомогою ментальних просторів, які формально визначаються як впорядковані множини, відкриті для поповнення їх новими елементами і відносинами відповідно. Концептуальна інтеграція визначається авторами як базова когнітивна операція, що лежить в основі здатності людини до міркування, умовиводу, оцінки, прийняття рішення, винаходу тощо, що є динамічною і гнучкою. Її суть полягає в тому, що структури вихідних ментальних просторів конструюють новий ментальний простір – бленд. Це новий, «дочірній», концептуальний простір, не тотожний жодному з вихідних просторів і не зводиться до суми їх елементів. Він має своє власне нове значення.

Створення когнітивної структури починають з визначення об'єктів (характеризуються як кількісно, так і якісно, вербально) і встановлення

зв'язків між ними. Унаслідок когнітивної структуризації відбувається розроблення формального опису знань, які можна наочно зобразити когнітивною моделлю (як схему, матрицю, таблицю або текст). Ми зробили спробу побудувати таку структуру як схематичне зображення когнітивно-семантичного процесу створення назви творчого колективу (артгрупоніма).

АДРЕСАНТ

Асоціативні зв'язки 1 Мета

Загальне значення (+ Походження)

Асоціативні зв'язки 2 Враження

АДРЕСАТ

Схема 1.2. Когнітивно-семантична модель побудови НТК
(артгрупоніма)

Згідно із цією моделлю, Адресант вигадує назву свого об'єднання для досягнення певної мети, найчастіше для привертання уваги до себе і в підсумку отримання певної матеріальної вигоди. Загальне значення та походження артгрупоніма є об'єктивно наявними в мові, тож вони здебільшого є спільними для адресанта та адресата. Адресант добудовує назву, виходячи зі своїх суб'єктивних асоціативних зв'язків для досягнення зазначеної мети. За сприйняття цієї назви когнітивні процеси Адресата викликають певні асоціативні зв'язки, які можуть збігатися чи не збігатися зі зв'язками Адресанта. У разі збігу цих асоціацій враження Адресата буде позитивним, чого й прагне Адресант. У разі невідповідності враження Адресата може бути негативним, тож мети Адресанта не буде досягнуто. Згідно думки Ж. Фоконьє, ментальні простори Адресанта та Реципієнта інтегруються в новий бленд – назву творчого колективу.

Розглянувши певні теоретичні засади аналізу власних назв, звернемося до конкретного прикладу. Розглянемо викладене на прикладі назви рок-гурта «Аліса» (28). Це жіноче ім'я, тому воно належить до когнітивно-семантичної групи «Власні імена». За однією з версій має французьке походження, його перекладають як *шляхетна*, за іншою – має латинське коріння і означає крила. З погляду когнітивної перцепції, можемо асоціювати ім'я *Аліса* з такою ментальною схемою: 1) якщо в нашому оточенні є особа жіночої статі з подібним ім'ям; 2) головна героїня роману-казки «Пригоди Аліси у Дивокраї» Льюїса Керрола; 3) відомий рок-гурт «Аліса»; 4) будь-яка відома постать з іменем Аліса. Скажімо, рок-гурт «Аліса» вирішив назвати свій творчий колектив у такий спосіб на честь дівчинки із твору Льюїса Керрола, яка постійно відкривала для себе щось нове в Дивокраїні. Представники рок-гурту проводять асоціацію з Алісою, щоб підкреслити, що їхня творчість – це певний виклик і їм є чим здивувати своїх шанувальників. Цілком вірогідно, що саме такі асоціації виникнуть у потенційних відвідувачів виступів цього гурту, тож мету адресанта буде досягнуто.

За своїми когнітивними ознаками НТК можуть об'єднуватися в певні когнітивно-семантичні групи. Н. М. Білозерова і Л. Є. Чуфістова дають таке визначення поняття «когнітивно-семантична група»: «заснована на уявленні про певний феномен універсуму, багатокomпонентна і поліфункційна ментальна структура, механізмом якої виступає взаємодія різних розділів головного мозку у процесі перероблення та інтерпретації інформації, що ґрунтується на операційно-асоціативному способі подання і вилучення інформації» [25, с. 5].

На сучасному етапі розвитку когнітивної лінгвістики під когнітивною групою науковці розуміють ментальну схему, що задіяна в процесах оброблення, зберігання та передавання інформації і, як правило, репрезентується в мові. Таке широке трактування дає змогу розглядати як

когнітивні групи одиниці свідомості, що базуються на перцептивному досвіді людини.

Лексичне значення слів дає змогу виділити існування різноманітних груп слів як за екстралінгвістичними ознаками, що відбивають зв'язок значень із зовнішнім світом, так і за мовними ознаками, в основі яких лежать внутрішньомовні зв'язки – тематичних та лексико-семантичних груп.

Уперше увагу на існування лексико-семантичних груп звернув М. М. Покровський, який спирався на парадигматичні зв'язки між словами: «Слова та їхні значення живуть не окремим один від одного життям, а поєднуються [...], незалежно від нашої свідомості, у різні групи, причому основою для групування слугують схожість або цілковита протилежність за основним значенням» [198, с. 82]. М. М. Покровський указував на те, що слово та його значення буде зрозумілим саме на тлі синонімічних з ним слів: «Історія значень відомого слова буде для нас лише тоді зрозумілою, коли ми будемо вивчати це слово у зв'язку з іншими словами, синонімічними з ним, а основне, з тими, що належать до одного й того самого кола уявлень» [198, с. 12].

Докладне висвітлення цієї проблеми запропонував Ф. П. Філін, який розмежував поняття лексико-тематичної та лексико-семантичної групи та зазначив, що лексико-семантична група ґрунтується на елементах з однорідними співвіднесеними значеннями, до яких, на його думку, належать синоніми, антоніми та інші групи слів, пов'язані між собою спільністю семантики; тематичні ж групи об'єднуються завдяки класифікації предметів, понять та явищ дійсності [281, с. 526].

Вивченням семантичних полів, лексико-семантичних і тематичних груп займалися Ф. С. Бацевич [25, с. 55], Ж. П. Соколовська, яка визначає тематичну групу як об'єднання значень слова, в основі якого лежить подальше членування спільного поняття, що входить до змісту категорії

пізнання. Отже, тематична група є сходинкою класифікації, на якій логіка мовного членування семантичного континууму виступає вже не просто як попередня, інтуїтивна основа, як орієнтир у процесі систематизації людських уявлень про об'єктивну дійсність, але й як самостійний чинник, як питомо мовне членування уявлень людини про об'єктивну дійсність» [245, с. 47]. Л. М. Васильєв зауважує, що лексико-семантична група – це будь-який семантичний клас слів (лексем), об'єднаних хоч би однією спільною лексичною парадигматичною семою [40, с. 26].

Т. І. Крехно розглядає лексико-семантичну групу як лексичну множину різноструктурних одиниць, сформовану на підставі спільності семантичного ядра, що зумовлює взаємозалежність і взаємовідношення елементів групи як одиниць мовної системи [120].

Ми вважаємо, що предметом нашого дослідження є саме когнітивно-семантичні групи назв творчих колективів, оскільки вони не просто відбивають значення слів, які їх формують, але тісно пов'язані з певними когнітивно-мисленнєвими операціями, які мають місце під час їх побудови, з одного боку, та сприйняття, з іншого.

Отже, у цьому дослідженні когнітивні групи розглядаємо у межах когнітивно-семантичного підходу для опису механізмів мислення, а також ментальних схем, за якими репрезентуються в процесі номінації уявлення про конкретні реалії НТК.

1.3. Способи словотворення ергонімів: традиції та сучасність

Вигадуючи назву для творчого колективу, автор спочатку намагається закласти в неї позитивний контекст, який допомагає сформувати у прихильника групи перші враження від творчості. Щодня, якщо не щогодини, реєструються нові НТК, скорочуючи через це кількість вільних варіантів. Вдало обраний ергонім має відображати переваги творчого

колективу і виділяти його серед схожих конкурентів. Загалом оригінальність назви впливає на емоції потенційних шанувальників: НТК мають легко сприймати і запам'ятовувати. У цьому підрозділі зосередимо увагу на словотвірних можливостях російської мови в аспекті побудови сучасних неординарних власних назв. Розглянемо теоретичне підґрунтя для аналізу традиційного словотворення та його змін на сучасному етапі розвитку мови.

Проблемам словотворення присвячені роботи В. В. Виноградова [44, 45], О. А. Земської [93], К. А. Левківської [140], В. В. Лопатіна [146], В. М. Немченка [162], Н. А. Ніколіної [164], Н. В. Подольської [193], М. Д. Степанової [248], А. М. Тіхонова [257], Г. В. Ходоренко [287]) та ін.

Традиційно термін «словотворення» використовують для позначення процесу утворення нових слів на основі наявних лексичних одиниць. Відповідно до цього словотворення в спеціальній літературі визначають як «особливий шлях розвитку словника» (М. Д. Степанова [248]), «основний спосіб збагачення словникового складу мови» (К. А. Левківська [140]), «один із основних способів поповнення словникового складу мови новими словами» (В. В. Лопатін [146]), «основне джерело поповнення словникового складу мови», яке «здійснюється різними способами» (А. М. Тихонов [257]).

Існує два підходи до вивчення способів словотворення: на певному часовому зрізі (синхронія) та протягом їх історичного розвитку (діахронія). На думку О. А. Земської, «синхронне словотворення вивчає відношення наявних одиниць, а діахронне – процеси перетворення одних одиниць в інші» [93, с. 6]. У разі такого розуміння синхронічне та діахронічне словотворення – це різні, хоч варто зауважити, взаємопов'язані, поняття.

Під час цього дослідження будемо розглядати словотворення НТК в аспекті як синхронного, так і діахронного аналізу. Зазначимо, що залежно від характеру побудови найменувань палітра засобів словотвору артгрупонімів є майже всеохоплювальною, але водночас вага цих засобів є різною.

Спостерігаємо такі варіанти побудови артгрупонімів: 1) морфологічний спосіб; 2) морфолого-синтаксичний спосіб; 3) семантико-стилістичний спосіб; 4) лексико-синтаксичний спосіб; 5) лексико-семантична онімізація; 6) запозичення. Також зазначимо, що під час побудови НТК поширеною є мовна гра.

Розглянемо окремо кожен з названих способів утворення ергонімів, проілюструвавши їх прикладами з нашого фактичного матеріалу.

1.3.1. НТК із традиційними засобами словотворення.

Як зазначає А. С. Зотова, найбільш затребуваними словотворчими моделями в мові є: моделі із суфіксацією, префіксацією, моделі префіксально-суфіксального типу, моделі складання, в тому числі аббревіація. Актуальні словотвірні моделі виконують різні прагматичні функції, що відображають реалізацію як типових, так і індивідуальних авторських інтенцій. Найчастіше номінації використовують для реалізації домінувальних комунікативних стратегій: ігрової стратегії, що охоплює різні способи та експресивні можливості російського словотворення, стратегії оцінки, а також стратегії розмовності [95, с. 5].

Морфологічний спосіб словотворення – найпродуктивніший у російській мові і характеризується утворенням нових слів «засобами лише морфології» (І. Г. Голанов [60]), «утворенням нових слів за допомогою афіксів» (В. В. Виноградов [44]) або «за допомогою словотворчих морфем» (М. М. Шанський [295]). Як бачимо з наведених тверджень, основним засобом словотворення в межах цього способу є додавання до слова чи основи слова словотвірних афіксальних морфем. У морфологічному словотворенні сучасної російської мови спостерігають такі його різновиди: *афіксація, складання і аббревіація* [200, с. 36]. Афіксація – це спосіб утворення

слова за допомогою суфіксальних і префіксальних морфем. Його різновиди залежать від того, суфікс або префікс бере участь в утворенні нової лексичної одиниці, наприклад: кавер-гурт «*Супербит*» (15) – префіксальний спосіб тощо. Ці слова було створено в мові як апелятиви, і як готові одиниці вони були використані для НТК.

Складання в дериватології – це певна сукупність способів словотворення, формантами яких є або єдність основного словесного наголосу, або фіксований порядок розташування частин твірних основ у складі похідного слова [200, с. 174], наприклад: поп-група «*Лесоповал*» (24) ← лесоповал (повалка леса), дитячо-юнацька КВК команда «*Крестоносцы*» (25) ← крестоносцы (носители крестов); рок-група «*Общежитие*» (27) ← общежитие (общий + жить). Ці апелятиви також були обрані як назви артгрупонімів.

На сьогодні одним із продуктивних способів словотвору стала аббревіація. В. М. Лейчик у книзі «Люди и слова» [141] стверджує, що за дві тисячі років, з початку нашої ери до середини ХІХ ст., з'явилося лише кілька аббревіатур. До кінця ХІХ ст. їх було вже кілька десятків. В останній чверті ХХ та в ХХІ ст. цих утворень стало так багато, що для кожної розвиненої мови видані спеціальні словники скорочень, які налічують кілька тисяч. Аббревіатура є синонімічною для похідного словосполучення [200, с. 174]. Створення аббревіатур – це спосіб, який посідає особливе місце серед інших способів словотворення, оскільки аббревіація пов'язана з дією закону мовної економії. На процес появи скорочених слів також істотно вплинула демократизація мови. Люди прагнуть спрощення мовного лексичного складу. Джерелом аббревіатур є іменні словосполучення, які позначають предмети та явища. Такі словосполучення повинні відповідати таким умовам: мати єдине значення; вживатися з достатньою частотністю; бути соціально значущими та важливими для тих осіб, які використовують ці словосполучення у мові;

функціонувати в мові, де потреба економити час і енергію на передавання інформації є актуальною.

Наприкінці ХХ – початку ХХІ ст. спостерігаємо справжній «ономастичний бум» [194], пов'язаний з появою великої кількості ділових, комерційних, культурних організацій, що можна, наприклад, проілюструвати такими назвами: КВК команда «ФБР» (7); поп-гурт «МГК» (24); КВК команда «ХУВД» (7), КВК команда «Агрофаки» (7).

Для морфолого-синтаксичного способу словотвору характерно утворення нових слів через їх перехід з однієї частини мови в іншу, який визначають як словотвірний засіб. Власне субстантивація є актуальною серед артгруппонімів, наприклад: рок-група «Если» (27) – сполучник; дитячо-юнацька КВК команда «Горячо» (25) – прислівник; КВК команда «Бе-бе-бе» (9) – звуконаслідування.

Новоутворене слово, звичайно, змінює своє лексичне значення, набуває нових морфологічних ознак та виконує нові синтаксичні функції. Зокрема, утворення іменника на основі переходу до цієї частини мови прикметника супроводжується зміною лексичного значення, втратою синтаксичної залежності від слів із предметним значенням. Перехід слів з однієї частини мови в іншу відбувається за умови зміни їх лексичного значення, граматичних ознак (морфологічних) та синтаксичних функцій у реченні, але звукова оболонка залишається незмінною, наприклад: *молодий* (прикм.) → *молодий* (імен.), *хворий* (прикм.) → *хворий* (імен.). В. В. Виноградов виокремлював десять різновидів морфолого-синтаксичного способу словотвору – відповідно до кількості частин мови [45, с. 25], але актуальною в утворенні назв для ергонімів є субстантивація. Прикладами НТК, утвореними в такий спосіб, є реп-гурт «Полумяские» (26), КВК команда «Досвідання» (7), музична група «Блестящие» (7).

Стилістична характеристика лексичних одиниць сучасної російської мови, а звідси й розшарування цих лексичних одиниць і система функційних стилів мови не збігаються. Пояснюємо це насамперед специфікою слова як одиниці мови та його багатофункційністю (у слові виділяють номінативну, термінологічну, субститутивну, службово-граматичну, образно-характеризувальну й емотивну функції). У словниковому складі російської мови є слова і звороти стилістично немарковані (непозначені), уживані в усіх сферах мовного спілкування, і стилістично марковані, тобто такі, що мають ширшу або вужчу сфери вживання, а також чіткі ознаки належності до певного стилю. Ця особливість і покладена в основу поділу лексики на загальновживану, стилістично нейтральну та лексику вузького стилістичного призначення [110, с. 15]. До слів вузького стилістичного призначення належать: знижена лексика: КВК команда «*Шнаргалка*» (25); евфемізми: КВК команда «*Ne Bashe Delo*» (7), радянізми: КВК команда «*СССР*» (9) тощо – кожне із цих понять докладно проаналізуємо у третьому розділі дисертації.

Аналітичний спосіб словотворення є досить актуальним у творенні НТК. Утворення нових слів лексико-синтаксичним способом відбувається в процесі тривалого слововживання, унаслідок чого поєднання слів стає назвою [200, с. 43]. В ономастиці такий спосіб словотворення використовують для створення ергонімів у формі словосполучень і речень. Як назви все активніше вживають конструкції, які нагадують більше слогани, ніж назви творчих груп. Слоган, або рекламне гасло, завжди реалізують за допомогою лаконічної фрази, що впадає в око, його легко можна запам'ятати, оскільки він висловлює основний зміст рекламного повідомлення. Використання такого рекламного засобу в шоу-бізнесі допомагає швидше популяризувати будь-який творчий колектив. Наприклад:

1. НТК-словосполучення: реп-група «*Желтая ветка*» (27), КВК команда «*Всё по-новому*» (7).

2. НТК-усталене словосполучення: КВК команда «*В погоне за счастьем*» (7), КВК команда «*Место под солнцем*» (7).

3. НТК-речення: рок-група «*А Вовин папа слушал рок!*» (27), КВК команда «*Будем дружить семьями*» (7), рок-група «*В отрыв!*» (28), фольк-ансамбль «*Играй, балалайка*» (32).

Важливим аспектом лексико-синтаксичного способу є синтаксична структура назви, оскільки від цього залежить частота використання такої конструкції для НТК.

Серед способів творення як лексем загальнолітературної мови, так і НТК найменш вивченим, але водночас характернішим є лексико-семантичний спосіб творення. Цей спосіб полягає в тому, що «різні значення одного й того самого слова перетворюються в різні слова, які усвідомлюються як етимологічно самостійні і залежні» [295, с. 259]. Лексико-семантичний спосіб щонайтісніше пов'язаний з багатозначністю слова, а саме: утворенням похідних значень у слові. Основні способи утворення переносних значень слова в загальнолітературній мові – це метафоричні та метонімічні перенесення назви [295, с. 8]. Одним з різновидів лексико-семантичного способу є трансонімізація, яка стала об'єктом дослідження таких лінгвістів, як О. А. Земська [92], В. М. Калінкін [104], Ю. О. Карпенко [107], Ю. А. Левицький [139], В. М. Немченко [162], Є. С. Отін [174], О. В. Суперанська [249], М. В. Яковенко [307] та ін. Зокрема, Є. С. Отін відзначав, що трансонімізація реалізується за допомогою «лексико-семантичної деривації оніма» [174, с. 15]. На думку Ю. О. Карпенка, «трансонімізація є найпоширенішим, масовим різновидом застосування лексико-семантичного способу словотвору» [107, с. 36]. В. М. Калінкін трансонімізацію визначає як явище, під час якого «зовнішня форма імені залишається незмінною, але змінюються і денотативно-сигніфікативний комплекс, і референт» [104, с. 87]. М. В. Яковенко

трансонімізацію називає «вторинною ономастичною номінацією» [307, с. 135]. О. В. Суперанська власні назви, що виникли на основі інших імен, називає «непервинною номінацією» [249, с. 242].

Серед ергонімів, утворених трансонімізацією, можна виділити класи відповідно до тих підрозрядів власної назви, які є для них твірними, наприклад: антропоніми: КВК команда «*Алексей Сергеевич*» (7); рок-гурт «*Ван Гог*» (27), топоніми: КВК команда «*Амстердам*» (7), джаз-група «*Барбадос*» (12), макроетнонім: дитячо-юнацька КВК команда «*Славяне*» (22) тощо.

Усі перелічені засоби словотворення є досить давніми та традиційними, але ми погоджуємося з Н. Бекетовою, яка підкреслює, що не лише книжні та розмовні, а й нейтральні словотвірні моделі мають внутрішній і зовнішній потенціал підвищувати емоційно-експресивний заряд дериватів. Ці механізми базуються на контрасті мотивувальної основи й суфікса за семантикою, походженням, сферою вживання, стилем, а також на співвідношенні дериватів з мовним оточенням [26, с. 8].

1.3.2. Засоби неонімації в артгрупонімах

У сучасних лінгвістичних працях, присвячених проблемам словотворення, широко застосовують термін неонімації, що позначає власне неологізми (тобто нові за формою і змістом слова), запозичені іншомовні слова, елементи професійних і соціальних жаргонів, семантично змінені наявні слова, нові складові частини найменування і новації в графічному відображенні слів.

В. О. Крижановська зауважує, що графічна трансформація дає змогу ергонімічним одиницям виконувати найважливішу прагматичну функцію: привертання уваги потенційного споживача, і це робить види графічної трансформації поширеним способом формування ергоніологізмів. Частота

застосування різних видів графічної трансформації зумовлена сучасними екстралінгвістичними чинниками – найважливішими соціальними, економічними, політичними, культурними змінами, підвищенням маркетингової конкуренції, глобалізацією та демократизацією в різних сферах. Усе це можна об'єднати поняттям «мовна мода». Лінгвісти виділяють такі основні тенденції в ергоніміці, як американізація, архаїзація і символізація. Вони співвідносяться з особливостями реалізації мовної особистості сучасного номінатора і з постмодерністською дійсністю [121, с. 8]. Згадана авторка запропонувала класифікацію та статистичний опис елементів графічної трансформації, що охоплюють такі види графічної гри, як латинізація, ретро-номінація, графічна деконструкція (квазіремотивація, капіталізація, супраграфеміка, сінграфеміка і піктографеміка), а також їх можливі комбінації [121, с. 9].

Запозичення як залучення лексичного фонду інших мов для визначення нових понять і предметів, які нерідко разом з їхніми назвами і засвоюються від інших народів [56, с. 82], є поширеним засобом створення сучасних НТК, наприклад: КВК команда «.mp3» (7), КВК команда «@Smiles.ua@» (7), КВК команда «Let's Go» (7), хореографічний колектив «Аррива» (10) тощо. Як зазначає К. Захватаєва, запозичення – найважливіший механізм неологізації, що передбачає оновлення структури (насамперед під час матеріального запозичення) і системи мови (під час семантичного запозичення). Поняття «запозичене слово» вона розглядає у двох планах, диференціюючи позиції синхронії і діяхронії. З огляду на позиції часу, іншомовні одиниці можна поділити на освоєні (запозичення) і неосвоєні (іншомовні) одиниці. Запозичення потрібно розуміти широко, долучаючи до його складу як пряме запозичення, так і словотвірне та семантичне копіювання іншомовного матеріалу. У цьому випадку спостерігають чітке співвідношення роду (запозичення) і його видів (форм

запозичення) [91, с. 8-9]. Наша картотека охоплює значну кількість назв із запозиченнями, які будуть проаналізовані далі, наприклад: рок-група «*DeadУшки*» (28), хіп-хоп гурт «*5'Nizza*» (24).

Мовну гру як засіб побудови нової назви теоретично пов'язують з ім'ям Л. Вітгенштейна [39], який, власне, й увів до наукового обігу цей термін і зробив успішну спробу його потрактування: це особлива доцільна діяльність носіїв мови, що вможлиблює створення значень, які відображають зв'язок мови із законами світу [39, с. 130]. Відповідно до вузького розуміння «мовну гру» кваліфікують як порушення правил доцільної діяльності задля того, аби своїми «подібністю і відмінностями пролити світло на можливості нашої мови», формувати значення і смисли [39, с. 202].

На думку Н. М. Вольської, мовна гра «має у своїй основі будь-яке порушення правил вживання мовної або текстової одиниці» [46, с. 30]. Дослідниця вважає також, що «використання принципів мовної гри здатне виявити найскладніші сторони авторського я» [46, с. 30]. Як зазначає В. З. Санников, «будь-яке навмисно нетипове використання мови (наприклад, для створення художнього ефекту) – це мовна гра» [218, с. 3]. Мовна гра – «це зазвичай мовна неправильність (або неточність), навмисно допущена мовцем і яку саме так розуміє той, хто чує» [219, с. 26].

Багато дослідників відзначають творчий початок у феномені мовної гри. Так, наприклад, Т. О. Гридінна вважає, що під час «усвідомленого порушення мовного канону ми маємо справу із мовною грою як особливою формою лінгвокреативної діяльності, що відбиває прагнення мовця до виявлення власної компетенції в реалізації мовних можливостей, за умови розуміння способів здійснення мовних ходів, але водночас розрахованих на виявлення реципієнтом ігрового коду спілкування» [67, с. 26]. «Креативність мовної свідомості найяскравіше демонструє явище мовної гри», – зазначає В. М. Грязнова [68, с. 191].

Як зауважив В. І. Шаховський, «абсолютно зрозуміло, що мовна гра не є злісним порушенням мовних норм. Вона – результат їх оригінального, нестандартного варіювання на базі креативної компетенції комунікантів у певному емотивному дискурсі» [297, с. 367]. В. З. Санников стверджує, що для сприйняття і розуміння мовної гри потрібно, щоб аудиторія розуміла, що так сказано спеціально, свідомо, інакше висловлювання буде усвідомлене й потрактоване як помилка. Мовна гра переважно – це невеликі, але усвідомлені відхилення від правил або навіть просто деяка незвичайність у вживанні тих чи тих форм або значень [219, с. 20-23].

Саме мовна гра дає змогу експериментувати з асоціативними зв'язками назви, причому експериментувати творчо, не боячись заборон і правил. «За порушенням стандартів мовного спілкування приховані додаткові цілі мовця, і читач відчуває радість від того, що він розуміє їх контекст» [219, с. 180].

У такий спосіб ми бачимо, що сфера мовної гри – це не лише сфера розваг, жартів (як може здатися на перший погляд). Мовна гра – це вид творчості, це показник звільнення свідомості від стереотипів, показник того, що культура переживає епоху, яка не боїться іронії. Мовна гра – це спосіб надання виразності й незвичності тим чи тим лінгвальним одиницям, наприклад: рок-група «*Дай дарогу!*» (27), КВК команда «*2жды2*» (7), поп-група «*Te100стерон*» (24) тощо.

На думку О. С. Кубрякової, ономасіологічний та структурно-функційний підходи створюють певну базу для розгляду дериваційного процесу в межах когнітивної лінгвістики, коли похідне слово є «одиницею зберігання, витягу, отримання та систематизації нового знання» [129, с. 393]. Авторка говорить також про похідне слово як результат узагальнено-мисленнєвої діяльності людини, продукт осмислення особливостей предмета, а отже, результат певної абстракції.

Можна зробити висновок, що більшість ергонімів взято з мови у тому вигляді, у якому вони існували раніше. Проведена класифікація способів словотворення НТК є потрібною нам у подальшому дослідженні, оскільки дає змогу проаналізувати назви повною мірою і виокремити найактуальніші способи творення ергонімів.

1.4. Методи дослідження найменувань творчих колективів

У процесі пізнання і опису свого об'єкту вивчення кожна наукова дисципліна створює цілий комплекс різноманітних прийомів. Ці прийоми, або способи, за допомогою яких досліджують той чи той об'єкт, називають методами. Розмаїття предметів і їх властивостей, безліч стабільних і нестабільних відношень між ними потребує для адекватного вивчення предмета застосування сукупності різних методів. Для правильного вибору і використання в дослідницькій роботі конкретного методу потрібні деякі попередні знання про предмет вивчення, уміння виокремлювати його з-поміж інших та зіставляти з іншими предметами, щоб чітко виявити найважливіші і найістотніші сторони розглянутого предмета.

Методи являють собою штучно створені людиною прийоми пізнання, оскільки вони не містяться в предметах або навколишній дійсності закономірностей, правил, відношень, хоч і не існують відокремлено від них. Вдало обраний і застосований у дослідженні метод допомагає розкривати і фіксувати закономірності і властивості, що не лежать на поверхні явищ.

Вибір методів визначає специфіка предмета, накопичені знання про нього, мета дослідження, а також те, які сторони і властивості предмета належить аналізувати. Урахування всіх цих чинників забезпечує ефективність застосування методів.

У розвитку сучасної лінгвістичної науки визначальним є антропоцентричний підхід, а саме зосередження уваги на зв'язках мови з її творцем. Тому методологія як учення про принципи дослідницької діяльності в науці про мову спрямована на встановлення природи мови у співвідношенні зі свідомістю її носіїв, соціумом, культурою, дійсністю, комунікацією, процесами пізнання світу, а також на формування інструментарію, засад і способів опису й аналізу мови та її продуктів [226]. Методологічною основою нашої роботи є положення про те, що мова обслуговує всі сфери людської діяльності. Різноманітність назв творчих колективів зумовлює застосування широкого спектру методів і прийомів, які забезпечать отримання комплексного уявлення про описуване явище.

Сучасний етап дослідження ономастики можна також умовно визначити як інтеграційний, оскільки для оброблення зібраного ономастичного матеріалу в роботі застосовано загальнонаукові та спеціальні лінгвістичні методи й аспекти системного аналізу, які дають змогу охарактеризувати структуру й семантику НТК, а саме: описовий метод, морфемний і словотвірний аналіз, метод словникових дефініцій і компонентного аналізу, трансформаційний, етимологічний, порівняльний, методи кількісного, когнітивного та лінгвокультурологічного аналізу. Комбінація та подальша деталізація методів залежать від мети дослідження і специфіки досліджуваного матеріалу. Розглянемо послідовно кожен з перерахованих методів дослідження в застосуванні його до аналізу ономастичного матеріалу.

Дослідження структурних та когнітивно-семантичних особливостей НТК складалося з кількох етапів.

На першому етапі дослідження послуговуємося низкою загальнонаукових принципів і підходів, що сприяє опрацюванню, систематизації та узагальненню теоретичного підґрунтя цієї роботи: на етапі

добирання матеріалу використано методи *суцільної вибірки та ідентифікації* для його накопичування та практичного дослідження. *Методом суцільної вибірки* під час аналізу артгрупонімів добиралися пропріальні одиниці, які позначають творчі колективи на сайтах з відповідним спрямуванням.

Вагомим для нашого дослідження на другому етапі виявився *комунікативно-прагматичний метод*, який реалізує комунікативно-діяльнісний підхід до з'ясування природи мовних явищ. Цей метод розглядає мову з позиції комуніканта й визначає прагматичні властивості мовних одиниць, уживаних у певній комунікативній ситуації. Було застосовано *стилістично-семасіологійний* та *стилістично-синтаксичний аналізи*; здійснювався поділ НТК на групи; на підставі *інтерпретаційного аналізу* визначено особливості функціонування засобів їх побудови.

Для вивчення закономірностей організації масиву НТК і з'ясування функціонування в них когнітивно-семантичних засобів послуговувалися як традиційними, так і інноваційними методами дослідження, які є способом теоретичної систематизації попередньо виявленого матеріалу. Серед загальнонаукових методів використали *гіпотезу* як варіант вирішення проблеми, яку висувають апіорно й перевіряють для підтвердження або спростування; *аналіз*, що передбачає розкладання цілого на частини для визначення їхніх сутнісних рис; *синтез*, що припускає з'єднання складників разом і вивчення їх як цілого; *порівняння* для встановлення схожості та розбіжності функціонування досліджуваних одиниць; *індукцію* для узагальнення результатів спостережень.

На третьому етапі дослідження дієвим вважаємо залучення логіко-індуктивних і логіко-дедуктивних методів задля систематизації та узагальнення проаналізованих зразків НТК, що сприятиме формулюванню конкретних висновків дослідження. За основу морфемного аналізу взято метод, запропонований В. В. Виноградовим. Морфемний аналіз НТК дав

змогу ідентифікувати й виокремити у структурі НТК морфеми, що входять до складу похідних НТК (префікс, суфікс тощо) [93, с. 127]. Найактуальнішим для цієї наукової розвідки є дослідження словотвірного аналізу, який вивчався такими вченими, як О. П. Єрмаков [83, с. 109 – 123], Н. Ю. Шведова [214, с. 346 – 349], О. В. Суперанська [249, с. 162 – 178] та ін.

Словотвірний аналіз НТК передбачає опис їх словотвірної структури, виявлення словотворчих елементів, що беруть участь у створенні цих НТК. У процесі врахована не вся дериваційна історія похідних НТК, а останній словотвірний акт, під час якого виникло це найменування. Унаслідок словотвірного аналізу визначена також словотвірна модель НТК, яка складається не лише з дериваційного форманта, але і значення [128].

Морфемний і словотвірний аналіз доповнюють один одного, даючи змогу класифікувати НТК згідно із продуктивними і непродуктивними способами утворення та структурними типами.

Під час дослідження змістової сторони лексичних одиниць у лінгвістиці часто використовують метод компонентного аналізу, що дає змогу розкласти значення мовної одиниці на мінімальні семантичні складники (семи): архісеми (інтегрують родові значення), диференційні семи (диференційне видові значення) і потенційні семи, що формують переносне значення. Використання цього методу пов'язують передусім з американськими антропологами У. Лаунсбері і Ф. Гудінафом, які сформулювали основні принципи компонентного аналізу на матеріалі термінів спорідненості [306, с. 233–234]. Компонентний аналіз ефективно використовувався і використовується не лише під час дослідження лексичної семантики (Ю. Д. Апресян [10], А. М. Кузнецов [131], Е. М. Меднікова [156], О. М. Селіверстова [222], Д. М. Шмельов [300]), а й в інших галузях лінгвістики: фонології, морфології (О. В. Гулига [70]) і в синтаксисі (О. М. Вольф [47], В. Г. Гак [53]).

Метод компонентного аналізу і пов'язана з ним методика словникових дефініцій дали змогу з урахуванням виділених сем провести класифікацію НТК за тематичними групами, підгрупами і за типом аксіологічної оцінки, виділити метафоричні та метонімічні значення НТК і згрупувати їх згідно з типами і моделями метафоричного й метонімічного перенесення.

Трансформаційний метод дає змогу вивести складні синтаксичні структури із простих (ядерних) за допомогою правил перетворення (трансформацій). Основні принципи цього методу описані З. С. Херрісом [289] і згодом були розвинені А. Н. Хомським [290]. В основі методу лежить твердження про те, що основною одиницею синтаксичного рівня є тип простої (ядерної) пропозиції, яка за допомогою набору трансформацій може бути перетворена в складний синтаксичний тип водночас не змінюючи свого змісту. Трансформаційний метод застосовано під час аналізу лексико-семантичних зв'язків композитних НТК і виявленні їх смислових типів.

Етимологічний метод передбачає виявлення джерел походження НТК, передусім запозичених, мотивувальну базу, історію походження кореневих (простих) найменувань.

На сучасному етапі розвитку лінгвістичної науки актуальними є порівняльні й типологічні дослідження лексики і словотвору, які дають змогу встановити загальні, специфічні й універсальні закономірності мов, незалежно від типу генетичних відношень між ними (В. Д. Аракін [8], Ш. Р. Басиров [23], В. Г. Гак [53], В. Д. Каліущенко [105], Б. А. Успенський [271] та ін.). Застосування порівняльного методу вможливорює встановлення подібності та відмінності у структурі й семантиці НТК.

Метод кількісного аналізу використано на всіх етапах аналізу НТК для визначення загального обсягу НТК, продуктивності способів і шляхів їх утворення, активності структурних типів і словотворчих формантів, продуктивності смислових типів композитних НТК, когнітивно-семантичних

груп і підгруп НТК, метафоричних і метонімічних моделей. Для встановлення взаємозв'язку російських НТК зі свідомістю, мисленням, духовним життям людини, національної психологією, історією та культурою і вичленування цих мовних одиниць у загальному корпусі емпіричного матеріалу використано прийоми лінгвокультурологічного аналізу.

Поява нових напрямів і галузей сучасного мовознавства, активне розроблення лінгвістичних проблем з погляду етно- і антропоцентризму виводять ономастичні дослідження на новий рівень виявлення взаємозалежності різних ономастичних одиниць зі свідомістю їх носія і в цілому етносу. Із цієї причини власні назви можуть бути розглянуті за умови нового для ономастики аспекту – когнітивного – для визначення ономастичних знань у пізнавальній діяльності людини, ментальній репрезентації та її мовного втілення на матеріалі НТК.

На четвертому етапі дослідження одним із провідних методів дослідження істинності висунутих у роботі гіпотез є традиційний класичний метод – *описовий*. Він визначає класи одиниць і зв'язків, наявних між ними. Описовий метод сприяє інвентаризації, синхронічному аналізу, систематизації і класифікації фактологічного матеріалу. Прийом внутрішньої інтерпретації описового методу вможливорює вивчення зафіксованих НТК крізь призму їх структурних компонентів та когнітивного забарвлення. Описовий метод є вихідним серед інших методів дослідження. Той самий матеріал, переглянутий в інших аспектах за допомогою інших методів, може бути лише тоді успішно вивчений, коли цим дослідженням передують етап, який базується на описовому методі.

Основними компонентами описового методу є спостереження, узагальнення, інтерпретація та класифікація. Основа дослідження полягає у вмінні виділяти з безлічі властивостей досліджуваного об'єкта найбільш істотні й важливі, з допомогою яких можна, з одного боку, охарактеризувати

предмет, а з іншого – відрізнити його від інших предметів. В умінні спостерігати й відрізняти типові властивості предмета виявляються здібності, досвід і майстерність дослідника. Узагальнення фактів і розгляд в повторюваних явищах певних закономірностей, правил – основна особливість описового методу.

Інтерпретація результатів становить невід’ємну частину наукового опису будь-якого фактичного матеріалу. У науковому дослідженні важливо не лише зареєструвати факт, але і пояснити його, визначити його місце в системі інших аспектів. Під час обговорення і вирішення складних дискусійних питань цілком можливі різні інтерпретації одного і того самого факту, що часто залежить від різних теоретичних концепцій фахівців, їх знань, особистого досвіду.

Класифікація матеріалу під час використання описового методу дослідження може служити як вихідним етапом опису матеріалу, так і його кінцевим результатом. У першому випадку класифікація базується або на очевидних підставах, за якими розподіляють досліджувані факти, або на усталених у науці традиціях. У другому випадку дослідник висуває здебільшого нові принципи класифікації, унаслідок чого загальноприйнятий або широко поширений спосіб класифікації матеріалу істотно трансформується, доповнюється або змінюється.

Результатом нашого дослідження є виділення НТК із загального лексичного масиву в побуті, соціальних мережах з урахуванням зазначених вище критеріїв. Під час узагальнення були виявлені одиниці зі структурними та семантичними ознаками. Зокрема, наявність у структурі НТК словотворчих формантів (суфіксів, префіксів) дала змогу об’єднати ці НТК відповідно до суфіксальних, префіксальних та префіксально-суфіксальних груп. Виявлення спільних сем у семантичній структурі НТК

послугувало об'єднанню їх у когнітивно-семантичні групи і підгрупи. Інтерпретація передбачає тлумачення і аналіз отриманих результатів.

Отже, у дисертації представлений комплексний підхід до вивчення ергонімів (артгруппонімів) у російській мові, інтегровальний структурно-семантичний ракурс з ідеями когнітивної лінгвістики та лінгвокультурології. Такий підхід забезпечує найповніше й найсистемніше виявлення особливостей структурної і семантичної організації досліджуваних НТК як в окремо взятому, так і в порівняльному аспекті з урахуванням загальних та диференційних властивостей досліджуваних мовних одиниць.

Висновки до розділу 1

У першому розділі роботи розглянуто теоретичні засади вивчення ергонімів, їх когнітивні й словотвірні характеристики та описано методи дослідження фактичного матеріалу.

Проаналізовано наукові праці лінгвістів, які уналежнено до двох груп: загальнотеоретичні праці з проблем ономастики (Д. Бучко, Н. Ткачова, Я. І. Дзира, Є. С. Отін, Н. В. Подольська, О. В. Суперанська) та спеціальні роботи, присвячені окремим питанням ергоніміки (Г. А. Донскова, С. В. Земскова, Р. І. Козлов, Ю. І. Позніхиренко). Визначено місце назв творчих колективів серед інших власних назв сучасної російської мови. Усі види назв, які потрібні для виділення іменованого об'єкту, вивчають у межах ономастики.

НТК належать до такої групи онімів, як ергоніми. Цей термін є багатозначним, і до цього виду назв уналежнюють широку палітру онімів. Лінгвісти звертають увагу на тенденцію дроблення цього поняття, використовуючи терміни ерготемонім, рекламне ім'я, ойкодомонім, емпоронім та ін.

Ураховуючи цю тенденцію, ми запропонували термін артгрупонім як особливий вид оніма на позначення груп людей, пов'язаних з мистецтвом. Артгрупонім створюють суб'єктивно, до цієї групи ергонімів можуть переходити слова з будь-якої іншої групи онімів або апелятивів.

Артгрупонім створюють за певною когнітивно-семантичною моделлю, яка охоплює загальне значення ключових слів назви у зв'язку з їх походженням, значенням, референтною віднесеністю; на ці одиниці нашаровуються нові асоціативні зв'язки адресанта та адресата. У разі їх збігу назва створює на реципієнта таке враження, яке має на меті адресант. Такі НТК формують певну когнітивно-семантичну групу онімів, оскільки вони тісно пов'язані з когнітивно-мисленнєвими операціями під час їх побудови та сприйняття.

У розділі проаналізовано низку досліджень, пов'язаних з проблемами структурної різноманітності назв творчих колективів. З погляду словотворення НТК будують за допомогою практично всіх наявних засобів, як традиційних (афіксація, словоскладання), так і сучасніших (гендіадис, голофразис, капіталізація, графічна гра тощо).

Оскільки кожна назва є джерелом вивчення історії, етнографії, країнознавства та інших наук, сучасний етап дослідження можна умовно визначити як інтеграційний, бо для оброблення НТК у нашій науковій роботі застосовано загальнонаукові та спеціальні лінгвістичні методи і прийоми системного аналізу, що дають змогу охарактеризувати структуру й семантику НТК, а саме: описовий метод, морфемний і словотвірний аналіз, метод компонентного аналізу, метод словникових дефініцій, трансформаційний метод, етимологічний метод, порівняльний метод, метод кількісного, когнітивного та лінгвокультурологічного аналізу.

Інтерпретація результатів на основі перелічених методів є невід'ємною частиною наукового опису будь-якого фактичного матеріалу, оскільки в

дослідженні важливо не лише зареєструвати факт, але пояснити та визначити його місце в системі інших аспектів.

Отже, унаслідок аналізу теоретичних джерел, пропонуємо гіпотезу про те, що для створення успішного артгрупоніма потрібно обрати ключову одиницю, на яку будуть нашаровуватися потенційні когнітивні асоціації (когнітивно-семантичний аспект), і це буде втілено за допомогою того чи того засобу словотворення (структурний аспект). Ці аспекти будуть розглянуті на базі нашого практичного матеріалу у наступних розділах роботи.

Результати дослідження, проведеного в цьому розділі, представлено в роботах [180], [237].

РОЗДІЛ 2

СТРУКТУРНА ТА КОГНІТИВНО-СЕМАНТИЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ НАЙМЕНУВАНЬ ТВОРЧИХ КОЛЕКТИВІВ ЯК СОЦІАЛЬНО- КУЛЬТУРНИХ ОБ'ЄДНАНЬ

Досліджуючи *назви творчих колективів*, важливо визначити основні компоненти, які є формотвірними для будь-якого *творчого колективу*. Автори «Філософського енциклопедичного словника» поняття «творчість» тлумачать як «діяльність, яка породжує щось якісно нове, невідоме раніше» [283, с. 18]. Психолог К. К. Платонов кваліфікує творчість як мислення в його вищій формі, яке виходить за межі того, що потрібно для виконання певного завдання за допомогою вже відомих засобів [191]. В. О. Левін вбачає в понятті «творча діяльність» працю людини, внаслідок якої постає що-небудь нове: чи то предмет зовнішнього світу, чи ідея, що спричиняє появу нових знань про світ, чи почуття, що відтворює нове ставлення до дійсності. Творчу діяльність може здійснювати особа індивідуально або в групі, і тоді трактуємо це як діяльність творчого колективу [138, с. 17].

В «Енциклопедичному словнику» зазначено, що термін «колектив» походить від латинського *collectives* – збірний, позначає соціальну групу, об'єднану на основі суспільно значущих цілей, загальних ціннісних орієнтацій і спільної діяльності та характеризує високий рівень міжособистісного спілкування, згуртованість, внутрішню дисципліну, специфічні норми співжиття. Він є проміжним етапом між особистістю та суспільством [234]. Колектив – це соціальна система, що виконує такі функції: організаторську (полягає в об'єднанні особистостей для виконання певних завдань); виховну (спрямована на створення оптимальних умов для різноаспектного виховання, зокрема психічного й соціального розвитку особистості); стимулювальну (сприяє формуванню морально-ціннісних

стимулів діяльності особистості, регулює поведінку членів колективу, впливає на формування в особистості цілеспрямованості, волі, гуманності, працьовитості, справедливості, чесності, гідності тощо) [136].

В осмисленні поняття *найменування творчих колективів* вважаємо тісно пов'язаними поняття «творчість» та «творча діяльність». Творчий колектив – це колектив, спрямований на творчу діяльність, у якій творчість як домінуючий компонент входить до структури її мети, завдань і способів [191]. Творчість – це процес, який постає за умови наявності виконувача – суб'єкта творчості. Виконанню творчого процесу передують задум, який надає процесу змістовності. Одна з істотних умов творчості – здібність, талант. Як наслідок, виникає витвір – об'єкт і продукт творчості. Творчі колективи є надзвичайно різноманітними. Вони можуть бути класифікованими відповідно до виду творчості (музика, танці тощо), до кількості учасників (дует, тріо тощо), до віку учасників (дитячі, юнацькі, дорослі колективи).

До завдань нашого дослідження не входить окреме вивчення соціолінгвістичних відповідностей назви та виду колективу, тому деякі особливості специфічного виду колективу будуть аналізовані побічно. Вибір назви групи охоплює дві мотивації, ототожнювальну й асоціативну. З одного боку, назва – це індивідуальне обличчя групи, воно відбиває її оригінальність й унікальність. З іншого – воно може фіксувати належність до певного творчого стилю і культурної традиції. Утім, обидві мотивації дуже взаємопов'язані. Оскільки подекуди творці назв намагаються поєднати оригінальність з множинними культурними традиціями, стратегія надавання найменувань творчим колективам може охоплювати комплексні, а подекуди й суперечливі пріоритети. Це відбивається і на структурному, і на семантичному характері назви творчого колективу (НТК).

2.1. Структурні типи назв творчих колективів

Структура назв творчих колективів нерідко зумовлена потребою інформування потенційної аудиторії про певний гурт, формування в неї відповідного уявлення про цей колектив (зацікавлення аудиторії, гарантування його популярності, демонстрація таланту й переваг над рештою). НТК належать до брендкових назв, тому що вони ретельно продумані й спрямовані на цільову аудиторію.

Серед структурних різновидів НТК виокремлюємо певні моделі, що здебільшого підпорядковані загальним закономірностям синтаксису. Структурно НТК поділяємо на: 1) буквено-цифрові НТК, напр.: поп-група «А-2» (24), поп-група «Д2» (24), реп-група «25/17» (18); 2) однослівні НТК, напр.: поп-група «Дюна» (24), джазова група «Пиждоны» (13), КВК команда «Маяк» (21); 3) багатослівні НТК, напр.: реп-група «Крестная семья» (26), хореографічний колектив «Группа захвата» (1); КВК команда «Туансе тоже курорт» (30).

Буквено-цифрові НТК (12% від усіх найменувань) поділяємо на: 1) літерні, 2) цифрові та 3) комбіновані.

До літерних зараховуємо ініціальні аббревіатури, ураховуючи в цьому разі лише структурний аспект. Оскільки зрозуміло, що такі найменування є ініціальними аббревіатурами початкових літер або звуків тих слів, з яких утворена нова лексема. У таких НТК семантика аббревіатури може бути як прозорою (рок-гурт «ГДР» (2), рок-гурт «НЭП» (2), кавер-гурт «ЗОЖ» (15)), так і затемненою (КВК команда «ЛГК» (7), рок-гурт «ГШ» (2), КВК команда «ВВ» (25)).

Цифрові НТК становлять непродуктивну групу, напр.: КВК команда «1930» (9), КВК команда «350» (25), КВК команда «10054» (25). Подекуди артгрупонами стають комбінації знаків і цифр, напр.: КВК команда «2+2»

(21), джазова група «5+1» (12), поп-група «23:45» (24), КВК команда «18-» (21), КВК команда «4×4» (30).

Група **однослівних НТК** посідає друге місце за частотністю (37 %), у межах якої виокремлюємо: 1) однокомпонентні НТК, 2) двокомпонентні НТК, 3) змішані НТК.

У зазначеній групі домінують однокомпонентні НТК, виражені іменниками у формі називного відмінка однини, напр.: хіп-хоп гурт «*Пропаганда*» (29), блюз-група «*Зоопарк*» (24), група в жанрі шансон «*Бутырка*» (33) або називного відмінка множини, напр.: хореографічний колектив «*Озорники*» (17), поп-група «*Герои*» (24), рок-гурт «*Цветы*» (2). Набагато рідше натрапляємо в НТК на прикметники в називному відмінку однини й множини, напр.: рок-гурт «*Ключевая*» (2), реп-група «*Полумягие*» (18), рок-гурт «*Зоркий*» (27), реп-група «*Звонкий*» (18), КВК команда «*Лучшие*» (22).

Інші частини мови в НТК фіксуємо поодинокі, зокрема:

- прислівники, напр.: кавер-гурт «*Далее*» (15), КВК команда «*Завтра*» (22), рок-гурт «*Здесь*» (28), КВК команда «*Зря*» (30), КВК команда «*Кстати*» (30);
- займенники, напр.: КВК команда «*Мы*» (9), КВК команда «*Наши*» (22), КВК команда «*Своя*» (22); поп-група «*Её*» (24);
- числівники, напр.: рок-гурт «*Девять*» (27);
- дієслівні форми, напр.: КВК команда «*Поехали*» (9), рок-гурт «*Проверено*» (2), хореографічний колектив «*Покуражмся*» (17);
- службові слова, напр.: рок-гурт «*Если*» (27), КВК команда «*Еще*» (25);
- звуконавання і вигуки, до яких уналежнюємо й етикетні фрази, напр.: КВК команда «*Бе-бе-бе*» (25), КВК команда «*Полундра*» (21), рок-гурт «*Нихау*» (27), що є транслітерацією з китайської *nǐ hao* й означає «Вітаю!».

До двокомпонентних однослівних НТК зараховуємо назви, утворені юкстапозицією, що полягає в поєднанні кількох слів в одному складному слові, напр: джаз-група «*Жар-птиця*» (12), КВК команда «*Гоп-Сити*» (25), поп-група «*АЛЬФА-СТРЕКОЗЫ*» (29). Трактуюмо такі найменування як складні слова, утворені на основі словосполучень прикладкового зразка, що виражають одне поняття. Хоча в сучасному мовознавстві наявна теорія, згідно з якою такі утворення тлумачать у межах синтаксису як апозитивні словосполучення. Докладніше юкстапозити будуть аналізовані в третьому розділі нашого дослідження, тому ми зацентруємо увагу лише на структурних особливостях таких НТК. У двокомпонентних НТК, написаних через дефіс, роль означення може виконувати будь-яка частина: препозитивна, напр.: рок-гурт «*Бахыт-Компот*» (28) (*бахыт* з казахської «щастя»), кавер-гурт «*Арбат-Бит*» (15); постпозитивна, напр.: КВК команда «*Порт-Петровск*» (7), КВК команда «*Волжане-СамГТУ*» (7). Подекуди визначити означальний компонент не можливо без додаткового інформаційного пояснення, напр.: рок-гурт «*Иван-Кайф*» (27), хореографічний колектив «*Арт-Микс*» (17).

Саме до таких структурних типів НТК можуть входити референтні компоненти, що зазначають стильову специфіку творчості колективу або наголошують на значенні «група», напр.: джазова група «*Гамма-джаз*» (14), рок-гурт «*Рок-синдром*» (2), хореографічний колектив «*Танц-класс*» (17), фольк-ансамбль «*Кристалл-балалайка*» (4), рок-гурт «*Курылёв-бенд*» (28), джазова група «*Экватор-бэнд*» (13).

До змішаних однослівних НТК уналежнюємо утворення, структура яких являє собою єдність слова і літери: поп-група «*Анлел-А*» (24), джазова група «*М-Артель*» (12), гурт у жанрі ритм-енд-блюз «*СьюзиQ*» (19).

Деякі однослівні НТК (вважаємо їх такими через відокремлену оформленість та виконання номінативної функції) постають як комбінації

слів і цифр: рок-гурт «Ума2урман» (27), рок-гурт «7раса» (27). Через цю мотивацію зараховуємо до змішаних НТК і написані разом (злиті) компоненти синтаксичних одиниць, напр.: рок-гурт «Сегодняночью» (28), рок-гурт «ТакИнада» (28), КВК команда «Аяасныедни» (9), поп-група «Акакиначе» (29).

У межах багатослівних НТК (51%), що є найпродуктивнішим структурним типом, виділяємо кілька груп: 1) двокомпонентні назви, у яких лише один компонент є повнозначною частиною мови; 2) лексикалізовані сполуки; 3) синтаксичні словосполучення; 4) речення.

Першу групу утворюють конструкції, що не становлять словосполучення й виражають одне поняття разом зі службовими частинами мови. Найпродуктивнішими в цій групі є НТК, що вербалізовані прийменниково-іменниковою конструкцією, напр.: КВК команда «В разработке» (7), кавер-гурт «В небо» (15), КВК команда «На сцене» (9). Серед прийменників, уживаних у цих назвах, фіксуємо *в, из, на, вне, вокруг, от, без, с (со), по*, напр.: КВК команда «Со вкусом» (25), КВК команда «От души» (30), КВК команда «Без билета» (30), джазова група «Вокруг света» (12), КВК команда «По интересам» (25), КВК команда «Из Пятигорска» (25).

Сюди ж зараховуємо й найменування, у яких повнозначна лексема поєднана:

- із заперечною часткою *не*, напр.: КВК команда «Не столичные» (7), КВК команда «Не служили» (25), КВК команда «Не мальчишки» (9), КВК команда «Не парни» (7);
- з підсилювальною часткою *как*, напр.: КВК команда «Как все» (21), КВК команда «Как родные» (25).

Поодинокими є приклади вживання в НТК повнозначної лексеми та невласливого слов'янській граматичній системі артикля, напр.: рок-гурт «The

СкаЗки» (2), кавер-гурт «*The Шпроты*» (15).

У межах багатослівних НТК виділяємо лексикалізовані сполуки, тобто усталені звороти, складені зі слів у їхніх власних значеннях і відтворені в процесі спілкування як неподільні мовні одиниці. Структурно лексикалізовані сполуки, номінуючи одне поняття, складаються переважно з двох компонентів, напр.: рок-гурт «*Агата Кристи*» (27), рок-гурт «*Зигмунд Фрейд*» (27), поп-група «*Кэтрин Кэт*» (24), рок-гурт «*Янка Дягилева*» (2).

Серед артгрупонімів, виражених синтаксичним словосполученням, розрізняємо конструкції із залежними й незалежними компонентами.

Словосполученнями із залежними компонентами виражені НТК, організовані за загальними правилами формування підрядних словосполучень, напр.: поп-група «*Клей Угрюмого*» (24), рок-гурт «*Босх с тобой*» (28), фольк-ансамбль «*Белый камень*» (5), кавер-гур «*Аттракцион Воронова*» (15). Наявні випадки, коли в аналізованих назвах функціонують цифри: кавер-гурт «*5 ЗВЕЗД*» (15), реп-група «*63 Регион*» (18), хореографічний колектив «*13 квартал*» (17), КВК команда «*4 Всадника*» (21). До цієї групи належать також іншомовні структури, оформлені латиницею, напр.: поп-група «*Иванушки International*» (24), рок-гурт «*Ломовой BAND*» (2), КВК команда «*Морской girl*» (22).

Такі артгрупоніми утворюють різноманітні структури, серед яких фіксуємо наступні поєднання (перший компонент постає стрижневим, а другий – залежним у словосполученні):

а) іменник + прикметник, напр.: КВК команда «*Белые люди*» (22), поп-група «*Божья коровка*» (24), хіп-хоп гурт «*Девушкин сон*» (29), рок-гурт «*Апрельский марш*» (2), джазова група «*Оранжевое лето*» (12);

б) іменник + іменник у родовому відмінку, напр.: поп-гурт «*Игра слов*» (29), КВК команда «*Батальон Смеха*» (21), рок-група «*Каникулы Гегеля*» (27), КВК команда «*Каприз королевы*» (7), рок-гурт «*Океан Печали*» (27);

в) іменник + іменник, напр.: поп-гурт *«Дисотека Авария»* (24), вокальний ансамбль *«Оркестр Вермишель»* (29), КВК команда *«Петросян патруль»* (9), рок-гурт *«Отель Безумие»* (28);

г) іменник + іменник з прийменником, напр.: КВК команда *«Пальцем в небо»* (21), кавер-гурт *«Вкус к музыке»* (15), КВК команда *«Нарты из Абхазии»* (25), КВК команда *«Кофе с молоком»* (7);

г) іменник + числівник, напр.: кавер-гурт *«Пятый элемент»* (15), КВК команда *«Двадцатый маршрут»* (9);

д) іменник + займенник, напр.: КВК команда *«Наша сборная»* (30), КВК команда *«Ваше право»* (9);

е) числівник + іменник / іменник з прийменником, напр.: КВК команда *«Четыре татарина»* (21), кавер-гурт *«Три Валеры»* (15), рок-гурт *«Три пули»* (27); КВК команда *«Трое из ларца»* (26);

є) дієслово + прислівник, напр.: КВК команда *«Завтра брошу»* (27), КВК команда *«Дышите глубже»* (21), КВК команда *«Ушли недалеко»* (9);

ж) прислівник + прислівник, напр.: КВК команда *«Совершенно секретно»* (7), рок-гурт *«Немного неровно»* (28), КВК команда *«Так лучше»* (21).

Інші структури є поодинокими, напр.: КВК команда *«Что-то нереальное»* (21) (займенник + прикметник); КВК команда *«Этажом выше»* (7) (прислівник + іменник), КВК команда *«Очень добрая»* (7) (прикметник + прислівник), КВК команда *«Все свои»* (22) (займенник + займенник), КВК команда *«Мысли вслух»* (21) (іменник + прислівник) та ін.

Серед сполук із залежними складниками фіксуємо багатокomпонентні моделі зі стрижневим іменником. У таких сполученнях залежні компоненти можуть займати препозицію, постпозицію та поєднувати ці позицію одночасно, напр.: поп-група *«Чернила для пятого класса»* (24), КВК команда *«Один процент зарядки»* (9), група в жанрі електронної музики *«Самое*

большое простое число» (20), кавер-гурт *«Два с половиной кума»* (15), КВК команда *«Команда с добрым лицом»* (22), КВК команда *«Школа закрытого режима»* (21), КВК команда *«Это простое нераспространенное предложение»* (22).

Словосполучення з незалежними компонентами можна репрезентувати моделлю «іменник + іменник» (сполучниковий зв'язок), які організовані за граматичними правилами формування сурядних словосполучень, напр.: рок-гурт *«Умка и Броневик»* (27), поп-група *«Президент и Амазонка»* (24), рок-гурт *«Адриан и Александр»* (28), КВК команда *«Борьба и сила»* (30), КВК команда *«Кот и Кит»* (25).

У функції єднальних службових елементів, крім найпродуктивнішого сполучника *і*, використовують також сполучник *да* й графічні нелітерні знаки: хореографічний колектив *«Иван да Марья»* (3), рок-гурт *«Морэ & Рэльсы»* (27), рок-гурт *«Дягель & Монголы»* (27), кавер-гурт *«Вкус & Цвет»* (15), КВК команда *«Саша + Маша»* (7).

Малопродуктивним є тип, що унаочнений **НТК-реченнями**. Досліджені НТК дають змогу подати таку формально-синтаксичну типологію артгрупонімів:

1. НТК, виражені простими неускладненими реченнями, що поділяють за предикативним зв'язком на односкладні й двоскладні. Односкладні конструкції становлять переважно назви з означено-особовими й безособовими реченнями, напр.: рок-гурт *«Дай дарогу!»* (27), КВК команда *«Включите свет»* (30), рок-гурт *«Прёт!»* (27), КВК команда *«Хочу смеяться 5 минут»* (25). Неускладнену структуру мають і двоскладні НТК, напр.: рок-гурт *«Гаснет свет»* (27), кавер-гурт *«Троль гнет ель»* (15), кавер-гурт *«Были танцы»* (15), КВК команда *«Мы – наши горы»* (25), КВК команда *«Выросла капуста»* (9).

2. НТК, виражені простими ускладненими реченнями, напр.: поп-гурт

«Лейся, песня» (24), фольк-ансамбль «Играй, балалайка» (23), КВК команда «Господи, ребята, смените название» (25), КВК команда «Лёша, сиди дома» (7).

3. НТК, виражені складними реченнями, напр.: КВК команда «То, что надо» (22), КВК команда «То, что доктор прописал» (9), КВК команда «Кого смогли – того собрали» (9).

Отже, за структурною характеристикою НТК репрезентовано трьома типами, поданими за спадною частотністю: багатослівні, однослівні, буквено-цифрові.

2.2. Мотиваційна класифікація назв творчих колективів

Аналіз питання мотивації ергонімів загалом, і НТК зокрема, є відмінним від характерного для інших лексичних розрядів поділу на мотивовані / немотивовані, що пояснюємо передусім непрозорістю внутрішньої форми НТК для пересічного користувача російською мовою. Важливим є також те, що процес номінації творчих колективів є штучним і має спонтанний характер. Через це значущість мотиваційної ознаки під час процесу надання назви є дуже великою. За М. М. Торчинським, мотив номінації – це причина, яка зумовила з-поміж багатьох варіантів можливих найменувань вибір лише одного, який і став власною назвою [262, с. 180]. На таку екстралінгвальну причину варто зважати, бо подекуди семантична структура назви є прозорою, але причину вибору цього оніма ми можемо зрозуміти неправильно. Наприклад, назва рок-гурту «Ван Гог» (27) первинно сприймається, як пов'язана з іменем видатного нідерландського художника-постімпресіоніста. А насправді це аббревіація від двох імен учасників гурту – Василь і Гога (Василь Павлик й Ігор Добрянський). Без знання істинного походження назви можна легко помилитися з мотивацією виникнення цього артгрупоніма.

За М. М. Торчинським, мотиваційна класифікація ґрунтована на основній ознаці денотата, у зв'язку із чим оніми можна поділити на апотропейні, асоціативні, ідеологічні, квалітативні, локативні, меморіальні, номінальні, патронімічні, посесивні, символічні, ситуативні, сутнісні, темпоральні, а також оніми з комбінованою та невідомою мотивацією [262, с. 186–187]. Квалітативні власні назви виникли на основі різних зовнішніх чи внутрішніх характерних ознак. Сутністі оніми пов'язані з тими функціями, які виконує денотат. Локативні власні назви фіксують розташування своїх денотатів; темпоральні оніми характеризують денотат за часом його виникнення; патронімічні оніми стосуються предків; посесивні іменування характеризують денотат за правом власності на нього. Меморіальні оніми увічнюють пам'ять про людей, події або інші реалії. Ідеологічні власні назви пов'язані з поглядами певної соціальної групи, прославляють основні ідеологічні, філософські чи релігійні постулати. Апотропейні оніми висловлюють побажання щодо перспектив денотата; номінальні власні назви переважно вторинні, похідні і присвоюються без будь-якого мотиву. Символічні – це такі оніми, чию мотивацію побудовано на певних конотаціях, які через додаткові семантичні відтінки трансформують оніми в символи. Асоціативні власні назви виникають за аналогією до інших назв; ситуативні оніми постають на основі певної актуальної ситуації.

Уважаємо за доцільне застосувати цю класифікацію для визначення основних груп НТК, об'єднаних продуктивними для аналізованого ергонімікону творчих колективів когнітивно-семантичними групами з антропонімічною та онімно-апелятивною основами.

2.2.1. Класифікація артгрупонімів, мотивованих антропонімами

Методика нашого дослідження полягає у використанні поняття «когнітивно-семантична модель» для передавання змісту «твірного масиву»

НТК, їхньої участі в процесі мовного відбиття і формування знань про світ. Зауважимо, що термін «когнітивно-семантична модель» як особливий формат знань дає змогу побачити зв'язок артгрупонімів з основними одиницями в їхньому складі. Пропонуємо докладний аналіз когнітивно-семантичного моделювання артгрупонімів як інтегративного соціокультурного компоненту пізнання з використанням мотиваційного імені – власного чи загального.

Лексична система будь-якої мови передбачає виокремлення певних підсистем, представлених за принципом ієрархії. Когнітивно-семантична група належить до таких підсистем. На сьогодні актуальним у мовознавстві постає питання виділення когнітивно-семантичних груп у лексиці, які мають системну організацію. За словами А. А. Уфимцевої, такі групи слів досліджують тоді, «коли постає завдання виявити внутрішні зв'язки слів у межах семантичної системи мови, визначити структуру та специфічні змістовні зв'язки останньої» [272, с. 89].

НТК є доробком осмисленої номінативної діяльності, під час якої суб'єкт номінації є творчою особистістю «за визначенням», що усвідомлено й тією чи тією мірою професійно працює зі словом. На нашу думку, ономасіологічне вивчення цього розряду онімічної лексики є актуальним і сьогодні, оскільки чимало НТК потребує системної класифікації і осмислення з позиції ономастики.

В основі нашої класифікації когнітивно-семантичних груп НТК у сучасній російській мові є ключові одиниці назви та асоціації, які постають під час їхнього створення та сприйняття.

У наведеній у цьому розділі когнітивно-семантичній класифікації НТК виокремлюємо дві групи – 1) НТК, мотивовані антропонімами, 2) НТК, мотивовані іншими онімами та апелятивами. До першої когнітивно-

семантичної групи уналежнюємо всі НТК, до складу яких входить будь-який антропонім, зокрема:

- нейтральне ім'я: дитячо-юнацька КВК команда «*Ратибор*» (25), дитячо-юнацька КВК команда «*Робинзон*» (25), хореографічний колектив «*Агата*» (10), рок-гурт «*Ада*» (27), рок-гурт «*Алиса*» (28), хореографічний колектив «*Амадеус*» (3), фолк-ансамбль «*Василиса*» (5), хореографічний колектив «*Вита*» (4) та ін.;

- демінутивне ім'я: дитячо-юнацький фолк-ансамбль «*Аринушка*» (5), дитячо-юнацький хореографічний колектив «*Варенька*» (10), дитячо-юнацький фолк-ансамбль «*Забавушка*» (31), дитячо-юнацький фолк-ансамбль «*Зыряночка*» (31), дитячо-юнацька КВК команда «*Лялечка*» (22), дитячо-юнацький хореографічний колектив «*Машенька*» (23), дитячо-юнацький фолк-ансамбль «*Зорюшка*» (11);

- ім'я + патронім: КВК команда «*Алексей Сергеевич*» (7), КВК команда «*Андрей Андреевич*» (7), КВК команда «*Антон Палыч*» (7), КВК команда «*Анна Степанна*» (7);

- ім'я + прізвище: КВК команда «*Алла Пугачёва*» (9), рок-гурт «*Агата Кристи*» (28), КВК команда «*Агния Барто*» (7), КВК команда «*Арнольд Шварценеггер*» (7), рок-гурт «*Артур Беркут*» (28), КВК команда «*Гоша Брежнев*» (7), рок-гурт «*Зигмунд Фрейд*» (28);

- прізвище: рок-гурт «*Ван Гог*» (28), КВК команда «*Гагарин*» (7), КВК команда «*Дюма*» (7), КВК команда «*Ершов*» (7), рок-гурт «*Кипелов*» (2), рок-гурт «*Маврин*» (27), поп-група «*Маяковский*» (29);

- ім'я / прізвище + ввічливе звертання: КВК команда «*Мадам Тюссо*», джазовий колектив «*Мисс Джулия*», КВК команда «*Господин Борщевский*»;

- ім'я + титул: КВК команда «*Дюртю Леди*» (7), КВК команда «*Граф Амурский*» (7), КВК команда «*Граф Гагарин*» (7), КВК команда «*Султан Великолепный*» (7), поп-гурт «*Султан Ураган*» (29);

- фіктонім: дитячо-юнацька КВК команда «*Бурбойсики*» (30), дитячо-юнацька КВК команда «*Селфи Айфоновна Інстаграм*» (25), дитячо-юнацька КВК команда «*Сорви голова*» (30), КВК команда «*Технобой*» (7), рок-гурт «*Черный Лукич*» (2);

- літературно-мистецьке ім'я: рок-гурт «*Урфин Джюс*» (2), вокальний ансамбль «*Питер Пен*» (31), КВК команда «*Робинзон*» (30), КВК команда «*Анна Каренина*» (22).

Визначивши лінгвальну (ономастичну) специфіку ключового компонента моделі, вважаємо доцільним проаналізувати походження, асоціативні зв'язки тієї чи тієї групи та мотиваційний клас певних артгрупонімів.

Когнітивно-семантична група «Нейтральне власне ім'я»

Відомо, що власні імена – це найдавніший пласт лексики будь-якого народу, що відбиває міфопоетичну свідомість етносу, мовну картину світу; маючи своєрідну пам'ять, ім'я не лише відтворює культурні традиції носіїв мови, а й формує їхню колективну ментальність [149, с. 138]. Нерідко вибір імені не є випадковим, оскільки здебільшого адресант враховує милозвучність імені, його походження, значення й можливі асоціативні зв'язки. Проілюструємо когнітивно-семантичну групу «Нейтральні власні імена» низкою прикладів артгрупонімів.

Хореографічний колектив «*Агата*» (17) – (від грецького слова *agathos* – «хороший, добрий») жіноче ім'я, запозичене на початку ХХ ст. із західноєвропейських мов. У давньогрецькій міфології «Агатос» – один з епітетів Зевса. У традиційному російському іменослові імені Агата відповідає *Агафья* (його православний варіант – Агафія) [250]. У Росії ім'я Агата вживають рідко, використовуючи споріднене – Агафія. Це ім'я в англomовних країнах раніше мало неабияку популярність (особливо в ХІХ

ст.), але із часом вийшло з ужитку [250]. Зробивши припущення, що назва хореографічного колективу «*Агата*» є втіленням скромної та стриманої жіночності, характерної для жінок минулого століття, кваліфікуємо це НТК як квалітативно-ситуативне.

Рок-гурт «*Ада*» (28) – 1) жіноче ім'я єврейського походження, що позначає «прикраса», «задоволення» [184]; 2) мова програмування, розроблена Жаном Ішбіа у 1977–1983 рр. і схожа за своєю структурою на мову Паскаль [250]. На нашу думку, перше значення назви є дотичним до представників рок-гурту, оскільки позначає «задоволення». Порівнюючи творчість гурту та слухачів, вважаємо, що виконавці рок-пісень хотіли, щоб фанати їхньої творчості отримували задоволення не лише від пісень, й від назви, яка містить фемінну специфіку. Отже, можемо визначити цю назву як квалітативно-ситуативну.

Рок-гурт «*Аліса*» (28) – (від французького імені *Alice* або німецького *Alisa*) – жіноче ім'я, що набуло популярності через головну героїню казки Льюїса Керрола «Аліса в Дивокраї». Ім'я Аліса є скороченою формою імені *Adelaide* та французьким варіантом давньонімецького імені *Adalheid*. Це слово має два корені: *adal* (благородний) та *heid* (образ, вигляд). Отже, антропонім *Adalheid* означає «благородний образ», «благородне походження» чи просто «благородство». Аналогічного значення надають імені Аліса [250]. Представники рок-гурту пов'язують назву власної групи з казкою Льюїса Керрола «Аліса в Дивокраї» [370], що дає підстави кваліфікувати цей артгрупонім як асоціативно-символічний.

Хореографічний колектив «*Амадеус*» (3) має назву, що походить з латинської мови та позначає «любий Богу», «люблячий Бога» [250]. Аналізуючи творчість колективу, вважаємо, що назву обрано з опертям лише на милозвучність, тому визначаємо її як ситуативну.

Рок-гурт «*Ариэль*» (28) – чоловіче і жіноче ім'я, що перекладають як «божий лев» та мають на увазі Лев Іуди. Виконавці гурту, даючи інтерв'ю, зауважили, що «назва рок-групи «*Ариэль*» (назву вигадав Валерій Паршуков 1967 року) позначає повелителя повітряних стихій, володаря ефіру. Проте, усвідомлюючи те, що назву з таким змістом радянська цензура не буде навіть розглядати, співаки вигадали легенду про те, що група названа на честь хлопчика Аріеля, який умів літати та був гноблений англійськими капіталістами. Він є героєм однойменної книги «*Ариэль*» Олександра Беляєва. Зараз же можна розповісти про справжнє значення слова, чесно кажучи, ніхто на початку 70-х не думав, що це слово має такий глибинний містичний зміст і наявне навіть в Біблії» [349]. Отже, назва є символічною.

КВК команда «*Архимеды*» (25) – з давньогрецької перекладають як «старший мудрець», «величний розум». Саме так звали відомого давньогрецького математика, фізика, механіка та інженера із Саракуз, який зробив безліч відкриттів у геометрії, започаткував основи механіки, гідростатики, а також є автором низки важливих винаходів. Група творчих математиків, а за сумісництвом і дитячо-юнацька КВК команда під назвою «*Архимеды*», використали давньогрецьке славнозвісне ім'я задля підкреслення професійного спрямування [250], а отже, це НТК належить до асоціативно-символічних.

Рок-гурт «*Бекхан*» (27) – популярне ім'я серед казахів і чеченців, що складається з двох слів: *бек* («правитель») + *хан* («султан»). Зважаючи на те, що лідером цієї групи є Бекхан Барахоев, упевнені, що гурт отримав назву на честь соліста колективу [250]. Отже, цей артгрупонім є сутнісно-асоціативним.

Народний ансамбль «*Василиса*» (5) – ім'я, що має давньогрецький корінь на позначення «цариця, королева» та є жіночою формою чоловічого імені Василь. У давньогрецькій міфології Василіс – епітет богинь Гери,

Афродіти, Персефони [250]. Василиса – ім'я головних героїнь кількох народних казок: «Василиса Прекрасная», «Морской царь и Василиса Премудрая» тощо. Народний ансамбль є «скарбницею» фольклорної спадщини народу, тому, на нашу думку, в назві колективу спостерігаємо певну алюзію на фольклорні традиції наших пращурів. Отже, це НТК є асоціативно-символічним.

Хореографічний колектив «*Вита*» (17) – слов'янське жіноче ім'я, що має латинське походження й утворене від слова *vita*, що позначає «життя». Крім того, ім'я Віта – це скорочення від деяких жіночих (Вікторія, Вікторина, Віталіна, Віолетта, Евіта та ін.) і чоловічих імен (Віт, Віталій, Віктор, Вікторин тощо). Цей антропонім утворено від старослов'янського дієслова *витати* та має значення «жити, перебувати» [250]. Назву колективу обрано на честь лідера Віти, тому цей артгрупонім є сутнісно-асоціативним.

Рок-гурт «*Джан Ку*» (28), (7). Джан є як особовим, так і родовим ім'ям, що має перське походження і в перекладі позначає «душа, дух», «близький, дорогий, як душа». Це ім'я давали улюбленій дитині, довгоочікуваному первістку [385]. У тюркських мовах слово «*джан*» є одним з найуживаніших. Утім, як стає відомо з медіа-джерел, «*Джан Ку!*» – це виклик річкового духу зі староанглійського фольклору, який почули на берегах Неви гітарист Дмитро Іванов і вокалістка Ксенія Єрмакова влітку 1991 року, що й стало мотивацією для створення рок-гурту з такою назвою [350]. Отже, назва колективу є ситуативною.

КВК команда «*Дима*» (7) має в основі поширене російське ім'я грецького походження, що означає «присвячений богині Деметрі» [250]. Утім, команду організував Дмитро Брекоткин, групу названо на честь лідера колективу, тому це сутнісно-асоціативний артгрупонім.

Фольклорний ансамбль «*Забава*» (32) має назву, пов'язану зі слов'янським ім'ям, що означає «насолада», «втіха», яке подеколи

перекладають дослівно як «забавна» (у значенні «весела»). Свою назву ансамбль отримав від жіночого імені, що є логічним, бо колектив представляють жінки. Основним напрямом творчої діяльності ансамблю є популяризація народних звичаїв, обрядів, пісень, хореографії та інструментальної музики [250]. Отже, зважаючи на творче спрямування колективу вважаємо назву символічною.

КВК команда «*Игорь*» (7) використала в назві ім'я, що має кілька версій походження. За найпоширенішою версією, воно пов'язане зі скандинавським богом родючості та походить від чоловічого імені Інгвар, що позначає «воїн бога Інга», «хранитель бога-громовержця», «войовничий». За іншою версією, менш поширеною, ім'я Ігор походить від старослов'янського «*igr*», що означає «гра, забава, веселощі». Крім того, зафіксовано ще одну версію, зокрема, ім'я Ігор утворилося від слова «*igo*», але вона є малоімовірною [250]. Назву КВК команда отримала на честь капітана команди – Ігора, тому це сутнісно-асоціативний артгрупонім.

КВК команда «*Клеопатра*» (21). Це давньогрецьке ім'я утворено за допомогою поєднання двох слів: *kleos* + *patir*, що перекладають як «слава батька». Ім'я Клеопатра носила цариця Єгипту, прославлена через драматичну історію кохання до римського правителя Марка Антонія. Клеопатра є однією з найпопулярніших античних героїнь у кінофільмах та літературних творах [250]. Таку назву для дитячо-юнацької КВК команди використовують, безумовно, як асоціативно-символічну.

Хореографічний колектив «*Кристи*» (17). Російський варіант вимови жіночого імені *Кристина* утворено від латинського імені *Christianus*, що означає «християнка». У грецькому варіанті ім'я звучало як *Christina*. Крім того, це ім'я нерідко вимовляють як Крістіана (Християна) [250]. Жіночий хореографічний колектив отримав таку назву, на нашу думку, через

милозвучність та іншомовне звучання. Отже, вважаємо цю НТК ситуативною.

КВК команда «*Люда*» (7). Це слов'янське жіноче ім'я, яке походить від сполучення «людям мила». Ім'я *Людмила* згадав у своїй творчості російський поет епохи романтизму Василь Жуковський. За 10 років Олександр Пушкін використав його в поемі «Руслан и Людмила». Утім, популярним ім'я *Людмила* стало лише в 30-50-х роках ХХ ст. [250]. Представники КВК команди не вбачали глибокого змісту в назві, тому назвали лаконічно жіночим ім'ям. Уналежнюємо цю назву до таких, що мають ситуативну мотиваційну характеристику.

КВК команда «*Марио*» (7). За однією з версій, ім'я Марио означає «спадкоємець (-иця) роду Марія». *Marius* – давньоримський рід, відомий від імені Гая Маріуса, римського полководця. За іншою – *mar* в перекладі із санскриту означає – «померти» [184]. Цим іменем названо серію відеоігор, головним героєм якої є американський сантехник італійського походження Маріо. На нашу думку, саме персонаж відеогри своїм образом і здібностями надихнув КВК команду до такої назви, тому артгрупонім зараховуємо до асоціативно-символічних.

Рок-гурт «*Настя*» (28). У перекладі з грецької мови означає «повернення до життя», «воскресіння», «воскресла», «відроджена», «безсмертна». Народна російська форма – *Настасья* [250]. У назві рок-гурту «Настя» використано скорочену форму імені на честь солістки – Анастасії Полевої, тому це сутнісно-асоціативний артгрупонім.

КВК команда «*Нефертити*» (7). У перекладі з давньоєгипетської ім'я означає «красуня прийшла». Це ім'я носила дружина давньоєгипетського фараона XVIII династії Нового царства Ехнатона [250]. У такій назві вбачаємо символічність, бо Нефертіті є втіленням жіночності, щедрості, мудрості. НТК належить до асоціативно-символічних.

Поп-група «*Нэнси*» (29) має в назві ім'я, що походить з англійської мови та є загальноновживаним серед населення англomовних країн. На нашу думку, автори використали цей онім, оскільки він був новим і незвичним для радянського слухача [364]. Поп-група, фундатором якої є соліст Анатолій Бондаренко, отримала свою назву через езотерику. Анатолій вирішив проконсультуватися з біоенергетиком, щоб обрати назву, яка принесе успіх для групи. Серед трьох запропонованих назв: «*Люта*», «*Платина*», «*Нэнси*», жінка з езотеричними здібностями обрала останню [364]. Отже, кваліфікуємо назву як ситуативну.

Кавер-гурт «*Одри*» (15) має назву, що походить від англ. *Audrey* – англійське жіноче ім'я, англо-нормандська форма англосаксонського імені, яка в перекладі складається з двох слів «благородний» і «могутність, сила». Це ім'я мала британська акторка Одрі Хепберн, яка стала іконою стилю та еталоном жіночності [250]. Напевно, саме Одрі Хепберн надихнула солісток кавер-гурту «*Одри*» на таку назву, оскільки стиль співачок тяжіє до моди, що панувала в роки творчого розквіту британської акторки. Отже, артгрупонім зараховуємо до асоціативно-символічних.

Рок-гурт «*Ольви*» (28) названо скороченою формою *Ольви*, що походить від імені *Ольвия* і яке перекладають як «щаслива». Зауважимо, що солісти гурту вбачають іншу версію походження назви: від імені Сольвейг – героїні драми Генріка Ібсена «Пер Гюнт» [365]. Отже, вважаємо НТК ситуативною, а не асоціативною через непрозорість мотиваційної ознаки.

КВК команда «*Раиси*» (7). Ім'я Раїса має кілька версій походження. За однією з них, ім'я має грецьке коріння. У православних святцях імені Раїса відповідає Іраїда, тому, можливо, що Раїса – це одна з форм імені Іраїда [250]. За іншою версією, ім'я Раїса має арабське коріння, походить від арабського «раїс» – «начальник», «ватажок». Татари вживають варіант цього імені – Райся. Свою назву команда пояснює у такий спосіб: «Якщо хлопці

один одного дражнять «Ну ти Володя» або «Ну ти Валера», то ми з дівчатками постійно говоримо «Ну ти Раїса» [353]. «*Раисы*» – жіноча команда КВК, яка грає в нестандартному стилі. Дівчата виступають у сукнях і взутті в стилі 40-х – 50-х рр. і жартують здебільшого на тему ретро. Отже, зважаючи на стиль виступів КВК команди та популярність імені Раїса на початку ХХ ст., уналежнюємо цей артгрупонім до ідеологічних.

Рок-гурт «*Тангейзер*» (28) має в основі назви ім'я німецького поета, який жив на початку ХІІІ ст. і походив з австрійсько-баварського роду баронів Тангузенів [124]. Ім'я має й інші варіації: Тангойзер, Тангузер (німецькою *Tannhäuser*, *Tanhüser*). «Тангойзер і змагання співаків у Вартбурзі» – таку назву має романтична опера в трьох діях німецького композитора Ріхарда Вагнера. Основний мотив опери – спокута через любов, що є, на нашу думку, підґрунтям творчості цієї рок-групи. Отже, вважаємо НТК асоціативно-символічною.

Рок-гурт «*Томас*» (28) отримав назву на честь одного з персонажів гумористичного твору Едгара По «Літературне життя Какваса Тама, есквайра». Утім, згодом з назви вилучили «Гавк» і залишили лише ім'я – «*Томас*» [389], що походить від арамейського імені Томас (Фомас) й означає «близнюк» [250]. Отже, НТК, маючи первинно асоціативну мотивацію, характеризується сьогодні як ситуативна.

Хореографічний колектив «*Флёр*» (17). Ім'я Флора синонімічне з ім'ям Фльор і походить від латинського *florus*, що означає «квітучий», «розкішний», «пишний». Ім'я Флора носила римська богиня квітів і весни [281, с. 94]. Назва хореографічного колективу сповнена жіночності і легкості, саме такі поняття є основними в танцях. Уважаємо цей артгрупонім таким, що має ситуативну характеристику.

КВК команда «*Юра*» (7). Ім'я Юрій – російська форма грецького імені Георгій, що означає «землероб». Ця версія є традиційною й основною. В

імені Юрій є чимало європейських аналогів –форми імен Георгій і Єгор [102]. КВК команду названо на честь капітана команди Юрія, тому це є сутнісно-асоціативний артгрупонім.

Проаналізувавши НТК за мотивацією «Нейтральне власне ім'я», зауважимо, що 61 % мотивовані милозвучністю та значенням імені; 21 % мотивовані іменем визначної постаті або персонажа; 15 % іменем лідера групи або команди; 3 % – езотерикою – «*Нэнси*» (див. діаграму 2.1.).

Діаграма 2.2.1. Мотивованість групи «Нейтральне власне ім'я»

Отже, враховуючи мотивацію НТК у цій групі, висновкуємо що її основу становлять сутнісно-асоціативні, асоціативно-символічні та ситуативні артгрупоніми.

Когнітивно-семантична група «Демінутивне ім'я»

Демінутивні антропоніми – пестлива форма імені [153, с. 18], утворена за допомогою суфіксів: -ушк-, -еньк-, -еч+к-, -очк-, -ушк- тощо, напр.: фольклорний ансамбль «*Аринушка*» (32) від офіційної форми імені Арина; дитячо-юнацький фольклорний ансамбль «*Варенька*» (9) – від Варя; дитячо-юнацький фольклорний ансамбль «*Машенька*» (11) – від Марія;

дитячо-юнацька КВК команда «*Лялечка*» (25) – від Лидия, Лида, Людмила, Лариса. НТК, які належать до групи «Демінутивні імена», переважно мотивовані милозвучністю. Отже, висновкуємо, що демінутивні оніми, в основі яких наявні жіночі імена, типові для народних ансамблів, щоб створити ніжний жіночий образ у свідомості глядача та слухача. Усі ці артгрупоніми вважаємо квалітативно-ситуативними.

Когнітивно-семантична група «Ім'я + патронім»

Патронім (від грец. *patros* – батько; *опута* – ім'я) – власне ім'я, що виникло від імені, прізвища чи назви професії батька або інших предків за чоловічою лінією. Патронім, який передають «від батька», є протилежністю матроніма, який походить «від матері» [253, с. 134], напр.: КВК команда «*Алексей Сергеевич*» (7); КВК команда «*Андрей Андреевич*» (7).

Назву КВК команди «*Антон Палыч*» (7) пов'язуємо з відомим російським письменником – Антоном Павловичем Чеховим, який був класиком світової літератури і лікарем за фахом. Отже, артгрупонім зараховуємо до асоціативно-символічних.

«*Анна Степанна*» (7). Лідери КВК команди Анна та Степан вирішили створити назву на основі своїх імен. Зважаючи на це, назва команди КВК «*Анна Степанна*» звучить як поєднання імені та по батькові. Отже, команду названо на честь її гравців, тому це сутнісно-асоціативний артгрупонім.

Цікавим є найменування рок-гурту «*Михална*» (2), у назві якого використано патронім без імені. Відомо, що ім'я по батькові, яке вживають окремо від імені, сприймають як сигнал неформальних стосунків між людьми. Зокрема, звертання лише по батькові схарактеризовано як «фамільярне або дружнє» [253, с. 135]. Через це вважаємо назву колективу сутнісно-символічною.

Отже, НТК групи «Ім'я + патронім» є актуальною формою для КВК команд, проте цей відповідник не є популярним серед НТК інших галузей

творчої діяльності. Усі артгрупоніми, які належать до цієї групи, мотивовані чоловічими іменами, але характер цієї мотивації мають різний.

Когнітивно-семантична група «Ім'я + прізвище»

Проаналізований фактичний матеріал є важливим з кількох причин: по-перше, категорійні особливості цієї групи артгрупонімів привертають увагу як лінійно-структурований текст. По-друге, НТК адекватно відбивають об'єктивну реальність, що пов'язана, з одного боку, з ментальними чинниками сьогодення (час і події відбуваються тут і зараз), з іншого – з минулим, що має взаємозв'язок з теперішнім. У цьому разі говоримо про конструкти абстрактних ментальних структур, у яких засобом пізнання дійсності стає ідеальний об'єкт, що наявний за межами мови. Зазначені артгрупоніми дають змогу стверджувати, що в них представлено не лише об'єктивний світ, але й суб'єктивний підхід людини.

Команда КВК «Алла Пугачёва» (7) використала в назві ім'я відомої російської співачки, композиторки, естрадної режисерки, продюсерки, кіноакторки та телеведучої. Безперечно, що НТК належить до асоціативно-символічних.

Рок-гурт «Агата Кристи» (28) вирішив використати в назві ім'я англійської письменниці, яка є однією з найвідоміших у світі представниць детективного жанру, творцем класичних персонажів детективної літератури – Еркюля Пуаро та міс Марпл [321]. Цей артгрупонім належить також до асоціативно-символічних. Такими є й наступні НТК:

«Агния Барто» (7). КВК команду названо на честь російської дитячої поетеси та драматургині. Лаконізм, яскрава образність – характерні риси найкращих її творів [331], до чого прагне й команда.

«Арнольд Шварценеггер» (7). Американський бодібілдер, кіноактор і продюсер, бізнесмен і політик австрійського походження; 38-й губернатор

штату Каліфорнія (2003-2011), член чреспубліканської партії США став натхненням для команди КВК [9].

«Меган Фокс» (7). Натхненням для КВК команди стала американська акторка та модель, яка отримала велику популярність після виконання ролі Мікаели Бейнс у фільмі «Трансформери» [361].

«Михаил Дудиков» (7). Члени КВК команди мотивувалися під час процесу найменування ім'ям голівудського актора Майкла Дудікоффа [345].

«Ніколь Кідман» (7). КВК команда «Ніколь Кідман» хотіла вигадати назву з гарним жіночим ім'ям. Усім учасникам подобалося ім'я Ніколь, і тому вирішили пошукати, які у світі є відомі жінки із цим іменем. Перша стаття починалася з імені Ніколь Кідман, тому й обрали цей варіант [351].

За аналогією до антропонімів інших знаменитих постатей виникли й наступні назви, мотивовані іменами акторів: КВК команда «Майли Сайрус» (7); КВК команда «Ингеборга Дапкунайте» (7); КВК команда «Маколей Калкин» (7); мотивовані іменами дизайнерів: КВК команда «Наташа Агапова» (7); зірок реаліті-шоу: КВК команда «Ким Кардашьян» (7); космонавтів: КВК команда «Юрий Гагарин» (7); мандрівників: КВК команда «Марко Поло» (7); підприємців-винахідників: КВК команда «Стив Джобс» (7); полководців: поп-група «Чингис Хан» (29); співаків: КВК команда «Стас Михайлов» (7); КВК команда «Роберт Коп» (7); КВК команда «Корки Бучек» (7); спортсменів: КВК команда «Усейн Болт» (7); журналістів: КВК команда «Саша Гордон» (7).

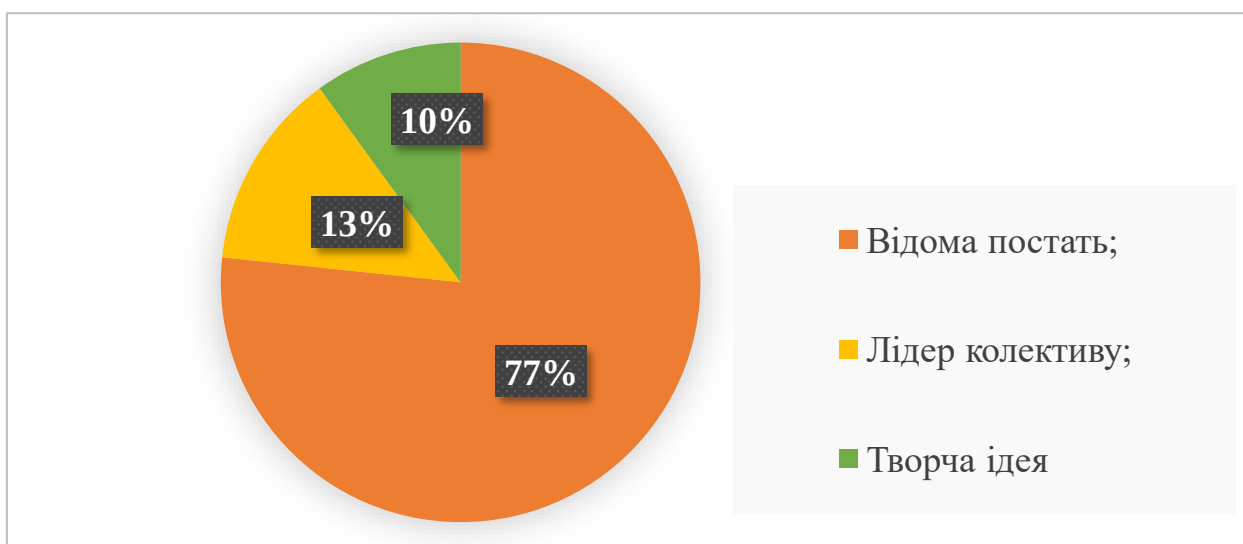
Іншою є мотивація рок-гурту «Артур Беркут» (28), названа на честь лідера й вокаліста групи Артура Беркута. У такий спосіб номіновано й колективи «Гоша Бреднев (он же Алик Лившиц)» (7), «Янка Дягилева» (28).

Менш прозорою й символічною є також назва КВК команди «Лариса Годунова» (7), пов'язана з історичною постаттю російського царя – Бориса

Годунова, ім'я якого учасники команди імпровізовано переробили на жіночий варіант. Отже, НТК можна кваліфікувати як ситуативне.

КВК команда «Оля Лукина» (7) взяла за основу під час обрання назви пісню групи «АК-47» – «Оля Лукина». Оскільки у змісті пісні є нецензурна й сленгова лексика, представники команди в певний спосіб підготували потенційних реципієнтів до репертуару колективу. Зважаючи на це, можемо вважати артгрупонім квалітативно-асоціативним.

Отже, у групі «Ім'я + прізвище» 76,7% НТК мотивовані відомими постатями; 13,3% артгрупонімів пов'язані з лідером колективу; 10% мотивовані певною творчою ідеєю (див. діаграму 2.2.).

Діаграма 2.2.1. Мотивованість моделі «Ім'я + прізвище»

Когнітивно-семантична група «Прізвище»

Прізвища становлять своєрідний і водночас цікавий клас мовного простору. Ці лексеми містять важливу теоретико-лінгвістичну, історичну, етнографічну, наукову та побутову інформацію. Студіювання прізвищ дає важливу інформацію про історію народу, його психологію, духовну культуру, зокрема, про історію його мови. Саме через це важливість наукового вивчення антропооснов зумовлена потребою дослідити

особливості функціонування і структуру цього своєрідного класу лексики, представити ці мовні одиниці із загальнолінгвістичної, історико-культурної позиції.

Сучасна офіційно-ономастична система репрезентована: особовим ім'ям, іменем по-батькові та прізвищем, де останній компонент (прізвище – ім'я сім'ї, що передають у спадок) є основним. У процесі виникнення прізвищ враховано їхній тісний зв'язок з особливостями розвитку офіційних систем найменування в різних верствах суспільства.

У межах дослідження спираємося на поширену в українській ономастиці класифікацію антропонімів за семантикою основ прізвищ (Л. О. Кравченко [117], Ю. М. Новікова [170], Р. М. Падалка [174], Г. Д. Панчук [181], В. Д. Познанська [196], Ю. К. Редько [207], П. П. Чучка [292], С. В. Шеремета [298] та ін.), що стає основою для класифікації прізвищ на: 1) прізвища, мотивовані прізвищами; 2) прізвища, мотивовані прізвищем лідера колектива; 3) прізвища з непрозорою семантикою. Проаналізуємо конкретні приклади докладніше.

Рок-гурт «Адо» (28) має назву, що по-перше, використовують як прізвище, яке належало таким постатям: Анатолій Адо (російський історик); Андрій Адо (російський патофізіолог); Ігор Адо (російський математик); Улуро Адо (юкагирський письменник) та ін. По-друге, «Адо» є назвою повісті Вільгельма Кюхельбекера, опублікованої 1824 року. Отже, відоме прізвище використали як назву рок-гурту, через милозвучність та новизну, оскільки таке прізвище не характерне для слов'янських народів. НТК має затемнену мотивацію, бо невідомо, що саме стало основою для назви. Утім, кваліфікуємо артгрупонім як асоціативний, хоч не чітко визначений.

КВК команда «Гагарин» (7) має в назві російське прізвище. Походить від слова *гагара* в початковому значенні – водоплавна птиця переважно темного або чорного забарвлення з гучним голосом. Це прізвище належало

відомому льотчику-космонавту СРСР. На нашу думку, саме космонавт Ю. О. Гагарін своїм польотом надихнув учасників КВК команди, і на його честь вони назвали свій творчий колектив. Цей артгрупонім належить також до асоціативно-символічних.

КВК команда «*Джан*» (7) має назву, мотивовану мусульманським прізвищем Джан, яке є досить поширеним. У такий спосіб учасники команди прагнуть підкреслити своє «коріння», яке бере початок у Східній Азії. Це також асоціативно-символічна НТК.

Для КВК команди «*Дюма*» (7) натхненням став видатний французький письменник, чиї пригодницькі романи зробили його одним з найвідоміших французьких авторів світу – Олександр Дюма-батько, тому ця назва, безперечно, є асоціативно-символічною.

КВК команду «*Ершов*» (7) названо на честь капітана. Основою прізвища *Ершов* слугує мирське ім'я *Ерш*. Прізвище утворене від прізвиська Ерш. Схожі «рибні» прізвиська були поширені в старовину і ставали іменами паралельно з церковними [166, с. 95]. Отже, це сутнісно-асоціативний артгрупонім. Такою є й назва рок-гурту «*Кипелов*» (28), утворена під керівництвом Валерія Кіпелова, звідси походить і назва колективу.

Назву КВК команди «*Маяковский*» (29) мотивовано прізвищем відомого поета Володимира Маяковського, утвореного від слова *маяк* [41, с. 95]. Команда КВК обрала форму назви «*Команда КВН им. Маяковского*». Можна припустити, що постать Маяковського як своєрідного та «гучного» поета відповідає творчому спрямуванню команди. Цей артгрупонім належить також до асоціативно-символічних.

Назва КВК команди «*Молотов*» (7) базована на прізвищі, що було псевдонімом таких видатних постатей: теоретика-марксиста Ізраїля Гельфанда, радянського партійного та державного діяча В'ячеслава Скрибіна.

КВК команда обрала таку назву на честь історичних постатей доби СРСР, тому це ідеологічна НТК.

Назва поп-гурту *«Мураками»* (29) має кілька значень: 1) місто в Японії, у префектурі Ніїгата; 2) самурайський рід, 3) прізвище відомого японського письменника Харукі Муракамі. На нашу думку, саме неперевершені твори надихнули представників гурту назвати колектив на його честь. Цей артгрупонім належить також до асоціативно-символічних.

«Полярус» (15). Кавер-групу названо на честь основного соліста колектива.

Для назви КВК команди *«Хапланов»* (7) слугували підґрунтям досягнення відомого спортсмена О. О. Хапланова.

Отже, проаналізувавши НТК групи «Прізвище», зауважимо, що 66% мотивовані прізвищами відомих постатей; 27% – прізвищами лідерів колективів; 7% – прізвища з непрозорою семантикою. (Див. діаграму 2.3.).

Діаграма 2.2.1. Мотивованість моделі «Прізвище»

Когнітивно-семантична група «Ім'я/прізвище + ввічливе звертання»

Адресив – «форма ввічливості» – граматична категорія, що передає ставлення мовця до співрозмовника. Ця категорія передусім характерна для «ввічливої» японської мови, проте звичайно функціонує і в інших мовах Азії, наприклад корейській. Крім того, певного розвитку апелятив отримав і в європейських мовах, зокрема в російській, особливо в старій, XVII—XIX століть [296, с. 113]. Семантична деривація в моделі «діяч» ← «діяти» суперечить реальному акту деривації; тому демотивований іменник ремотивовано під впливом дієслівних дериватів: у російській мові: *господин* ← *господствовать*; отже, значення адресива («тот, хто господствует») виведено зі значення дієслова «господствовать». Крім того, переносне значення в семантичній структурі адресива сприяє закріпленню асоціації з поняттям панування, що імпліціює соціальна нерівність, прославляючи іменованого над загальним рівнем іменованих: «мужчина» ↔ «господин». Схожий асоціативний зв'язок спостерігаємо лише в російській і німецькій мовах [296, с. 113].

Для внутрішньої форми адресива здебільшого характерна відсутність вираженого зв'язку між етимологічно вихідною одиницею і сучасною формою. Наприклад, в англійській мові: *mister* (*Mr*) (етимологія ← *master* «господар»), *missis* (*Mrs*) (або *missis*) (етимологія ← *mistress* «господиня»), *madam* (етимологія ← французьке: *ma dame* «моя дама»). У російській мові спостерігаємо також відсутність експлікованого зв'язку в таких застарілих формах звертання: *государь* / *государыня*, на відміну від сучасних форм: *господин* / *госпожа* / *дама* / *товарищ* [296, с. 114]. Докладніше розглянемо на прикладах НТК.

КВК команда «*Мадам Тюссо*» (7) апелює до засновниці Музею воскових фігур у Лондоні, скульпторки Марі Тюссо. Цей артгрупонім

належить також до асоціативно-символічних, і адресив *мадам* ужито саме для вибудування реципієнтами точнішої асоціативної інформації від НТК.

Назва джазового колективу «*Мисс Джулія*» (13) пов'язана з вокалісткою, якою є незаміжня дівчина Джулія. З урахуванням правил етикету англomовних країн учасники групи використовують ввічливу форму *мисс* для звертання до незаміжніх жінок, а *миссис* – до заміжніх [390]. Отже, це сутнісно-асоціативний артгрупонім.

КВК команда «*Господин Борщевский*» (7) використала, на нашу думку, прізвище відомого російського юриста, гравця інтелектуального шоу «Що?Де?Коли?». Господин – це слов'янський титул правителя, який використовували монархи Східної Європи – правителі Русі, Литви, Московії, Волощини і Молдавії [274, с. 101]. Зважаючи на те, що лексему *Господин* поєднано з прізвищем, вважаємо за доцільне тлумачити цю назву як форму ввічливого звертання. Прізвище *Борщевский* є похідним від *Барщевского*. Голосну літеру «а» змінено на «о», і коренем нового прізвища стало слово *борщ* (перша страва), що додало назві комічності й оригінальності. Отже, артгрупонім можна вважати асоціативно-символічним.

Отже, проаналізувавши НТК, які охоплюють «Ім'я/прізвище + ввічливе звертання», зазначимо, що цей спосіб мало поширений, у зв'язку з використанням адресивів, які характерні лише для літературної мови, а для повсякденного життя та побуту не є актуальними. Проте мотивованість вживання цієї моделі в кожного колективу представлена по-своєму.

Когнітивно-семантична група «Ім'я + титул»

Титул (від латинського *titulus*, буквально – напис) – спадкове або надане монархом звання (граф, князь, барон тощо), з яким пов'язані особливі права і привілеї. Надання титулів характерно для феодальної ієрархії [347]. Проаналізуємо НТК з такими компонентами.

Мотивацією для назви КВК команди «*Граф Амурский*» (7) став видатний державний діяч, який з 1847 по 1861 рік служив генерал-губернатором Східного Сибіру – граф Николай Муравьев-Амурский [362]. У зв'язку з недостатньою визначністю й поширеністю цього антропонімікону, вважаємо НТК цього колективу асоціативною без символічного конотативного нашатування.

Учасники команди КВК «*Граф Гагарин*» (7) використали в назві сценічний псевдонім російського співака та продюсера – Дмитра Величка. Цей артгрупонім вважаємо також асоціативним.

Назва пісні відомого американського співака Джей Переса (Jay Perez) стала вихідним знаком для номінації хореографічного колективу «*Сеньорита Текила*» (17) [341], що також кваліфікуємо як асоціативну НТК.

Назва КВК команди «*Султан Великолепный*» (7) походить від імені османського султана Сулеймана – найвизначнішого правителя Сходу XVI ст., який перебував на вершині військової, політичної і економічної могутності Османської імперії [387]. Команда «*Султан Великолепный*» вирішила стати «володарями» сцени, узявши за приклад постать *Султана*, тому ця назва, безперечно, є асоціативно-символічною.

Отже, модель «ім'я + титул» найчастіше використовують КВК команди, мотивуючи свої назви образною семантикою та аналогією до інших найменувань.

Когнітивно-семантична група «Фіктонім»

Висвітлюючи загальні або часткові проблеми ономастичної термінології, О. І. Дей [72], В. Г. Дмитрієв [75], В. В. Німчук [168], Н. В. Подольська [194], М. М. Торчинський [262] тією чи тією мірою торкалися і питань термінології в галузі псевдонімів і прізвиськ як засобів вторинної номінації особи. У «Словнику термінів» В. Г. Дмитрієва псевдонім – це загальна назва для вигаданих або змінених імен і прізвищ, які замінили

справжнє ім'я і прізвище [75, с. 276–279]. Прізвиська, будучи компонентами неофіційного іменування особи, входять до антропонімічного простору і мають низку характерних ознак. У «Словнику російської ономастичної термінології» прізвисько кваліфікують як: вид антропонімів, додаткове ім'я, що дають іншими людьми відповідно до її характерної риси або життєвих обставин [194, с. 115]. Проаналізуємо низку прикладів.

Рок-гурт «*Черный Лукич*» (2). Назву мотивовано прізвиськом соліста групи *Лукич*, а для того, щоб наголосити на глибині пісень, додано лексему *Черный* [369]. На нашу думку, символічності назви групи надає семантика чорного кольору. Заглиблюючись у символіку цього забарвлення, виділимо такі ознаки: похмурість, песимізм, злість, негатив, «потойбічне» (у значенні надприродне), нечиста сила, зло у всіх його виявах тощо. Отже, назва належить до квалітативно-сутнісних артгрупонімів.

Назву дитячо-юнацької КВК команди «*Селфи Айфоновна Инстаграм*» (25) пов'язуємо з технічними інноваціями, оскільки всі три слова – це різновиди програм. *Селфи* (англ. *selfie*; від англ. *self* – сам, само) – вид фотографії, автопортрет, зроблений за допомогою камери, який можна зробити, фотографуючи власне зображення та його відбиття у дзеркалі [108]. *Айфоновна* від слова *Айфон* (англ. *iPhone*) – низка смартфонів, розроблена компанією *Apple* [351]. *Инстаграм* (англ. *Instagram*) – соціальна мережа, що ґрунтується на обміні фотографіями [405]. Зазначимо, що поєднуючись, проаналізовані слова звучать як ім'я, ім'я по-батькові та прізвище. Така інтерпретація є кумедною і вдало обіграною назвою КВК команди, що належить до символічних.

Назва КВК команди «*Технобой*» (7) є складається з двох слів *техно* + *бой*. *Техно* походить від прикметника технічний, а *бой* – американізм і має переклад «хлопчик», «хлопець». Отже, прізвисько номінує хлопця, який тямить у техніці, або на робота чоловічої статі. НТК вважаємо символічною.

Отже, НТК «Фіктоніми» мають переважно символічну мотивацію.

Когнітивно-семантична група «Літературно-мистецьке ім'я»

Імена, які є сигніфікаторами художньої літератури, кіно та мультфільмів, як відомо, створюють та демонструють портрет персонажа. Антропонім не лише позначає і відбиває задум автора, а й формує сприйняття образу, мотивує ставлення до нього глядача або слухача. Проаналізуємо найяскравіші приклади таких НТК.

Мотивованість назви КВК команди «*Анна Каренина*» (7) виражено романом Льва Толстого про трагічну любов заміжньої дами й офіцера Вронського. Назва належить до асоціативно-символічних артгрупонімів.

Назва хореографічного колективу «*Аттина*» (31) має два значення: 1) невелика срібна монета Німецького Союзу [231]; 2) ім'я русалоньки в мультфільмі «Русалочка: Начало истории Ариэль» [380]. Саме друге значення мотивує назву творчого колективу дівчаток, які є втіленням маленьких русалок на сцені. НТК, безумовно, є асоціативно-символічною.

Назва поп-групи «*Джинн*» (29) пов'язана із чарівним персонажем. Джини – вельми популярні казкові персонажі у світовому кінематографі. Утім, неабияку популярність у західній культурі Джин здобув після виходу мультфільму про Аладдіна від студії Уолта Діснея [342]. Уже сама назва групи створює враження чогось могутнього, чарівного, трохи страшного, що пояснює її уналежнення до символічних НТК.

Мотиваційним натхненням для найменування команди КВК «*Донни Дарко*» (7) став культовий американський науково-фантастичний фільм про підлітка, який має проблеми з психікою: він ходить уві сні, а також в його уяві постійно виникає демонічний вигляд кроля Френка, який попереджає його про кінець світу [402]. НТК є асоціативно-символічною.

КВК команда «*Дукалис*» (7) використала в назві прізвище головного героя телесеріалів «Улицы разбитых фонарей», «Убойная сила» и «Опера.

Хроники убойного отдела» – Анатолія Дукаліса [346]. Таку асоціативно-символічну назву КВК команди вигадали через позитивні риси героя серіалів поліцейської тематики.

Назва рок-колективу «*Лунный Пьеро*» (28) походить від вокально-інструментального циклу експресіоніста і додекафоніста Шьонберга «Лунный Пьеро» на вірші з однойменної збірки Жиро [383, с. 43–44].

Панк-рок-група «*Ляпис Трубецкой*» (27) названа на честь комічного героя роману Іллі Ільфа та Євгена Петрова «Дванадцять стільців», поета-халтурника Никифора Ляпіса, який друкувався під псевдонімом Трубецкой [358].

Назва рок-групи «*Мумий Троль*» (28) походить з дитячих оповідань фінської письменниці Туве Янссон, у яких мумій-тролі є головними героями [339], і отже, є також асоціативно-символічною.

Команда КВК «*Остан Бендер*» (7) обрала назву, пов'язану теж з героєм романів Іллі Ільфа та Євгена Петрова «Дванадцять стільців» і «Золоте теля», щоб висвітлити цей образ у комічному жанрі. У романах герой зображений пройдисвітом-авантюристом, що використовує свої організаторські таланти для досягнення неординарних цілей [332], що стає асоціативно-символічною основою назви колективу.

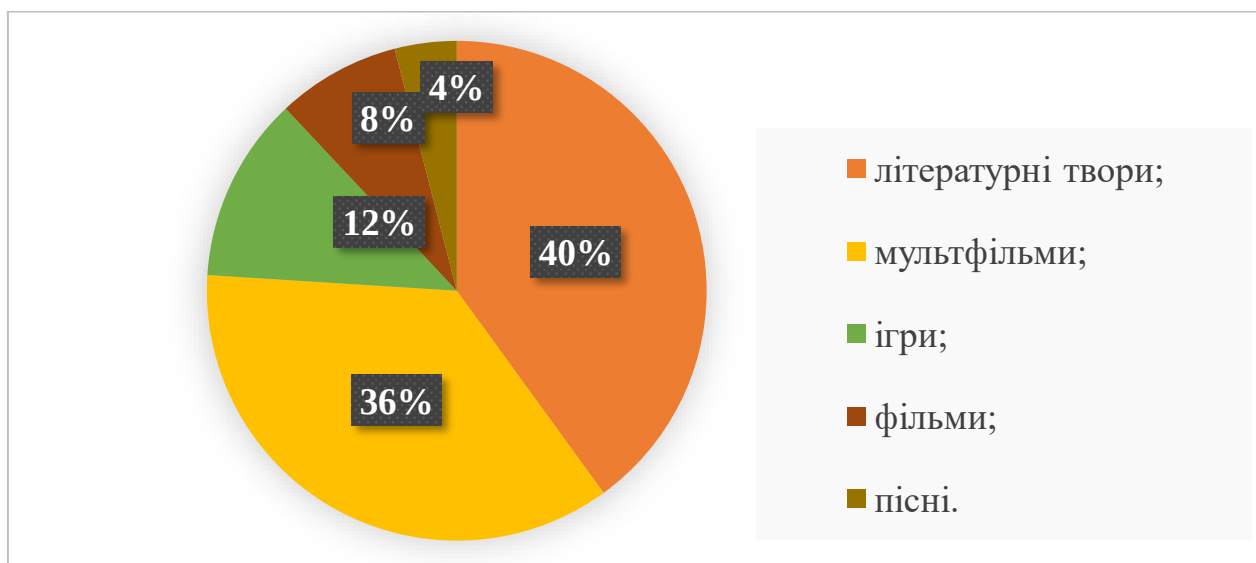
Герой середньовічних нідерландських і німецьких легенд мотивував назву народного ансамблю «*Тиль Уленшпигель*» (32). Значна кількість анекдотів про Уленшпигеля зробила цей персонаж збірним і символічним.

Рок-група «*Урфин Джюс*» (28) названа на честь героя з книги О. М. Волкова «Урфин Джюс и его деревянные солдаты» [391].

Вигаданий персонаж, одна з центральних героїнь серії ігор *Street Fighter* [399] умотивовує назву КВК команди «*Чан-Ли*» (7). Незвичайність і відомість імені серед молоді, на нашу думку, визначили вибір цієї асоціативно-символічної назви.

Натхненням для назви КВК команди «*Чилли Вилли*» (7) став кумедний мультиплікаційний персонаж, антропоморфний пінгвін, створений американським мультиплікатором Полом Дж. Смітом [401].

Дитячо-юнацький хореографічний ансамбль «*Щелкунчик*» (10) поклав в основу назви ім'я персонажа балету Петра Чайковського за однойменною казкою Гофмана «Щелкунчик и мышиный король».

Діаграма 2.7. Мотивованість групи «Літературно-мистецьке ім'я»

Отже, проаналізувавши НТК «Літературно-мистецьке ім'я», з'ясували, що 40% з них вмотивовані літературними творами; 36% вмотивовані мультфільмами; 12% вмотивовані іграми; 8% мотивовані фільмами; 4% вмотивовані піснями (див. діаграму 2.8). Зауважимо, що всі ці назви є асоціативно-символічними.

2.2. Класифікація артгрупонімів, мотивованих іншими онімами та апелятивами

Когнітивно-семантичні групи, створені на основі інших онімів (топонімів, ергонімів, зоонімів) й апелятивів, можна об'єднати за такими превалювальними критеріями: назви можуть позначати об'єкти

навколишнього світу, зовнішність чи якості людини, абстрактні поняття. Серед таких НТК, виходячи з аналізу теоретичних праць і фактичного матеріалу дослідження, виокремлюємо низку когнітивно-семантичних груп. Розглянемо їх докладніше.

Когнітивно-семантична група «Топос»

До цієї групи зараховуємо НТК, мотивовані онімами космічного та земного простору, а також пов'язаними з ними апелятивами. Наприклад, *назви космічного простору*: КВК команда «Земля» (7), КВК команда «Марси» (7), рок-група «Спутник Восток» (2), КВК команда «Космос» (7), рок-гурт «Тринадцатое Созвездие» (27), кавер-гурт «Комета» (15), хореографічний колектив «Созвездие» (17), КВК команда «Звёзды» (7), КВК команда «Меркурий» (7), КВК команда «Метеорит» (7), дитячо-юнацька КВК команда «Вселенная» (21), дитячо-юнацька КВК команда «Звезда Адреналин» (21), дитячо-юнацька КВК команда «Звездочки» (21), дитячо-юнацька КВК команда «Малая заря» (9).

Проаналізуймо один з прикладів. Рок-гурт «Спутник Восток» (2) використав найменування радянського корабля, створеного за програмою «Восток» для того, щоб облетіти землю. У своєму репертуарі група має пісні англійською мовою на космічну тематику, маючи відповідно квалітативно-символічну мотивацію НТК.

Назви етнічних спільнот і мешканців певної місцевості, напр.: фольк-ансамбль «Зыряночка» (31), дитячо-юнацька КВК команда «Славяне» (22), дитячо-юнацька КВК команда «Россияночка» (22), дитячо-юнацький фольклорний ансамбль «Сибирочка» (10), дитячо-юнацький фольклорний ансамбль «Славяночка» (8); КВК команда «Москвичи» (7), кавер-гурт «Москвичка» (15), фольк-ансамбль «Печорянка» (32), КВК команда «Пятигорчане» (7), КВК команда «Ушаковцы» (7), хореографічний колектив

«Славяне» (23), фольк-колектив «Обдорянка» (32), фольк-колектив «Русичи» (32).

Дитячо-юнацький фольклорний ансамбль «Зыряночка» (31) створений у столиці Республіки Комі Сиктивкарі. Відомо, що Комі (застаріла російська назва зиряни *зыряне*) – фіно-угорський народ, корінне населення в європейській частині Росії. Ця старовинна назва, на наше переконання, має асоціюватися з місцевою історією та культурою. Отже, НТК виконує локативно-квалітативну функцію.

Назви місцевостей: вулиць, районів, міст тощо, напр.: дитячо-юнацька КВК команда «Голливуд» (25), дитячо-юнацька КВК команда «Камышловский уезд» (9), дитячо-юнацька КВК команда «Мексика» (9), дитячо-юнацька КВК команда «Остров свободы» (9), КВК команда «Бруклин» (7), КВК команда «Сибирь» (7), КВК команда «Бора-Бора» (7), КВК команда «Остров Крым» (7), джаз-група «Барбадос» (13), рок-гурт «Азия» (28), КВК команда «Алабама» (7), рок-гурт «Африка» (28), КВК команда «Европа» (7) та ін.

Проаналізуємо асоціативну палітру назви дитячої КВК команди «Камышловский уезд» (9). Первинне значення цього поняття – адміністративно-територіальна одиниця, що функціонувала в 1781–1923 рр. Повітове місто мало назву Камишлов, етимологію не визначено. Для фанатів КВК назва «уезд» може асоціюватися з відомою КВК командою «Уездный город». Географічна назва звучить трохи незвично, утім можна помітити певні фонетичні асоціації з різними словами, наприклад, *камыш*, *мышь*, що може привернути глядацьку увагу. Отже, НТК кваліфікуємо як асоціативно-локативну.

Назви річок, водоспадів, морів, напр.: рок-гурт «Аракс» (27), КВК команда «Байкал» (7), хореографічний колектив «Байкал» (31), фольк-

ансамбль «Волга» (32), група в музичному жанрі електро «Волга» (20), КВК команда «Вятка» (7), хореографічний колектив «Ниагара» (17).

Наприклад, назва КВК команди «Вятка» (7) пов'язана з назвою річки, на якій стоїть місто Кіров. «Вятка» – команда КВК, яка представляє Кіровську область і пропагує специфіку свого стилю («армія темряви»), що й різнить її від інших команд. НТК виконує передусім локативну функцію.

Назви організації, будівлі, закладу, напр.: дитячо-юнацька КВК команда «Малая академия наук» (9), дитячо-юнацька КВК команда «Школа Поколение» (9), дитячо-юнацька КВК команда «Сельсовет» (9), група в жанрі шансон «Бутырка» (33), КВК команда «Порт-Петровск» (7), КВК команда «Сколково» (7), КВК команда «Школа имени А. С. Макаренка» (7), поп-група «Арт-Клиника» (29), рок-гурт «Крематорий» (28) тощо.

«Бутырка» (33) – російський музичний гурт, який виконує пісні в жанрі «блатний шансон», підґрунтям виникнення назви обрав Бутирський слідчий ізолятор № 2 Москви, відомий також як Бутирка. Асоціації з в'язницею мають чітко визначити межі аудиторії, для якої цікавий «блатний» шансон групи. Отже, НТК визначаємо як асоціативно-символічну.

Назви міських об'єктів, напр.: КВК команда «Девяткино» (7), рок-гурт «Парк Горького» (2), КВК команда «Станция Динамо РЭУ им. Плеханова» (7), КВК команда «Станция Спортивная» (7).

Команда КВК «Станция Динамо РЭУ им. Плеханова» (7) виникла 2016 року на основі Російського економічного університету імені Георгія Плеханова. Назва чітко визначає місце, де навчалися учасниці групи (станція метро «Динамо»). Отже, артгрупонім зараховуємо до локативних.

Назви вигаданих топонімів, напр.: рок-гурт «Авалон» (28), рок-гурт «Беловодье» (27), рок-гурт «Зазеркалье» (2), рок-гурт «Элизиум» (28), рок-гурт «Арго» (28), КВК команда «Китеж» (7).

Назва рок-гурту «Авалон» (28) апелює до міфічний острова, відомості про який дійшли у французьких та англійських обробленнях кельтських легенд. На Авалоні був перепохований легендарний король Артур. Із самого початку цей гурт спрямований на максимальну мелодійність і лірику, тексти представляють поєднання міфологічного минулого і соціального сучасного. Через це назву можна вважати символічною.

Когнітивно-семантична група «Тваринний і рослинний світ»

До цієї когнітивно-семантичної групи уналежнюємо лінгвальні позначень видових, родових, цілісних та структурних рослинних і тваринних об'єктів природи. Зокрема:

назви рослин, напр.: вокальний ансамбль «Эдельвейс» (32), вокальний ансамбль «Муравушка» (32), поп-група «Виноград» (29), рок-гурт «Зверобой» (28), рок-гурт «Кукуруза» (28), рок-гурт «Манго-манго» (28), дитячо-юнацька КВК команда «Апельсинки» (25), дитячо-юнацька КВК команда «Василечки» (25), дитячо-юнацький фольк-ансамбль «Вербушка» (32), дитячо-юнацька КВК команда «Гроздья рябины» (9), дитячо-юнацький хореографічний колектив «Иван да Марья» (31), дитячо-юнацький фольк-ансамбль «Ивушка» (32), дитячо-юнацька КВК команда «Иван-чай» (9), дитячо-юнацька КВК команда «Кактусы» (30), дитячо-юнацький хореографічний колектив «Калинка» (31);

назви тварин, напр.: рок-гурт «Бобры» (28), рок-гурт «Пони» (28), КВК команда «Бобёр Егор» (7), КВК команда «Кот Борис» (7), КВК команда «Кошка» (7), КВК команда «Уссурийские тигры» (7), дитячо-юнацька КВК команда «Бобрята» (21), дитячо-юнацька КВК команда «Голодные бурундучки» (21), дитячо-юнацька КВК команда «Лягушата» (21), дитячо-юнацька КВК команда «Мадагаскарские пингвины» (9);

назви риб, напр.: поп-група «Акула» (29), фольклорний колектив «Белорыбица» (31);

назви птахів, напр.: дитячо-юнацький фольк-ансамбль «Жаворонок» (32), дитячо-юнацький вокальний ансамбль та поп-група «Кукушечка» (4), поп-група «Белый орел» (29), поп-група «Курочки» (29), рок-гурт «Колибри» (2), джаз-група «Баварский Дрозд» (14);

назви комах, напр.: дитячо-юнацька КВК команда «Бабочки» (21), рок-гурт «Тараканы» (27), поп-група «Божья коровка» (29), поп-група «Альфа-стрекозы» (29), рок-гурт «Жуки» (28), рок-гурт «Муха» (28), рок-гурт «Шмели» (28);

назви явищ природи, напр.: дитячо-юнацька КВК команда «Молния» (9), дитячо-юнацька КВК команда «Торнадо» (9), дитячо-юнацька КВК команда «Радуга» (9), поп-група «Буйный ветер» (29), рок-гурт «Новолуние» (28), рок-гурт «Озоновый слой» (28), рок-гурт «Точка росы» (28).

Проаналізуємо одну з НТК докладніше. Назва поп-групи «АЛЬФА-СТРЕКОЗЫ» (29) має компоненти *альфа* і *стрекозы*. Одне зі значень слова *альфа* (зазвичай у поєднанні альфа-самець) в зоології – провідна тварина групи (зграї). Значення слова *стрекоза* (українською *бабка*) тлумачимо так: «Хижа комаха з довгим тонким тілом і двома парами прозорих крил, які виробляють під час польоту характерний шум» [124]. У переносному значенні метушлива, жива, рухлива, нерідко легковажна дівчинка, жінка. Групу створbd 2001 року студійним звукорежисер Дмитро Митрофаненко на прізвисько Альф. Його сольний проект «Альф и стрекозы» через помилку діджея на радіо був оголошений як «АЛЬФА-СТРЕКОЗЫ». Отже, артгрупонім належить до ситуативних.

Когнітивно-семантична група «Наука»

До цієї когнітивно-семантичної групи зараховуємо артгрупоніми, пов'язані з:

біологічними поняттями, напр.: дитячо-юнацька КВК команда «Адреналин» (21), поп-група «Антитела» (29), поп-група «Нервы» (29), поп-група «Рефлекс» (29), поп-група «Телостерон» (29);

фізичними поняттями, напр.: поп-група «Плазма» (29), поп-група «Електрофорез» (29), дитячо-юнацька КВК команда «220 V» (25), дитячо-юнацька КВК команда «120 Дб» (25);

ендеміологічними поняттями, напр.: дитячо-юнацька КВК команда «Авітаміноз» (25), поп-група «Ангина» (29), КВК команда «АНГИНА» (7), КВК команда «Синдром Должанського» (7), КВК команда «Ефект Плацебо» (25), поп-група «Вірус» (29),

ліками, напр.: рок-гурт «Пурген» (28); дитячо-юнацька КВК команда «Вітамін» (25);

науковими термінами рок-гурт, напр.: «Едіпов комплекс» (28), джаз-група «Лексикон» (13), фольк-колектив «Посолонь» (32), реп-група «Чёрная Экономика» (18), реп-група «Триада» (18), реп-група «Идефикс» (26), реп-група «Константа» (18), реп-група «МанифестЪ» (26).

Розглянемо одіозну назву панк-рок-групи «Пурген» (28). Цю назву використовують для номінації проносних препаратів з безліччю побічних ефектів: сильне запаморочення, кольки, порушення серцевого ритму тощо. Аналогічну дію має виконувати музика гурту з такою назвою. Назву «Пурген» вигадано напередодні приїзду американської делегації, перед якою мала виступати група. Зазначимо, що назва несе певний прихований протест, який, на думку М. Д. Дюжевої, є провідною рисою назв англомовних музичних груп. Авторка пише: «Дослідження назв музичних груп показало, що базовою категорією молодіжної субкультури є протест. Значний кількісний показник НМГ (40%), що містять інтегральну сему протесту, дає змогу розглядати його як домінанту лінгвокультурологічного поля «Назви музичних груп». Ця домінанта не локалізована лише в одній частині поля, не

обмежена лише його ядром, а пронизує всю його структуру, проникає в усі семантичні сфери, будучи своєрідним каркасом цього поля. Як правило, протест реалізовано через зміст мовних одиниць, а структурні відхилення від норм мови, виявлені в формі НМГ, служать для посилення і виділення значення протесту» [80, с. 18]. Отже, НТК вважаємо символічною.

Когнітивно-семантична група «Мистецтво»

У межах цієї групи виокремлюємо НТК, мотивовані назвами мистецької галузі, що передусім ґрунтовані на образній, символічній семантиці, яка здебільшого має оцінні конотації. Зокрема, сюди уналежнюємо артгрупоніми, пов'язані з:

назвами літературних і фольклорних творів, напр.: дитячо-юнацький вокальний ансамбль *«Алые паруса»* (11), дитячо-юнацький хореографічний колектив *«Потешки»* (31), дитячо-юнацький хореографічний колектив *«Сказка»* (10), поп-група *«Сказ»* (24), фольк-колектив *«Поверье»* (32), КВК команда *«Преступление и наказание»* (7), КВК команда *«Тихий Дон»* (7), поп-група *«Унесённые ветром»* (29);

назвами фільмів, серіалів, напр.: кавер-гурт *«Пятый Элемент»* (15), КВК команда *«Вечное сияние чистого разума»* (7), КВК команда *«Детективное агентство «Лунный свет»* (7), КВК команда *«Джентльмены Удачи»* (7), КВК команда *«МОЛОДЁЖКА»* (7), КВК команда *«Операция Ы»* (7);

назвами радіо- та телевізійних програм, напр.: рок-гурт *«Голос Омерики»* (27), дитячо-юнацька КВК команда *«Ерлаши»* (30), джаз-група *«Вокруг света»* (14), фольк-колектив *«Элеон»* (31), кавер-гурт *«Самовар-Шоу»* (15), КВК команда *«Модный приговор»* (7), дитячо-юнацький вокальний ансамбль *«Бэтмэн»* (25), дитячо-юнацька КВК команда *«Матроски и Ко»* (25), поп-група *«Фабрика звёзд»* (24);

назвами мультфільмів і казок, напр.: КВК команда *«Трое из ларца»* (7), дитячо-юнацький фольк-ансамбль *«Аленький цветочек»* (23), дитячо-юнацька КВК команда *«Винкс»* (9), дитячо-юнацька КВК команда *«Крепкий орешек»* (25);

назвами пісень, музичних акордів і жанрів, напр.: дитячо-юнацький вокальний ансамбль *«Аллегро»* (11), дитячо-юнацький фольк-ансамбль *«Диксиленд»* (32), дитячо-юнацький вокальний ансамбль *«До-ми-солька»* (11), дитячо-юнацький вокальний ансамбль *«До-Ре-Ми»* (11), дитячо-юнацька КВК команда *«Тили Бом»* (9), хореографічний колектив *«Бенедиктус»* (17), фольк-колектив *«Интрада»* (31), фольк-колектив *«Коляда»* (32), фольк-колектив *«Колядки»* (32), КВК команда *«А маленькие часики смеются тик-так, ни о чём не жалеют и любят просто так»* (7), вокальний ансамбль *«Адажио»* (16).

Наприклад, команда КВК *«Детективное Агентство «Лунный свет»* (7), яку шанувальники скорочено називали *«ДАЛС»*, отримала назву на честь серіалу за участю Брюса Вільліса. *«Детективное агентство «Лунный свет»* – американський серіал 80-х з Брюсом Вільлісом і Сібіл Шеперд у головних ролях. Назву, за словами учасників, обрано абсолютно випадково. У зв'язку з відсутністю прозорої символічної мотивації вважаємо цю НТК ситуативною, пов'язаною з позитивними емоціями учасників КВК команди, що викликає зазначений серіал.

Когнітивно-семантична група «Побут»

Цю когнітивно-семантичну групу становлять НТК, що містять назви, які стають відомі ще в дитинстві і які вживаються за традицією, зокрема:

назви предметів або загальних понять, напр.: дитячо-юнацький вокальний ансамбль *«Акварели»* (11), дитячо-юнацький хореографічний колектив *«Акварель»* (3), дитячо-юнацька КВК команда *«Бриллианты»* (25), дитячо-юнацька КВК команда *«Ватные палочки»* (30), дитячо-юнацький

фольк-ансамбль «*Веретёнце*» (32), дитячо-юнацький фольк-ансамбль «*Жемчужинка*» (32), дитячо-юнацька КВК команда «*Зажигалки*» (25), дитячо-юнацька КВК команда «*Звоночек*» (21), дитячо-юнацька КВК команда «*Зеленка*» (25), вокальний ансамбль «*Раздолье*» (4), поп-група «*Агонь*» (24);

назви їжі, зокрема солодоців, напр.: КВК команда «*Глазунья*» (7), кавер-гурт «*Джем*» (15), КВК команда «*Дичь*» (7), КВК команда «*Изюм*» (7), джаз-група «*Крем Марго*» (13), КВК команда «*Макароны по-флотски*» (7), дитячо-юнацька КВК команда «*Ириски*» (25), хореографічний колектив «*Карамель*» (17), дитячо-юнацька КВК команда «*Карамельки*» (21), дитячо-юнацька КВК команда «*Киндеры-Сюрпризы*» (21), дитячо-юнацька КВК команда «*Ырыска*» (21), поп-група «*Пицца*» (24);

назви напоїв, напр.: КВК команда «*Медовуха*» (7), КВК команда «*Кефир*» (7), кавер-гурт «*Мохито*» (15), рок-гурт «*Черный кофе*» (28), дитячо-юнацька КВК команда «*Морс*» (21), дитячо-юнацька КВК команда «*Сироп*» (21), дитячо-юнацька КВК команда «*Смузи*» (21);

назви ігор або елементів гри, напр.: дитячо-юнацька КВК команда «*Классики*» (22), дитячо-юнацька КВК команда «*Козырь*» (25), дитячо-юнацька КВК команда «*Лего*» (9), КВК команда «*Кроссворд*» (КВК команда), рок-гурт «*Карибасы*» (28), КВК команда «*Флэш-Рояль*» (7), КВК команда «*Ход Конём*» (7).

Проаналізуємо назву дитячо-юнацької КВК «*Кубин Рубин*» (9), що є трансформованою і походить від механічної головоломки – Кубик Рубика, яку винайшов 1974 року угорський скульптор Ерно Рубік. Зауважимо, що КВК команда «*Кубин Рубин*» змінили останні літери, але, незважаючи на трансформацію, назва все ж є алюзією на відомий винахід угорського скульптора. Через це трактуємо цю НТК як асоціативно-символічну.

Когнітивно-семантична група «Час»

У когнітивно-семантичній групі «Час» фіксуємо назви точних і неточних відтінків часу, зокрема:

назви хронологічних періодів, пор року, місяців, напр.: дитячо-юнацький вокальний ансамбль «*Апрель*» (11), дитячо-юнацький вокальний ансамбль «*Весна*» (11), рок-гурт «*Август*» (27), рок-гурт «*Декабрь*» (27), рок-гурт «*Начало века*» (27), кавер-гурт «*Мы любим 90-е*» (15), хореографічний колектив «*Тысячелетие*» (10), КВК команда «*Завтра*» (28), КВК команда «*Лето*» (28);

назви періодів життя людини, напр.: дитячо-юнацький вокальний ансамбль «*Детство*» (11), КВК команда «*Молодость*» (7), КВК команда «*Юность*» (7), дитячо-юнацька КВК команда «*Переходный возраст*» (21), дитячо-юнацька КВК команда «*Трудный возраст*» (21), дитячо-юнацька КВК команда «*Школьная пора*» (21), дитячо-юнацький хореографічний колектив «*Школьные годы*» (10), дитячо-юнацький хореографічний колектив «*Юность*» (10), дитячо-юнацький хореографічний колектив «*Юность Сибири*» (31), дитячо-юнацька КВК команда «*Дети*» (21), дитячо-юнацька КВК команда «*Карпузы*» (21), дитячо-юнацька КВК команда «*Ровесники*» (11), дитячо-юнацька КВК команда «*Молодёжь 21 века*» (9), КВК команда «*Старики*» (7).

Наприклад, дитячо-юнацький хореографічний колектив «*Юность Сибири*» (31) покликаний дбайливо зберігати живі традиції народного мистецтва і розвивати такі напрями, як дитячі танці, композиції на матеріалі російської народної хореографії, сценічні оброблення танців народів світу й естрадні композиції. Лексема «юность» підкреслює те, що народні танці отримують нове бачення й перевтілення, маркують віковий статус колективу. НТК є квалітативною.

Когнітивно-семантична група «Суспільно-історичні реалії»

Когнітивно-семантичну групу «Суспільно-історичні реалії» формують НТК, що містять назви об'єктів і явищ, характерних для суспільно-історичного розвитку народу, відбивають його суспільно-політичне життя, традиції. Сюди уналежнюємо назви:

історичних реалій, напр.: поп-група «Орда» (24), рок-гурт «Белая гвардия» (2), рок-гурт «Ковчег» (28), рок-гурт «Коллизей» (28), дитячо-юнацька КВК команда «Крестоносцы» (21), дитячо-юнацька КВК команда «Неистовые декабристы» (21), дитячо-юнацька КВК команда «Спарта» (25), дитячо-юнацька КВК команда «Царство» (25), дитячо-юнацька КВК команда «Пионеры» (25), рок-гурт «Коловрат» (28), рок-гурт «Легион» (28), рок-гурт «Коммунизм» (27);

релігійних реалій, напр.: хіп-хоп група «Ангел» (29), рок-гурт «Екклесиаст» (28);

морських реалій, напр.: рок-гурт «Абордаж» (28), дитячо-юнацька КВК команда «Бригантина» (21), дитячо-юнацький хореографічний колектив «Лукоморье» (3), КВК команда «Полундра» (7);

військових реалій, напр.: рок-гурт «Арсенал» (2), рок-група «Миссия: Антициклон» (28), фольк-колектив «Ветеран» (32), дитячо-юнацька КВК команда «Мушкетёры» (21), дитячо-юнацька КВК команда «Кадеты» (25), дитячо-юнацька КВК команда «Камикадзе» (22), дитячо-юнацька КВК команда «Доспехи» (22), дитячо-юнацький фольк-ансамбль «Казачок» (32);

традиційних свят, напр.: вокальний ансамбль «Сретение» (4), фольк-колектив «Купала» (32), фольк-колектив «Моргосье» (32), фольк-колектив «Радоница» (32).

Назва фольк-колективу «Моргосье» (32) мотивована святом заміжніх жінок як різновиду братчини. Цього дня заміжні жінки збиралися до спільної трапези, під час якої ділилися досвідом сімейного життя, співали, танцювали,

веселилися. Слово «моргосье» походить від діалектного слова «моргосіть», що означає «кокетувати», «умільнічать». Уважаємо назву колективу символічною.

Когнітивно-семантична група «Характеристика людини»

До цієї когнітивно-семантичної групи належать характерологічних, індивідуальних якостей та рис характеру (зовнішніх і внутрішніх). Такі характеристики потенційно оцінно конотовані й можуть виражати:

оцінку зовнішності, напр.: дитячо-юнацька КВК команда «Веснушки» (30), дитячо-юнацька КВК команда «Я – красотка» (25), кавер-гурт «Стиляги» (15), КВК команда «Стиляги» (7), КВК команда «Красавицы и я» (7), КВК команда «Красавчики» (7), КВК команда «Мужчина без изъяна» (7);

оцінку поведінки, рис характеру, здібностей, напр.: дитячо-юнацька КВК команда «Активистки» (9), вокальний ансамбль «Веселушки» (4), рок-група «Весёлые ребята» (28), рок-група «Хуже, чем дети» (28), джаз-група «Пижоны» (12), кавер-гурт «Прогульщики» (15), кавер-гурт «Жулики» (15), КВК команда «Команда с добрым лицом» (7), дитячо-юнацька КВК команда «Ангелочки» (21), дитячо-юнацька КВК команда «Баламуты» (21), дитячо-юнацька КВК команда «Баловницы» (21), дитячо-юнацька КВК команда «Дружный» (21), дитячо-юнацька КВК команда «Крошки» (21), дитячо-юнацька КВК команда «Крутышки» (21), дитячо-юнацька КВК команда «Лучшие» (21), дитячо-юнацька КВК команда «Милашки» (21);

назви спорідненості та свояцтва, напр.: поп-група «Мама» (24), рок-гурт «Дети» (28), реп-група «Братубрат» (18), КВК команда «Тройняшки» (7), КВК команда «Бабушкины внуки» (7), КВК команда «Братья Казаки» (7), КВК команда «Тётя» (7);

завуальовану назви людини, напр.: поп-група «Блестящие» (24), фольк-колектив «Самородки» (32), група в жанрі шансон «Воровайки» (33),

група в жанрі шансон «Мурки» (33), КВК команда «Золотце» (7), КВК команда «ТипкИ» (7).

Назва КВК команди «ТипкИ» (7) поєднує скорочену назву навчального закладу – Тольятинського індустріально-педагогічного коледжу (ТИПК) – та розмовне слово «типок», що має сленгові значення «людина, переважно з відтінком зневаги або підозрілості, рідше з певною симпатією» [234]. Отже, артгрупонім можна визначити як асоціативно-локативну.

Когнітивно-семантична група «Комунікація»

До цієї групи уналежнюємо НТК, безпосередньо чи опосередковано пов'язані з процесом спілкування, зокрема:

назви зі значенням заперечення, напр.: поп-група «Непара» (24), поп-група «НеСтрелки» (24), рок-група «Ангел НеБес» (28), дитячо-юнацька КВК команда «Антидиета» (25), дитячо-юнацька КВК команда «Антихайп» (25), дитячо-юнацька КВК команда «Не Суть» (25), дитячо-юнацька КВК команда «НеМосквичи» (25), дитячо-юнацька КВК команда «НеМурманск» (25);

вітальні формули, напр.: КВК команда «Доброе утро» (7), КВК команда «Досвідання» (7), КВК команда «Здравия желаю» (7), КВК команда «Здрасте» (7), «Бонжур» (дитячо-юнацька КВК команда), дитячо-юнацька КВК команда «Физкульт-хэллоу» (25), дитячо-юнацький вокальний ансамбль «Виват» (11);

назви, що можуть бути власне частиною розмови, напр.: дитячо-юнацька КВК команда «Ближе к делу» (21), дитячо-юнацька КВК команда «Где логика?» (30), дитячо-юнацька КВК команда «Дай пять!» (30), дитячо-юнацька КВК команда «Дневник на стол» (21), дитячо-юнацька КВК команда «Исправь ошибку» (21), КВК команда «Стоп, снято» (21);

назви, що містять звертання, напр.: КВК команда «Привет, Андрей» (7), КВК команда «О, Роза Роза» (7), КВК команда «Спасибо, Ева» (7), КВК команда «Юра, прости» (7).

Ця когнітивно-семантична група представлена переважно назвами КВК команд, бо саме такі творчі колективи спрямовані на двосторонню комунікацію з глядацькою залю, що зумовлює експліцитне вираження комунікативної теми в артгрупонімах як на рівні мотивації назви, так і на рівні її структурного оформлення. Прикладом може бути назва КВК команди *«Кому фісташки?»* (22), що має форму неповного питального речення, характерного для усно-розмовного діалогу в неформальній комунікативній ситуації. Така НТК постає квалітативно-сутнісною, визначаючи стиль команди.

Когнітивно-семантична група «Статус людини»

Ця когнітивно-семантична група охоплює артгрупоніми, пов'язані із соціальним, гендерним, діяльнісним статусом людини, а саме:

номінації, що характеризують за професією, родом занять або захопленням, напр.: дитячо-юнацька КВК команда *«Археологи»* (21), дитячо-юнацька КВК команда *«Борці»* (21), дитячо-юнацька КВК команда *«Історики»* (21), дитячо-юнацька КВК команда *«Математики»* (21), дитячо-юнацька КВК команда *«Спасатели»* (21), дитячо-юнацька КВК команда *«Фізики»* (21), дитячо-юнацька КВК команда *«Бомонд»* (21), дитячо-юнацька КВК команда *«Бригада»* (21), дитячо-юнацька КВК команда *«Сборная моделей»* (21), дитячо-юнацька КВК команда *«Сборная Немецкой Деревни»* (9), дитячо-юнацька КВК команда *«Сборная седьмой»* (9);

назви з маркуванням гендерної належності, напр.: дитячо-юнацька КВК команда *«Гламурные девчонки»* (25), дитячо-юнацька КВК команда *«Девчата из чата»* (25), дитячо-юнацька КВК команда *«Женский батальон»* (9), дитячо-юнацька КВК команда *«Маленькие леди»* (9), поп-група *«Девочки»* (24), поп-група *«Её»* (24), поп-група *«Шпильки»* (24), кавер-гурт *«Девичья Стать»* (15), реп-група *«Мальчишник»* (18);

назви соціального статусу, напр.: дитячо-юнацька КВК команда «*И всё-таки школьники*» (21), дитячо-юнацька КВК команда «*ПеКусы*» (9), хореографічний колектив «*Дива*» (17), КВК команда «*Столичные провинциалы*» (7), вокальний ансамбль «*Селяночка*» (4);

назви об'єднань, напр.: рок-гурт «*Союз Созидающих*» (28), хореографічний колектив «*Группа захвата*» (3), КВК команда «*Совет директоров*» (7), КВК команда «*Банда газа*» (7), КВК команда «*Профком*» (7), КВК команда «*Батальон Смеха*» (7).

Проаналізуємо назву дитячо-юнацької КВК команди «*Женский батальон*» (9), що базована на лексемі *батальон*, яка асоціюється з військовим підрозділом, та атрибутивним поширювачем *женский*, який, крім визначення статі учасниць КВК команди, постає певним маркером гендерної рівності, жіночої сили й незалежності. Така НТК, маючи символічний характер, декларує бойовий настрій і спрямування на перемогу цього колективу.

Когнітивно-семантична група «Абстрактні поняття»

Ця когнітивно-семантична група охоплює поняття, що відбивають особливості життя, мислення й світогляду людини, напр.: вокальний ансамбль «*Вдохновение*» (16), вокальний ансамбль «*Грация*» (16), поп-група «*Алиби*» (24), поп-група «*Ассорти*» (24), поп-група «*Винтаж*» (24), поп-група «*Контръкультура*» (24), поп-група «*Мираж*» (24), поп-група «*Сансара*» (24), поп-група «*Технология*» (24), дитячо-юнацька КВК команда «*Борьба и Сила*» (9), дитячо-юнацький хореографічний колектив «*Возрождение*» (5), дитячо-юнацький хореографічний колектив «*Гармония*» (3), дитячо-юнацька КВК команда «*Горячо*» (9), дитячо-юнацький хореографічний колектив «*Дружба*» (3), дитячо-юнацький фолк-ансамбль «*Задоринка*» (32), дитячо-юнацька КВК команда «*Исследование*» (21).

Назва поп-групи «*Сансара*» (24), що походить із санскриту і вживається в значенні «нескінченний цикл страждань», цикл народжень, хвороб, смертей та реінкарнацій у буддизмі, індуїзмі, джайнізмі, сикхізмі та інших дхармічних релігіях. Зважаючи на стиль інді-поп, у якому працює колектив, використання в назві основного поняття індійських релігій має символічний характер й інформує потенційне коло прихильників щодо емоційно-філософського наповнення створюваної музики.

Отже, класифікація когнітивно-семантичних підгруп НТК дає змогу висновкувати: мотивація таких артгрупонімів пов'язана з різноманітними поняттями і реаліями життя. Серед мотиваційних типів НТК фіксуємо переважно символічні, ситуативні, асоціативно-локативні та квалітативні артгрупоніми.

Висновки до розділу 2

У другому розділі дисертації розглянуто когнітивно-семантичну палітру назв творчих колективів. Когнітивне наповнення артгрупонімів визначають тими асоціаціями, які виникають (або потенційно можуть виникнути) в адресата та адресанта. Ці асоціації можуть бути схожими, а отже, допомагають виконати основну функцію – зацікавити потенційного реципієнта.

Оніми різних типів та апелятиви складають основи когнітивно-семантичної групи. Символічність, асоціативний зв'язок та характеристика денотата є значущими для членів груп і слугують підґрунтям для мотивації вибору назви.

У аспекті побудови НТК відбивають систему типів структурних одиниць, витворену російською мовою. Серед артгрупонімів наявні буквено-цифрові (літерні, цифрові, комбіновані), однослівні (однокомпонентні, двокомпонентні, змішані) та багатослівні (двокомпонентні назви, у яких лише

один компонент є повнозначною частиною мови; лексикалізовані сполуки; синтаксичні словосполучення; речення) назви.

Мотиваційна ознака вможлиблює виокремлення когнітивно-семантичних груп, мотивованих 1) антропонімами та 2) іншими онімами й апелятивами. До першої когнітивно-семантичної групи уналежнюємо всі НТК, до складу яких входить нейтральне ім'я, демінутивне ім'я, ім'я + патронім, ім'я + прізвище, прізвище, ім'я / прізвище + ввічливе звертання, ім'я + титул, фіктонім, літературно-мистецьке ім'я.

До другої групи зараховуємо НТК, мотивовані назвами певних локацій (космічного простору, етнічних спільнот, мешканців певної місцевості, вулиць, районів, міст, річок, водоспадів, морів, організацій, будівель, закладів освіти й таке ін.), тваринного або рослинного світу (рослини, тварини, риби, птахи, гриби, комахи, явища природи), понять науки (біології, фізики, медицини), реалій мистецтва (літературні герої, назви народних творів, фільмів, серіалів, радіо- та телевізійних програм, мультфільмів, казок, пісень, музичні акорди та жанри), побутових реалій (їжа, ігри або їх елементи), часових визначень (пори року, місяці, періоди життя людини), суспільно-історичних реалій, характеристик людини, процесів спілкування (протест, заперечення, привітання, звертання), статусу людини, її гендерної належності.

Щодо мотиваційної класифікації НТК зазначимо, що, базуючись на основній ознаці денотата, що покладена в основу його власної назви, фіксуємо ситуативні, квалітативні, сутнісні, локативні, ідеологічні, символічні, асоціативні, ситуативні артгрупоніми та їхні комбінації. Зауважимо, що належність НТК до однієї когнітивно-семантичної групи не означає однаковість мотиваційних відношень. Спостерігаємо також невдалий вибір мотивації для артгрупонімів, що спричинює порушення асоціативної

одностайності між створювачем НТК та її потенційними сприймачами. Фіксуємо зміну мотиваційного типу НТК через екстралінгвальні чинники.

Матеріали другого розділу представлено в трьох публікаціях [177, 179, 240].

РОЗДІЛ 3

НОМІНАТИВНІ ПРОЦЕСИ В СТРУКТУРІ НАЙМЕНУВАНЬ ТВОРЧИХ КОЛЕКТИВІВ У СУЧАСНІЙ РОСІЙСЬКІЙ МОВІ

Ергоніми як різновид власних назв творчих колективів мають низку особливих дериваційних ознак, зокрема продуктивних способів словотворення, порівняно з іншими групами пропріативів на позначення істот і неістот. Зазначимо, що НТК можуть бути одноосновними одиницями, словами з множинними компонентами, словосполученнями або реченнями. Створення вичерпної докладної класифікації артгрупонімів за способом творення є складним процесом, оскільки ця лексична мікросистема постійно змінюється: з появою нових назв виникають і нові способи номінації. Причинами зміни й розширення способів номінації творчих колективів можна вважати розширення об'єктів номінації й творчих жанрів, зростання конкуренції. Виконуючи ідентифікаційно-диференційну функцію, артгрупоніми відрізняються від інших онімів вторинністю номінації, структурно-семантичною різноманітністю (за назву можна обрати будь-яку мовну одиницю, починаючи з окремого графічного знака і закінчуючи реченням), слабкою структурованістю, відносною недовговічністю. Дослідниця М. Г. Курбанова пропонує розширену класифікацію номінації ергонімів, виділяючи таку систему способів творення: морфемна деривація, субстантивація, лексико-синтаксичний спосіб, аббревіація, усічення, лексико-семантична онімізація, лексико-стилістична онімізація й запозичення [133, с. 34–50]. У межах нашого дослідження пропонуємо виокремити такі способи творення артгрупонімів: лексико-семантична деривація, лексико-стилістична деривація, аналітична деривація, морфемна деривація, морфолого-синтаксична деривація, мовноігрова деривація.

3.1. Лексико-семантична деривація артгрупонімів

Найширша група аналізованих артгрупонімів являє собою назви, що виникли внаслідок використання наявних у мові лексичних одиниць для потреб номінації відповідних творчих угруповань. Деякі з таких дериватів можна кваліфікувати як семантичні, оскільки їхня поява має прозору мотиваційну природу. Як відомо, семантична деривація – це процес творення нового слова через переосмислення вихідного за метафоричними й метонімічними моделями внаслідок граматичного переходу, злиття сполуки з кількох слів в одне без участі морфем.

Частину аналізованих НТК можна вважати квазісемантичними дериватами, оскільки щодо них неможливо здійснити реконструкцію процесу породження (неможлива синхронна реконструкція дериваційного акту) [128, с. 130], адже такі номінативні процеси детерміновані зовсім не лінгвістичним правилами, а особистими вподобаннями. Водночас згадані НТК демонструють факт, визнаний більшістю дослідників: одиниці, що належать до пропріальної лексики, позбавлені семантики [130, с. 155]. Важко не погодитися з тим, що НТК на зразок «Виноград» (поп-група) (24), «Кафе» (рок-гурт) (28), «Паста» (кавер-група) (15), «Витамин» (КВК команда) (21) лише натякають на свої денотати, «такий натяк становить основу символічності, яка за умови її ослаблення легко перетворюється на чисту умовність» [61, с. 91].

Лексико-семантичний спосіб онімізації – це процес, що відбувається на рівні лексичного значення без формальних змін структури похідного слова, за якого звукова форма твірного слова, залишаючись незмінною, набуває нового значення і стає семантично похідною. Пропонуємо розрізняти, услід за М. Г. Курбановою, такі типи лексико-семантичної деривації НТК: метонімічна й метафорична онімізація, трансонімізація, номінація з

матеріальною індексацією, номінація з використанням числових компонентів.

Одним зі способів утворення артгрупонімів є **метонімічна онімізація**. Досліджений матеріал дає змогу стверджувати, що метонімічна онімізація – досить часте явище у словотворі НТК.

Метонімія (від грецького слова *metonymia* – перейменування) – це зворот мови, у якому перенесення назви з одного предмета на інший відбувається на підставі суміжності: замість назви одного предмета дають назву іншого, який перебуває з ним у стосунках досить широко визначуваної суміжності. Метонімія не передбачає схожості зіставляваних предметів (це водночас і збіднює її виразові можливості, бо прямі значення слів до певної міри зберігаються) [110, с. 28].

Артгрупоніми, утворені в такий спосіб, характеризуємо й інформативністю, і прагматичністю водночас. У таких назвах, заснованих переважно на асоціаціях, реалізована атрактивна функція, унаслідок чого вони мають більший вплив на прихильників творчості. Виокремлюємо такі типи:

а) ергоніми, створені на основі метонімічного перенесення між поняттями музичної галузі й назвою на основі родо-видових відношень. Такі назви продуктивні з прагматичного аспекту, напр.: колектив у жанрі класики «Адажио» (6), рок-гурт «Браво» (2), джаз-гурт «Просто джаз» (12), фольк-ансамбль «Колядки» (4), кавер-гурт «Живые звуки» (15);

б) відлокативні ергоніми, напр: фольк-ансамбль «Зыряночка» (4), фольк-ансамбль «Русичи» (4), хореографічний колектив «Россияночка» (17), КВК команда «Новые армяне» (9), КВК команда «Лица Южной столицы» (7). Перенесення відбувається на підставі суміжності: певного місця до назви творчого колективу, діяльність якого пов'язана із цією локацією;

в) відадресатні назви, мотивовані номінаціями осіб, є наслідком такої форми перенесення, як синекдоха – суміжність частини й цілого, наприклад, команда та її учасники: хореографічний колектив «*Восходящие звезды*» (17), КВК команда «*Нестолличные люди*» (21), КВК команда «*Маленькие леди*» (9).

Відадресатні артгрупоніми поділяємо на такі тематичні групи, як-от:

а) іменування за родом діяльності особи, напр.: рок-гурт «*Пилот*» (27), КВК команда «*Археологи*» (7), КВК команда «*И все-таки школьники*» (9);

б) іменування за соціальним статусом особи, напр.: фолк-ансамбль «*Горожане*» (23), кавер-гурт «*Два с половиной кума*» (15), КВК команда «*Папина дочка*» (25);

в) іменування за особистісними якостями, напр.: дитячий музичний колектив «*Чударики*» (4), джазовий колектив «*Пиждоны*» (12), фолк-ансамбль «*Добры молодцы*» (5), КВК команда «*Гламурные девчёнки*» (збережено орфографію оригіналу) (25).

Метафорична номінація пов'язує явища, дії, ознаки, спонукає адресата номінації здійснювати певний розумовий процес: зіставляти різні явища, дії, ознаки; шукати аналогії, погоджуватися або не погоджуватися з тими порівняннями, що пропонує номінатор [110, с. 26]. Під час моделювання НТК за допомогою метафоричного перенесення частіше реалізуються інформативна, емоційно-оцінна й ігрова функції метафор. Наприклад: назва рок-гурту «*Гнилой район*» (28) натякає, що жити в такому районі не комфортно і можливо навіть небезпечно, оскільки характеризувальне слово *гнилой* характеризує не лише відносини людей у тій місцевості, а також атмосферу суспільного життя. Назва КВК команди «*Железный район*» (7) схожа з попередньою, відмінним є лише мотивувальна ознака *железный*, у значенні район, у якому багато прокладено *железнодорожных путей*.

Назва КВК команди «*Голая правда*» (7) апелює до комунікації, що базована на чистій правді без зайвих слів і «прикрас». Номінація КВК команди «*Золотой состав*» (7) є відбиттям творчого об'єднання людей, які повністю доповнюють таланти одне одного і, як наслідок, створюють шедевральні твори, музичні композиції тощо. Назву КВК команди «*Достучаться до звёзд*» (7) вербалізовано в значенні досягти бажаної мети. Назву фольк-ансамблю «*Живая вода*» (32) мотивовано ознакою *живая*, у значенні цілюща, яка може зцілити від невиліковних хвороб. Романтичним змістом сповнена назва поп-гурту «*Поющие сердца*» (24). Метафоричність підсилена означенням *поющие*, бо, коли серце сповнене коханням, воно бажає співати, із присмаком схвильованої тривожності, про кохану людину.

Серед проаналізованих НТК, утворених за допомогою метафоричної онімізації, найпоширенішими вважаємо:

а) НТК, в основі творення яких метафоричне перенесення за внутрішньою асоціацією: моделюються назви, що викликають позитивні асоціації, напр: джазовий колектив «*Оранжевое лето*» (12), поп-група «*Серебро*» (24), хореографічний колектив «*Весенний лучик*» (17), колектив у жанрі класики «*Вдохновение*» (6), кавер-гурт «*Ясные ночи*» (15), дитячий музичний колектив «*Мечта*». Наприклад, назву КВК команди «*Ле классика*» (7) пояснюємо такими асоціаціями: значення слова «*класика*» пов'язане з поняттям високого рівня мистецтва, тобто творчість команди має асоціюватися у шанувальників з бездоганністю, талантом;

б) НТК, у яких актуалізовані лінгвокультуреми, зрозумілі насамперед слов'янській мовній особистості та одночасно побудовані за внутрішньою асоціацією. У цих артгрупонімах етнокультурні маркери експліковано за допомогою лексико-семантичних засобів або символічних образів, напр: джаз-група «*Жар-птица*» (12), рок-гурт «*Дубы-колдуны*» (2), фольк-ансамбль «*Горница*» (23), фольк-ансамбль «*Станица*» (23), хореографічний колектив

«Калинушка» (17). Наприклад, назва хореографічного ансамблю «Берёзка» (3) мотивована деревом *берёзой*, яке з давніх-давен у слов'ян було символом ніжного, душевного смутку, а її білий колір пояснюють тим, що в хвилину, коли до неї підходив зрадник Ісуса – Іуда Іскаріот, береза налякалася і побіліла, бо він хотів на ній повіситися. Береза – гнучка і шляхетна, легка і приваблива, виражає щиру і ніжну жіночність, є уособленням жіночої краси. Така назва є ідеальною для жіночого творчого колективу, який співає народні пісні;

в) НТК, у назві яких актуалізовані номінації рослин і тварин, які складно асоціювати з творчою діяльністю колективу, що викликає, своєю чергою, зацікавлення, напр.: рок-гурт «Бобры» (27), рок-гурт «Кукуруза» (27), фольк-ансамбль «Ревень» (5), кавер-гурт «The шпроты» (15), КВК команда «Семена моркови» (25). Зауважимо, що ці назви не позиціонують творчої концепції колективів, тобто не виконують жодної інформативної функції;

г) НТК, у назві яких актуалізовано престижність гурту, напр.: рок-гурт «Презтиж» (27), КВК команда «Престиж» (24), КВК команда «Лучше некуда» (21), КВК команда «Лучший вариант» (21). Наприклад, назва джаз-групи «Шик» пов'язана зі словом *шик*, одним зі значень якого є «багатство, розкіш, пишнота, розраховані на ефект» [231]. Отже, така лексема асоціює попереднє сприйняття групи, як вишуканої, талоновитої.

Трансонімізація за своєю граматичною природою – це різновид онімізації. Вона полягає в переході оніма з одного розряду власного імені в інший. Трансонімізація ділиться на просту й алюзивну (від лат. *allusio* – жарт, натяк). Проста трансонімізація заснована на метонімічному перенесенні, напр.: рок-гурт «Настя» (28), рок-гурт «Томас» (28), фольк-ансамбль «Аринушка» (23), хореографічний колектив «Агата» (17).

До простої трансонімізації уналежнюємо також назви, пов'язані з топонімічними маркерами походження творчого колективу, напр.: фольк-ансамбль «*Кудринка*» (5), рок-гурт «*Ленинград*» (2), КВК команда «*Добрянка*» (22), КВК команда «*Девяткино*» (21). Докладно різновиди таких топонімів уже були проаналізовані в попередньому розділі, тому зосередимо увагу на кількох специфічних різновидах артгрупонімів.

Особливим різновидом трансонімізації є НТК, утворена за структурою поштової адреси, напр.: КВК команда «*Василевського, 18*» (22), КВК команда «*Терешковой 28*» (22), КВК команда «*Ленинградская 27*» (22).

Алюзивна трансонімізація спирається і на метонімічне, і на метафоричне перенесення, напр.: поп-група «*Маяковский*» (24), колектив у жанрі класики «*Орфей*» (6), КВК команда «*Алла Пугачева*» (21), поп-група «*Мураками*» (24). Наприклад, чимало пісень рок-групи «*Зигмунд Фрейд*» (2) присвячено стосункам, почуттям, страхам. За версією музикантів, пісні, кожна з яких – невелика історія, допомагають слухачам краще себе зрозуміти [395]. Відомо, що Зігмунд Фрейд – австрійський психолог і невролог, який вивчав людське несвідоме [94]. Не дивно, на нашу думку, що солісти групи провели асоціацію своєї творчості з відомим психологом, адже слухачам легше запам'ятовувати назву гурту і постійно, на несвідомому рівні, сприймати пісні як психологічні поради.

Іншим типом творення НТК є моделювання назв через **використання кількісних значень**. Символ-компонент, пов'язаний з кількісною семантикою, переважно виражає символічну характеристику й жанрові ознаки певного творчого напрямку, напр.: поп-група «*140 ударов в минуту*» (24), кавер-гурт «*7 пятниц*» (15), КВК команда «*30 граммов юмора*» (25), КВК команда «*Шутка из 90-х*» (21), кавер-гурт «*16 бит*» (15). Наприклад, назва групи в жанрі електронної музики «*4 позиции Бруно*» (6) має цифровий компонент і є назвою-символом, в основі якого історія румунського танцю,

вигаданого в Бухаресті, який виконували молоді чоловіки й жінки похилого віку. Танець став символом непримиренності до тілесного змарніння. Цю символічність і передає назва творчого колективу.

Деякі найменування містять лише числовий компонент, наприклад: КВК команда «2+2» (7), КВК команда «1+1» (7), КВК команда «9+1» (7) тощо. Проте в нашому дослідженні є артгрупоніми, у назвах яких приховані символи, наприклад: реп-група «25/17» (18). Назва гурту походить від біблійного вірша з книги старозаповітного пророка Іезекіїля (глава 25: вірш 17), який цитує персонаж Семюеля Л. Джексона у фільмі «Кримінальне читиво»: «и совершу над ними великое мщение наказаниями яростными; и узнают, что Я Господь, когда совершу над ними Мое мщение» [334].

Не менш алюзивну назву має джазовий гурт «5+1» (14). Запозичений творчим колективом з економічної термінології онім називає групу держав, до якої входять шість великих країн для запобігання використанню іранської ядерної програми у військових цілях. До групи належать: США, Росія, КНР, Великобританія, Франція – п'ять постійних членів Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй (РБ ООН), а також Німеччина.

Назва КВК команди «10054» (7) позначає повідомлення про помилку під час порушення зв'язку із сервером.

Найменування КВК команда «5 к 1» (7) походить з гри в покер і означає, що один раз із шести випадків гравець може зібрати свою комбінацію.

Актуальним є і лексико-семантичне творення найменувань з **матеріальною індексацією**. Термін «матеріальна індексація» [81] запропонувала А. М. Ємельянова. Ця група ергонімів утворена «додаванням до похідної основи своєрідного морфо-індексу, що являє собою число або літеру» [81, с. 74]. Такий морф-індекс може виділяти назву з низки подібних (кавер-гурт «5 ЗВЕЗД» (15), КВК команда «ТОП 10» (7)) або

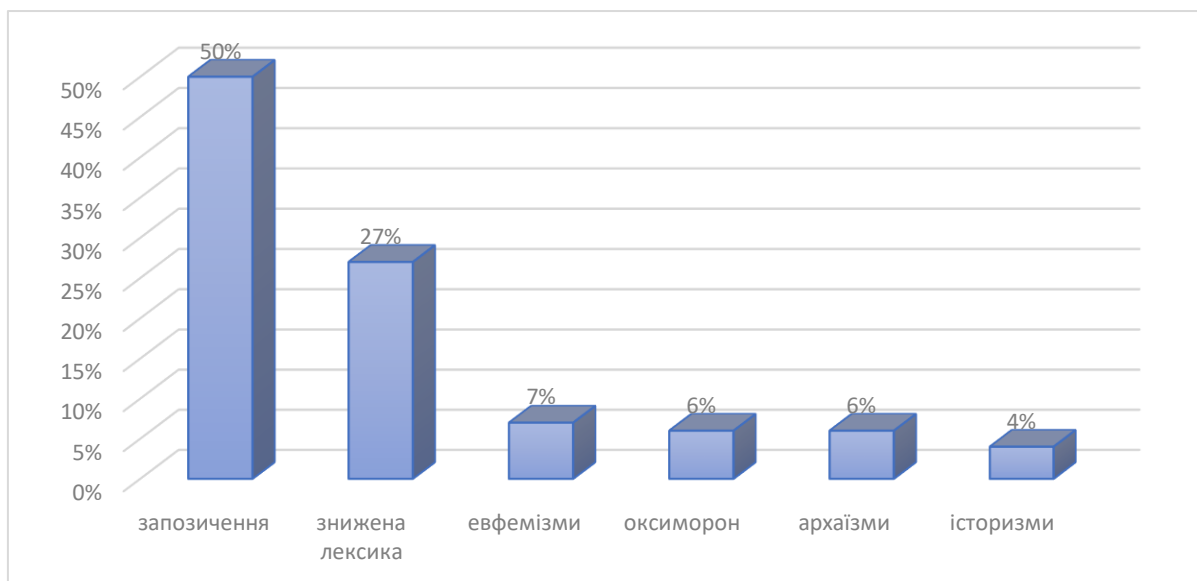
говорити про належність до певного регіону (КВК команди: «*Регион 1*» (7), «*Регион 51*» (7), «*Пенза 1*» (7), «*Квартира №7*» (7)).

Певну частку таких НТК посідає концепт «часу». Час у мові може бути виражено по-різному: певним проміжком, числовим компонентом, як обставина, подія. Найчастіше такі назви вербалізують важливу інформацію, наприклад: назва КВК команди «*24 часа*» (21); назва КВК команди «*29 февраля*» (22). Символічне значення мають такі назви КВК команд, що маркують події ХХІ століття: «*Урожай ХХІ века*» (7), «*Молодёжь 21 века*» (7).

Отже, у межах лексико-семантичної деривації НТК виділяємо метонімічна й метафорична онімізація, трансонімізація, номінація з матеріальною індексацією, номінація з використанням числових компонентів. Водночас частину НТК визнаємо квазісемантичними дериватами, оскільки щодо них неможлива реконструкція дериваційного акту.

3.2. Лексико-стилістична деривація НТК

За нашими спостереженнями, один з найактуальніших способів творення ергонімів — лексико-стилістичний. За умови стилістичного словотворення «нові лексичні одиниці не виникають, і слова можуть лише переосмислюватись без найменшої звукової зміни» [67, с. 166]. НТК, утворені цим способом, ідентичні щодо структури слова з відповідними апелятивами російської мови, які, перейшовши до розряду ономастичних термінів, одержують нове семантичне навантаження. Процеси переходу апелятивної лексики в онімну й онімної в апелятивну безперервні. Розглянемо за діаграмою 3.2. актуальність вживання типів лексико-стилістичної онімізації.

Діаграма 3.2. Актуальність вживання типів лексико-стилістичної онімізації

Схарактеризуємо докладніше основні типи лексико-стилістичної онімізації.

1. Знижена лексика. У процесі поступового надання свободи суспільній думці відбулося активне звільнення російської мови від встановлених канонів, що призвело до проникнення зниженої лексики у словниковий запас багатьох мовців, разом з її помітним експресивним вираженням. Така лексика є досить неординарним та розгалуженим явищем, що має свою структуру та виконує певні функції. До знижених слів уналежнюємо: рок-гурт «*Михална*» (28) (фамільярне звернення до жінки, яка має ім'я по батькові *Михайловна*), назви КВК команд – «*Анти-Хайп*» (7) (анти + *hype* від англійського «реклама», «ажіотаж»), «*Туса*» (7) (вечірка), «*Шпаргалка*» (7) (додатковий матеріал на уроках, контрольних роботах тощо, який учні та студенти приховують від викладача), «*Бомбиты*» (7) (дівчата з пишними фігурами), «*Бро*» (7) (від англійського *brother* – брат, у значенні брати не по крові, а по духу), «*Стиляги*» (7) (одягнені за останніми тенденціями моди), «*Четырка*» (7) (14 модель автомобіля «Жигулі»).

Уживання зниженої лексики в НТК зумовлене різними екстралінгвальними чинниками, зокрема:

а) зняттям цензури, протестом проти відсталості суспільства та «заштампованості» мови. Цей позамовний чинник зумовив вплив на активне впровадження як розмовно-літературної, так і просторічної лексики, лексики молодіжного, армійського та деяких інших мовних підстилів, що в попередні роки були неприпустимими, наприклад: назва групи шансон *«Воровайки»* (33) має два мотивованих значення: 1) вантажний автомобіль з краном-маніпулятором; 2) злодій жіночої статі. Останнє значення вважаємо лейтмотивним, бо учасницями гурту є жінки. Найменування КВК команди *«Гангстери»* (7) (від англійського *gangster*) вживається у значенні злочинці, які очолюють банду (від англійського *gang* – банда). Назва дитячо-юнацької КВК команди *«Криворожская шпана»* (9) походить від назви хуліганського угруповання, що охоплює дрібних або малолітніх шахраїв;

б) криміналізацією суспільства. Цей чинник зумовив вплив на проникнення великої кількості елементів аргі злодіїв, картярів, наркоманів тощо. Такі назви, як КВК команда *«Титовец»* (7), КВК команда *«Тронулись»* (7), фольк-ансамбль *«Чё те надо?»* (32), КВК команда *«Шаранские бродяги»* (7), дитячо-юнацька КВК команда *«Шпана»* (25), кавер-гурт *«Жулики»* (15), джаз-група *«Пиждоны»* (14) стали звичними для комунікації. Здебільшого в прихильників творчих колективів такі назви викликають позитивну оцінку, вони вважають їх «експресивно забарвленими».

Отже, у мові сучасної творчості дедалі більшого поширення набувають слова, що надають висловленню виразності, образності, емоційної забарвленості. Знижена лексика, використовувана в НТК (це слова з іронічною, жартівливою, фамільярною, зневажливою, грубою конотаціями), є переважно експресивною лексикою з первинною негативною оцінкою.

2. **Евфемізми** (від грецького слова *euphemismos* – добре і *phemi* – говорю – пом'якшений вираз). Слова і вирази, які вживають для уникнення слів з грубим чи непристойним змістом або з неприємним у певних умовах забарвленням [56, с. 73], наприклад: КВК команда «*Ветер в голове*» (7) – легковажна людина, реп-група «*Черная Экономика*» (18) – економіка організованої злочинності, КВК команда «*Чернокнижники*» (7) – чаклуни, КВК команда «*Шелковое сердце*» (7) – алюзія на пісню Паскаля «Шёлковое сердце». Аналізуючи пісню, розуміємо, що під поняттям *шелковое сердце* оспівано серце, яке не відчуває тривоги кохання й розчарування.

3. **Архаїзми** в широкому трактуванні – це слова, що вийшли з активного вжитку й перейшли до пасивного запасу лексики національної мови. До архаїзмів уналежнюють слова, якими колись називали предмети і явища, що й так само побутують у нашому житті, але називаються вже по-іншому. У власне архаїзмів обов'язково є сучасні відповідники, тобто синоніми [56, с. 25]. Наприклад: дитячо-юнацький хореографічний колектив «*Лукоморье*» (3) – морська затока, бухта, вигин морського берега; фольк-ансамбль «*Солнцеворот*» (32) – сонцестояння; фольк-ансамбль «*Ярманка*» (32) – ярмарок.

4. **Історизми** являють собою слова, уживані на позначення предметів, явищ і понять, що припинили своє існування у зв'язку із соціально-побутовими й суспільно-політичними змінами [234]. Історизми пов'язані з колишнім життям різних народів і відбивають поняття, властиві різним епохам, починаючи від найдавніших, які мають пам'ятки писемності. Серед історизмів виділяють такі семантичні групи, тобто групи за значенням:

а) назви зниклих народів, племен, жителів міст, напр.: хореографічний колектив «*Алан*» (17), хореографічний колектив «*Русичи*» (3), фольк-ансамбль «*Московиты*» (32);

б) історичні назви колишніх держав, напр.: фольк-ансамбль «*Злата Русь*» (32), КВК команда «*Русь*» (7);

в) назви застарілих знарядь, зброї, житла, напр.: КВК команда «*Доспехи*» (7), фольк-ансамбль «*Веретено*» (32), дитячо-юнацький фольк-ансамбль «*Веретёнце*» (32); фольк-ансамбль «*Курень*» (32);

г) назви типів суспільно-військових організацій, напр.: дитячо-юнацька КВК команда «*Крестоносцы*» (21), рок-група «*Легион*» (28), поп-група «*Орда*» (29), рок-група «*Белая гвардия*» (28);

г) радянізми – це запозичені з радянської лексики в сучасну російську мову лексичні одиниці з оцінними конотаціями та концептуалізаціями. Вони передають реалії тієї епохи, особливості радянського способу життя, лексику, що має ідеологічне смислове наповнення [259, с. 55]. Наприклад, назви рок-гурту «*Коммунизм*» (27), рок-групи «*Пионерлагерь Пыльная Радуга*» (27), дитячо-юнацької КВК команди «*Пионеры*» (21), КВК команди «*Сельхоз*» (7) мотивовані реаліями, характерними для часів Радянського Союзу. Більшість радянізмів походять з російської мови, оскільки одним з наслідків реалізації настанов загальних принципів мовної політики СРСР стало формування спільного лексичного фонду мов народів СРСР, важливу роль у якому відводили російській мові як мові міжнаціонального спілкування.

5. **Оксиморон** (від грецького *οχυτομον*, від *οχυς* – гострий колючий і *τομος* – дурний) – це стилістичний прийом, заснований на «поєднанні непокєднуваного», коли протилежні явища зв'язано воедино. Такий зв'язок може поставати ненавмисно, або ж навмисно для створення ефекту абсурдності ситуації. Якщо перекласти слово *οχυτομον* з грецької мови, то вийде «дотепна дурість» [56, с. 165].

«Несумісність» складників оксиморона становить основу експресивного ефекту. Наприклад, КВК команда «*Большой маленький*» (7), КВК команда «*Коренные гости*» (28), КВК команда «*Самые местные*

приезжие» (7), КВК команда *«Нежная ампутация»* (7), дитячо-юнацька КВК команда *«Оптимистичные пессимисты»* (25) – усі ці назви об'єднує протиставлення. У назві *«Большой маленький»* немає поняття, яке б конкретизувало. *«Большой»*, як і *«маленький»*, не характеризують, а лише додають сумніву – незрозуміло, яка ознака є основною. У НТК *«Нежная ампутация»* і *«Оптимистичные пессимисты»* прихований також каламбурний зміст з елементами іронії.

6. Запозичені елементи в НТК. За «Словником лінгвістичних термінів», запозичення – це звернення до лексичного фонду інших мов для визначення нових понять і предметів, причому часто ці поняття і предмети разом з їх назвами засвоюють від інших народів [56, с. 82]. Крім зовнішніх чинників, запозичення стимульовані внутрішніми чинниками. Передусім це намагання уникнути полісемії, закріпити за своїм і чужим словом різні смислові відтінки.

Нетранслітеровані ергоніми (оригінальні іншомовні). Д. С. Лотте «оригінальними запозиченнями» називає слова, перенесені з будь-якої мови у тому вигляді, у якому вони існують в момент запозичення [148, с. 150]. Мовознавець К. С. Самсонова вводить термін «оригінальні іншомовні нетранслітеровані ергоніми», тобто повністю не освоєні графічно й морфологічно. Ці НТК ототожнюють з поняттям «іншомовне вкраплення», бо повністю відповідають своїм іншомовним еквівалентам у мові-джерелі [216, с. 17]. Переважна більшість артгрупонімів походить з англійської мови, наприклад: КВК команда *«.mp3»* (7), КВК команда *«@Smiles.ua@»* (7), КВК команда *«Let's Go»* (7), КВК команда *«Wi-Fi»* (7).

Транслітеровані ергоніми – це механічно передані назви й окремі слова, які записані однією графічною системою, засобами іншої графічної системи за умови другорядної ролі звукової точності, тобто передавання

однієї писемності літерами іншої [234]. У нашій роботі найменування творчих колективів транслітеровано:

а) кирилицею, напр.: хореографічний колектив «*Аррива*» (17), КВК команда «*Юнайтед*» (7), рок-гурт «*Джюс*» (28), рок-гурт «*Бэд Бойз*» (28), реп-група «*Ван Моо*» (18);

б) латиною, напр.: хіп-хоп група «*5'Nizza*» (29), поп-гурт «*GVOZDI*» (24), КВК команда «*Ne Bashe Delo*» (7);

в) поєднанням кириличних елементів і латини, напр.: рок-група «*Netслов*» (28), КВК команда «*BELARUSBI*» (7), поп-група «*МеліSSa*» (24), поп-група «*ЭффекТ*» (24), рок-гурт «*DeadYики*» (2).

Отже, у межах лексико-стилістичної деривації продуктивним є вживання запозиченої лексики, історично й стилістично маркованої лексики, що відбиває загальні процеси розвитку сучасної російської мови.

3.3. Аналітичний спосіб творення артгрупонімів

Аналітичний спосіб словотворення є досить актуальним у нашому дослідженні. За такого способу НТК утворюються за допомогою об'єднання слів на основі словосполучення чи речення. Багатослівні артгрупоніми активно використовують під час номінації творчих колективів, оскільки вони мають ширший потенціал для раціональної й емоційної характеристики об'єкта номінації – творчого колективу. Такі НТК представлені переважно прийменниково-відмінковими конструкціями, назвами-словосполученнями і назвами-реченнями. Структурний аналіз таких артгрупонімів був докладно описаний у другому розділі нашого дослідження, тому зупинемося на певних невисвітлених деталях.

Активно вживаними є двослівні НТК, інші різновиди мають меншу продуктивність. Основним компонентом НТК-словосполучення є категорійне поняття, а залежні компоненти вказують на конкретніші ознаки поняття,

напр.: КВК команда «*Сухой закон*» (7), КВК команда «*Красная фурия*» (7), поп-група «*Нескучный сад*» (24), рок гурт «*Ракеты из России*» (28). Компоненти, що входять до складу НТК-словосполучення, можуть поєднуватися різними видами підрядного зв'язку. Найпоширенішим різновидом синтаксичного зв'язку для двослівних артгрупонімів є узгодження (поп-група «*Горячий шоколад*» (24), рок-гурт «*Странные игры*» (2)) та керування (поп-група «*Волшебники двора*» (24), рок-гурт «*Фактор страха*» (27)). Для складних за структурою словосполучень характерне поєднання цих видів зв'язку, напр.: КВК команда «*Программа защиты принцесс*» (27), КВК команда «*Дискредитация арктических моржей*» (30), рок-гурт «*Регулярные части авантюристов*» (28).

Структурно артгрупоніми-словосполучення поділяються на дво- та багатокomпонентні. Найбільше в досліджуваній групі лексики двокомпонентних словосполучень, зреалізованих за такими схемами:

1) **A1N1**, де N – іменник (субстантивована частина мови), A – прикметник, цифра зазначає відповідний відмінок, напр.: хіп-хоп група «*Машины дельфины*» (29), хіп-хоп гурт «*Восточный округ*» (29), фольк-ансамбль «*Козачья беседа*» (23);

2) **N1N2**, напр.: рок-гурт «*Дети Лабиринта*» (2), рок-гурт «*Начало века*» (27), кавер-гурт «*Город Лета*» (15);

3) **N1N1**, напр.: рок-гурт «*Аракс группа*» (27), рок-гурт «*Алиса группа*» (29), хореографічний колектив «*Сеньорита Текила*» (17);

4) **N1prN2**, де pr – прийменник, напр.: поп-група «*Гости из будущего*» (24), КВК команда «*Парни из Баку*» (21); КВК команда «*Парни с лесоповала*» (22);

5) **N1prN5**, напр.: рок-гурт «*Босх с тобой*» (2), КВК команда «*Джентельмены с удачей*» (21); КВК команда «*Диалоги с дельфинами*» (22);

6) **N1prN6**, напр.: рок-гурт «*Инструкция по выживанию*» (2), гурт у

жанрі електронної музики *«Братья по разуму»* (6), КВК команда *«Ветер в голове»* (21);

7) **N1conN1**, де con – сполучник, напр.: рок-гурт *«Барышня и Хулиган»* (2), КВК команда *«Пацан и Пацан»* (21), реп-група *«Капа и Картель»* (18).

Тричленні артгупоніми сформовано за двома найуживанішими схемами:

1) **A1A1N1**, напр.: КВК команда *«Моя любимая команда»* (21), КВК команда *«Самые местные приезжие»* (21);

2) **N1A2N2**, напр.: КВК команда *«Армия Прекрасных половин»* (21), КВК команда *«Огни Большого Города»* (22), КВК команда *«Сборная трезвых людей»* (21).

Проведений аналіз показав, що до складу НТК входять назви-словосполучення і складнішої будови, це чотиричленні (КВК команда *«Вечное сияние чистого разума»* (21)) й п'ятичленні (КВК команда *«Краснознаменная дивизия имени моей бабушки»* (25)) конструкції.

Отже, висновкуємо, що аналітичний спосіб є актуальним серед НТК. Творче призначення колективу часто впливає на прагматику назви, пояснюючи прозорість або незрозумілість її походження. Важливу роль у цьому відіграє і структура назви.

3.4. Морфемна деривація назв творчих колективів

Морфемна деривація представлена в нашому дослідженні не так широко, як попередні типи. Це пов'язано з тим, що найчастіше до процесів номінації артгупонімів залучають здебільшого готові слова. Морфемну деривацію доцільно розглянути в межах двох типів формування НТК – 1) осново- і словоскладання та 2) аббревіації. Абсолютно непродуктивними є вкраплення НТК, утворені за допомогою афіксації.

3.4.1.Складання як тип утворення НТК

Складання в дериватології — це певна сукупність способів словотворення, формантами яких є або єдність основного словесного наголосу, або фіксований порядок розташування частин твірних основ у складі похідного слова [200, с. 174]. У словоскладанні ергонімів розрізняють два основних способи: сурядний і підрядний. У розмежуванні цих способів вирішальне значення має аналогія складних іменників зі співвідносними типами словосполучень. Крім того, диференціація типів складання залежить від того, чи існує окремо (як самостійне слово) друга частина складного слова.

Словоскладання належить до активних способів літературної деривації, оскільки композитні (як й аналітичні) назви мають здатність передавати багатшу семантику порівняно з простими найменуваннями через наявність такої ознаки, як семантичний дуалізм. Водночас дериваційний потенціал такого способу необмежений.

В особливий тип виділяють складні слова, у яких перший елемент поєднано з другим без з'єднувального голосного. Такі похідні одиниці одержують цілісне написання (разом або через дефіс), новий граматичний статус, який переважно не залежить від граматичних параметрів базових слів або граматично стрижневого слова в мотиваційному сполученні; один основний наголос та подекуди нову морфонологічну форму. Аналізовані складні слова утворюють з використанням:

- а) власне російських компонентів, напр.: фольк-ансамбль «*Свети-Цвет*» (32), КВК команда «*Мальши-карандаши*» (21);
- б) власне російських й іншомовних компонентів, напр.: поп-група «*АЛЬФА-СТРЕКОЗА*» (24), рок-гурт «*Иван-Кайф*» (2), КВК команда «*Город-питон*»;
- в) суто іншомовних компонентів, напр.: поп-група «*Поп-Сервіс*» (24),

рок-гурт «Поп-механика» (28), КВК команда «МатросКошка» (7), джазовий колектив «Аккордеон-стайл» (12), КВК команда «Пижама-пати» (9). Перші дві моделі значно поступаються в продуктивності третій.

До таких дериваційних процесів подекуди залучають оніми: КВК команда «Волга-Волга» (7), КВК команда «Краснодар-Сочи» (7), КВК команда «Запорожье-Кривой Рог-Транзит» (7).

Певну продуктивність демонструють складні утворення, де одним з дериваційних компонентів є літера. Для них характерним є те, що вона посідає переважно препозицію в назві, напр.: рок-гурт «Ю-Питер», КВК команда «М-фактор», джазовий колектив «М-Артель».

Продуктивність у формуванні аналізованих структур виявляють компоненти:

а) **«рок»**, напр.: рок-гурт «Рок-Острова» (28), рок-група «Рок-Сентябрь» (28), рок-гурт «Рок-Синдром» (28);

б) **«хит»**, напр.: кавер-гурт «Хитмания» (15), кавер-гурт «ХитРокерс» (15);

в) **«арт»**, напр.: хореографічний колектив «Арт-Микс» (17), поп-група «Арт-Клиника» (24), КВК команда «АртБакс» (21);

г) **«джаз»**, напр.: джазовий колектив «Фортуна-джаз» (12), джазовий колектив «Гамма-джаз» (12).

Поодинокими фіксуємо трикомпонентні складні назви, напр.: джазовий колектив «Фонограф-Джаз-Трио» (12).

У межах основоскладання виокремлюємо поодинокі НТК, утворені за допомогою поєднання двох іменників, семантично й синтаксично рівноправних, за допомогою з'єднувального голосного **-о-** (після основи першого слова). Проаналізуємо кілька прикладів.

Поп-група «*Сценокардия*» (24) ← сцена + кардия. Мотивовано апелятивом у поєднанні з біологічним терміном – кардия (вхідна частина шлунка). Обіграно медичний термін *стенокардия*.

Рок-гурт «*Небослов*» (27) ← небо + слово. Назву утворено за подібністю до словотвірного типу *богослов, псалмослов, именовслов*.

Серед артгрупонімів фіксуємо явище квазіномінації. Маючи на меті прагнення звернути увагу реципієнтів на НТК, зацікавити їх своєю творчою діяльністю, творці артгрупонімів намагаються поєднати слова природних мов з оригінально вигаданими елементами. Їх нерідко використовують тоді, коли після співіснування назв на одному полі «ніша наповнюється конкурентними пропозиціями, а «ключові слова» вже зайняті», тоді «виробникам нічого не залишається, як звертатися до асоціативних назв – раціональних або фантазійних, емоційних» [62, с. 124].

У номінативних процесах, що ми проаналізували, використовують такі квазіслова: КВК команда «*Хая-бон-хай*» (9), реп-група «*Триагрутрика*» (18), КВК команда «*ПираЗяки*» (7). Квазіслова позбавлені ідентифікації в мовній свідомості носія російської мови й імітують правила творення та організації кодифікованих слів. Такі лексичні одиниці можна кваліфікувати як okazіоналізми, адже вони утворені індивідуально конкретним автором, обслуговують мінімальний контекст (певний конкретний випадок, певну мовленнєву ситуацію), не претендують на закріплення в лексиконі мови, на входження до загального вжитку [269, с. 300]. Такі одиниці стоять поза активним словником мовців, однак у певних ситуативних контекстах одержують статус номінативних засобів, ідентифікуючи той чи той артгрупонім.

Отже, аналіз НТК засвідчив, що на сучасному етапі розвитку ономастичної системи основоскладання та словоскладання є актуальними для формування артгрупонімів. Проте варто зазначити, що дослідження

морфологічного способу словотворення неможливе без аналізу складноскорочених назв.

3.4.2. Аббревіація як спосіб уворення артгрупонімів

Специфікою аббревіатури як лінгвоодиниці є її традиційний аналіз крізь призму певної «неповноцінності» у зв'язку з наявністю в мові синонімічного словосполучення, оскільки в плані семантики та функціонування вона опиняється в залежній позиції порівняно з твірним словосполученням, якому й надають перевагу. Водночас, як свідчить практика, значну частину аббревіатур використовують як основні комунікативні одиниці, і вони частіше функціонують, ніж повноцінні номінації. Складноскорочені найменування отримали значне поширення в сучасній російській мові, хоча власне тип умовних скорочень у мовленні застосовувався вже давно. Далі проаналізуємо основні словотвірні типи складноскорочених слів. Зауважимо, що серед аббревіатур значну кількість становлять такі, які ілюструють семантичну трансонімізацію, оскільки утворені від топонімів, пов'язаних з діяльністю творчого колективу.

Ініціальні аббревіатури:

а) буквені, напр.: найменування КВК команди «ФБР» (еф-бе-ер) (7) розшифровують як «*Фанаты бабы Раи*»; назва поп-гурту «МГК» (ем-ге-ка) (24) утворена з ініціальних літер прізвищ лідерів колективу: композитора Володимира Кизилова, гітариста Сергія Горбатова та звукорежисера Володимира Малигіна; хіп-хоп колектив «С.Т.Д.К.» (ес-те-де-ка) (29) проводив відкриті конкурси на кращу розшифровку аббревіації, визнавши найкращими варіанти «*Сумасшедшая Туса Делает Карьеру*» і «*Стальная Табуретка Для Кастрации*», що свідчать про глибинну структуру сугестивного компонента цієї НТК;

б) звукові, напр.: кілька тлумачень має рок-група під назвою «НЭП» (28) – «*Нафиг Эту Перестройку*» та «*Ноги Эдиты Пьехи*»; безумовно первинною версією, що має історичний характер, у будь-якого реципієнта, незнайомого з правильним розшифруванням, буде «*Новая экономическая политика*».

Назву дитячо-юнацької КВК команди «СОС» (25) розшифровують як «*самые очаровательные сорванцы*», проте експліцитною є також алюзія на американську аббревіацію SOS, що є міжнародним сигналом лиха в радіотелеграфному зв'язку (з використанням азбуки Морзе). Тут спостерігається алюзія (від лат. *allusio* – натяк, жарт) – стилістична фігура, що містить зазначення, аналогію чи натяк на певний історичний, міфологічний, літературний, політичний або ж побутовий факт, закріплений у текстовій культурі або в розмовному мовленні [45, с. 18]. Не менш завуальованою є назва дитячо-юнацької КВК команди «ПУПС» (25), що розшифровують як «*Пусть Успех Приходит Сам*»;

в) аббревіатури складово-ініціальні, або комбіновані, що можуть поєднувати елементи попередніх двох типів: назва кавер-гурту «ХитБитСПб» (15) вербалізовано як «*хит + бит + Санкт-Петербург*».

Найменування поп-групи «Екс-ББ» (24) тлумачимо як «*Екс Бим-Бом*» у значенні колишній Бим-Бом, оскільки раніше колектив мав назву «*Бим-Бом*».

Назва поп-групи «Ю-Кей» (24) розшифровано як «*Юлія і Кейт*» – імена головних солісток групи. Водночас у реципієнтів назви може виникати звукова асоціація з Великою Британією;

г) буквено-цифрові та звуково-цифрові, напр.: назву рок-гурту «Би-2» (28) вжито у значенні «*Берег истины*». Артгрупонім КВК команди «А5» (7) є іронічним виявом використання назви формату паперу 148*210 мм.

Неініціальні аббревіатури:

а) складові аббревіатури, що утворюють назви зі сполучення початкових

частин слів. Цей тип визначають як «складноскорочені слова, утворені усіченням основ кількох слів» [295, с. 83.]. Часто в них міститься адресне або особистісне зазначення складу колективу, напр.: КВК команда «*Агрофаки*» (7) (аграрні факультети), рок-гурт «*АнДем*» (28) (Ангел і Демон), КВК команда «*СибСиб*» (7) (сибірські сибіряки).

Поп-гурт «*ДаКи*» (29) – це дуєт, який очолюють два солісти: Дамир Шабакєєв та Кирилл Попельнюка. Вони поєднали перші склади своїх імен Да + Ки для найменування колективу. Вигадана назва водночас є алюзією на назву фракійського народу (даки), які раніше мешкали в Румунії;

б) частковоскорочені аббревіатури, що складаються зі сполуки частини першого слова та цілого слова, напр.: КВК команда «*Райцентр*» (7) (районний + центр), КВК команда «*Сельсовет*» (7) (сельский + совет), група в жанрі ритм-енд-блюз «*Банд'Ерос*» (19) (Банда + Ерос – бог кохання, син Афродіти).

Зауважимо, що водночас аббревіація може затемнювати смисл назви, через це доволі часто фіксуємо НТК, у яких після скороченого варіанта назви в дужках подано його розшифрування, напр.: рок-гурт «*К.О.Т. (Комитет охраны тепла)*», рок-гурт «*П.Т.В.П. (последние танки в Париже)*», КВК команда «*ОМОН (Отряд молодёжи особово назначения)*» (21), КВК команда «*СВК (Самая Веселая Команда)*» (7). У такий спосіб творці назв нівелюють непрозорість внутрішньої форми НТК, що ускладнює характеристику групи й запам'ятовування назви.

Отже, проаналізувавши аббревіатури різних конструкцій, ми дійшли висновку, що частіше для номінації творчих груп уживають ініціальні аббревіації, оскільки їх легко запам'ятати й використати в повсякденному мовленні. Неініціальні складноскорочені ергоніми не є актуальними у творенні власне НТК, проте їх часто вживають у виробничій галузі для скорочення частоповторюваних апелятивів. Варто наголосити, що

проаналізовані складноскорочені НТК за своєю семантикою не лише вербалізують назву, але й несуть метафорично-структурований зміст. У такий спосіб деякі НТК функціонують і як голофразисні конструкції з одним значенням всієї структури, і як формальні компоненти аббревіатур з різними значеннями, що потребують тлумачення.

3.4.3. Афіксація і нульсуфіксація як способи творення НТК

Префіксальний спосіб творення використовують під час номінації НТК дуже рідко. Словотвірні префікси надають похідним словам нових значень або додаткових відтінків. На відміну від суфіксів, які тісно пов'язані з твірною основою, оформлюючи граматично її і все слово, префікс взаємодіє з наявними вже в мові граматично оформленими словами певної частини мови. У НТК спостерігаємо поодинокі префіксальні утворення, напр.:

Назва реп-гурту «*Антиреспект*» (18) складається з префікса *анти-* та транслітерованого слова *respect* з англійської мови, що перекладають як повага; поважати. Тлумачимо назву колективу як «неповага». Назва «*Антиреспект*» виражає заперечення проти будь-яких дій, які йдуть у розріз з людяністю. У такому разі можна стверджувати, що творчий колектив «*Антиреспект*» ставить з «неповагою» до негуманних вчинків чи поведінки загалом і саме під таким гаслом створює свої пісні.

Назва КВК команди «*Привзрослевшие*» (9) утворена за допомогою префікса *при-* + *взрослевшие*. Утворення є okazіональним і подібне до узуальної лексеми «повзрослевшие». Семантика назви фіксує вік учасників КВК команди, які є юними гравцями, зазначаючи неповноту ознаки «дорослі».

Окремо аналізуємо НТК з префіксоїдами як чужомовними препозитивними складниками артгрупонімів. Слушною є думка К. Г. Городенської, що препозитивні елементи чужомовного походження

близькі до префіксів, оскільки мають чітко визначену позицію в терміні та виконують словотвірну функцію, поєднуючись із твірними основами [66, с. 37]. Однак препозитивні елементи і префікси різняться семантично: префіксам властиве узагальнено-абстрактне значення, вони не змінюють значення твірної основи, а лише уточнюють її, натомість препозитивні елементи можуть називати чіткі предмети чи поняття. Через це терміноодиниці, утворені поєднанням префіксоїдів з основою слова в цілісну лексичну одиницю, уважаємо утвореними способом *основоскладання*.

Наприклад, найменування рок-гурту «*Неоретро*» (28) походить від префіксоїда *нео-*, який бере початок від давньогрецького слова, що означає «новий», а ретро, своєю чергою, походить з латинської мови (*retro* – назад, звернений до минулого, ретроспективний) й означає достатньо абстрактний художньо-історичний термін, що застосовують для опису різних категорій старих речей, які мають деяку культурну і/або матеріальну цінність. У такому разі ця назва рок-гурту сприяє утворенню протиставлення: старого – новому. Актуальність протиставлення в назві є цікавим прийомом, який може символічно передати, що творчість групи – це переспівування старих пісень, але в іншому музичному ритмі, іншою тональністю голосу тощо.

Нульсуфіксальний спосіб творення НТК, що подекуди позначають також і терміном «регресивний (зворотній) словотвір», протиставляють суфіксальному та префіксальному, тобто «прямому», за якого творення слова здійснюється розширенням похідної основи за допомогою суфікса або префікса (або одночасно суфікса і префікса). Наведемо приклад.

Назву КВК команди «*Наив*» (21) утворено від «наивный» (у значенні «недосвідчений, простодушний») усіченням частини твірної основи, зокрема суфікса *-н-*. Назву КВК команди «*Новосиб*» (21) утворенно відкиданням частини похідної основи антропоніма Новосибірськ, що зазначає місце, звідки команда приїхали.

Отже, серед афіксальних способів словотворення номінатори творчих колективів використовують префіксацію. Подекуди спостерігаємо також НТК, утворені нульсуфіксацією.

3.4.4. Дериваційна структура твірної бази артгруппонімів

Серед афіксальних дериватів – НТК немає одиниць, які були створені за допомогою афіксації. За нашими спостереженнями, усі НТК є лексичними одиницями, які в процесі лексико-семантичної номінації перетворилися на артгруппоніми. Утім, первинні афіксальні деривати, зокрема структура їхньої твірної бази, безперечно, впливають на семантику вторинних артгруппонімів. У цьому разі вважаємо доцільним проаналізувати основні особливості дериваційної структури твірної бази лексем, що стали твірними для артгруппонімів унаслідок лексико-семантичної деривації.

Суфіксальний тип словотворення є найпоширенішим серед іменників і прикметників, і кожна з назв є вмотивованою. Мотивацію НТК тлумачимо як відбиття в назві мотивів номінації, а мотив номінації – це сукупність чинників, які діють у номінативній ситуації, впливають на створення певної назви і змушують суб'єкта зробити той чи той вибір. «Репертуар мотиваційних ознак, – стверджує І. В. Муромцев, – визначається специфікою об'єкта найменування, а також функціями, які покликаний виконувати конкретний тип власних назв» [159, с. 128]. Аналіз фактичного матеріалу дає змогу виділити реально та умовно мотивовані ергоніми. До реально мотивованих НТК належать найменування, які прямо зазначають будь-які особливості об'єкта-номінанта (форму, розмір, колір тощо). Умовно мотивовані НТК містять лише натяк на ознаки чи характеристики об'єкта. Основними мотиваторами умовно мотивованих НТК відапелятивного походження є назви абстрактних і конкретних понять, тварин, рослин тощо.

У межах дериваційної структури твірної бази лексем, що стали твірними для артгрупонімів унаслідок лексико-семантичної деривації, виокремлюємо іменники із суфіксами, що надають таких конотативних нашарувань:

Суфікси, що надають зменшено-пестливого забарвлення

1. Суфікс *-к-* використовують для вираження відтінків пестливості, ніжності, утворюючи «демінітиви (від лат. *deminutus* – зменшений) – виразні стилістичні засоби, поширені в усній та художній мові. Це назви суфіксальних утворень із семантикою зменшуваності, емоційної оцінки, інтимності» [304]. Зменшено-пестливі назви утворюють переважно від іменників чоловічого і жіночого роду. Проаналізуємо докладніше низку прикладів.

Назва дитячо-юнацької КВК команди «*Апельсин-к-(и)*» (21) мотивована фруктом *апельсин*. Суфікс *-к-* робить назву «*Апельсин-к-(и)*» пестливою і виникає асоціація з маленькими помаранчами. Зрозуміло, що відбулася персоніфікація і ознака «маленькі» є спільною між апельсинками і дітьми.

Вмотивованість назви дитячо-юнацької КВК команди «*Черепахи-к-(и)*» (21) виражено демінутивною формою слова *черепаха*: повільний плазун, який ховається в панцирі під час небезпеки. Разом з відтінком пестливості, що створює суфікс *-к-*, як і в попередніх прикладах виникає асоціація з дітьми. Утім, слід зазначити, що за характером діти бувають як активні, так і спокійні. Тут можуть виникнути асоціації з відомими персонажами мультфільмів про черепашок-ніндзя. Аналізуючи назву, стверджуємо, що це дитячий творчий колектив зі своєю атмосферою спокою.

Номінація дитячо-юнацької КВК команди «*Карамельки*» (25) мотивована дитячими улюбленими цукерками *карамель*. Вони маленькі, солодкі на смак і завжди нагадують дитинство. Суфікс *-к-* додає назві дитячого колективу пестливості і відтінку грайливості.

Назву дитячо-юнацького фольклорного ансамблю «*Жемчужин-к-(а)*» (32) номінанти використовують як зменшено-пестливий апелятив до слова *жемчужина* (рідкісний дорогоцінний камінь) жіночого роду. У поєднанні із суфіксом *-к-* номінують дитячий колектив маленьких, тендітних дівчаток.

Назва дитячо-юнацької КВК команди «*Бабай-к-(а)*» (25) має пестливе забарвлення, здійснене за допомогою суфікса *-к-* і вмотивоване іменем *Бабай*. У тлумачному словнику В. І. Даля слово від тат. *бабай* – дід, старець, фіксує те, що *бабайка* – це стара баба, яка є фольклорним персонажем у слов'янських народів, нічний дух, що викрадає дітей, які не засинають вчасно; батьки згадують його, щоб лякати неслухняних дітей [329]. Асоціації із цією творчою групою викликають власне народні казки, у яких грають свої ролі учасники цього творчого дитячого колективу.

2. Характерною особливістю для суфікса *-ик* є також творення зменшено-пестливих слів.

Назва дитячо-юнацької КВК команди «*Пупс-ик-(и)*» має в основі іменник *пупс*, що походить слово від німецького слова *Puppe* – лялька. Відапелятивна назва «*Пупсики*» має кілька значень: 1) лялька маленької дитини; 2) маленька дитина, яка ще не ходить. Мотивованість назви дитячо-юнацька КВК команди вбачаємо в порівнянні представників команди з маленькою лялькою, яка постійно сміється і радіє життю.

Пестливу назву КВК команди «*Стол-ик*» (7) утворено, ймовірно, на основі іменника *стол*. Номінація мотивована реальним предметом побуту й асоційована з низкою маніпуляцій, які ми робимо, використовуючи стіл: працюємо, навчаємося, снідаємо, обідаємо, вечеряємо, готуємо їжу, спілкуємося, читаємо книги тощо. У цій назві важко зрозуміти, що саме команда хотіла виразити за допомогою назви. Можливо уявити асоціативні зв'язки із числом *100*, з ім'ям *Толик* тощо.

Назва КВК команди «*Топч-ук*» (7) утворено від транслітерованого англійського слова *top* (*верхівка*) + (*-ч-ук*). Утворений апелятив – це молодіжний сленг, яким користуються в розмовному стилі, з метою високо оцінити подію, людину, фільм тощо. Назву асоційовано з успішністю, конкурентоспроможністю, оскільки перебувати «в топі» мовою сленга – мати високий рейтинг порівняно з конкурентами. Такою назвою КВК команда ніби натякає на свою майбутню перемогу.

Назву «*Фант-ук-(у)*» (7) утворено за допомогою слова *фант* – гра, у якій учасники виконують жартівливе завдання, призначене за жеребом. Зауважимо, що апелятив *фантик*, від якого утворено назву КВК команди, позначає також обгортку для цукерок та іншої кондитерської продукції. Асоціюємо номінацію із цукерками й обгортками, що виготовлені із фольги або паперу.

Особливу групу утворюють суфікси суб'єктивної оцінки, які, не порушуючи лексичного значення форми іменників, відбивають або реальне зменшення / збільшення предмета, або суб'єктивно-експресивне відношення до нього. Найчастіше виникають складнощі із розрізненням цих двох значень, бо вони об'єднуються в одне ціле. Навіть зменшено-пестливе значення в контексті може мати різні експресивні відтінки [204, с. 247].

3. Суфікс *-ушк-* надає іменникам жіночого роду значення пестливості, напр.: назва дитячо-юнацького фольк-колективу «*Арин-ушк-(а)*» (32) мотивована жіночим іменем *Арин-(а)*. Назву дитячо-юнацької КВК команди «*Весн-ушк-(у)*» (25) утворено за допомогою суфікса (*-ушк-*) + іменник жіночого роду *весна*. Відапелятивна номінація мотивована маленькими жовто-коричневими пігментними плямками, які з'являються на обличчі, особливо в людей зі світлою шкірою обличчя. Назву дитячо-юнацького фольк-колективу «*Ив-ушк-(а)*» (32) утворено від спільнокореневого слова *Ив-(а)* – фітонім, що символізує Прадерево життя. Обряд хльоскання вербою

означає поєднання людини з Космосом, змогу відновлення сили та здоров'я. Асоціюємо назву творчого колективу із фольклорною спадщиною народу. Назва дитячо-юнацької КВК команди «*Игр-ушк-(а)*» (25) походить від іменника *игр-(а)*. Асоціюють назву колективу з дитячими забавками та іграми. Назва фольк-гурту «*Судар-ушк-(а)*» (31) утворена від спільнокореневих іменників: *сударь-*, *судар-ын-(я)*. Тлумачимо онім як застарілу форму ввічливого звертання до жінки з привілейованих верств суспільства. Аналізуючи назву, можемо уявити творчий колектив, який очолюють жінки старшої вікової групи.

4. Із суфіксом *-очк-* та *(-оч-)* + *(-к-)* маємо іменники зі зменшено-пестливим забарвленням, напр.: назва дитячо-юнацької КВК команди «*Ангел-очк-(и)*» (21) утворена від спільнокореневого іменника чоловічого роду *ангел* + *очек*. Асоціюємо номінацію з маленькими дітьми, які мають приємну зовнішність з витонченими рисами обличчя.

Назва дитячо-юнацької КВК команди «*Кур-очк-(а)*» (25) утворена від зооніма *кур-иц-(а)*. У назві присутній демінутивний формант, що асоціює її з маленькою пташкою. У такий спосіб можна описати дівчинку-підлітка, тому назва є вдалим продовженням амплуа команди.

Назва КВК команди «*Цвет-очк-(и)*» (7) походить від іменника *цвет-ок* (*цветочек*). Асоціюємо артгрупонім з різнобарвними квітами, які формують цілісну композицію у вигляді букета. Зменшено-пестлива форма назви додає номінації ніжності і невимушеності.

Артгрупонім фольк-ансамблю «*Чар-оч-к-(а)*» (32) утворено від спільнокореневих іменників: *чар-(а)*, *чар-к-(а)* [276]. Асоціюємо назву із сімейними святами, які є втіленням давніх традицій, і міцний напій на такому святі є невід'ємним компонентом. Через це назва гурту яскраво передає колорит репертуару ансамблю, представники якого співають побутові пісні, що стають яскравим супроводом російських застіль.

Назву дитячо-юнацької КВК команди «*Стрел-оч-к-(и)*» (25) утворено від іменника жіночого роду *стрел-(а)*. Онім асоціюють з маленькими дітьми, які рухаються, немов *стрелочки*, у будь-якому напрямку, який буде задано лідером команди.

5. Суфікс *-ц-* надає також іменникам зменшено-пестливого забарвлення, напр.: назва дитячо-юнацького фольк-ансамблю «*Веретён-ц-(е)*» (32) походить від архаїзму *веретен-(о)*. Асоціюють ергонім з давніми часами, коли дівчата пряли собі посаг. Обрана назва є яскравим доповненням до творчості колективу.

Назва КВК команди «*Золот-ц-(е)*» (7) утворена від іменника середнього роду *золот-(о)*. Мотивована номінація звертанням до коханої людини або маленької дитини.

6. Суфікс *-чик* та *(-ч-) + (-ик)* наявний у назві дитячо-юнацького вокального ансамблю «*Колоколь-чик*» (4), яка утворена від іменника *колокол*. Суфікс *-чик-* додав назві пестливості. Мотивовано назву дитячого колективу фітонімом (квітка *колокольчик*). Назва КВК команди «*Балаган-чик*» (7) походить від іменника чоловічого роду *балаган*. Асоційовано назву з театральним жанром. Зауважимо, що назва є трансонімізованою і раніше була використана письменником О. О. Блоком у його творі «Балаганчик». Назва дитячо-юнацької КВК команди «*Паль-ч-ик-(и)*» (25) – це зменшено-пестлива назва до іменника чоловічого роду *пал-ець*. Асоційовано найменування команди з маленькими дитячими *пальчиками*.

7. Суфікс *-еньк-* використовують після м'яких приголосних або після шиплячих, напр.: назву фольк-ансамблю «*Реч-еньк-(а)*» (32) утворено від іменника жіночого роду *реч-к-(а)*. Асоціюємо назву з маленькою річкою, що спокійно тече, незважаючи на навколишній світ. Походить назва дитячо-юнацького хореографічного ансамблю «*Маши-еньк-(а)*» (5) від антропоніма жіночого роду *Маши-(а)*. Мотивованість назви жіночим ім'ям наголошує на

тому, що саме жінки представляють колектив, а суфікс *(-еньк-)* може слугувати як уточнення, що це дівчатка.

Суфікси, що надають розмовного забарвлення

НТК як розмовна одиниця може створюватися за допомогою суфікса *-к-*, напр.: назва музичного гурту в жанрі ритм-енд-блюз «*Ёлк(а)*» (19) мотивована вічнозеленим деревом. В основі слова лежить іменник *ель*. Суфікс *-к-* перетворює лексему *ель* на розмовну форму *ёлка*, зменшено-пестлива форма в цьому разі відсутня. Ключова асоціація між назвою групи і мотивованим словом – це *вічнозелена*, тобто та, що не втрачає своєї краси й урочистості за жодних погодних умов і обставин. Проводячи паралель із творчістю, група використовує назву, щоб передати потрібну святкову символіку.

Назва КВК команди «*Кошк(а)*» (7) мотивована домашньою твариною *кошкою*. Корінь слова *кош-* історично бере початок від слова *кошелёк*, бо раніше його виготовляли з кошачої шкіри [277]. Згодом, слова *кот* та *кошка* стали фіксувати стать домашньої тварини. Лідером колективу є жінка, що зазначено в родовій формі назви. Звертаючи увагу на асоціації, які викликає у нас ця тварина, можна безсумнівно додати, що творчий потенціал виражено грайливою, кокетливою та гнучкою манерою поведінки групи.

Назва дитячо-юнацької КВК команди «*Семейк(а)*» (25) вживається в розмовному стилі, а її офіційний відповідник – *семья*. Суфікс *-к-* у цьому разі переніс апелятив з офіційного стилю в розмовний, де слово може мати як позитивну, так і негативну конотацію. Відапелятивна назва «*Семейка*» асоційовано з групою людей, об'єднаних родинними стосунками. КВК команда в своїй назві і відбиває атмосферу стосунків членів команди, що всі вони – це одна велика сім'я.

Назва КВК команди «*Пятк(а)*» (7) походить від праслов'янської *pęta* – пята [279]. Апелятив мотивовано частиною тіла людини (опуклою ділянкою,

розташованою на задній стороні стопи). Згідно з етимологічним описом Т. Ф. Єфремової, апелятив має три значення: 1) задня частина ступні; 2) частина панчохи, шкарпетки, взуття, яка закриває цю частину ступні; 3) опорна частина чого-небудь, іноді місце з'єднання з чимось [85]. Назва гурту «*Пятка*» у нас може викликати асоціацію з Ахілесовою п'ятою, яка за легендою стала слабким місцем Ахілла, сина царя мірмідонян Пелея та морської богині Фетіди.

Суфікси, що надають абстрактного значення

1. Суфіксальні утворення з *-ость* мають абстрактне значення, напр.:

Назва КВК команди «*Молодость*» (7) утворена від прикметника *молод-(ой)*. Вмотивовано онім абстрактним поняттям, що є символічним і фіксує такі асоціації: навчання, вибір професії, кохання, створення сім'ї, активний відпочинок тощо.

Найменування дитячо-юнацького хореографічного ансамблю «*Юность*» (10) походить від прикметника *юн-(ый)*. Вмотивована назва періодом життя, коли дитина переходить у підлітковий вік. Асоціюємо назву з процесом становлення підлітка як особистості і в майбутньому дорослої людини.

2. НТК, що утворені від лексем із суфіксами + (-ниј-) / (-ениј-), напр.: Назва хореографічного ансамблю «*Ликованиј(е)*» (3) походить від дієслова *ликова(ть)*. Мотивовано онім абстрактним іменником зі значенням бурхливої радості, захоплення. Асоціюємо артгрупонім з успішністю, вдалим виступом.

Найменування дитячо-юнацької КВК команди «*Исследованиј(е)*» (21) є абстрактним іменником, утвореним від дієслова *исследова-(ть)*. Мотивовано ергонім дослідженням певного матеріалу. Уважаємо НТК доцільнішою для номінування наукових організацій, пов'язаних з навчанням, а не з творчістю.

Назва вокального ансамблю «*Вдохновениј(е)*» (16) походить від дієслова недоконаного виду *вдохновл-я-(ть)*. Мотивовано НТК абстрактним

іменником зі значенням творчого підйому. Асоційовано з творчістю, творчими тривогами, мріями тощо.

Назва рок-гурту «*Воскресеніj(e)*» (28) походить від дієслова недоконаного виду *воскрес-а-(ть)*. Мотивовано назву релігійним поняттям воскресіння душі. Асоціюється НТК із Спасителем Ісусом Христом, який воскрес із мертвих. Можна також припустити простішу асоціацію – з днем тижня, коли люди відпочивають.

Отже, дериваційна структура твірної бази лексем, що в подальшому стають базою для домінування артгупонімв, представлена іменниками із суфіксами *-к*, *-ик*, *-очк-*, *-ушк-*, *-ость*, які переважно утворюють зменшено-пестливі й абстрактні слова.

3.5. Морфолого-синтаксична деривація артгупонімів

Субстантивізація являє собою морфолого-синтаксичний спосіб утворення слів, які мають одну мотивувальну основу. Для цього способу характерна відсутність структурних обмежень. У нашому дослідженні схарактеризуємо один з різновидів транспозиції: субстантивізацію або субстантивну транспозицію (від лат. *substantivum* – іменник) [116] – перехід слів з інших частин мови (займенників, числівників, прислівників, прийменників, часток і вигуків) до складу іменників, «тобто придбання синтаксичних властивостей і категорійного значення іменника» [15, с. 393]; натрапляємо також на термін субстантивізація [291, с. 85], а в О. М. Пешковського – субстантивування [188, с. 140]. Під час аналізу було виявлено НТК, субстантивовані від прикметників, дієслів, прислівників тощо, наприклад:

- КВК команда «*Шальная*» (7) (прикметник);
- дитячо-юнацька КВК команда «*Проездом*» (9) (прислівник);
- дитячо-юнацька КВК команда «*Мяу*» (9) (звуконаслідування);

- КВК команда «*Всё*» (7) (займенник);
- КВК команда «*Накипело*» (7) (дієслово);
- рок-група «*Нуль*» (28) (числівник);
- рок-група «*Если*» (27) (сполучник);
- реп-гурт «*Баста*» (18) (вигук).

Найчастіше до процесів субстантивзації залучено слова іменних частин мови та дієприкметники, які субстантивуються у зв'язку з тим, що набувають здатності безпосередньо зазначати предмет, а не лише його ознаку, напр.: рок-група «*Ключевая*» (28), КВК команда «*Аграрный*», КВК команда «*Приталенные*» (7), КВК команда «*Разные*» (7), КВК команда «*Дружный*» (7). Субстантивовані назви можуть бути схарактеризовані з опертям на засоби їх словотворення. Суфікс *-к-* утворює якісні прикметники зі значенням схильності до того, що позначено похідною основою. Найчастіше утворюються від дієслівних основ і основ іменників [204, с. 283]. Назва реп-гурту «*Звонк(ий)*» (18) є прикметником, який утворено за допомогою суфікса *-к-* від непохідної основи іменника *звон* зі значенням: гучний; здатний видавати дзвін; у лінгвістиці використовують для опису дзвінких звуків, які вимовляються з участю голосу. Аналізуючи назву реп-гурту, вважаємо мотивувальною ознакою потребу зазначити голосистість соліста і власне звернути особливу увагу на його *звонкий* голос.

За допомогою суфікса *-н-* утворено прикметники зі значенням ознаки або властивості, характерній предметів, явищу, дії, місцю або часу названого похідним словом. Наприклад, назва КВК команди «*Местн(ые)*» (7) походить від іменника *мест-(о)*. Мотивовано жителями певної місцевості. Може вживатися як субстантивний іменник, щоб під час розмови назвати жителів, які мешкають на тій чи тій території.

Отже, цей спосіб посідає проміжне місце між неафіксальними (афікси не грають ролі словотворчого засобу) і афіксальними (діють спеціальні

дериваційні афікси) способами словотворення, оскільки ті засоби, за допомогою яких здебільшого слово переходить з однієї частини мови в іншу, у цьому разі мають словотвірне значення.

3.6. Мовноігрова деривація як особливий засіб створення НТК

Останнім часом мовна гра набула поширення на різних рівнях мовної системи, і, відповідно, звертає на себе увагу в наукових розвідках сучасних лінгвістів. Її тлумачать як, насамперед, особливу доцільну діяльність носіїв, що виявляємо в навмисному порушенні загальноприйнятих норм літературної мови задля створення значень, які відбивають зв'язок мови із законами світу. Моделювання мовної гри тісно пов'язане з поняттям «лінгвокреативність», яка дає змогу породжувати нові інтерпретації мовних одиниць, створювати нові площини. Виокремлено п'ять основних словотвірних рівнів, на яких базована мовна гра під час процесу номінації НТК: фонетичний, морфологічний, синтаксичний, графічний та орфографічний.

На фонетичному рівні виділяємо два способи мовної гри: *голофразис* та *гендіадіс*.

Спосіб, за допомогою якого «оказіональні одиниці виникають зі злиття всіх елементів синтаксичної конструкції», називається **голофразисом** [275]. Історія виникнення голофрастичних конструкцій у російській мові починається в XVIII ст., ці новоутворення спорадично фіксують у XIX ст., лише в XX ст. починають вживати досить активно. Про okazіональний характер способу в російській мові говорить більшість дослідників: І. В. Арнольд [10], А. І. Білозуб [31], С. В. Ільєсова [101] та ін. Для аналітичних мов використання голофрастичних одиниць є нормою. Різноманітність слів-зрощень у сучасній російській мові визначається різними ступенями їх когнітивної цілісності [114]. Голофрастичні утворення

не характерні для граматичної системи російської мови, зокрема й серед власних назв. Утім, фонд аналітичних найменувань у російській мові поповнюють такі НТК, як: КВК команда «*Аясныедни*» (7), реп-гурт «*Братубрат*» (18), КВК команда «*Господамы*» (7), фольк-ансамбль «*Добраночь*» (32), КВК команда «*Досвиданья*» (7), КВК команда «*Яжмать*» (7). У формальному аспекті, як було зазначено, ці моделі функціонують як юкстапозити, різновид аббревіатур, у яких домінує глибинний семантичний компонент оцінки та експресивності. Зазначимо, що для юкстапозитів характерним є складання компонентів без сполучних голосних, стягнення словосполучення в одне слово переважно без зміни форми його складників [130, с. 132].

Цікавою фігурою мови, дослідженою в нашій роботі, є **гендіадіс** (від грецьких *hén diá dyóin* – одне через два) – це риторична фігура, що виражає одне поняття двома лексичними одиницями [58, с. 75]. У лінгвістиці гендіадіс все частіше трактують як спосіб словотворення, у якому другий компонент являє собою фонетичну видозміну першого. Гендіадіс, як і голофразис, є лексико-семантичною фігурою, що перебуває на межі між лексикою, синтаксисом і глибинними ментальними семантично-структурованими образами. За такої умови утворюють «особливий, чисто okazіональний тип уніморфів, що представляють собою повтори-відзвуки, своєрідні «причепи» до слова, що повторюють це слово зі зміною початкового звуку або групи початкових звуків» [309, с. 49]. Серед НТК найчастіше гендіадіс фіксуємо як римований додаток або словосполучення, напр.: КВК команда «*Тяп-ляп*» (7), кавер-гурт «*Аморэ-море*» (15), КВК команда «*Бухта-Барахта*» (7), КВК команда «*ВуниПуни*» (7), рок-група «*Сак-Сок*» (28) тощо. Такі утворення маніфестують «ритмічну двотактовість», є каламбурними, вирізняються чи то іронічним, чи то гумористично-сатиричним ефектом. Попри те, що проілюстровані одиниці

вербалізовані неузуальним способом, вони визначені непрозорістю семантичного плану, частину з них стабілізовано в узусі. Гендіадіс як словотворчий процес постає також лексико-семантичним компонентом структури назви, оскільки слова, створені за допомогою римованого додавання, є семантично наповненими та виразними.

На морфологічному рівні для обігравання НТК проаналізуємо *контамінацію, шаради та поділ слова*.

Серед нетрадиційних способів словотворення виокремлюємо **контамінацію** (від латинського *contaminatio* – змішання) – виникнення нового слова, його форми або виразу внаслідок зближення, поєднання частин двох подібних слів, форм, виразів. Іноді контамінація має місце за умови помилково-зближених, неспоріднених слів [234]. Термін «контамінація» вперше вжито в роботі Г. Пауля (1880), який вважав контамінацією «процес творення нової форми через злиття двох синоніміїх чи споріднених форм вираження думки, які виринають у свідомості рівночасно так, що жодну з них не реалізовано в чистому вигляді, а натомість виникає нова форма, у якій елементи однієї форми змішано з елементами другої форми» [184, с.191]. Це твердження усталено в європейській лінгвістиці, ставши підґрунтям для подальшого вивчення. У сучасній лінгвістиці контамінація належить до дискусійних явищ з огляду на розмаїття дослідницьких позицій щодо її сутності, статусу та визначальних ознак (згадані суперечності докладно й аргументовано вивчали А. М. Нелюба [161, с. 183-191] і Ж. Колоїз [112, с. 99-102]). Множинність поглядів та їхня різниця не заважають переважній більшості мовознавців визнавати контамінацію неузуальним (оказіональним) способом словотворення, надавати їй статус асистемного, периферійного чи нерегулярного дериваційного процесу, наприклад: назва КВК команди «Поздравлямба» (7) ← поздравлять + лямбда (у значенні одинадцята літера

грецької абетки). Поєднання є цікавим і незвичайним, характерним стилеві КВК команди.

Найменування кавер-гурту «*Страдиваленки*» (15) ← Страдивари + валенки. Антоніо Страдіварі – італійський майстер струнних інструментів, що вирізняються особливою чистотою звучання й неабияк поціновані знавцями (зокрема, однією із скрипок роботи Страдіварі володів Ніколо Паганіні). «Валенки» (укр. повстяники або валянки, валянци, повстяки) – теплі повстяні чоботи зі зваляної (тобто виготовленої валянням) овечої (переважно) вовни. Кавер-гурт поєднав прізвище з апелятивом для створення комічного ефекту й апеляції до таланту свого гурту й національної ідентичності.

Спробуємо визначити основні структурні типи контамінітів. О. А. Земська вважає міжслівним таке накладання, коли обидва слова збережено повністю, але «наїжджають один на одного», особливим словотворчим способом [92]. Сюди можна уналежнити новий спосіб гри слів серед ергонімів – **шаради**. Шарада (від фр. *charade* – бесіда) – це різновид версифікаційної гри, що полягає у відгадуванні закодованих слів чи виразів, сприяючи розвитку інтелекту та активізації мовного поля під незвичним, асоціативним кутом зору [235, с. 410]. Зокрема фіксуємо своєрідні НТК, що охоплюють числовий компонент. Спільною особливістю цих назв є навмисна заміна літери цифрою, у тотожному значенні, наприклад: назва рок-групи «*2ва Самолёта*» (28) закодували числівник два за допомогою цифри (2ва → два). Найменування дитячо-юнацької КВК команди «*2жды2*» (7) закодували числівники (дважды два), які асоційовані з математичним прикладом, який найчастіше вивчають діти в першому класі. У назві поп-гурту «*Te100стерон*» (24) закодовано числівник сто, але загалом поняття зазначає біологічно активну речовину, що характерна більше для чоловіків, але в менших пропорціях є і в організмі жінок (тестостерон). У таких артгрупонімах

навмисно використано тавтологію за допомогою чисел для модернізації типових слів, уживаних у мові щодня.

З погляду морфології в цілях обігрування можливий **поділ слова на частини**, кожна з яких не може існувати окремо, напр.: КВК команда «*Е-Два*» (7), КВК команда «*Жи-Жа*» (7), фольк-ансамбль «*Ва-та-га*» (23), хореографічний колектив «*Ха-ха, ТУШКИ*» (17).

НТК поп-гурту «*Кар-Мэн*» (24) охоплює кілька мотиваційних ознак: 1) «*Кармен*» (від фр. *Carmen*) – опера на чотири дії, написана французьким композитором Жоржем Бізе; 2) «*Кармен*» – американська короткометражна кінокомедія режисера Чарльза Чапліна 1915 року; 3) Жіноче ім'я іспанського походження; 4) Кар (від англ. *car* – автомобіль) + Мэн (від англ. *man* – чоловік). Унаслідок отримуємо інтернаціональну назву від англійського слова *carman* ['kɑːmən], у перекладі водій.

Назва кавер-гурту «*Кос Мос*» (15) з першого погляду мотивована поняттям *космос*, проте дві частини назви *Кос* і *Мос* вербалізовані топонімами. *Кос* – острів в Егейському морі, належить Греції. *Мос* – місто і муніципалітет в Німеччині. Розглядаємо таку назву як влучне обігрування відтопонімних назв у НТК.

Мотивованість назви дитячо-юнацької КВК команди «*Т-Игра*» (9) вербалізовано поняттям трансформаційна гра – це комп'ютерна онлайн-гра різного тематичного спрямування.

На синтаксичному рівні в матеріалі нашого дослідження виокремлюємо НТК, марковані **прецедентністю**. Прецедентний феномен вивчали такі вчені, як В. В. Красних [119], Т. В. Воробйова [48], Д. Б. Гудков [69], Л. І. Даниленко [71], О. О. Селіванова [225] та ін. Сприйняття текстів, що містять прецедентний феномен, ґрунтується на фонових й енциклопедичних знаннях адресатів. О. О. Селіванова кваліфікує випадки вживання знаків, за якими стоїть культурно значуща або енциклопедична

інформація, як глибинні свердловини змісту. Знаки прецедентних феноменів характеризовані значним інформаційним обсягом, подібні до символів [225, с. 492]. На думку Т. В. Воробйової, прецедентні феномени постають як когнітивні структури, що сформовано на пізнавальній базі носіїв мови внаслідок перегляду, читання однакових книг, п'єс, телепрограм, фільмів, новин та обговорення суспільно-політичних подій у процесі соціологізації особистості [48, с. 124]. Проблема прецедентності – одна з важливих у лінгвістиці, оскільки вона пов'язана, за слушним зауваженням В. В. Красних, з прагмалінгвістикою, психолінгвістикою, структурною лінгвістикою, лінгвокультурологією, соціолінгвістикою тощо, чим викликає незаперечний інтерес у мовознавців [119]. У межах НТК виокремлюємо прецедентність, що базована на:

а) прецедентному імені – це індивідуальне ім'я відомої людини, персонажа твору, артефакту [225, с. 492], напр.: поп-група *«Мураками»* (24) (відомий японський письменник); КВК команда *«Усейн Болт»* (7) – спринтер, дев'ятиразовий олімпійський чемпіон, найшвидша людина у світі;

б) прецедентному тексті – це відомий твір, актуалізований в інших текстах, повернення до якого кероване механізмами інтертекстуальності [225, с. 492], напр.: КВК команда *«Лесной дозор»* (7) (за основу взято назву книги *«Ночной дозор»* С. Лук'яненко); джаз-гурт *«В джазе НЕ только девушки»* (12) (з кінофільму *«В джазе только девушки»*); КВК команда *«Унесенные верхом»* (на основі назви книги М. Мітчелл *«Унесенные ветром»*);

в) прецедентному висловленні – це репродукований продукт мовленнєво-мисленнєвої діяльності; завершена та самодостатня одиниця, що може бути чи не бути предикативною [48, с. 126], напр.: КВК команда *«С шуткой по жизни»* (7) (*«С улыбкой по жизни»*), КВК команда *«Будем дружить семьями»* (7) (з художнього фільму *«Москва слезам не верит»*),

КВК команда «*Москва не сразу строилась*» (7) (відома фраза з пісні Ю. Візбора «Не сразу все устроилось») тощо.

Отже, прецедентний феномен формує, перебудовує, трансформує та репрезентує знання реципієнта, але водночас залишає у свідомості особистості незмінний образ.

Основою мовної гри на графічному рівні є назви з графічним виділенням сегментів у слові. У такий спосіб обіграно внутрішню форму слова за допомогою графічних засобів. Найпоширенішим прийомом поміж НТК є **капіталізація** – зміна внутрішньої форми лексеми, що супроводжується графічною актуалізацією окремих морфем або частини слова [21]. Узвичаєний спосіб капіталізації – це таке поєднання двох слів в одне, у якому повністю зберігаються два поєднаних слова, але певний фонемний відрізок нового слова належить одночасно двом мотивувальним частинам [**Error! Reference source not found.**, с. 52]. Артгрупонімі, утворені за допомогою капіталізації, можна поділити на три групи залежно від місця виділеного шрифтом компонента композиції:

1) на початку слова: КВК команда «**ПА**кт» (7) (па – елемент танцю + акт – дія); КВК команда «**РУ**Ки» (7) (Российский Университет Кооперации + и);

2) у середині слова: КВК команда «к**АПУ**ста» (7) (к+Аудиторская Палата Украины + ста); фольк-ансамбль «Наг**У**аль» (32), який співає своєю вигаданою мовою; дитячо-юнацька КВК команда «Пе**К**усы» (21) (сленг у значенні недопалок сигарети); фольк-ансамбль «Ст**А**рина» (32) (старина + Арина);

3) в кінці слова: рок-гурт «Мани**Я** Величи**Я**» (28) (навмисне виділення літери «Я», щоб підсилити значення фрази); КВК команда «Одна**КО**» (7) (одна + Капитан Очевидность); КВК команда «Технологи**Я**» (7) (технолог + и + Я); КВК команда «Тро**Я**» (7) (Телерадиовещательная организация + Я);

4) через літеру: поп-гурт «*ДиДюЛЯ*» (24) (поп-гурт названо на честь соліста колектива Валерія Дидюля. Таке написання використано для привернення уваги). Виділені літери в назвах: КВК команда «*КоМноТ*» (7), КВК команда «*ПоЛнЫй АбЗаЦ*» (7), джаз-колектив «*СЛиП*» (13); поп-група «*СуХиЕ*» (24) не мають зашифрованого змісту. Спосіб капіталізації тут використано для привернення уваги шанувальників.

Часто, але не завжди, особливістю **накладання** є наявність у похідній назві двох мотивувальних слів, наприклад: КВК команда «*ЗаСланцы*» ← засланцы + Сланцы (місто в Росії або вид взуття); КВК команда «*ПланКа*» (7) ← план + Ка (назву плану зашифровано); КВК команда «*ПроСОЧИлись*» (7) ← просочились + Сочи (місто в Росії); КВК команда «*СонцеВО!*» (7) ← сонце + во! (сленговий вигук); фольк-ансамбль «*ТриДевятое царство*» (32) ← три + девять; КВК команда «*ЕлектроШок*» (7) ← електричество + шок; КВК команда «*ТюБИТейка*» (7) ← тубетейка (головний убір у народів Середньої Азії) + бит (мінімальна одиниця кількості інформації); КВК команда КВК команда «*СверхРазум*» (7) ← сверх + разум.

Ще одним видом графічної гри є **гібридизація**. Лінгвістичний термін гібрид (від англ. *hybrid*) або слово-гібрид, вживають у науковій літературі в найширшому значенні – це слово, що складається з різних компонентів [5]. До слів-гібридів уналежнюють, наприклад, різні okazіональні контамінації. Гібридами вважаються написання слів, що поєднують різні графічні засоби:

а) цифро-буквені, напр.: мотивованість назви КВК команди «*2000-ные*» (7) вербалізовано періодом початку нового ХХІ ст. в житті людей. Символічність НТК вбачаємо в таких поняттях, як новизна, новий період, нова сторінка історії тощо. КВК команда «*25-я*» (7) отримала свою назву завдяки 25-й аудиторії ВГАСУ, де проводила репетиції. Назва КВК команди «*Горький-17*» (7) походить від комп'ютерної гри, розробленої польською компанією Metropolis Software. Назви КВК команд «*Трасса М-20*» (7) означає

автомобільний шлях міжнародного значення на території України. Назва «Трасса Е-95» позначає автомобільну дорогу в Східній Європі на території Росії, Білорусі, України, Туреччини.

б) засоби двох мов, напр.: кавер-колектив «Дэнс Машина» (15) ← dance (від англ. танцювати) + машина; кавер-група «Морозофф» (15) ← мороз + off (від англ. «відсутній»).

КВК команда «Алматы Юнайтед» (7) ← Алматы (один з найбільших населених пунктів Республіки Казахстан) + United (від англ. «сполучений»). Назва є алюзією на топонім United States of America (від англ. «Сполучені Штати Америки»). Поп-група «Арт-Клиника» (24) ← Art (від англ. «мистецтво») + Клиника (медичний заклад). Поп-група «Балаган Лимитед» (24) ← балаган (назва тимчасової легкої будівлі для торгівлі, звичайно на ярмарку) + limited (від англ. «обмежений»). КВК команда «Гоп-Сити» (7) ← гоп (слово походить з російської мови. За однією з версій, утворилось від старої аббревіатури ГОП – російською *городское общежитие пролетариата*. За іншою версією, *гонник* або *гон* походить від слова «гоп-стоп» (на злочинському жаргоні – пограбування, напад, збройний грабіж).) + city (від англ. «місто»). Отже, мотивованість вербалізовано атмосферою бандитського міста. У проаналізованих артгрупонімах створено яскравий ефект за допомогою об'єднання слів з російської та англійської мов разом.

Серед артгрупонімів нерідко фіксуємо такий спосіб графічної гри, як **графогібридизація** (за Т. В. Поповою) – «оформлення новоутворень за допомогою графічних засобів різних мов». Щодо української чи російської мов, то використання латинських літер у поєднанні з графічними засобами слов'янських мов є досить частотним. До того ж, комбінація літер латинського алфавіту з українським чи російським свідчить про гру та порушення граматичних правил [201, с. 231]. У нашому дослідженні назв з графогібридизацією менше, порівняно з гібридизацією, напр.:

КВК команда «*Money в карMoney*» (7) ← *money* (від англ. (гроші) + в кар(мане) + *money*. Навмисне повторення слова *money* натякає на ймовірну матеріальну забезпеченість учасників КВК команди.

КВК команда «*NEXT-Поколение*» (7) ← *next* (від англ. наступне) + *поколение*, у значенні наступне покоління.

КВК команда «*Quadratisch. Praktisch. Жгум!*» (7) ← *Quadratisch* (від нім. «квадратний») + *Praktisch* (від нім. «практичний») + від дієслова *жечь*. За основу назви взято рекламне гасло німецької торгової марки шоколаду Ritter Sport: «*Quadratisch. Praktisch. Gut.* – Квадратен. Практичен. Хорош».

КВК команда «*Антошка Free*» (7) ← Антошка + *Free* (від англ. «без»). Конструкції зі словом *free* вживаються з метою характеристики відсутності компонента, у нашому разі *Антошки*. Водночас назва є алюзією на страву «картопля фрі».

Під час дослідження зафіксовано **поєднання елементів сучасної та давньоруської графіки** в НТК. Цікавою особливістю, на нашу думку, є те, що НТК вживають переважно з твердим знаком, що належить до історичної кирилиці для досягнення ефекту старовинності в назві, наприклад: КВК команда «*Балконъ*» (7), КВК команда «*Без Акъцента*» (7), поп-гурт «*Контръкультура*» (24), кавер-група «*Ладъ*» (15), реп-група «*Манифестъ*» (18), рок-колектив «*Ва-Банкъ*» (28), КВК команда «*Городъ Пятигорскъ*» (7).

Спостерігаємо також використання знаків або символів в оформленні артгрупонімів, напр.: у назвах КВК команд «*#Бонго*» (7) та «*#МЫВТЕМЕ*» (7) використано хештег – це слово або фраза, яким передує символ «#». У назві КВК команди «*Кило Тр@тилла*» (7) використано знак «@», що є лігатурою від англійського «at». Серед розмовних українських назв – «равлик», «собачка», «песик» або «вуха». Офіційна назва – «комерційне ет» [319]. Фіксуємо в назві слово «тротил» або «тринитротолуол» – хімічна речовина з формулою $C_6H_2(NO_2)_3CH_3$ [234]. Уважаємо, що команда КВК подібною

назвою хотіла іронічно самоствердитися і показати іншим командам свою конкурентоспроможність, апелюючи до «запальності» й «вибухонебезпечності».

Ефект виразності у НТК може досягатися за допомогою гри на **орфографічному рівні**. Найчастіше спостерігаємо навмисне порушення правил орфографії для досягнення максимально експресивного ефекту. Проаналізуємо найяскравіші приклади.

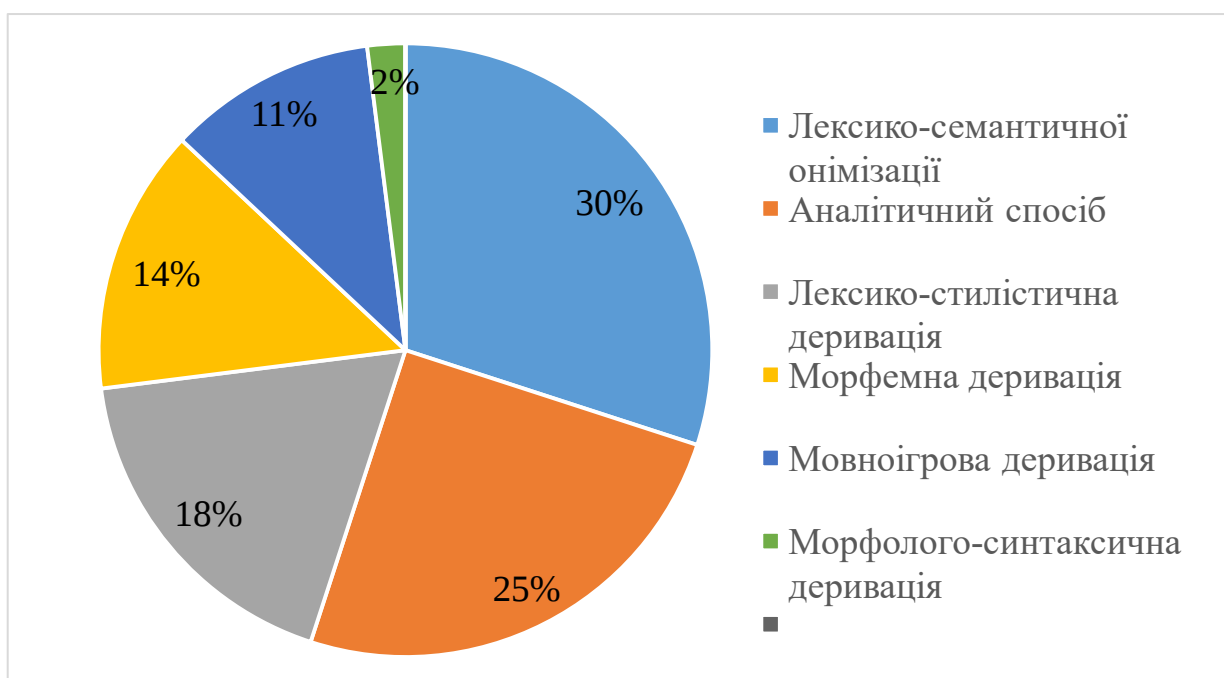
Колектив у жанрі ритм-енд-блюз «*В-Ухо*» (19) – в ухо, правильним буде написання назви без дефісу. Кавер-гурт «*Давинчи*» (15) – Леонардо да Винчи (італійський художник та винахідник), використання прийменника «да» (аналог російського прийменника «из») в італійських прізвищах є потрібною умовою писати прийменник окремо від імені та прізвища.

Рок-гурт «*Дай дарогу!*» (28) – така назва є виявом неосвіченості і є невічливою. Орфографічна помилка в назві посилена невічливою імперативною формою звертання. Орфографічну помилку спостерігаємо й у назві поп-групи «*Агонь*» (24).

Назва КВК команди «*Жим Керри*» (7) є алюзією на ім'я американського актора Джима Керри; літеру «д» навмисно вилучено, щоб утворити не ім'я, а апелятив, який використовують у спорті.

Назва КВК команди «*Здрасте*» (7) є просторіччям, що широко використовують малоосвічені прошарки населення, її використано для створення невимушеної атмосфери комунікації з прихильниками команди.

Отже, основною функцією подібних найменувань стає залучення уваги адресата, тому для них особливо важливий конотативний рівень семантики. Найчастіше він виявлений в емоційно-експресивному компоненті значення. Експресія досягається за рахунок використання в процесі номінації знаків, символів, навмисних помилок тощо.

Діаграма 3.6. Способи творення НТК

Отже, у результаті проведеного аналізу підсумовуємо, що найбільшою популярністю користуються назви, утворені за допомогою лексико-семантичної онімізації (30 %), аналітичного способу (25 %), лексико-стилістичної деривації (18 %), морфемної (14 %), мовноігрової (11 %), морфолого-синтаксичної деривації (2 %), що представлено наочно в діаграмі 3.6. Зауважимо, що наведені статистичні підрахунки вважаємо приблизними, оскільки деякі НТК можна аналізувати в межах двох дериваційних способів, зокрема аналітичного й мовноігрового.

Висновки до розділу 3

Номінативний аналіз НТК у сучасній російській мові дає змогу зробити висновки, що залежно від характеру побудови власних назв творчих груп, досліджувані оніми можна розподілити на групи, побудовані за допомогою лексико-семантичної онімізації, аналітичної деривації, лексико-стилістичної деривації, мовноігрової деривації, морфемної та морфолого-синтаксичної деривації. Наведена класифікація артгрупонімів розширює уявлення про різноманіття способів утворення НТК, а також дає змогу виявити найпродуктивніші з них.

Значне поширення під час номінації творчих колективів виявляють НТК, утворені лексико-семантичним способом. Такі НТК поєднують не лише інформативність і прагматичність, глибину змісту і форми, а й несуть сугестивний, експресивно-емоціональний компоненти. Тісний зв'язок цих компонентів вербалізує семантику, оскільки вони метафорично структуровані. Цей спосіб охоплює НТК, утворені за допомогою метонімічної й метафоричної онімізації, трансонімізації, номінації із числовими компонентами та найменування із застосуванням матеріальної індексації, що символічно забарвлюють назви творчих колективів.

Продуктивним виявився аналітичний спосіб творення НТК. Ергоніми-речення й ергоніми-словосполучення здатні передати щонайбільше змісту, що вкладають в назву, їх широко використовують для раціональної та емоційної характеристики об'єкта номінації, незважаючи на те, що програють однослівним власним назвам у стислості форми.

Лексико-стилістичний спосіб характеризуємо використанням зниженої й запозиченої лексики, що останнім часом набуває поширення. Зауважимо, що назви такого змісту лібералізують мову. Проте стилістичні прийоми навпаки, збагачують мову, роблять назви експресивнішими і цікавішими.

Мовна гра як свідоме творче й нестандартне використання мовних одиниць виконує не лише естетичну функцію, але й допомагає налаштувати реципієнта на відповідне сприйняття і реакції, має прагматичний потенціал. Мовна гра, зреалізована на багатьох мовних рівнях, може не лише посилити прагматичне спрямування НТК, але й змінити їхню семантику. Усе це зумовлює активне вживання номінаторами мовноігрового способу для творення артгрупонімів.

Морфемна деривація має менше поширення, що пояснюємо потенційною складністю в тлумаченні й подальшому відтворенні таких слів імовірними реципієнтами артгрупонімів. Серед цього способу словотворення актуальним є осново- і словоскладання та аббревіація. Оптимальність таких назв полягає в зручності форми й наявності щонайбільшого інформаційного змісту про групу загалом чи творчість колективу.

Морфолого-синтаксичний спосіб у матеріалі нашого дослідження є найменш продуктивним. Явище переходу слів з однієї частини мови в іншу кваліфікуємо як зміну й змісту слова, і його парадигматичної чи словотвірної форми.

Отже, можна зробити висновок, що будь-який спосіб номінації творчого колективу – це засіб створення такої назви, яка має бути цікавою й зрозумілою для потенційного реципієнта, викликати позитивну оцінку й «потрібні» для творців назви асоціації й символічні смисли. Слід зазначити, що деривацію артгрупонімів можна вважати лише відносно стабільною, оскільки її мовнотвірну систему постійно оновлюють і збагачують.

Матеріали розділу представлені в публікаціях [178], [180], [237], [239].

ВИСНОВКИ

Ономастична система сучасної російської мови є розгалуженою та різноманітною. Помітне місце в цій системі посідає такий вид онімів, як ергоніми. Ергоніми як слова на позначення ділових груп людей у теоретичній літературі поділяють на різні групи.

Об'єктом дослідження є назви творчих колективів у антропоніміконі сучасної російської мови. Предметом дослідження є лінгвальні засоби, що створюють ономастичне підгрунття лексики для номінації творчих колективів (НТК).

НТК – це численна група лексики, яка являє собою власні назви творчих колективів різного функційного профілю (дитячо-юнацькі та дорослі: КВК команди, дуети, рок-гурти, поп-групи, хореографічні колективи, хіп-хоп групи, фольк-ансамблі тощо). Усього було зібрано й проаналізовано 2 530 одиниць НТК.

Аналіз і синтез теоретичного підгрунття дослідження назв творчих колективів дав нам змогу висновкувати, що цей вид онімів належить до значної групи слів, які позначають певні об'єднання людей, – ергонімів. Дослідники вважають, що ця група онімів охоплює такі поняття, як бізнесонім, ерготемонім, емпоронім, прагматонім, гемеронім, геортонім тощо. Вважаємо доцільним додати до цього переліку термін, що уточнює поняття ергоніма стосовно саме творчих колективів, і пропонуємо термін *артгрупонім*, де частина *арт-* походить від англійського слова «мистецтво».

За структурою поділяємо аналізовані НТК на буквено-цифрові (літерні, цифрові, комбіновані), однослівні (однокомпонентні, двокомпонентні, змішані) та багатослівні (двокомпонентні назви, у яких лише один компонент є повнозначною частиною мови, лексикалізовані сполуки, синтаксичні словосполучення, речення) назви.

Серед однослівних НТК найпоширенішими є іменники у формі

називного відмінка однини. Менш уживаними є інші частини мови, зокрема: прикметники, прислівники, займенники, числівники, дієслівні форми, службові слова, звуконавання і вигук.

У багатослівних НТК продуктивну групу утворюють конструкції, що не становлять словосполучення й виражають одне поняття разом зі службовими частинами мови (прийменниками, заперечною часткою *не*, з підсилювальною часткою *как*, артиклем *the*). У межах синтаксичних словосполучень виділяємо словосполучення із залежним компонентом з продуктивними моделями «іменник + іменник у родовому відмінку / іменник з прийменником», «іменник + прикметник» та незалежними компонентами з моделлю «іменник + іменник». Серед артгрупонімів, структурно виражених реченням, фіксуємо односкладні й двоскладні прості речення ускладненої (переважно звертанням) й неускладненої структури. Натрапляємо на приклади НТК, поданих у формі складного речення.

Особливою рисою артгрупонімів є те, що вони можуть бути як власним ім'ям, тобто виникати як результат первинної номінації, так і будь-яким іншим словом, що стає основою для вторинної номінації. У номенклатурі досліджених НТК фіксуємо такі види онімів, як антропоніми (фіктоніми, прізвиська, прізвища), топоніми (астіоніми, гефіроніми, годоніми, етнохороніми, інсулоніми, комоніми, макроетноніми, макротопоніми, ойкодомоніми, ороніми, потамоніми, урбаноніми, хороніми), зооніми (кіноніми, феліноніми), фітоніми, астроніми, космоніми, геортоніми, міфоніми тощо, що свідчить про їхню надзвичайну структурне та когнітивно-семантичне різноманіття.

Незважаючи на цю варіативність, артгрупоніми можна класифікувати за когнітивно-семантичним навантаженням. У роботі запропоновано когнітивно-семантичну модель, за якою побудовано НТК. Основою цієї когнітивно-семантичної моделі є певна лексична одиниця, пропріальна або

апелятивна, яку творець назви обирає відповідно до її значення та/або походження. Із цією основною одиницею творець (адресант) пов'язує певні асоціації й вибудовує назву. Під час її сприйняття адресатом у останнього виникають також ті чи ті асоціації, тобто виникає новий бленд. У разі збігу цих асоціацій назва досягає своєї мети й викликає зацікавлення реципієнта.

Основна ознака, що вможливорює виокремлення когнітивно-семантичних груп, пов'язана з антропонімами та іншими онімами й апелятивами. До першої когнітивно-семантичної групи уналежнюємо всі НТК, до складу яких входить нейтральне ім'я, демінутивне ім'я, ім'я + патронім, ім'я + прізвище, прізвище, ім'я / прізвище + ввічливе звертання, ім'я + титул, фіктонім, літературно-мистецьке ім'я.

Другу групу, створену на основі інших онімів (топонімів, ергонімів, зоонімів) й апелятивів, можна поділити за такими основними критеріями: назви можуть позначати об'єкти навколишнього світу, зовнішність чи якості людини, абстрактні поняття. Серед таких НТК, виходячи з аналізу теоретичних праць і фактичного матеріалу дослідження, виокремлюємо низку когнітивно-семантичних груп: 1) НТК, мотивовані назвами певних локацій, зокрема космічного простору, етнічних спільнот, місцевостей, вулиць, районів, міст, річок, водоспадів, морів, назви вигаданих топонімів, організацій, будівель, закладів освіти; 2) НТК, пов'язані з тваринним та рослинним світом (рослини, тварини, риби, комахи, явища природи та погодні умови, дерева, кольори); 3) НТК, базовані на поняттях науки, що охоплюють біологічні, фізичні, медичні реалії; 4) НТК, мотивовані назвами реалій мистецтва (вказівка на літературних героїв, алюзії на літературні твори, народну творчість, фільми, серіали, пісні, музичні акорди та жанри); 6) НТК, мотивовані назвами реалій повсякденного життя; 7) НТК, мотивовані часовими визначеннями (пори року, місяці, періоди життя людини, дитинство, юнацтво); 8) НТК, мотивовані назвами історичних

реалій; 9) артгрупоніми, мотивовані словами, що так чи так позначають людину, зокрема її зовнішній вигляд, поведінку, риси характеру, здібності людини або групи людей, родинні стосунки; 10) НТК, пов'язані з особливостями процесу спілкування, зі значенням протесту або заперечення, привітання, комунікація в певній ситуації, з соціальним, діяльнісним статусом людини, зокрема номінації, які характеризують людину за професією, родом занять або захопленням, слова-маркери гендерної належності; 11) НТК – абстрактні поняття тощо.

Мотиваційна класифікація НТК, що базована на основній ознаці денотата, яку покладено в основу його власної назви, дає змогу виокремити ситуативні, квалітативні, сутнісні, локативні, ідеологічні, символічні, асоціативні, ситуативні артгрупоніми та їхні комбінації. Належність НТК до однієї когнітивно-семантичної групи не означає однаковість мотиваційних відношень. Спостерігаємо також невдалий вибір мотивації для артгрупонімів, що спричинює порушення асоціативної однотайності між створювачем НТК та її потенційними сприймачами. Фіксуємо зміну мотиваційного типу НТК через екстралінгвальні чинники.

Асоціації, що виникають або мають виникнути під час сприйняття тієї чи тієї назви, можна узагальнити за трьома критеріями вибору назви: це милозвучність назви, її оригінальність та постать, з якою назву асоціюють. Милозвучність імені, як національного, так і іншомовного загалом можна вважати суб'єктивним поняттям, тому не завжди асоціації адресата та адресанта можуть збігатися.

Для реалізації описаних когнітивно-семантичних груп використано різноманітні словотвірні засоби. В основі більшості назв лежать традиційні словотвірні способи: лексико-семантичний (30%), аналітичний (25%), лексико-стилістичний (18%), морфемний (14%), морфолого-синтаксичний (2%). Продуктивним виявився також мовноігровий спосіб деривації (11%).

Серед поширених прийомів неонімації виокремлюємо латинізацію, графічну деконструкцію, капіталізацію, архаїзацію, символізацію, запозичення. Використання всіх цих засобів, окремо або в різних комбінаціях, спрямовано на створення оригінальних атрактивних назв.

У межах лексико-семантичної деривації НТК вирізняємо метонімічну й метафоричну онімізацію, трансонімізацію, номінацію з матеріальною індексацією, номінацію з використанням числових компонентів. Деякі НТК кваліфікуємо квазісемантичними дериватами, оскільки щодо них неможливо здійснити синхронну реконструкцію дериваційного акту.

Морфемну деривацію поділяємо на два продуктивних типи осново- і словоскладання та аббревіації. Традиційно виокремлюємо складні слова, які було утворено за допомогою поєднання двох іменників, семантично і синтаксично рівноправних. Усередині цього різновиду переважає поєднання двох слів за допомогою з'єднувального голосного та без з'єднувального елемента.

До основних словотвірних типів складноскорочених слів – НТК уналежнюємо аббревіатури (буквені, звукові, комбіновані), буквено-цифрові та звуково-цифрові, аббревіатури англійською мовою нетранслітеровані, складові, частковоскорочені. Найчастіше для номінації творчих груп уживають ініціальні аббревіації, оскільки їх швидко запам'ятовують і легко використовують у повсякденному мовленні адресанти та адресати. Абсолютно непродуктивними є вкраплення НТК, утворені за допомогою афіксації й нульсуфіксації.

У межах дериваційної структури твірної бази лексем, що стали твірними для артгрупонімів унаслідок лексико-семантичної деривації, виокремлюємо іменники із суфіксами, що надають переважно зменшено-пестливих і розмовних конотативних нашарувань, а також абстрактного значення.

Актуальним вважаємо й аналітичний спосіб творення артгрупонімів, серед яких вичленовуємо дво-, три- і багатокomпонентні структури. Творче призначення колективу часто впливає на прагматику назви, пояснюючи прозорість або незрозумілість її походження. Важливу роль у цьому відіграє й аналітична структура НТК.

В основі лексико-стилістичної онімізації лежать такі лінгвальні феномени, як знижена лексика, історизми, евфемізми, оксиморон, архаїзми, запозичення. Важливе місце в палітрі артгрупонімів посідає такий засіб неонімізації, як запозичення. Серед них виділяємо нетранслітеровані ергоніми, або оригінальні іншомовні слова, та транслітеровані ергоніми. Наповнення масиву НТК іноземною лексикою відбиває загальний процес у сучасній російській мові для слідування західній моді.

Артгрупоніми створюють також за допомогою субстантивзації у межах морфолого-синтаксичного способу, коли яскраві за значенням прикметники, прислівники, навіть вигуки перетворюються на оніми.

Неонімізацію артгрупонімів здійснено із залученням мовної гри на фонетичному, морфологічному, синтаксичному, графічному та орфографічному рівнях: на фонологічному рівні фіксуємо два способи мовної гри: голофразис та гендіадіс; на морфологічному рівні використано контамінацію, шаради та поділ слова; на синтаксичному рівні використано явище прецедентності; на графічному рівні фіксуємо капіталізацію, гібридизацію, графогібридизацію, накладання, поєднання елементів сучасної та давньоруської графіки; на орфографічному рівні помічаємо навмисне порушення правописних норм, що особливо посилює увагу реципієнта.

Отже, основною функцією подібних найменувань стає залучення уваги адресата, тому для них особливо важливий конотативний рівень семантики. Найчастіше його виявлено в емоційно-експресивному компоненті значення. Експресії досягають за рахунок використання в процесі номінації знаків,

символів, навмисних помилок тощо. Резюмуючи сказане, стверджуємо, що НТК, які зазнали на початку ХХІ ст. важливих трансформацій у галузі словотвірних і семантичних процесів, оформилися і функціонують у сучасній російській мові як мікросистема зі своїми внутрішніми закономірностями. Усе це підтверджує, наскільки динамічно відбувається постійне оновлення лексики, а особливо її ономастичного різновиду.

Пропонована дисертація відкриває перспективи подальших досліджень у таких напрямках, як порівняльний структурний та когнітивно-семантичний аналіз НТК у сучасному антропоніміконі російської, української, англійської мов.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеев А. С., Бурлака А. П. «ШАХЕРЕЗАДА». Энциклопедия российской поп- и рок-музыки. Москва: Эксмо-Пресс, 2001. 432 с.
2. Алефиренко Н. Ф. Спорные проблемы семантики. Москва: Гнозис, 2005. 326 с.
3. Алефиренко Н. Ф. Фразеологическое значение в системе семантических единиц других уровней языка. *Теоретические проблемы семантики и ее отражения в одноязычных словарях*. Кишинев: Штиинца, 1982. С. 176–180.
4. Алистанова Ф. Ф. Эргонимы современного русского языка как микросистема: дис... канд. фил. наук. Махачкала, 2011. 179 с.
5. Англо-русский словарь по лингвистике и семиотике. Под ред. А. Н. Баранова и Д. О. Добровольского. Москва: Азбуковник, 2001. 642 с.
6. Аносова К. М. Когнитивное моделирование актов номинативной деривации (на материале фитонимов русского языка): автореф. дис. ... канд. филол. наук. Кемерово, 2009. 24 с.
7. Апресян Ю. Д. Идеи и методы современной структурной лингвистики. Москва: Просвещение, 1966. 302 с.
8. Аракин В. Д. О превращении лексических единиц в аффиксальные морфемы. Москва: Филол. науки, 1959. № 4. С. 107–118.
9. Арнольд Шварценеггер. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення 31.08.2019)
10. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка (стилистика декодирования). Москва: Просвещение, 1990. 300 с.
11. Арутюнова Н. Д. Язык и мир человека. Москва: Языки русской культуры, 1999. 896 с.

12. Аскольдов С. А. Концепт и слово. *Русская словесность: от теории словесности к структуре текста: Антология*. Под общ. ред. В. П. Нерознака. Москва: Академия, 1997. С. 267–279.
13. Ахманов А. С. Логическое учение Аристотеля. Москва: Изд-во социально-экономической литературы, 1960. 316 с.
14. Ахманова О. С. Словарь лингвистических терминов. Москва, 1966.
15. Бабайцева В. В. Явления переходности в грамматике русского языка. Москва: Дрофа, 2000. 640 с.
16. Балабан О. О. Когнітивно-семантична універсалія як категорія когнітивної семантики. *Science and Education a New Dimension. Philology*, 2017. V(40). Issue: 144. С. 19–22.
17. Балабан О. О. Методи та прийоми дослідження когнітивно-семантичних універсалій у споріднених мовах. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2018. Вип. 1(69), ч. 1, березень. С. 26–30.
18. Балакин С. В. Префиксация в русском языке: учеб.-метод. пособие. Екатеринбург: УрГУПС, 2015. 83 с.
19. Баранов А. Н. Введение в прикладную лингвистику: Учеб. пособие. 2-е издание. Москва: Эдиториал УРСС, 2003. 347 с.
20. Баранов А. Н., Добровольский Д. О. Идиоматичность и идиомы. *Вопросы языкознания*. Москва, 1996. № 5. С. 51– 64.
21. Баранов А. Н., Паршин П. Б. Воздействующий потенциал варьирования в сфере метаграфемике. *Проблемы эффективности речевой коммуникации*. Москва, 1989. С. 41–114.
22. Барсов Н. П. Очерки русской исторической географии. География Начальной летописи. М.: Кучково поле, 2012. 336 с.

23. Басиров Ш. Р. Словотвір із рефлексивним комплексом у типологічному висвітленні: монографія. Донецьк: Вид-во «Ноулідж», 2014. 544 с.
24. Баскаков Н. А. Клички собак у каракалпаков. *Ономастика средней Азии*. Москва: Наука, 1978. С. 206–209.
25. Бацевич Ф. С. Процес неологізації та динаміка структури семантичного поля. *Мовознавство*. 1980. №3. С. 54–80.
26. Бекетова Н.А. Экспрессивное словообразование в современных медиатекстах (на материале суффиксальных имен существительных); автореф. дисс. ... канд. филол. наук / Белгородский государственный национальный исследовательский университет. Белгород, 2014. 24 с.
27. Белозерова Н. Н., Чуфистова Л. Е. Когнитивные модели дискурса. Тюмень: Издательство Тюменского государственного университета, 2004. 254 с.
28. Беляевская Е. Г. Когнитивная лингвистика и преподавание иностранных языков. *Вестник МГИМО*. 2013. № 5 (32). С. 76–83.
29. Беляевская Е. Г. К проблеме моделирования полисемии (межъязыковые соответствия как основание изучения принципов формирования семантической структуры слова). *Вестник Московского государственного лингвистического университета*. 2008. № 544. С. 14–22.
30. Беспалова А. Г. История отечественной журналистики XX – начала XXI века. Ростов-на-Дону: Изд-во ЮФУ, 2014. 352 с.
31. Білозуб А. І. Лексико-семантичні прийоми мовної гри в українському постмодерному тексті. *Дослідження з лексикології і граматики української мови*. Дніпропетровськ : Видавець Біла К. О., 2012. Вип. 12. С. 124–132.
32. Болдырев Н. Н. Когнитивная семантика: Курс лекций по английской филологии. Тамбов: Изд-во Тамб. ун-та, Изд. 2-е, 2001. 123 с.

33. Болдырев Н. Н. Когнитивная семантика. Введение в когнитивную лингвистику: курс лекций. Изд. 4-е. Тамбов: Издательский дом ТГУ им. Г. Р. Державина, 2014. 236 с.
34. Бондалетов В. Д. Русская ономастика: учеб. пособие для студентов пед. институтов. Москва: Просвещение, 1983. 224 с.
35. Бондарчук Г. Г. Когнитивно-семиотические основания развития категории предметных имен в английском языке (на материале английских наименований одежды): дисс. ... д-ра. филол. н. Москва, 2011. 324 с.
36. Букчина Б. З. Слово на вывеске. *Русская речь*. №3. Москва, 1986. С. 65-71.
37. Бучко Д., Ткачова Н. Словник української ономастичної термінології Харків: Ранок-НТ, 2012. 256 с.
38. Большой энциклопедический словарь. Москва: СПб., 2000. 1456 с.
39. Вітгенштейн Л. Філософські дослідження. Київ: Основи, 1995. 311 с.
40. Васильев Л. М. Современная лингвистическая семантика. Москва: Высшая школа, 1990. 176 с.
41. Ведин Т. Ф. Энциклопедия русских фамилий. Тайны происхождения и значения. Москва: Астрель, АСТ, 2008. 768 с.
42. Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание. Москва: Русские словари, 1996. 416 с.
43. Вересаев В. А. Номинации мифологических объектов русского фольклора в сопоставлении с сербским. Одесса, 1993. 200 с.
44. Виноградов В. В. Избранные труды. Исследования по русской грамматике. Москва: Наука, 1975. 560 с.
45. Виноградов В. В. О художественной прозе. Москва: Наука, 1980. 190 с.
46. Вольская Н. Н. Языковая игра в автобиографической прозе Цветаевой. *Русская речь*. 2006. №4. С. 30–33.

47. Вольф Е. М. К методике синхронного сопоставления родственных языков. *Проблемы синхронного изучения грамматического строя языка: тезисы докладов и сообщений научной конференции*. Москва, 1965. С. 48–50.
48. Воробйова Т. В. Семантика прецедентних імен: національно-культурний компонент. *Мова і культура*. Вип. 6. Київ: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2003. С. 119–127.
49. Воропай О. Звичайі нашого народу. Етнографічний нарис. Київ: Оберіг, 1993 (передрук Мюнхенського видання 1966 року). 305 с.
50. Востоков А. Х. Филологические наблюдения. Санкт-Петербург: Типография Академии наук, 1865. 424 с.
51. Гаджиева Н. З., Иванчикова Е. А. Дискуссия о частях речи. *Вопросы языкознания*. 1955. №1. С. 163–165.
52. Гайсина Р. М. Межкатегориальный переход понятия и обогащение лексики: учеб. пособие. Уфа: Изд-во Башкирского ун-та, 1985. 80 с.
53. Гак В. Г. К проблеме семантической синтагматики. *Проблемы структурной лингвистики: сб. статей*. Москва: Наука, 1972. С. 367–395.
54. Галкина-Федорук Е. М. Слово и понятие. Москва: Учпедгиз, 1956. 204 с.
55. Ганжина И. М. Словарь современных русских фамилий. Москва: АСТ Астрель, 2001. 672 с.
56. Ганич Д. І. Словник лінгвістичних термінів. Київ: Вища школа, 1985. 360 с.
57. Гардинер А. Теория собственных имен. Москва: Наука, 1954. 461 с.
58. Гаспаров М. Л. Гендиадис. Литературоведческий энциклопедический словарь. Под ред. В. М. Кожевникова. Москва, 1987. С. 75.
59. Глинкина Л. А. Историко-лингвистический комментарий фактов современного русского языка. Москва: Флинта. Наука, 2005. 208 с.

-
60. Голанов И. Г. Морфология современного русского языка. Москва, 1962. 263 с.
61. Голев Н. Д. Естественная номинация объектов природы собственными и нарицательными именами. *Вопросы ономастики*. №8-9. Свердловск: Изд-во Урал ун-та имени А.М. Горького, 1974. С. 88 – 97.
62. Голомидова М. В. Искусственная номинация в русской ономастике: Монография. Екатеринбург: Урал. гос. пед. ун-т., 1998. 232 с.
63. Гонтаренко Н. Н. Методика и методология концептуального моделирования семантики глагола (на материале английских глаголов пространственного перемещения человека). *Молодой вчений*. № 278 (70). Червень, 2019. С. 8-51.
64. Горбаневский М. В. В мире имен и названий. Москва: Знание, 1987. 192 с.
65. Горбаневский М. В. Иван да марья. Москва: Русский язык, 1987. 260 с.
66. Городенська К. Г. Префікси і префіксоїди в українській мові. *Мовознавство*. 1986. № 1. С. 36–41.
67. Гридина Т. А. Языковая игра как лингвокреативная деятельность. *Язык. Система. Личность: материалы докладов и сообщений Всероссийской научной конференции (25–26 апреля 2002 года)*. Екатеринбург: Уральский государственный педагогический университет, 2002. С. 22–27.
68. Грязнова В. М. Социокультурное своеобразие языковой картины мира старообрядцев казаков-некрасовцев. *Европейский журнал социальных наук*. 2014. № 12(51). С. 186–193.
69. Гудков Д. Б. К вопросу о словаре прецедентных феноменов. *Культурные слои во фразеологизмах и дискурсивных практиках*. Москва: Языки славянской культуры, 2004. С. 251–259.

70. Гулыга Е. В. О компонентном анализе значимых единиц языка. Принципы и методы семантических исследований. Москва: Наука, 1976. С. 291–314.
71. Даниленко Л. І. Лінгвокультурологічна характеристика прецедентності паремійного тексту. *Мовознавство*. 2007. № 3. С. 78–84.
72. Дей О. І. Словник українських псевдонімів та криптонімів (XVI–XX ст.). Київ: Наук. думка, 1967. 559 с.
73. Дейч Г. М. В. Н. Татищев. Историк и государственный деятель 1686-1750. Свердловск, 1962. 76 с.
74. Дзира Я. І. Ономастика. Енциклопедія історії України: Т. 7. Київ: В-во Наукова думка, 2010. URL: <http://www.history.org.ua/?termin=Onomastyka> (дата звернення 16.01.2020).
75. Дмитриев В. Г. Скрывшие свое имя (Из истории анонимов и псевдонимов). Москва: Наука, 1977. Изд. 2-ое, доп. 312 с.
76. Дмитриева О. И., Крючкова О. Ю. Динамика словообразовательных процессов: семантико-когнитивный, жанрово-стилистический, структурный аспекты. Саратов: Издательство «Научная книга», 2010. 364 с
77. Донскова Г. А. Сравнительно-сопоставительная характеристика динамики эргонимической номинации Нижнего Поволжья и Западного Казахстана: дисс.канд. филол. наук: 10.02.20. Уральск, 2004. 246 с.
78. Дронова Л. П. Реконструкция в компаративистике и когнитивно-ориентированной лингвистике. 2012. № 4. Вестник Томского государственного университета. С. 212–218.
79. Дьячук И. В. Проблема транспозиции на уровне частей речи. *Развитие частей речи в истории русского языка: межвуз. сб. науч. трудов*. Рига: Изд-во ЛатвГУ, 1988. С. 42 – 47.

80. Дюжева М. Б. Лингвокультурологические аспекты англоязычных названий музыкальных групп: автореф. дисс. ...канд. филол. наук., Владивосток, 2007. 23 с.

81. Емельянова А. М. Эргонимы в лингвистическом ландшафте полиэтнического города (на примере названий деловых, коммерческих, культурных, спортивных объектов г. Уфы): дисс. канд. филол. наук: 10.02.19. Уфа, 2007. 170 с.

82. Енциклопедія українознавства: Словникова частина: [в 11 т.]. Наукове товариство імені Шевченка; гол. ред. проф., д-р Володимир Кубійович. Париж; Нью-Йорк: *Молоде життя*; Львів; Київ: Глобус, 1955–2003.

83. Ермакова О. П. Вторичная номинация в семантической структуре многозначных производных слов. Способы номинации в современном русском языке. Москва, 1982. С. 109–123.

84. Ермолович Д. И. Имена собственные на стыке языков и культур. Москва: Р. Валент, 2001. 200 с.

85. Ефремова Т. Ф. Новый словарь русского языка. Толково-словообразовательный. Москва: Русский язык, 2000. 1084 с.

86. Євтух .В. Б. Етнічність : глосарій. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. 170 с.

87. Жаботинская С. А. Модели репрезентации знаний в контексте различных школ когнитивной лингвистики: интегративный подход. *Когнитивные исследования языка. Вып. III: Типы знаний и проблема их классификации : сб. науч. трудов.* Ред. Е. С. Кубрякова, Н. Н. Болдырев. Москва : Издательский дом ТГУ им. Г. Р. Державина, 2008. С. 61–74.

88. Жовтобрюх М. А. Мова української преси (до сер. 90-х рр. XIX ст.). Київ: Вид-во АН УРСР, 1963. 413 с.

89. Журавлев А. Ф. Технические возможности в русском языке в области предметной номинации. *Способы номинации в современном русском языке*. Москва, 1982. С. 45-109.

90. Замалетдинов Л. Р. Современные русские урбанонимы в аспекте креативной речевой деятельности: дис. ... канд. филол. наук. Москва, 2016. URL:http://dissovetmdn.ru/weblocal/prep/rj/mdex.php?id=11&mod=dis&dis_id=1069.pdf (дата обращения: 02.04.2019).

91. Захватаева К. С. Английские заимствования в современном русском языке: семантический аспект: автореф. дисс. ... канд. филол. наук. Ростов-на-Дону, 2013. 27 с.

92. Земская Е. А. Как делаются слова. Москва: Изд-во АН СССР, 1963. 94 с.

93. Земская Е. А. Современный русский язык. Словообразование: учеб. пособие. Москва: Флинта: Наука, 2011. 328 с.

94. Земскова С. В. Лексико-семантический и словообразовательный анализ эргонимов г. Тольятти Самарской области Российской Федерации : автореферат дис. ... кандидата филологических наук / Самарский гос. пед. ун-т. Москва, 1996. 20 с.

95. Зотова А. С. Актуальные словообразовательные модели в современном медиадискурсе: на примере политических и экономических номинаций: автореф. дисс. ... канд. филол. наук, 10.01.10, Москва, 2013. 25 с.

96. Зубова Л. В., Меньшикова Ю. В. Морфемика и словообразование современного русского языка. Учебник. Санкт-Петербург: Санкт-Петербургский государственный университет, Филологический факультет, 2014. 255 с.

97. Зыкова И.В. Роль концептосферы культуры в формировании фразеологизмов как культурно-языковых знаков: автореф. дисс. ... д-ра филол. наук. Москва, 2014. 52 с.

98. Іващенко В. Л. Концептуальна репрезентація фрагментів знання в науковомистецькій картині світу (на матеріалі української мистецтвознавчої термінології): Монографія. Київ: Видав. Дім Дмитра Бураго, 2006. 328 с.

99. Іващенко В. Л. Матеріали до словника-мінімуму основних термінопонять концептуальної семантики. *Лексикографічний бюлетень: Зб. наук. пр.* Київ: Ін-т української мови НАНУ, 2006. Вип. 14. С. 148 – 162.

100. Иловайский Д. И. Краткие очерки русской истории: учеб. пособ. для сред. и ст. кл. Саратов: Регион. Приволж. изд-во Детская книга, 1996. 382 с.

101. Ильясова С. В. Языковая игра в коммуникативном пространстве СМИ и рекламы. Москва: Флинта, 2009. С. 31–32.

102. Имена. Значения имён. URL: <https://kakzovut.ru/> (дата звернення 09.11.2019).

103. Калечиц Е. П. Переходные явления в области частей речи: учеб. пособие по спецкурсу. Свердловск: Уральский государственный университет, 1977. 78 с.

104. Калинин В. М. От литературной ономастики к поэтонимологии. 2006. № 1. С. 81–89.

105. Калиущенко В. Д. Типология отыменных глаголов: монография. Донецк: Донеччина, 1994. 422 с.

106. Караулов Ю. Н. Русский язык и языковая личность. Москва: Издательство ЛКИ, 2010. 264 с.

107. Карпенко Ю. О. Онімізація і трансонімізація як словотвірний акт. *Шоста республіканська ономастична 192 конференція. Тези доповідей і повідомлень.* Одеса: ОДУ, 1990. С. 35–37.

108. Квачадзе Т. Г. Анализ новых слов в современных средствах массовой информации. *Журналистика и культура. Сборник научных статей I Международной научно-практической конференции.* Пенза, декабрь 2014 г.

109. Ковалик І.І. Про ономатизацію, трансономатизацію і деонематизацію. *Питання українського і слов'янського мовознавства. Вибрані праці*. Ч. II Львів; Івано-Франківськ, 2008. 496 с.
110. Коваль А. П. Практична стилістика сучасної української мови. Київ: Вища школа, 1987. 352 с.
111. Козлов Р. И. Эргоурбонимы как новый разряд городской ономастики: дисс. ...канд. филол. наук. Екатеринбург: УрГУ, 2000. 151 с.
112. Колоїз Ж. В. Неузуальне словотворення: [монографія]. Кривий Ріг: НПП Астерікс, 2015. 156 с.
113. Комолова З. П., Карпович А. Е. Рец. на кн.: Praninskas J. Trade name creation. Processes and patterns. The Hague-Paris, Mouton and Co. 1968. 115 стр. *Вопросы языкознания*. 1973. № 3. С. 136–138.
114. Корытова О. М. Когнитивное пространство словосращения (на материале русского и английского языков): автореф. дис. .. канд. филол. наук. Тверь: Тверской гос. ун-т, 2006. 19 с.
115. Костюков В. М. Гибридные слова – средства комического. *Русская речь*. 1987. № 6. С. 55-57.
116. Котова М. Д. Переходные явления в области словообразования (на материале сложных и составных слов). *Языковая деятельность: переходность и синкретизм*. Москва – Ставрополь: Изд-во СГУ, 2001. С. 66–69.
117. Кравцова Ю.В. Метафоричне моделювання світу в художньому тексті (на матеріалі творів російських поетів-прозаїків першої половини ХХ ст.): автореф. дис.... д-ра філол. наук. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. К., 2013. 36 с.
118. Кравченко Л. О. Антропонімія Лубенщини: автореф. дис... канд. філол. наук. Київ, 2002. 20 с.

119. Красных В. В. Этнопсихоллингвистика и лингвокультурология: Курс лекций. Москва: ИТГДК «Гнозис», 2002. 284 с.
120. Крехно Т. І. Історія ЛСГ «плати – податки – повинності» в українській мові XV– XVIII ст. (на матеріалах українських пам'яток): автореф. дис. ... канд. філол. наук. Харків, 2005. 19 с.
121. Крыжановская В. А. Эргонимы с элементами графической трансформации: структурно-семантический и прагматический аспекты: дисс. ... канд. филол. наук. Краснодар, 2017. 264 с.
122. Крыкова И. В. Англоязычные эргонимы и словесные товарные знаки как опосредованное отражение национальной культуры: автореф. дисс. ... канд. филол. наук. Владивосток, 2002. 22 с.
123. Крюкова И. В. Рекламное имя: от изобретения до прецедентной: монография. Волгоград, 2004. 360 с.
124. Крючкова О. Ю. Когнитивное моделирование в словообразовании. *Когнитивные исследования языка*. Тамбов, 2014. № 18. С. 146–148.
125. Крючкова О. Ю. Когнитивное словообразование: эвристический потенциал, проблемы, методики анализа. *Коммуникация. Мышление. Личность*. Материалы Международной научной конференции, посвященной памяти профессоров И. Н. Горелова и К. Ф. Седова. Саратов: Издательский центр "Наука", 2012. С. 100–105.
126. Кубрякова Е. С. Когнитивные аспекты словообразования и связанные с ним правила инференции (семантического вывода). *Новые пути изучения словообразования славянских языков*. 2-е междунар. комиссии по славянскому словообразованию. Магдебург, 9-11.10.97. Sonderdruck, 1999. С. 23–36.

127. Кубрякова Е. С. Начальные этапы становления когнитивизма: лингвистика – психология – когнитивная наука. *Вопросы языкознания*. 1994. №4. С. 34–47.
128. Кубрякова Е. С. Основы морфологического анализа (на материале германских языков). Москва: Изд-во Наука, 1974. 324 с.
129. Кубрякова Е. С. Что такое словообразование. Москва: Наука, 1965. 174 с.
130. Кудрявцева Л. А. Моделирование динамики словарного состава языка. Киев: ИПЦ «Киевский университет», 2004. 208 с.
131. Кузнецов А. М. О применении метода компонентного анализа в лексике. *Синхронно-сопоставительный анализ языков разных систем*. Москва: Наука, 1971. С. 257–268.
132. Кузнецов О. П. Когнитивная семантика и искусственный интеллект. *Искусственный интеллект и принятие решений*. 2012. № 4, С. 32 – 42.
133. Курбанова М. Г. Эргонимы современного русского языка : семантика и прагматика : автореферат дис. ... кандидата филологических наук : 10.02.01. Волгоград, 2015. 24 с
134. Курилович Е. Р. Заметки о значении слова. *Вопросы языкознания*. 1955. – № 3. С. 68 – 80
135. Лакофф Д. Женщины, огонь и опасные вещи. Что категории языка говорят нам о мышлении. Москва: Языки славянской культуры, 2004. 792 с.
136. Лапинская И. П., Мануковская М. А. Имена собственные бизнес-объектов как предмет современной лингвистики. *Современные лингвистические и методико-дидактические исследования*. 2019. № 1 (41). С.18-29.

137. Ларина Т. П. О концептуализации в области эргонимии URL: <http://zenjamisina.eu/univer/69.pdf>. (дата звернення 18.04.2019).
138. Левин В. А. Воспитание творчества. Москва: Знание, 1977. 64 с.
139. Левицкий Ю. А. Категоризация, модификация и транспозиция. *Словообразовательные и семантико-синтаксические процессы в языке: межвуз. сб. науч. трудов*. Пермь: Изд-во Пермского ун-та, 1977. С. 3– 3.
140. Левковская К. А. Теория слова, принципы ее построения и аспекты изучения лексического материала. Москва, 1962. 300 с.
141. Лейчик В. М. Люди и слова. Москва: Знание, 1982. 177с.
142. Лексика і стилі. URL: <https://ukrainskamova.com/publ/> (дата звернення 16.03.2020).
143. Лингвистический энциклопедический словарь. Гл. ред. В. Н. Ярцева. Москва: Советская энциклопедия, 1990. 685 с.
144. Лисиченко Л. А. Лексико-семантична система української мови. Харків: Харківський держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди, 1997. 131 с.
145. Лихачев Д. С. Земля родная. Москва: Просвещение, 1983. 256 с.
146. Лопатин В. В. Русская словообразовательная морфемика. Проблемы и принципы описания. Москва, 1977. 316 с.
147. Лосев А. Ф. Философия имени. Москва: Изд-во МГУ, 1990. 1024 с.
148. Лотте Д. С. Вопросы заимствования и упорядочения иноязычных терминов и терминологических элементов. Москва: Наука, 1982. 152 с.
149. Луговой Д. Б. Имя собственное в контексте культуры региона. *Проблемы региональной ономастики: Материалы 4-ой всероссийской научной конференции*. Майкоп, 2004. С. 137 – 140.
150. Лукашевич Е. В. Когнитивная семантика: эволюционно-прогностический аспект : Монография. Москва; Барнаул: Изд-во: Алт. гос. ун-та, 2002. 233 с.

151. Лучик В. В. Етимологічний словник топонімів України. Київ: Академія, 2014. 544 с.
152. Магомедова П. А. Когнитивные модели семантической деривации глагольных лексем аварского языка. Современные проблемы науки и образования. 2012. № 5. URL: <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=7078> (дата обращения: 07.12.2020).
153. Мадиева Г. Б., Супрун В. И. Теория и практика ономастики. Учебное пособие. Алматы: Қазақ университеті; Волгоград: Изд-во ВГСПУ Перемена, 2015. 199 с.
154. Мартинюк А. П. Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної лінгвістики. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. 196 с.
155. Марузо Ж. Словарь лингвистических терминов. Москва, 1960. 436 с.
156. Медникова Э. М. Значение слова и методы его описания (на материале современного английского языка): учеб. пособие. Москва: Высш. школа, 1974. 201 с.
157. Морозова М. Н. Современный русский язык. Словообразование. Москва, 1971. 279 с.
158. Морфология: сборник элементов учебно-методического комплекса по дисциплине для студентов, обучающихся по направлению подготовки специальности 031000 «Филология. Русский язык и литература» сост. Л. П. Казанская. Тольятти: Изд-во ТГУ, 2012. 238 с.
159. Муромцев І. В. Про функції топонімів і топонімічних комісій. *Вісник ХНУ*. Харків, 1999. №426. С. 127–133.
160. Надеждин Н. И. Об этнографическом изучении народности русской. *Этнографическое обозрение*. 1994. № 1. С. 107–117.

161. Нелюба А. М. Словотвірна контамінація як вияв принципу економії. *Збірник Харківського історико-філологічного товариства*. Нова серія. 2002. Т. 9. С. 183–200.
162. Немченко В. Н. Современный русский язык. Словообразование: Учеб. пособие для филол. спец. ун-тов. Москва: Высш. шк., 1984. 255 с.
163. Никитевич В. М. Переход, конверсия и транспозиция. *Русское языкознание*: сб. статей. Алма-Ата: КГУ, 1971. Вып. I. С. 102 – 108.
164. Николина Н. А. Словообразование современного русского языка. Москва: Академия, 2005. 160 с.
165. Никонов В. А. Введение в топонимику. Москва: Мир, 2011. 918 с
166. Никонов В. А. Ищем имя. Москва: Сов. Россия. 1988. 128 с.
167. Никонов В. А. Словарь русских фамилий. Москва: Школа-Пресс, 1993. 224 с.
168. Німчук В. В. Про українську псевдонімію та криптонімію. *Українська мова*. 2002. № 2. С. 30-58.
169. Новиков Л. А. Семантика русского языка: учеб. пособие. Москва: Высш. школа, 1982. 272 с.
170. Новикова Ю. М. Семантико-словотвірна структура прізвищ Центральної і Східної Донеччини: автореф. дис... канд. філол. наук. Одеса, 2008. 22 с.
171. Норман Б. Ю. Игра на гранях языка. Москва: Флинта: Наука, 2006. 344 с.
172. Носенко Н. В. Названия городских объектов Новосибирска: структурно-семантический и коммуникативно-прагматический аспекты: дис. ...канд.филол.н. Новосибирск, 2007. 218 с.
173. Ожегов С. И., Шведова Н. Ю. Толковый словарь русского языка. 4-е изд. Москва, 1997. 944 с.

174. Отін Є. С. Що таке топоніміка (вступна лекція до спецкурса з лінгвістичного краєзнавства). *Структура і функції ономастичних одиниць: Збірник наукових праць*. Донецьк: ДонГУ, 1992. С. 4–23.
175. Павлюк В. А. Становлення неофіційного антропонімікону Вінниччини: дис. канд. філол. наук. /Вінницький державний педагогічний університет ім. Михайла Коцюбинського. Вінниця, 2016. 244 с.
176. Падалка Р. М. Динаміка прізвищ Слов'янського р-ну Донецької області: автореф. дис... канд. філол. наук. Дніпропетровськ, 2009. 20 с.
177. Падура С. А. Когнитивный подход к изучению антропонимов. *Лингвистика. Лингвокультурология*. Днипро, 2017. Том 11. С. 128–135.
178. Падура С. А. Структурные особенности наименований творческих коллективов (на материале русского языка). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету; серія: «Філологія»*. Одеса, 2016. Вип. 25. С. 59–61.
179. Падура С. А. Метод когнитивной семантики как основа для изучения вопросов современной антропонимики. *Закарпатські філологічні студії*. Ужгород, 2018. Вип. 3. Том 1. С. 62–69.
180. Падура С. А. Постановка проблемы исследования структуры и когнитивной семантики наименований творческих коллективов в современном антропонимиконе. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»; серія: «Філологія»*. Острог, 2017. Вип. 64. Ч. 2. С. 63–66.
181. Падучева Е. В. Метафоры и ее родственники. *Сокровенные смыслы. Слово, текст, культура: сб. ст. в честь Н. Д. Арутюновой*. Москва: Языки славянской культуры, 2004. С. 187–203.
182. Панченко С. А. Названия команд КВН и КВН-сравнения: семантический аспект. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2015. № 18. Том 1. С. 140–142

183. Панченко С. А. Назви команд КВК як проблема номінації (структурний аспект). *Лінгвістичний вісник*. 2015. Вип. 4. С. 93–99.
184. Панчук Г. Д. Антропонімія Опілля: дис... канд.. філол. наук. Тернопіль, 1999. 155 с.
185. Пауль Г. Принципы истории языка. Москва: Изд-во иностранной литературы, Москва 1960. 500 с.
186. Первухина И. Ю. Продуктивные типы и модели современного словообразования : (на материале Нижегородской прессы конца XX - начала XXI века): дисс... канд. филол. наук : 10.02.01 Н. Новгород, 2007. 324 с.
187. Петровский Н. А. Словарь русских личных имён: более 3000 единиц. Москва: Русские словари, Астрель, 2011. 480 с.
188. Пешковский А. М. Русский синтаксис в научном освещении. 8-е изд. Москва: Языки славянской культуры, 2001. 544 с.
189. Пименова М. В. Душа и дух: особенности концептуализации. *Серия: Концептуальные исследования*. Выпуск 3. Київ: Графика, 2004. 386 с.
190. Питання історичної ономастики. Київ: Наукова думка, 1994. 258 с.
191. Платонов К. К. Краткий словарь системы психологических понятий. Москва, 1984. 147 с.
192. Плотникова А. М. Когнитивные аспекты изучения семантики (на материале русских глаголов): Учеб. пособие. Екатеринбург: Изд-во Урал. Унта, 2005. 140 с.
193. Подольская Н. В. Проблемы ономастического словообразования // *Вопросы языкознания*, 1990. № 3. С. 40-51.
194. Подольская Н. В. Словарь русской ономастической терминологии. 2-е изд., перераб. и доп. Москва: Наука, 1978. 199 с.

195. Подольская Н. В. Словарь русской ономастической терминологии. 2-е изд., перераб. и доп. Москва, 1988. 192 с.
196. Познанская В. Д. Антропонимия юго-восточной Украины: автореф. дисс... канд. филол. наук. Харьков, 1983. 20 с.
197. Позніхіренко Ю. І. Мотиваційна база ергонімів як знаків соціокультурного простору України й англомовних країн (на матеріалі назв закладів харчування) : автореферат дис. ... канд. філол. наук. Київ, 2018. 23 с.
198. Покровский М. М. Избранные труды по языкознанию. Москва: Изд-во АН СССР, 1959. 384 с.
199. Полюга Л. М. Словник українських морфем. Львів: Світ, 2001. 448 с.
200. Пономаренко С. Сучасна українська мова: Морфеміка. Дериватологія. Морфологія: навчальний посібник. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 300 с.
201. Попова Т. В. Графодеривация в русском словообразовании конца XX – нач. XXI в. *Русский язык: исторические судьбы и современность. : труды и материалы III Междунар. конгресса исследователей рус. яз.* Москва, 2007. С. 230 – 231.
202. Попова З. Д., Стернин И. А. Семантико-когнитивный анализ языка. Монография. Воронеж: изд-во Истоки, 2007. 250 с.
203. Попова Т. В. Новые словообразовательные форманты русского языка (на материале графодериватов). *Материалы международного научного симпозиума «Славянские языки и культуры в современном мире», секция «Новые явления в славянском словообразовании: система и функционирование».* Москва, 2009. С. 124–125.
204. Потиха З. А. Современное русское словообразование. Пособие для учителя. Москва: Просвещение, 1970. 384 с.

205. Прохоров Ю. Е. В поисках концепта. *Русский язык за рубежом*. 2008. № 3–4. С. 60–70.
206. Прохорова В. Н. Русская терминология (лексико-семантическое образование). Москва: МГУ, 1996. 126 с.
207. Рассолова С. В. Образная когнитивно-семантическая ассоциативная модель «явление внутреннего мира человека-явление природы» в русской языковой картине мира : на материале языка русской литературы XIX-XX вв. : диссертация ... кандидата филологических наук. Омск, 2008. 296 с.
208. Редько Ю. К. Сучасні українські прізвища. Київ: Наук. думка, 1966. 216 с.
209. Реформатский А. А. Введение в языковедение. Под ред. В. А. Виноградова. Москва: Аспект Пресс, 1996. 536 с.
210. Розенталь Д. Э., Теленкова М. А. Словарь-справочник лингвистических терминов: Пособие для учителя. 2-е изд., испр. и доп. Москва, 1985. 399 с.
211. Романова Т. П. Проблемы современной эргонимии. *Вестник Самарского госуниверситета. Серия «Филология»*. 2008. № 1. С. 82–90.
212. Романова Т. П. Современная слоганистика: учебное пособие. Самара: Издательский Дом «Бахрах-М», 2013. 192 с.
213. Руденко Д. И. Имя в парадигмах «философии языка». Харьков, 1990. 299 с.
214. Русская грамматика. Т. 1: Фонетика. Фонология. Ударение. Интонация. Словообразование. Морфология. Москва: Наука, 1980. 524 с.
215. Рут М. Э. Образная номинация в русском языке. Монография. Екатеринбург: Изд-во Урал. ун-та, 1992. 148 с.

216. Савчук Н. М. Функції мотиваційно зв'язаних слів в українському художньому тексті кінця XX – початку XXI ст.: дис. ... канд. філол. наук. Умань, 2011. 179 с.
217. Самсонова Е. С. Функционирование иноязычных средств в эргонимии. *Вестник ТГПУ*. 2010. Вып. 6 (96). С. 16–19.
218. Санников В. З. Об истории и современном состоянии русской языковой игры. *Вопросы языкознания*. 2005. №4. С. 3–21.
219. Санников В. З. Русский язык в зеркале языковой игры. Москва: Языки русской культуры, 1999. 544 с.
220. Селезнева Л. Б. Русский язык. Интенсивный курс. Москва: Высшая школа, 2007. 272 с.
221. Селиверстова О. Н. Когнитивная семантика на фоне общего развития лингвистической науки. *Вопр. языкознания*. № 6. 2002. С. 12 – 26.
222. Селиверстова О. Н. Компонентный анализ многозначных слов: на материале некоторых русских глаголов. Наука, 1975. 236 с.
223. Селиверстова О. Н. Некоторые типы семантических гипотез и их верификация. Гипотеза в современной лингвистике. Москва, 1980. С. 262–268.
224. Селищев А. М. Труды по русскому языку. Т. 1. *Язык и общество*. Москва: Языки славянской культуры, 2003. 632 с.
225. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2010. 844 с.
226. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля. 2006. 716 с.
227. Сидоренко Е. Н. Теоретические и практические материалы по морфологии современного русского языка (части речи и контаминанты). Симферополь, 2005. 346 с.

228. Сидоренко Е. Н. Учебный толково-грамматический словарь функциональных омонимов. Диахронная трансформация и функциональная омонимия (теоретический материал). Симферополь: Крымское учеб.-педаг. гос. изд-во, 2006. Ч. 1. 112 с.
229. Сікорська З. С. Сучасна українська мова. Словотвір і морфеміка. Луганськ: Альма матер, 2000. 174с.
230. Словарь лингвистических терминов: Изд. 5-е, испр-е и дополн. Назрань: Изд-во Пилигрим, 2010. 610 с.
231. Словарь русского языка: В 4-х т. РАН, Ин-т лингвистич. исследований; Под ред. А. П. Евгеньевой. 4-е изд., стер. Москва: Рус. яз.; Полиграфресурсы, 1999. 702 с.
232. Словник античної мітології. Упоряд. Козовик І. Я., Пономарів О. Д. Тернопіль: Навчальна книга, 2006. 312 с.
233. Словник гендерних термінів. // Поняття «Бодіпозитивізму». URL: <http://a-z-gender.net/ua/bodipozitiv.html> (дата звернення 29.10.2019).
234. Словник української мови: академічний тлумачний словник (1970-1980). URL: <http://sum.in.ua/> (дата звернення 13.05.2018).
235. Словник української мови: в 11 томах. Том 11, 1980. 410 с.
236. Словник української ономастичної термінології. Уклад. Д. Г. Бучко, Н. В. Ткачова. Харків : Ранок-НТ, 2012. 256 с.
237. Собіна С. А. Способи словотворення найменувань творчих колективів у сучасній російській мові. «*Sciences of Europe*». Прага, 2020. Т 3, Вип. 47. С. 34–37.
238. Собіна С. А. Дослідження найменувань творчих колективів через призму когнітивної семантики. Міжнародна науково-практична конференція. *Південноукраїнська організація «Центр філологічних досліджень»*. Одеса, 2019. Ч. 2. 132 с.

239. Собіна С. А. Дослідження структури та когнітивної семантики найменувань творчих колективів. *International scientific and practical conference. Issues of modern philology in the context of the interaction of languages and cultures*. Венеція, 2019. С. 81–83.

240. Собіна С. А. Когнітивна природа найменувань творчих колективів у сучасному антропоніміконі російської мови. Матеріали VII всеукраїнської науково-практичної конференції «*Лінгвістичні та лінгвокультурологічні аспекти навчання іноземних студентів у закладах вищої освіти України*». Дніпро, 2020. С. 79–81.

241. Собіна С. А. Морфологічний словотвір найменувань творчих колективів. Міжнародна науково-практична конференція. *Філологія: сучасний погляд на вивчення актуальних проблем*. Запоріжжя, 2020. С. 52–53.

242. Собіна С. А. Структурные особенности наименований творческих коллективов. Міжнародна науково-практична конференція. «*Сучасні наукові дослідження представників філологічних наук та їхній вплив на розвиток мови та літератури*». Львів, 2017. С. 125.

243. Собіна С. А. Трансонімізація як різновид лексико-семантичного словотвору найменувань творчих колективів. «*Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*». Дрогобич, 2020. С. 86-90.

244. Современный русский язык. В 3 ч. Ч. 2. Словообразование. Москва: Просвещение, 1981. 256 с.

245. Соколовская Ж. П. Система в лексической семантике (анализ семантической структуры слова). Киев: Высшая школа, 1979. 192 с.

246. Соссюр Ф. де. Труды по языкознанию. Москва: Прогресс, 1977. 695 с.

247. Степанов Ю. С. Концепты. Тонкая пленка цивилизации. Москва: Языки славянских культур, 2007. 248 с.
248. Степанова М. Д. Вопросы морфологического анализа слов. // Иностранные языки в школе. Москва, 1961, № 1.
249. Суперанская А. В. Общая теория имени собственного. Москва: Наука, 1973. 367 с.
250. Суперанская А. В. Словарь русских имён. Москва: Эксмо, 2005. 544 с.
251. Супрун В. И. Ономастическое поле русского языка и его художественно-эстетический потенциал. Волгоград: Перемена, 2000. 172 с.
252. Суффикс -ит-. URL: <https://ru.wiktionary.org/wiki/> (дата звернения 17.10.2019).
253. Сызранова Г. Ю. Ономастика: учеб. пособие. Тольятти: Изд-во ТГУ, 2013. 248 с.
254. Тараненко А. А. Языковая семантика в её динамических аспектах. АН УССР. Ин-т языковедения им. А.А. Потебни. Киев: Наук. думка, 1989. 256 с.
255. Телия В. Н. Русская фразеология. Семантический, прагматический и лингвокультурный аспекты. Москва: Школа Языки русской культуры, 1996. 288 с.
256. Технологія набору та верстки: навч. Посіб за ред. О. В. Мельникова; рец.: О. М. Величко, М. С. Антоник, Ю. Ц. Жидецький. Львів: Укр. акад. друкарства, 2011. 272 с.
257. Тихонов А. Н. Русская морфемика. Самарканд, 1971. Вып. 209. С. 52-63.
258. Тихонов А. Н. Современный русский язык: Морфемика. Словообразование. Морфология: учебник. Москва: Цитадель-трейд, 2002. 464 с.

259. Ткачівська Марія. Радянізми у творах Ю. Андруховича та особливості їх перекладу німецькою мовою. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету*. Серія: Мовознавство. Тернопіль: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2012. Вип. 2 (21) 2011-1 (22) 2012. 224 с.

260. Толковый словарь русского языка: В 4 т. Под ред. Д. Н. Ушакова. Москва: Сов. энцикл.: ОГИЗ, 1935–1940.

261. Тондл Л. Проблемы семантики. Москва: Прогресс, 1975. 488 с.

262. Торчинський М. М. Структура онімного простору української мови. Хмельницький: Авіст, 2008. 550 с.

263. Тредиаковский В. К. Избранные произведения. Вступ. ст. Л. И. Тимофеева. Москва; 1963.

264. Трифонова Е.А. Названия деловых объектов: семантика, прагматика, поэтика (на материале русских и английских эргонимов): автореф. дис. ... канд. филол. наук. Волгоград, 2006. 20 с.

265. Українська мова: короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / [уклад.: С. Я. Єрмоленко, С. П. Бирик, О. Г. Тодор]; за ред. С. Я. Єрмоленко. Київ: Либідь, 2001. 224 с.

266. Український правопис: 3-тє вид., випр.. й доп. К.: Наук. думка, 1990. 240 с.

267. Український правопис: 4-тє вид., випр.. й доп. К.: Наук. думка, 1993. 240 с.

268. Український правопис: 5-тє вид., випр.. й доп. К.: Наук. думка, 2019. 392 с.

269. Улуханов И. С. Единицы словообразовательной системы русского языка и их лексическая реализация. Москва, 1996. 223 с.

270. Усик Л. М. Когнітивно-ономасіологічна реконструкція оцінного компонента у семантиці фітонімів (на матеріалі назв лікарських рослин у

німецькій, англійській, російській та українській мовах) : автореф. дис. ...канд.. філол.наук. Київ, 2017. 24 с.

271. Успенский Б. А. Структурная типология языков. Москва: Наука, 1965. 286 с.

272. Уфимцева А. А. Опыт изучения лексики как системы (на материале англ. яз.). Москва: АН СССР, 1962. 287 с.

273. Уфимцева А. А. Слово в лексико-семантической системе языка. Москва, 1968. 240 с.

274. Ушаков Д. Н. Толковый словарь современного русского языка. Москва: Аделант, 2014. 800 с.

275. Фадеева Т. М. Структурные особенности сложных окказиональных эпитетов. *Вестник Нижегородского ун-та им. Н. И. Лобачевского*. 2011. №6. С. 680–683.

276. Фасмер М. Этимологический словарь русского языка. Т. 4 (Т – Ящур). Москва: Прогресс, 1987. 864 с.

277. Фасмер М. Этимологический словарь русского языка. Т. 2 (Е – Муж). Москва: Прогресс, 1986. 672 с.

278. Фасмер М. Этимологический словарь русского языка. Т. 1 (А – Д). Москва: Прогресс, 1986. 576 с.

279. Фасмер М. Этимологический словарь русского языка. Т. 3 (Муза – Сят). Москва: Прогресс, 1987. 832 с.

280. Феоклистова В. М. Иноязычные заимствования в русском литературном языке 70-90-х гг. XX в. Автореф.дисс. канд. филол. наук. Тверь, 1999. 24 с.

281. Филин Ф. П. О лексико-семантических группах слов. *Езыковедски изследования*. София, 1957. С. 523–530.

282. Филологические науки в России и за рубежом: материалы междунар. заоч. науч. конф. (г. Санкт-Петербург, февраль 2012 г.). Под общ. ред. Г. Д. Ахметовой. Санкт-Петербург: Реноме, 2012. 212 с.
283. Философский энциклопедический словарь / ред.-сост. Е. Ф. Губский и др. Москва : ИНФРА-М, 2009. 569 с.
284. Фонякова О. И. Имя собственное в художественном тексте: учебное пособ. Ленинград: ЛГУ, 1990. 104 с.
285. Фрумкина Р. М. Концепт, категория, прототип. *Лингвистическая и экстралингвистическая семантика*. Москва, 1992. С. 45–47.
286. Фысина У. Н. Субстантиваты в русском языке (стилистический и семантический аспекты): автореф. дисс. ... канд. филол. наук. Москва, 2007. 21 с.
287. Ходоренко Г. В. Когнітивні аспекти функціонування сучасної антропоніміки (на прикладі найменувань груп осіб): монографія. Дніпро: Пороги, 2011. 422 с.
288. Ходоренко Г. В. Наименования лиц в русскоязычной интернет-коммуникации: структурный и семантический аспекты: дис... канд. филол. наук. Днепропетровский национальный ун-т. Дніпропетровськ, 2005. 226 с.
289. Ходоренко Г. В. Номінація груп осіб у російській мові: семантичний, функціональний та когнітивний аспекти : автореф. дис. ... д-ра філол. наук. Сімферополь, 2014. 38 с.
290. Хомский А. Н. Логические основы лингвистической теории. *Новое в лингвистике*. Москва: Изд-во иностранной литературы, 1965. С. 465–575.
291. Чигирь Л. И. Переход одной части речи в другую. Некоторые вопросы правописания. Москва: Либроком, 2011. 128 с.
292. Чучка П. П. Антропонимия Закарпатья: дисс. д-ра филол. наук. Київ, 1969. 978 с.

293. Цілина М. М. Ергоніми м. Києва: структура, семантика, функціонування: дис. канд. філол. наук. / Національний педагогічний ун-т ім. М. П. Драгоманова. К., 2006. 243 с.
294. Шадыко С. Аббревиатуры в русском языке: (В сопоставлении с польским): дис. ...д-ра филолог. наук. Варшава, 2000. 365 с.
295. Шанский Н. М. Очерки по русскому словообразованию. Москва: Изд-во МГУ, 1968. 308 с.
296. Шафигов С. Г. Господин, госпожа и дама, или гоноратив в межъязыковом освещении. *В многомерном пространстве языка (к юбилею проф. Л. М. Васильева)*. Уфа: РИЦ БашГУ, 2011. С. 113–116.
297. Шаховский В. И. Лингвистическая теория эмоций. Москва: Гнозис, 2008. 414 с.
298. Шеремета С. В. Антропонімія північної Тернопільщини: автореф. дис... канд. філол. наук. Івано-Франківськ, 2002. 20 с.
299. Шимкевич Н. В. Русская коммерческая эргонимия: прагматический и лингвокультурологический аспекты: дис. ... канд. філол. наук. Екатеринбург, 2002. 300 с.
300. Шмелев Д. Н. Проблемы семантического анализа лексики. 3-е изд. Москва: Изд-во ЛКИ, 2008. 278 с.
301. Шмелева Т. В. Ономастика: учеб. пособие. Славянск-на-Кубани: Изд-во ФГБОУ ВПО «КубГУ», 2013. 161 с.
302. Щерба Л. В. Языковая система и речевая деятельность. Львов, 1974.
303. Щетинин Л. М. Слова, имена, вещи: очерки об именах. Ростов-на-Дону: Изд-во Рост. унта, 1966. 222 с.
304. Що таке демінутиви? URL: <http://slovopedia.org.ua/37/53396/251386.html> (дата звернення 17.02.2018).

305. Энциклопедический словарь. Москва: Наука. Главная редакция восточной литературы, 1991. С. 66.
306. Языкознание: Большой энцикл. словарь. Гл. ред. В. Н. Ярцева. 2-е изд. (репр.) «Лингв. энцикл. слов.» 1990 г. Москва: Большая рос. энцикл., 1998. 682 с.
307. Яковенко М. В. Трансонимизация в свете общей теории номинации. *Восточноукраинский лингвистический сборник*: Донецк, 2007. Вип. 11. С. 133–139.
308. Яловец-Коновалова Д. А. Названия коммерческих предприятий: ономазиологическая классификация и функционирование в современном русском языке: дисс. канд. филол. наук. Челябинск, 1997. 177 с.
309. Янко-Триницкая Н. А. «Штучки-дрючки» устной речи (повторы-отзвуки). *Русская речь*. Москва, 1968. № 4 С. 48 – 52.
310. Croft W., Cruse D. A. *Cognitive Linguistics*. Cambridge University Press, 2004.
311. Crystal D. *An Encyclopedic Dictionary of Languages*. 1994.
312. Dijk T. Van. *Cognitive Situation Models in Discourse Production: The Expression of Ethnic Situation in PreJudiced Discourse (Chapter4)/ Language and Social Situations*. New York, 1985. P. 61–79.
313. English Oxford living dictionary. URL: <https://en.oxforddictionaries.com/definition/online> (дата звернения 23.07.2019).
314. Fauconnier G. *Mental Spaces: Aspects of Meaning Construction in Natural Languages*. 2nd ed. Cambridge, MA: M.I.T. Press, 1994.
315. Fauconnier G., Turner M. *Blending as a central process of grammar. Conceptual Structure, Discourse, and Language*. Stanford: Center for the Study of Language and Information, 1996.
316. Fauconnier G., Turner M. *Conceptual integration networks*. *Cognitive Science*. 1998. Vol. 22, № 2

317. Frege G. Über Sinn und Bedeutung. Zeitschrift für Philosophie und philosophische Kritik. Bd. 100. 1892.
318. Harris S. Co-occurrence and transformation in linguistic structure. Language. 1957. Vol. 33. № 3 (Part 1). P. 283–340.
319. Langacker R.W. Foundations of cognitive grammar. V. 1: Theoretical prerequisites. Stanford, CA: Stanford University Press, 1987. 516 p.
320. Langacker R.W. Foundations of cognitive grammar. V. 2: Descriptive application. Stanford, CA: Stanford University Press, 1991. 395 p.
321. Mill John Stuart, Dissertations and Discussions: Political, Philosophical, and Historical (New York 1874) Vol. 3, pp. 252–253.
322. Quinion, Michael (2002). Where it's at (en). URL: <http://worldwidewords.org/articles/whereat.htm> за 2011-08-27 (дата звернення 17.04.2018).
323. Rosch E. Categorization of Natural Objects. Annual Review of Psychology. 1981. Vol. 32. P. 89–113.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ДОВІДКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

324. Агата Крісті. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki> (дата звернення: 07.06.2019)
325. Альбедиль М. Ф., Дубянский А. М. Индуизм. Джайнизм. Сикхизм: Словарь. Москва: Республика. 1996. 576 с.
326. Анимировать. URL: <https://ru.wiktionary.org/wiki/> (дата звернення 04.11.2018)
327. Арнольд Шварценеггер. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення 31.08.2019)
328. Артур Беркут (група). URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення 23.06.2018)

329. Баба // Толковый словарь живого великорусского языка: в 4 т. / авт.-сост. В. И. Даль. Санкт-Петербург: Типография М. О. Вольфа, 1880 – 1882.
330. Багрицкий Э. Тиль Уленшпигель русской литературы. Москва, 2017. URL <http://www.florentine-society.ru/Publikacii.htm> (дата звернения 08.01.2019)
331. Барто Агнія Львівна. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (дата звернения (04.09.2018)
332. Беляков С. Одинокий парус Остапа Бендера. Новый мир, 2005, № 12. URL; https://magazines.gorky.media/novy_mi/2005/12/odinokij-parus-ostapa-bendera.html (дата звернения 13.09.2019)
333. Биомобиль. URL: <https://www.drive.ru/news/5319add394a656c5778b4586.html> (дата звернения 16.01.2019).
334. Ветхий Завет / Книга Пророка Иезекииля Глава 25. URL: <http://www.patriarchia.ru/bible/eze/25/> (дата звернения 23.06.2018).
335. ВИА Зигмунд Фрейд. URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (дата звернения 16.04.2019).
336. Владимиров Сергей. Кто ищет, тот всегда найдёт. Мелодия. 1990. № 3. С. 43 – 44.
337. Гоголь Н. В. Мертвые души. Москва: Детская литература, 1968. 416 с.
338. Громыко М. М. Женский праздник. Русский образ жизни. Москва: Институт русской цивилизации, 2007. 254 с.
339. Группа «Мумий Тролль». URL: https://muz-tv.ru/stars/mumiy_troll/ (дата звернения 17.02.2018).
340. Деканат. URL: <http://sum.in.ua/s/dekanat> (дата звернения 05.05.2019).

341. Джей Перес (Jay Perez). URL: https://ru.qwertyu.wiki/wiki/Jay_Perez (дата звернення 17.02.2020).
342. Джин (іслам) URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення 11.06.2018).
343. Джокер (карта) URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення 04.12.2019).
344. Джокер (фільм, 2019) URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення 19.05.2019).
345. Дудиков Михаил. URL: <https://24smi.org/celebrity/89300-mikhail-dudikov.html> (дата звернення 23.11.2019)
346. Дукалис Анатолий. URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення 27.02.2020).
347. Дюртюлі – місто в Росії. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (11.10.2019).
348. Имя Шахрезада. URL: <https://imya.com/name/42652> (дата звернення 08.10.2019).
349. История группы Ариэль. URL: <http://www.yarushin.com/istoriya-arielya/#ariel-yarushina> (дата звернення 08.10.2019).
350. История группы Джан: <http://russrock.ru/history/3929-dzhan-ku.html> (дата звернення 13.09.2017)
351. Історії виникнення назв українських команд КВН, Ліги Сміху, назви стендап клубів та псевдоніми стендап коміків. URL: <https://medium.com/@krikunsanya1/> (дата звернення 30.08.2018)
352. Команда КВН «Лариса Годунова». URL: https://deskgram.co/larisa_godunova? (дата звернення 01.10.2019).
353. Команда КВН «Раисы» URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/Раисы#:~:targetText=Команда%20КВН%20«Раисы>

[»%20—%20команда,Высшей%20лиге%20КВН%20\(16\)](#) (дата звернення 26.04.2019).

354. Конан Дойль А. Шерлок Холмс. Большой сборник. Москва: Бинезун., 2014.

355. Конфиденциальность. URL: <https://kartaslov.ru/> (дата звернення 18.02.2019)

356. Кто такой Тангейзер? URL: <https://stolcom.livejournal.com/223680.html> (дата звертання 02.10.2019).

357. Кучерская М. «Тётя Мотя» [Электронный ресурс] – Адрес доступа: <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (дата звертання 02.10.2019).

358. Ляпис Трубецкой [Электронный ресурс] – Адрес доступа: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (дата звертання 02.10.2019).

359. Марганцовка. URL: <https://ru.wiktionary.org/wiki/> (дата звертання 03.12.2017).

360. Махній М. М. Психея: між Еросом і Логосом. Чернігів: Видавець Лозовий В. М., 2013. 416 с.

361. Меган Фокс. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення 06.07.2009).

362. Муравьев-Амурский (граф Николай Николаевич). URL: <http://www.rulex.ru/01130564.htm> (дата звернення 04.06.2019).

363. Мятин Евгений (11 января 2007 г.). URL: <https://www.ixbt.com/td/iphone.shtml> (дата звернення 09.11.2020).

364. Нэнси (группа). URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (дата звертання 02.10.2019).

365. Ёльви (российская рок-группа). URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення 11.07.2018).

366. Острів Бора-Бора. URL: https://tgjournal.com/island/184-bora_bora (дата звернення 04.05.2018).

367. Печора. URL: <https://uk.wikipedia.org> (дата звернення 17.03.2018).
368. Про гурт Кам'яний гість. URL: <http://kg.org.ua/about> (дата звернення 12.09.2019).
369. Происхождение названия группы «Чёрный Лукич». URL: <http://www.ytime.com.ua/ru/84/3325/0/> (дата звернення 01.11.2018).
370. Происхождение названия группы АЛИСА, ее символики и псевдонима Кинчев. URL: <http://www.kursivom.ru> (дата звернення 31.10.2018).
371. Происхождение фамилии Пушкин. URL: <http://www.ufolog.ru/names/order/> (дата звернення 14.07.2018).
372. Происхождение фамилии Хапланов. URL: <http://www.ufolog.ru/names/order/> (дата звернення 14.07.2018).
373. Происхождение фамилии Чичерин. URL: <http://www.ufolog.ru/names/> (дата звернення 14.07.2018).
374. Пугачова Алла Борисівна. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення 18.10.2019).
375. Рене Магритт «Каникулы Гегеля». URL: https://www.b17.ru/blog/magritt_kanikuly_gegely/ (дата звернення 03.09.2018).
376. Різниця між метеор та метеорит. URL: <https://dovidka.biz.ua/riznitsya-mizh-meteor-ta-meteorit/> (дата звернення 27.03.2018).
377. Робинзон Крузо. URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення 17.08.2018).
378. Рок-группа «Дядя Го». URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення 18.01.2019).
379. Россия. Самарская область. Октябрьск. URL: <https://tochka-na-karte.ru/Goroda-i-Gosudarstva/2095-Oktyabrsk.html> (дата звернення 13.12.2019).

380. Русалочка: Начало истории Ариэль. URL: <https://dic.academic.ru/dic.nsf/ruwiki/> (дата звернення 19.10.2019).
381. Саботування. URL: <http://sum.in.ua/p/9/8/1> (дата звернення 13.02.2019).
382. Скуратівський В. Русалії. Київ: Видавництво Довіра, 1996. С. 69–74.
383. Словарь музыкальных терминов. URL: <https://cl.mmv.ru/vocab.htm> (дата звернення 17.11.2019).
384. Словарь музыкальных терминов. Сост. Е. А. Яных. Москва: АСТ; Донецк: Агата, 2009. 320 с.
385. Слово «джан» (джана, джаник) – к вопросу об этимологии происхождения. URL: <http://www.planetaarmenia.ru/content/show/4> (дата звернення 07.12.2019).
386. Старцев А. Герман Мелвилл и его «Моби Дик». Москва, 1962.
387. Сулейман І Пишний. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення 30.07.2019)
388. Султан Хажирко. URL: <https://www.kinopoisk.ru/name/3892076/> (дата звернення 30.01.2018)
389. Томас (група). URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення 25.04.2020)
390. Употребление вежливой формы «мисс». URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення 15.04.2018).
391. Урфин Джюс (група). URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення 13.02.2019).
392. Успенский Эдуард: Мне везде дышится легко. *Полезная площадь*. Нижний Новгород. 25.10.2006.
393. Філософія Стародавнього Китаю. Конфуціанство і даосизм. URL: <https://studfiles.net/preview/5720917/page:3/> (дата звернення 16.04.2018).

394. Фольклорный ансамбль «Торама». URL: <http://torama.club/> (дата звернення 26.07.2018).
395. Фрейд Зигмунд. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>(дата звернення 23.08.2018).
396. Хеш-тег. URL: <http://xn--r1a3b.xn--b1amgblet.xnj1amh/index.php/> (дата звернення 21.06.2019).
397. Хутір. URL: <http://sum.in.ua/s/khutir> (дата звернення 17.03.2018).
398. Чим відрізняється 3D від 4D і 5D? URL: <http://moyaosvita.com.ua/osvita-2/chim-vidriznyayetsya-3d-vid-4d-5d/> (дата звернення 30.09.2018).
399. Чунь Ли. URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/>(дата звернення 31.09.2018).
400. Що таке титул? URL: <http://slovopedia.org.ua/36/53410/249297.html> (дата звернення 28.01.2019).
401. Chilly Willy is a cartoon character. URL: <https://tvtropes.org/pmwiki/pmwiki.php/WesternAnimation/ChillyWilly> (дата звернення 12.07.2018).
402. Donnie Darko. URL: <https://www.donniedarkofilm.com/> (дата звернення 12.08.2019).
403. Dudgeon P. The Real Peter Pan: The Tragic Life of Michael Llewelyn Davies. Great Britain, 2015. URL: <https://books.google.com.ua/books?id> (дата звернення 16.01.2018).
404. Rubik's Cube. URL: <https://www.rubiks.com/en-us/rubik-s-cube-3x3.html> (дата звернення 18.04.2018).
405. Systrom, Kevin (Oct 7, 2010). What is the genesis of Instagram? URL: <https://www.quora.com/Instagram-company/What-is-the-genesis-of-Instagram> (дата звернення 29.05.2019).
406. Van Gog (Ван Гог). URL: <https://uamusic.com.ua/biography?author=van-gog> (дата звернення 26.07.2018).

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 15 коллективов продолжают борьбу за звание Чемпионов России по народным танцам. URL: <http://saluttalantov.ru/novosti/15-kollektivov->

prodolzhayut-borbu-za-zvanie-chempionov-rossii-po-narodnym-tantsam/ (дата звернения 12.03.2018)

2. Алексеев А. С. Кто есть кто в российской рок-музыке: [энциклопедия]. Москва: АСТ: Астрель: Транзиткнига, 2006. 559 с.

3. Ансамбли народного танца России. URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (дата звернения 18.03.2019)

4. Ансамбли русской песни, фольклор, цыгане, казаки. URL: <http://artmaestro.ru/groups/folklore> (дата звернения 09.06.2018)

5. Ансамбли традиционного фольклора. URL: <https://etnos.ru/ansambli/traditsionnye.html> (дата звернения 19.08.2019).

6. Базовые творческие коллективы. URL: <http://www.dntavangard.ru/8/> (дата звернения 19.02.2019).

7. Все команды КВН. URL: <http://kvnbest.ru/command/all> (дата звернения 11.06.2018).

8. Второй Православный хоровой фестиваль «Пасхальные перезвоны». URL: <http://eparhia.karelia.ru/fstxor9a.htm> (дата звернения 22.04.2018).

9. Группы КВН. URL: <http://kvn.ru/group> (дата звернения 02.08.2019).

10. Детские коллективы со всей России завоевали в Сочи почетные награды. URL: <http://saluttalantov.ru/novosti/detskie-kollektivy-so-vsey-rossii-zavoevali-v-sochi-pochetnye-nagrody/> (дата звернения 17.06.2019).

11. Детские музыкальные коллективы. URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (дата звернения 21.08.2019).

12. Джазовые коллективы – ансамбли, группы, бэнды. URL: <http://artmaestro.ru/groups/jazz> (дата звернения 14.06.2018).

13. Джазовые коллективы. URL: https://partyinfo.ru/artisty_3=dzhazovye_kollektivy (дата звернения 29.0013.2019).

14. Джазовые коллективы России. URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (дата звернения 27.06.2019).
15. Кавер группы. URL: https://eventcatalog.ru/artist/kaver_gruppy/ (дата звернения 17.01.2018).
16. Классическая музыка в традиционном исполнении. URL: <http://artmaestro.ru/groups/classica> (дата звернения 28.07.2019).
17. Лучшие шоу балеты и танцевальные коллективы России. URL: <http://www.xn--80abnxm2ac2b.xn--p1ai/all.php> (дата звернения 15.02.2018).
18. Музыка Russian rap. URL: <https://www.last.fm/ru/tag/russian+rap/artists?page=5> (дата звернения 17.03.2018).
19. Музыка Russian rnb. URL: <https://www.last.fm/ru/tag/russian+rnb/artists> (дата звернения 18.04.2019).
20. Музыкальные коллективы в жанре электронной музыки. URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (дата звернения 26.07.2018).
21. Название команд, девизы и приветствия на КВН в школе по математике, русскому языку, информатике, физике, истории, географии, к праздникам. URL: <https://heacclub.ru/nazvanie-komand-devizy-i-privetstviya-na-kvn-v-shkole-po-matematike-russkomu-yazyku-informatike-fizike-istorii-geografii-kprazdnikam#i> (дата звернения 02.06.2019).
22. Названия для команд КВН. URL: <http://rsnd-kvn.narod.ru/nazvaniya-komand-kvn.html> (дата звернения 16.11.2018).
23. Народные самодеятельные коллективы России. URL: <http://xn--80aaacosuvktrav4i.xn--p1ai/index.php/rus-tk/russkie-tvorcheskie-kollektivy> (дата звернения 23.08.2019).
24. Поп-группы России. URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (дата звернения 27.12.2018).

25. Прикольные названия команд КВН и их девизы. URL: <https://www.anekdotovmir.ru/prikolno/smeshnye-nazvaniya-komand-kvn-i-ix-devizy/prikolnye-nazvaniya-komand-kvn-i-ix-devizy/> (дата звернения 06.03.2018).
26. Рейтинг русских рэперов. URL: <http://toprap.ru/> (дата звернения 09.06.2018).
27. Рок-группы России. URL: [<https://123show.ru/rok-zvezdy/>] (дата звернения 12.03.2018).
28. Рок-группы России. URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/> (дата звернения 27.04.2019).
29. Русская хип-хоп и поп-музыка: популярные музыкальные исполнители и группы. URL: <http://playmuz.ru/music/p/pop/?tag=Russian-pop-music&order=pop&page=2> (дата звернения 18.08.2018).
30. Смешные названия команд КВН. URL: <https://pricoliska.ru/prikolnye-imen/smeshnye-nazvaniya-komand-otryadov-devizov/smeshnye-nazvaniya-komand-kvn/> (дата звернения 12.03.2018).
31. Творческие коллективы России. URL: http://www.finnougoria.ru/community/creative/section.php?SECTION_ID=268 (дата звернения 28.07.2019).
32. Фольклорный ансамбли, клубы и творческие объединения. URL: <http://www.folkcentr.ru/category/folklore-groups/spravochnik-folklornyx-kollektivov/> (дата звернения 16.09.2018).
33. Группы жанра русский шансон. URL: <http://russianshanson.info/?groups> (дата звернения 12.03.2018).

Додаток А.

Список публікацій здобувача

- 1) Падура С. А. Когнитивный подход к изучению антропонимов. *Лингвистика. Лингвокультурология*. Днипро, 2017. Том 11. С. 128–135.
- 2) Падура С. А. Метод когнитивной семантики как основа для изучения вопросов современной антропонимики. *Закарпатські філологічні студії*. Ужгород, 2018. Вип. 3. Том 1. С. 62–69.
- 3) Падура С. А. Постановка проблемы исследования структуры и когнитивной семантики наименований творческих коллективов в современном антропонимиконе. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»; серія: «Філологія»*. Острог, 2017. Вип. 64. Ч. 2. С. 63–66.
- 4) Падура С. А. Структурные особенности наименований творческих коллективов (на материале русского языка). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету; серія: «Філологія»*. Одеса, 2016. Вип. 25. С. 59–61.
- 5) Собіна С. А. Дослідження найменувань творчих колективів через призму когнітивної семантики. Міжнародна науково-практична конференція. *Південноукраїнська організація «Центр філологічних досліджень»*. Одеса, 2019. Ч. 2. – С. 15-17.
- 6) Собіна С. А. Дослідження структури та когнітивної семантики найменувань творчих колективів. International scientific and practical conference. *Issues of modern philology in the context of the interaction of languages and cultures*. Венеція, 2019. С. 81–83.
- 7) Собіна С. А. Когнітивна природа найменувань творчих колективів у сучасному антропоніміконі російської мови. Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Лінгвістичні та лінгвокультурологічні

8) *аспекти навчання іноземних студентів у закладах вищої освіти України*. Дніпро, 2020. С. 79–81.

9) Собіна С. А. Морфологічний словотвір найменувань творчих колективів. Міжнародна науково-практична конференція. *Філологія: сучасний погляд на вивчення актуальних проблем*. Запоріжжя, 2020. С. 52–53.

10) Собіна С. А. Способи словотворення найменувань творчих колективів у сучасній російській мові. «*Sciences of Europe*». Прага, 2020. Т 3, Вип. 47. С. 34–37.

11) Собіна С. А. Структурные особенности наименований творческих коллективов. Міжнародна науково-практична конференція. «*Сучасні наукові дослідження представників філологічних наук та їхній вплив на розвиток мови та літератури*». Львів, 2017. С. 125.

12) Собіна С. А. Трансонімізація як різновид лексико-семантичного словотвору найменувань творчих колективів. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Вип. 7. № 24. 2020. С. 86-91.

Додаток Б.

Фактичний матеріал дослідження

Поп-групи:

1)23:45	25) Артек-Електроника
2)ДиДюЛЯ	26) Арт-Клиника
3)1.5 кг	27) Ассорти
4)140 ударов в минуту	28) Балаган Лимитед
5)30.02	29) Белый Орёл
6)Granaty	30) Белый песок
7)GVOZDI	31) БигБэта
8)Stereолюбовь	32) БиС
9)А.Р.М.И.Я.	33) Блестящие
10) А'Студио	34) Божья коровка
11) А-2	35) Буйный ветер
12) Авиатор	36) Вельвет
13) Агонь	37) Весёлые ребята
14) Ай-Q	38) Взрослые люди
15) Акакиначе	39) ВИА Гра
16) Акула	40) Виноград
17) Алиби	41) Винтаж
18) Альфа	42) Вирус
19) АЛЬФА-СТРЕКОЗЫ	43) Волшебники двора
20) Амега	44) Восток
21) Ангел-А	45) Время и Стекло
22) Ангина	46) Герои
23) Анонс	47) Город 312
24) Антитела	48) Горячий шоколад

49) Гости из будущего	77) Комиссар
50) Градусы	78) Контръкультура
51) Д2	79) Корни
52) ДаКи	80) Коробейники
53) Девочки	81) Кукушечка
54) Демо	82) Курочки
55) Джинн	83) Кэтрин Кэт
56) Динамит	84) Ласковый май
57) ДиО.фильмы	85) Лейся, песня
58) Дискотека Авария	86) Лесоповал
59) Достучаться до небес	87) Маленький принц
60) Другие правила	88) Мама
61) Дюна	89) Марсель
62) Евро	90) Маяковский
63) Её	91) МГК
64) Завтра брошу	92) МелиSSa
65) Земляне	93) Миди
66) ЗимаВсегда	94) Мираж
67) Золотое кольцо	95) Море
68) Иванушки International	96) Мосаико
69) Игра слов	97) Мураками
70) Инь-Ян	98) НА-НА
71) Академия	99) НеАнгелы
72) КАИР	100)Непара
73) Кар-Мэн	101)Нервы
74) Кешью	102)Нескучный сад
75) Клей угрюмого	103)НеСтрелки
76) Комбинация	104)Нэнси

105) Обе две	133) Султан ураган	
106) Орда	134) СуХиЕ	
107) Пара Нормальных	135) Сценакардия	
108) Пицца	136) Тату	
109) Плазма	137) Те100стерон	
110) Пламя	138) Технология	
111) Полиция нравов	139) Точка G	
112) Поп Корн	140) Тутси	
113) Поп-Сервис	141) Уксус	
114) Поющие сердца	142) Унесённые ветром	
115) Президент и Амазонка	143) Фабрика	
116) Премьер-министр	144) Фабрика звёзд	
117) Ранетки	145) Фактор 2	
118) Револьверс	146) Форум	
119) Республика	147) Хаки	
120) Рефлекс	148) Чай вдвоём	
121) Рок-Острова	149) Челси	
122) Руки Вверх	150) Чернила для пятого класса	
123) Русский размер	151) Чи-Ли	
124) Самоцветы	152) Чингиз Хан	
125) Сансара	153) Чугунный скороход	
126) Серебро	154) Шахерезада	
127) Сёстры Зайцевы	155) Шестеро молодых	
128) Сказ	156) Шоу-группа	«Доктор
Ватсон»
129) Сладкий сон		
130) Сливки	157) Шпильки	
131) Стрелки	158) ЭffekT	
132) Ступени	159) Экипаж	

160) Экс-ББ

162) Электрофорез

161) Электроклуб

163) Ю-Кей

Творчі колективи у жанрі класичної музики:

1) Адажио

9) Маэстро

2) Валаам

10) Модерн

3) ВАЛЕНСИЯ

11) Орфей

4) Вдохновение

12) Поэт Санкт-Петербург

5) Горькие Буги

13) Сретение

6) Добраночь

14) Хрустальная гармония

7) Камерата

15) Эдельвейс

8) Каприччио

Хіп-хоп групи:

1) 5'Nizza

6) Девушкин сон

2) Ангел

7) Машины Дельфины

3) Бумбокс

8) Пропаганда

4) Восточный округ

9) С.Т.Д.К.

5) ГРОТ

Рок-гурти:

1) 2ва Самолёта

8) Netслов

2) 7Б

9) The СкаZки

3) 7раса

10) А Вовин папа слушал rock!

4) 901KM

11) Абордаж

5) 9-й район

12) Авалон

6) DeadУшки

13) Август

7) Дельта

14) АВИА

15) Автоматические
удовлетворители	42) Ассоциация
16) Агата Кристи	43) Аукцион группа
17) Ада	44) Африка
18) Адаптация Пчёл	45) Барышня и Хулиган
19) Адо (группа)	46) Бахыт-Компот
20) Адриан и Александр	47) Башня Rowan
21) Азия	48) Без Фанатизма
22) Азъ (группа)	49) Безумные Усилия
23) Аквариум	50) Бекхан
24) Алиса группа	51) Белая гвардия
25) Аллегория	52) Беловодье
26) АлоэВера	53) Блондинка Ксю
27) Альянс	54) Бобры
28) Анархия (группа)	55) Бони Нем и К. Немоляев
29) Ангел НеБес	56) Босх с тобой
30) АнДем	57) Ботаника
31) Анж (Anj) группа	58) Bravo
32) Анимация	59) Братья Грим
33) Аномалия	60) Бригада С
34) Апрельский марш	61) Бригадный Подряд группа
35) Аракс группа	62) Буерак
36) Ариэль	63) Бэд Бойз
37) Ария	64) В отрыв!
38) Арктида	65) Ва-БанкЪ
39) Арсенал	66) Ван Гог
40) Артерия	67) Вежливый отказ
41) Артур Беркут	68) Весёлые картинки
	69) Весёлые ребята

70) Ветер Воды	98) Дай дарогу!
71) Виконт	99) Дайте два
72) Виноградная лиса	100) ДДТ
73) Внезапный сыч	101) Девять
74) Вольная Стая	102) Декабрь
75) Воскресение	103) Демарш
76) Восточный синдром	104) Деньги вперед
77) Вояж	105) Дети
78) Встречный бой	106) Дети Picasso
79) Высокосный год	107) Дети Лабиринта
80) Выход	108) Детский царь
81) Галактическая Федерация	109) Джан Ку
82) Гаснет Свет	110) Джокер
83) ГДР	111) Джюс
84) Глас Пророка	112) Диалог
85) Глом	113) Динамик
86) Гнилой район	114) Долбушина и Пугач
87) Год Змеи	115) Дом Кукол
88) Голос Омерики	116) До-мажор
89) Гражданская Оборона	117) Дорога Водана
90) Гран-КуражЪ группа	118) Дочь Монро и Кеннеди
91) ГрАссМейстер	119) Дубовая роща
92) Громыка	120) Дубовый Гаайъ
93) Гулаг	121) Дубы-колдуны
94) Гулливер	122) Духи
95) Гунеш	123) Дюна
96) ГШ	124) Дягель&Монголы
97) Д.И.В.А.	125) Дядя Го

126) Екклесиаст	154) Карибасы
127) Если	155) Каталог
128) Есть Есть Есть	156) Кафе
129) Жуки	157) Квадро
130) Забавы простолюдина	158) Квартал
131) Зазеркалье	159) КЕТА
132) Закрытая зона	160) Кино
133) Запасной выход	161) Кипелов
134) Заповедник	162) Кирпичи
135) Запрещенные барабанщики	163) Китай
136) Звери	164) Ключевая
137) Зверобой	165) Ключи
138) Звуки МУ	166) КняZz
139) ЗГА	167) Корсика
140) Здесь	168) Ковчег
141) Зигмунд Фрейд	169) Колибри
142) Зимовье Зверей	170) Колизей
143) Зоркий	171) Коловрат
144) Ива Нова	172) К.О.Т.
145) Иван-Кайф	(Комитет охраны тепла)
146) Игры	173) Коммунизм
147) Инструкция по выживанию	174) Конец Фильма
148) Иуда Головлёв	175) Контора Кука
149) Йеху	176) Кооператив Ништяк
150) Кабинет	177) Корабль
151) Калинов мост	178) Король и Шут
152) Каникулы Гегеля	179) Коррозия металла
153) Канцлер Ги	180) Краденое солнце

181) КрайСна	208) МаниЯ ВеличиЯ
182) Красная плесень	209) Мантана
183) Краснознамённая дивизия
имени моей бабушки	210) Мануфактура
184) Крематорий	211) Маркшейдер Кунст
185) Круиз	212) Мастер
186) Кубикмагги	213) Матрикс
187) Кукрыниксы	214) Мачете
188) Кукуруза	215) Маша и Медведи
189) Курара	216) Мегаполис
190) Курылёв-бэнд	217) Мёртвые Дельфины
191) Л.О.М.О.	218) Место встречи
192) Лайда	219) Мечтать
193) Лакмус	220) Миссия: Антициклон
194) Легион	221) Мистер Твистер
195) Ленинград	222) Михална
196) Лицей	223) Моби Дик
197) Ломовой BAND	224) Моды
198) Лунный Пьеро	225) Монгол Шуудан
199) Любэ	226) Моральный кодекс
200) Ляпис Трубецкой	227) Морэ & Рэльсы
201) Маврин	228) Мост
202) Маврин	229) Мультифильмы
203) Магелланово Облако	230) Мумий Троль
204) Магнитная аномалия	231) Муха
205) Маленькие трагедии	232) Наадя
206) Манагер и Родина	233) Навстречу Солнца
207) Манго-Манго	234) Наив
	235) Народное ополчение

236) Настя	264) Океан Печали
237) Нате!	265) Ольви
238) Наутилус Помпилиус	266) Омела
239) Начало Века	267) Опасные Соседи
240) Небо	268) Операция Пластилин
241) Небо Здесь	269) Оптимальный вариант
242) Небо и земля	270) Оракул
243) Небослов	271) Оргия праведников
244) НедРа	272) Оригами
245) Немного Нервно	273) Оркестр Вермишель
246) Неоретро	274) Отдел Самоискоренения
247) Неприкасаемые	275) Отель Безумие
248) Несчастный случай	276) Отражение
249) НИИ Косметики	277) П.Т.В.П. (Последние танки в
Париже)
250) Нихау	278) Панк TV
251) Новолуние	279) Паранойя и Ангедония
252) Ногу свело	280) Парк Горького
253) Ноль	281) Патриархальная выставка
254) НОМ	282) Пекин Роу-Роу
255) Ночная трость	283) Петля Нестерова
256) Ночной проспект	284) Пикник
257) Ночные снайперы	285) Пилигрим
258) НЭП	286) Пилот
259) Обе-Рек	287) Пионерлагерь Пыльная
Радуга
260) Облачный край	288) Площадь согласия
261) Общежитие	289) Подпольный Фронт
262) Объект насмешек	
263) Озоновый слой	

290) Полковник и однополчане	317) Рок-Сентябрь
291) Полюса	318) Рок-Синдром
292) Пони	319) Рондо
293) Поп-механика	320) Рубль
294) Последний шанс	321) Рычаги машин
295) Постскриптум	322) Саботаж
296) Почта	323) Сак-Сок
297) Презтиж	324) Санкт-Петербург
298) Прёт!	325) СВ
299) Приключения Электроников	326) Светотень
300) Примус	327) Свинцовый Туман
301) Присутствие	328) Свободный полёт
302) Проверено	329) Северные Врата
303) Психея	330) Сегодня в мире
304) Пурген	331) Сегодня ночью
305) Пушкинг	332) Сейф
306) Пятая Бригада	333) Секрет
307) Рабфак	334) Секретный ужин
308) Рада и Терновник	335) Сектор Газа
309) Разнотравие	336) Сердолик
310) Разные люди	337) СерьГа
311) Ракеты из России	338) Сказки Чёрного Города
312) Регулярные части
авантюристов	339) Скафандр
313) Река	340) Скипетр
314) Рекорд Оркестр	341) Слот
315) РОК ШТАТ	342) Смысловые Галлюцинации
316) Рок-Ателье	343) Собака Це Це
	344) Собаки Качалова

345) Собаки Табака	373) Трилистник
346) Союз Созидающих	374) Тринадцатое Созвездие
347) Сплин	375) Тролль гнет ель
348) Спутник Восток	376) Ума2урман
349) Станционный смотритель	377) Умка и Броневик
350) СТИЗ	378) Ундервуд
351) Странные игры	379) Урфин Джюс
352) Тайм-Аут	380) Фактор Страха
353) Тайное голосование	381) Факторы
354) ТакИнада	382) Флирт
355) Там! Нет Ничего	383) Форум
356) Тангейзер	384) Фронт
357) Танцы Минус	385) Харизма
358) Тараканы	386) Химера
359) Театр Менестрелей	387) Хмели-Сунели
360) Театр теней	388) Хроноп
361) Театр Яда	389) Хуже, чем дети
362) Текиладжаз	390) Цветы
363) Телевизор	391) Центр
364) Теория Пяти Секунд	392) ЧайФ
365) Тёплая трасса	393) Чернозём
366) Тир	394) Черный Кофе
367) Токио	395) Черный Лукич
368) Тол Мириам	396) Черный Обелиск
369) Томас	397) Чиж. & Со
370) Торба-на-Круче	398) Чичерина
371) Точка росы	399) Чолбон
372) Три Пули	400) Чудо-юдо

401) Чуфелла Марзуфелла

402) Шах

403) Шмели

404) Э.С.Т.

405) ЭВМ

406) Эдипов комплекс

407) Электрические партизаны

408) Элизиум

409) Эпидемия

410) Эпитафия

411) Ю-Питер

412) Янка Дягилева

Творчі групи у жанрі електронної музики:

1) 4 Позиции Бруно

2) Арго

3) Артек Электроника

4) Братья по разуму

5) Виды Рыб

6) Волга

7) Ёлочные игрушки

8) Новые композиторы

9) Нож для фрау Мюллер

10) Ночной проспект

11) ППК

12) Самое большое простое
число

13) Стимфония

Творчі колективи у жанрі джазової музики:

1) Аккордеон-стайл

2) 5+1

3) Баварский Дрозд

4) Барбадос

5) Блэк Лэйбл

6) В джазе НЕ только девушки

7) Вива Мьюзик

8) Вокруг Света

9) Гаджес Бэнд

10) Гамма-джаз

11) ДжазПром

12) Доктор Джаз

13) Жар-птица

14) Жестокие Лица

15) Звёзды петербургского
джаза

16) Зимнее солнце

17) Кавертон

18) Калипсо

19) Киноджаз-бэнд	32) Оранжевое лето
20) Комба БАКХ	33) Пижоны
21) Крем Марго	34) Просто джаз
22) Лексикон	35) Респект
23) Любовь и Песни	36) Ретро
24) М-Артель	37) Ретро-Тайм
25) Мелодия	38) СЛиП
26) Минус Иван	39) Спросите у Стаса
27) Мирайф	40) Фонограф-Джаз-Трио
28) Мисс Джулия	41) Фортуна-Джаз
29) Московский проспект	42) Шик
30) НикЭль	43) Экватор-бэнд
31) Олд Джаз Тайм	44) Эль Джаз

Творчі блюз групи:

1) Автограф	4) Машина Времени
2) Зоопарк	5) СьюзиQ
3) Кроссрудз	

Фольклорні ансамблі:

1) Аринушка	9) Василиса
2) Атаман	10) Ва-та-га
3) Балалайка	11) Вереск
4) Белозерье	12) Веретено
5) Белорыбица	13) Веретёнце
6) Белый камень	14) Ветер воды
7) Бурановские бабушки	15) Вишневый цвет
8) Быстрицкие бабы	16) Волга

17) Вороново Крыло	45) Колесо
18) Горница	46) Коляда
19) Горожане	47) Колядки
20) Диксиленд	48) КрАсота
21) Добры молодцы	49) Кристалл-балалайка
22) Добряночка	50) Купала
23) Донская вязь	51) Кураж
24) Жемчужинка	52) Курень
25) Живавя вода	53) Лазоревый цвет
26) Жива́я вода́	54) Левада
27) Живулька	55) Листвень
28) Жуковская жемчужина	56) Лучинушка
29) Забава	57) Марко Поло
30) Забавушка	58) Матица
31) Зимняя вишня	59) Микрофон
32) Злата Русь	60) Млада
33) Зорюшка	61) Молодёжный Домострой
34) Зыряночка	62) Моргосье
35) Ивушка	63) Московиты
36) Играй, балалайка	64) НагУаль
37) Интермеццо	65) Начало века
38) Интрада	66) Новина
39) Истоки	67) Новоград
40) Казачья беседа	68) Новоселье
41) Казачий круг	69) Обдорьянка
42) Казачья Доля	70) Оберег
43) Калина	71) Овация
44) Ключ разумения	72) Околица

73) Первоцвет	101) Соборяне
74) Перезвон	102) Солнцеворот
75) Переправа	103) Станица
76) Пересек	104) СтАрина
77) Песни России	105) Стевия
78) Печорянка	106) Странники
79) Поверье	107) Сударушка
80) Подружка	108) Талан
81) Покров	109) Терем
82) Посолонь	110) Тиль Уленшпигель
83) Прима Нота	111) Торама
84) Пряльня	112) ТриДевятое царство
85) Радоница	113) Узорица
86) Распев	114) Усёрд
87) Ревень	115) Ухтинский сувенир
88) Репей	116) Феникс
89) Реченька	117) Хуторянка
90) Ромода	118) Чарочка
91) Русичи	119) Чё те надо?
92) Русская тройка	120) Элеон
93) Русский обычай	121) Ярило
94) Рыбачка	122) Ярманка
95) Самородки	123) Ярославские ребята
96) Свети-Цвет	
97) Свечаник	
98) Святки	
99) Сибирочка	
100) Славяночка	

Кавер-гурти:

1) 16Бит	25) Вива Мьюзик
2) 5 ЗВЁЗД	26) Вкус к музыке
3) 5 Сторон	27) Вкус&Цвет
4) 7 Пятниц	28) Город Лета
5) SportЛото	29) Давинчи
6) The Шпроты	30) Далее
7) Weekend Казань	31) Два с половиной кума
8) Азартные Игры	32) Девичья Стать
9) Аморэ-море	33) Джем
10) Анжелика Фролова & The
Band	34) Друзья
11) Арбат-Бит	35) Дуэт Милан
12) Атмосфера	36) Дэнс Машина
13) Аттракцион Воронова	37) Жара
14) Аэрофлот	38) Жарит лето
15) Барный проект	39) Живые звуки
16) Биомобиль	40) Жулики
17) Бордо	41) ЗОЖ
18) Братья Бородины	42) Капитан Коркин
19) Были танцы	43) Кокос
20) В Небо	44) Комета
21) Василек	45) Кос Мос
22) Верона	46) Космический Ветер
23) Веселые Балалаечники	47) Кубано
24) Веселый День	48) Ладъ
	49) ЛенТвист

50) Лучи	78) Петроград
51) Мамина Пластинка	79) Полярус
52) Мария Зыкина & бэнд	80) Премьера
53) Метро	81) Прогульщики
54) Миханика	82) Прямой Эфир
55) Монконо	83) Птица счастья
56) Морозофф	84) Пятый Элемент
57) Морской Бриз	85) Ретромобиль
58) Москвичка	86) Румянцев Бэнд
59) Мотив	87) С ног на голову
60) Мохито	88) Самовар-Шоу
61) М-Студия	89) Снегирев Бэнд
62) Мужские разговоры	90) Союз
63) Мы любим 90е	91) Спички
64) МэйбиЮ	92) Стереопитер
65) Мята	93) Стиляги
66) Н.А.О.М.И	94) Стиляги Style
67) Небесные Ласточки	95) Столичные Ребята
68) Неоновый город	96) Страдиваленки
69) Ночная Сова	97) Супербит
70) Одри	98) Танцуют все
71) Он-Лайн	99) Толстый Карлсон
72) Оранжевый Vinyl	100) Три Валеры
73) Особый Случай	101) Трубы Горят Orchestra
74) Отвиска	102) Улица Снов
75) Отдел Кадров	103) Фарш
76) Папы поют	104) Хали Гали
77) Паста	105) ХитБитСПб

- 106) Хитмания
- 107) ХитРокерс
- 108) Хоть кого
- 109) Цветной бульвар
- 110) Чувство Звука
- 111) ЧуДа
- 112) Шизгара бэнд

- 113) Эврибади
- 114) Экспонат
- 115) ЭлектроСила
- 116) Елена и ребята
- 117) Ясные ночи

Реп-группы:

1) 25/17	20) Константа
2) 63 Регион	21) Крестная семья
3) Адвайта	22) Крёстная семья
4) Антиреспект	23) Крип-А-Крип
5) Артель Хоть Застрелись	24) Кровосток
6) Ассаи	25) Легенды Про
7) Баста (Ногано)	26) Лёд 9
8) Бонч Бру Бонч	27) Мальчишник
9) Братубрат	28) МанифестЪ
10) Бухенвальд Флава	29) Многоточие
11) Ван Моо	30) Неплохой Юра
12) Грибы	31) Отпетые мошенники
13) Дымовая завеса	32) Песочные люди
14) Желтая ветка	33) Полумягкие
15) Звонкий	34) Рабы Лампы
16) Идефикс	35) Сибирский Синдикат
17) Капа И Картель	36) Слим
18) Каспийский Груз	37) Смоки Мо
19) Каста	38) Стороны Ра

39) Т9

40) Триагрутрика

41) Триада

42) Успешная группа

43) ХЛЕБ

44) Чёрная Экономика

45) Чёрное и белое

46) Ю.г.

Творчі групи у жанрі ритм-енд-блюз:

1) АК-47

2) Банд'Эрос

3) Братья Praddd

4) В-Ухо

5) Ёлка

6) Лигалайз

7) Ради Славы

Дитячі музичні колективи:

1) Акварели

2) Аллегро

3) БЭТМЭН

4) Весна

5) Виват

6) Волшебники двора

7) Климбатика

8) Колокольчик

9) Кукушечка

10) Лазоревый цвет

11) Лаулу

12) Макси

13) Мечта

14) Микс

15) Мини

16) Непоседы

17) Питер Пэн

18) Подснежник

19) Ровесники

20) Созвучие

21) Теллерво

22) Ты и Я

23) ФантаZёры

24) Хор Ангелов

25) Чударики

Дорослі та дитячо-юнацькі хореографічні колективи:

1) 13 квартал	23) Вояж
2) Авангард	24) Гармония
3) АВИТА	25) Гжель
4) Агата	26) Группа захвата
5) Акварель	27) Дива
6) Алан	28) Дружба
7) Амадеус	29) Задоринка
8) Аррива	30) Иван да Марья
9) Арт-Микс	31) Идеал
10) Астра	32) Империя танца
11) Атрика	33) Казаки России
12) Аттина	34) Калинка
13) Байкал	35) Калинушка
14) Бенедиктус	36) Каприз
15) Берёзка	37) Карамель
16) Бомба	38) Карусели
17) Брейк	39) Класс
18) Варенька	40) Колорит
19) Вернисаж	41) Конфетти
20) Вита	42) Кредо
21) Возрождение	43) Кристи
22) Восходящие звёзды	44) Кубарики

45) Кудринка	73) Россияне
46) Лидер	74) Россияночка
47) Лик	75) РУСИЧИ
48) Ликование	76) СанРайз
49) Лукоморье	77) Светлячки
50) Машенька	78) Сеньорита Текила
51) Меланж	79) Сибирские узоры
52) Мистерия	80) Сказка
53) Ниагара	81) Славяне
54) Нимфы Афродиты	82) Снегири
55) Озорники	83) Созвездие
56) Озорницы	84) Солнечные зайчики
57) Палитра	85) Солнышко
58) Парус	86) Сувенир
59) Подсолнух	87) Сюрприз
60) Покуражимся	88) Танц-класс
61) Потешки	89) Танцующие человечки
62) Праздник	90) Тысячелетие
63) Променад-данс	91) Улыбка
64) Пюре	92) Фаворит
65) Радость	93) Фиеста
66) Ракета	94) Флер
67) Рандеву	95) Фурор
68) Ритм и мы	96) Ха-Ха, ТУШКИ
69) Ритмы	97) Хорошки
70) Ровесник	98) Чудесники
71) Родничок	99) Школьные годы
72) Росинки	100)Щелкунчик

101) ЭДЕЛЬВЕЙС

102) Экзотика

103) Эксклюзив

104) Экспрессия

105) Элегия

106) Элита

107) Эльдorado

108) Юность

109) Юность Сибири

110) Юный ленинградец

Групи в жанрі шансон:

1) Братья Жемчужные

2) Бутырка

3) Воровайки

4) Мурка

Дорослі та дитячо-юнацькі КВК команди:

1) 350

2) 1930

3) 10054

4) 220 V

5) Активистки

6) Апельсинки

7) Ассорти

8) Бабочки

9) Без Проблем

10) Василечки

11) Весна

12) Винкс

13) Вне Магадана

14) Вселенная

15) Гламурные девчонки

16) Голливуд

17) Древние греки

18) Другое дело

19) Женский батальон

20) Ириски

21) Искры

22) Любимый Город

23) Маленькие леди

24) Малиновые сны

25) Матроскин и Ко

26) Мушкетеры

27) Мы

28) На Стиле

29) Не мальчишки

30) Незабудки

31) Обаяшки	59) Дискредитация Арктических
32) Ой, всё	Моржей
33) ПолнЫй АбЗаЦ	60) Осторожно, Окрашено!
34) Приднестровье	61) Оччень Добрая
35) Пупсики	62) Сухой закон
36) С в кружочке	63) Тяп-ляП
37) Сборная трезвых людей	64) Фондовый рынок
38) Скандал	65) Шоколад не виноват
39) СКОЛКОВО	66) #Бонго
40) Со вкусом	67) #МЫВТЕМЕ
41) Созвездие	68) .mp3
42) Спецназ	69) @Smiles.ua@
43) Стиляги	70) 1 корпус
44) Стройные ножки	71) 1+1
45) СТЭМ	72) 10 ампер
46) Суперпчелки	73) 10 регион
47) Тили Бом	74) 11 бровей Оушена
48) Тройняшки	75) 12+
49) Уже можно	76) 13 СТРАНИЦА
50) Факультет Комедии	77) 16+
51) Фантики	78) 18-
52) Феникс	79) 2 x 2
53) ЦСКА	80) 2+2
54) Шпильки	81) 2000-ные
55) Экипаж	82) 23Б
56) Южная Культура	83) 24 часа
57) Алла ПугачЁва	84) 25 страниц
58) В чем мать родила	85) 25-я

- 86) 29 февраля
- 87) 2жды2
- 88) 30 граммов юмора
- 89) 4 Всадника
- 90) 4 Этаж
- 91) 4х4
- 92) 5 к 1
- 93) 50 на 50
- 94) 50 центров
- 95) 5D
- 96) 655 нанометров
- 97) 66 паралель
- 98) 7 Пятниц
- 99) 7 тонн
- 100) 7 холмов
- 101) 9+1
- 102) BELARUSЫ
- 103) Совет директоров
- 104) Let's Go'
- 105) Money в карMoney
- 106) Ne Bashe Delo
- 107) NEXT-Поколение
- 108) Quadratisch. Praktisch. Жгут!
- 109) V Малине
- 110) Wi-Fi
- 111) Зебра
- 112) А маленькие часики смеются
тик-так, ни о чём не жалея и
люби просто так
- 113) А5
- 114) Абстрактное мышление
- 115) Авангард
- 116) АВБ
- 117) Авитаминоз
- 118) Аврора
- 119) АГАР
- 120) Агния Барто
- 121) АГПУ
- 122) Аграрка Сарбаздары
- 123) Аграрный
- 124) Агрогородок
- 125) Агропромышленный
- 126) Агрофаки
- 127) Адмиральский час
- 128) Адреналин
- 129) АзНефть
- 130) АИСТ
- 131) Айболит
- 132) Академия Кавказцев
- 133) Академия Культуры
- 134) Актёры
- 135) Акцент
- 136) Алабама
- 137) Алексей Сергеевич

138) Алматы Юнайтед	166) АртБакс
139) Алые паруса	167) Арт-Хаус
140) Альянс	168) Археологи
141) Аляска	169) Архимеды
142) Аля-улю	170) АССА
143) Амор де ля ви	171) Астра
144) Амстердам	172) АХ! Какая Сборная
145) Ананас	173) Аясныедни
146) Ангелочки	174) Бабайки
147) АНГИНА	175) Бабушкины внуки
148) Андрей Андреевич	176) Байкал
149) Анна Каренина	177) БАК
150) Анна Степанна	178) Баку ФМ
151) Аномальный континент	179) Балаганчик
152) Антибарби	180) Баламуты
153) Антидиета	181) Балка
154) Анти-Хайп	182) Балконь
155) Антон Палыч	183) Баловницы
156) Антошка Free	184) БАМ
157) Антракт!	185) Банда газа
158) Антураж	186) Бардак
159) Арабеск	187) Баррикадная инстанция
160) Аранормальные люди	188) Батальон Смеха
161) Арматура	189) БГУ
162) Армия Прекрасных Половин	190) Бе-бе-бе
163) Армия Филиппа Киркорова	191) Бежим целоваться
164) Арнольд Шварценеггер	192) Без Акъцента
165) Арррива	193) Без билета

194) Без В/П	222) Большое Будущее
195) Без вариантов	223) Большой маленький
196) Без Вышки	224) Большой размер
197) Без Ж	225) Бомбиты
198) Без комментариев	226) Бомжур
199) Без консервантов	227) Бомонд
200) Без мужикOFF	228) Бонни и Клайд
201) Без пилота	229) Бончестер Юнайтед
202) Без Понтов	230) Бора-Бора
203) Без разницы	231) Борцы
204) Безлимит	232) Борьба и Сила
205) Белые люди	233) Бостон
206) Белый город	234) Ботаники на титанике
207) Бесплезные Ископаемые	235) Ботанический сад
208) Беспредел	236) БраVo
209) Би7	237) Братское сердце
210) БиГ (Белоснежка и 7 гномов)	238) Братья Казаки
211) Бисквит	239) Братья казаки
212) Битва за победу	240) БСК (БРЕД СИВ КЭБЭЛ)
213) Ближе к делу	241) Бригада
214) Бобёр Егор	242) Бригантина
215) Бобрята	243) Бриллианты
216) Богатыри	244) Бро
217) Бодрые зайцы	245) Бродский Молодец
218) Бойцовская сила	246) Бруклин
219) Большая перемена	247) Брют
220) Большая планета	248) Брянская Улица
221) Большие Чувства	249) Брянские валенки

- 250) БСХИ
- 251) Будем дружить семьями
- 252) Будем Знакомы
- 253) Будильник
- 254) Булка Молока
- 255) Бумеранг
- 256) БУМСы
- 257) Бурбойсики
- 258) Буревестник
- 259) Бухта-Барахта
- 260) Бывшая столица
- 261) БЭМС
- 262) Бюджетный Юмор
- 263) Бюст Ленина
- 264) В активном поиске
- 265) ВМКВС (В Моём Квартале
Все Спокойно)
- 266) В натуре
- 267) В погоне за счастьем
- 268) В разработке
- 269) В смысле?
- 270) ВАВИЛОН
- 271) Василевского, 18
- 272) Ватные палочки
- 273) Ваше право
- 274) Вашей маме зять не нужен
- 275) Ваши
- 276) ВВ
- 277) Ведьмы
- 278) Великолепная Четверка
- 279) Велосипед
- 280) Велосипед Антонова
- 281) Верхнеудиск
- 282) Верхушка Айсберга
- 283) Весенний лучик
- 284) Веснушки
- 285) Весомый аргумент
- 286) Ветер в голове
- 287) Вечерний Штутгарт
- 288) Вечное сияние чистого
разума
- 289) Взгляд Леонида Каневского
- 290) Взрывающая время, ветераны
БОЗ
- 291) ВиЗит
- 292) Вид на Волгу
- 293) Винегрет
- 294) Вино из Одуванчиков
- 295) ВИСИ
- 296) Виски с Колей
- 297) Витамин
- 298) Включите свет
- 299) Вкурсе
- 300) ВНЕ ЗАКОНА
- 301) Вне клише
- 302) Вне Очереди

- 303) Во все тяжкие
304) Волга-Волга
305) Волжане-СамГТУ
306) Володина Родина
307) Вольная птица
308) Вольные зайцы
309) Ворошиловские стрелки
310) Восточный экспресс
311) Восход
312) Восьмой Бит
313) Вот Так Вот
314) Вот так встреча!
315) Вотсап
316) Время есть
317) Вроде по моде
318) всё
319) Все в обтяжке
320) Всё в порядке
321) Все в сборе
322) Все В Стали
323) Всё законно
324) Всё по плану
325) Всё по-новому
326) Все свои
327) Всегда кажется
328) Встали-вышли
329) Вторая обувь
330) ВуншПунш
331) Выросла Капуста
332) Выходной
333) Выше крыши
334) Вятка (назв города)
335) Гагарин
336) ГАЗ
337) Гангстеры
338) Гастарбайтеры
339) Где логика?
340) Герцогини
341) ГЗК
342) Глазунья
343) Гламурные акулы
344) Глупый вопрос
345) ГМУ без ГМО
346) Гномы
347) Голая правда
348) Голова
349) Голодные бурундучки
350) Гоп-Сити
351) Горизонт
352) Город
353) Город 313
354) Город N
355) город Thebest
356) Город Горький
357) Город Грез
358) Город Контрастов

- 359) Город Мечты
- 360) Город под подошвой
- 361) Город с видом на поле
- 362) Город Снов
- 363) Города
- 364) Город-питон
- 365) Городские
- 366) Городъ Пятигорскъ
- 367) Горький опыт
- 368) Горький-17
- 369) Горячо
- 370) ГОСПОДАМЫ
- 371) Господи, ребята, смените
название!
- 372) Господин Борщевский
- 373) Гоша Бреднев (он же Алик
Лившиц)
- 374) Гражданская авиация
- 375) Граф Амурский
- 376) Граф Гагарин
- 377) Грехи отцов
- 378) Грецкие орешки
- 379) Гримаса
- 380) Гроздья рябины
- 381) Громокошки
- 382) Группа энтузиастов
- 383) ГТО
- 384) Губка Мандарина
- 385) Гудзон
- 386) ГУУ
- 387) Гэс-Гэс
- 388) Давай Останемся Друзьями
- 389) ДагГУ (Дагестанский
государственный
университет)
- 390) Дай Пять!
- 391) Двадцатый маршрут
- 392) Дважды два
- 393) Двор 26.8
- 394) Девичник
- 395) Девочка моя ты, ласточка
- 396) Девушки из Джаза
- 397) Девчата
- 398) Девчата из чата
- 399) Девяткино
- 400) Дежа Вю
- 401) Дез.раствор
- 402) Декабрьск
- 403) Деканат
- 404) Деревянный Автобус
- 405) Десятый маршрут
- 406) Детвора
- 407) Детективное агенство
«Лунный свет»
- 408) Дети Басты
- 409) Дети

410) Дети ИНДИГО	436) Дневник на стол
411) Дети капитана Гранта	437) ДНК Лемура
412) Дети Комиссаров	438) До звезды
413) Дети Крупской	439) Добро
414) Дети кукурузы	440) Доброе утро
415) Дети лейтенанта Шмидта	441) Добрые Люди
416) Дети Подмосковья	442) Добрянка
417) Дети Суворова	443) Добудет Свет
418) Дети Фурсенко.	444) ДОЖДЬ
419) Дети Якова	445) Дом ЦТР
420) Деточки в клеточку	446) Донни Дарко
421) ДНК (Детская
Некоммерческая Команда)	447) Досвиданья
422) Дефект Бабочек	448) Доспехи
423) ДЖАН	449) Достучаться до звёзд
424) Джентльмены с удачей	450) ДПИ
425) Джентльмены Удачи	451) Дрим Тим
426) Джигит	452) Другая Жизнь
427) Джонни Кейдж и Елена
Малышева	453) Другие 50%
428) Диалоги с Дельфинами	454) Дружный
429) Дизель	455) Друзья
430) Дима	456) Дубль - 5
431) Динамо	457) Дукалис
432) Дипломат	458) Дышите Глубже
433) Дискотека имени Ленина	459) Дюма
434) Дичь	460) Дюртю Леди
435) ДК	461) Евгений и ребята
	462) Евразийский Союз
	463) Европа

464) Европа плюс	492) Забавное будущее
465) Е-Два	493) Забайкальский вариант
466) Единая Команда	494) Завод не имени Ленина
467) ЕЖИ	495) Завтра
468) Ёлки палки	496) Завтрак на Траве
469) Ералаш	497) Зажигалки
470) ЕрМИ	498) Зазеркалье
471) ЕрМУ	499) Закон и беспорядок
472) ЕрПИ	500) Закулисная сборная
473) Ершов	501) Запал Малина Projekt
474) Есть одно НО	502) Запорожский мед. Институт
475) Есть Смысл Спасать	503) Запорожье-Кривой Рог-
Транзит
476) Еще	504) ЗапСиб
477) Ещё	505) Заряд
478) Жарайт Сити	506) ЗаСланцы
479) Железный Район	507) Затем Зачем
480) Женихи из Ташкента	508) Защитники
481) Женская версия	509) Звезда Адреналин
482) Женская Сборная	510) Звездный воин
483) Жены Декабристов	511) Звезды
484) Жи-жа	512) Звоночек
485) Жим Керри	513) Здравия Желаю
486) Жись	514) Здравый смысл
487) Жители России	515) Здрасте
488) ЖИТИ	516) Зеленый Чемодан
489) Жужелица	517) Земля
490) За нами не занимать	518) ЗИО
491) ЗА ТО	

- 519) Знакомые лица
520) Знакомый Юрист
521) Золотой состав
522) Золотце
523) Зря
524) И всё-таки школьники
525) Иван да Марья
526) Иван-чай
527) ИГМИ
528) Игорь
529) Игрушка
530) ИГУ
531) Из дома напротив
532) Из квартиры напротив
533) Из крайности в крайность
534) Из Пятигорска
535) Из Сочи с любовью
536) Из теста
537) Изюм
538) Или типа того
539) Имени Билли Миллигана
540) Имени Брежнева
541) Имени Кустурицы
542) имени Кэрри Брэдшоу
543) Импровизация
544) Ингеборга Дапкунайтед
545) Индиго
546) ИНЖЭКОН
547) Институт туризма
548) Интер.ua
549) Инь-Ян
550) Иркутские декабристы
551) ИРНИТУ
552) Искорки
553) Искренне Ваши
554) Искрята
555) Исподволь
556) Исправь ошибку
557) Исследование
558) Историки
559) Исторические люди
560) История болезни
561) ИСТФИЛ
562) Их разыскивает милиция
563) Ищем себя
564) Йота Ватта Матта Фон
565) Kazaxи
566) Кадр
567) Каждый день Октоберфест
568) Казахстанский проект
569) Казачий проспект
570) Как все
571) Как родные
572) Как я провел Лену
573) Какие-то Печеньки
574) Кактусы

575) Калинина 13	602) Ким Кардашян
576) Калифорния	603) Киндеры-Сюрпризы
577) Камелот	604) Кино
578) Камикадзе	605) Кипарисовый Холм
579) Камышловский уезд	606) Кипарисовый холм
580) Кантиана	607) Кипиш
581) Каприз королевы	608) КиСя
582) кАПУста	609) Китеж
583) Карамельки	610) Классики
584) Карапузы	611) Классные Ребята
585) Картель Шлюмбергера	612) Клеопатра
586) Картина Репина	613) Клуб
587) Карусель	614) Клуб любителей...
588) Касатки	615) Ковбои Политеха
589) Кафедра Полёта	616) Кого смогли – того собрали
590) Квадрат	617) Козырь
591) Квант	618) Коктейль юмора
592) Квантовый селезень	619) Колода Карт
593) Квартет Четырёх	620) Колхоз имени Дукалиса
594) Квартира №7	621) Команда Быстрого
595) Квартира Имени	Приготовления
Калашникова	622) Команда Городского Типа
596) КВЕСТ	623) Команда Имени любимого
597) Квинтэссенция	твоего
598) Кембридж	624) Команда КВН им. Ирины
599) Кефир	Шейк
600) Кило Тр@тилла	625) Команда Моей Мечты
601) Килограмм добра	626) Команда с добрым лицом

- 627) Команда, которую я люблю
- 628) КомБез
- 629) Коммандос 89
- 630) Коммунальная Таежка
- 631) Коммунарские парижане
- 632) КоМпоТ
- 633) Компромисс
- 634) Кому фисташки?
- 635) Контурная карта
- 636) Конфиденциальность
- 637) Концерт
- 638) Корабли лавировали –
 лавировали, да не
 вылавировали
- 639) Коренные Гости
- 640) Корки Бучик
- 641) Короткое Замыкание
- 642) Космические Вопли Н
- 643) Космический университет
- 644) Космос
- 645) Костер
- 646) Кот Борис
- 647) Кот и Кит
- 648) Коты Натальи Тарасовны
- 649) Кофе с молоком
- 650) Кошка
- 651) КПИ
- 652) Кража Смеха
- 653) Край земли
- 654) Крайне Северные
- 655) Крапива
- 656) Красавицы и я
- 657) Красавчики
- 658) Красная фурия
- 659) Краснодар-Сочи
- 660) Красноярск
- 661) Крепкий орешек
- 662) Крестоносцы
- 663) Криворожская шпана
- 664) Кристалл
- 665) Кроссворд
- 666) Крошки
- 667) Крутышки
- 668) Кстати
- 669) Кто попало
- 670) КУБА
- 671) Кубанские казаки
- 672) Кубин Рубин
- 673) Кукусики
- 674) Кукушка
- 675) Культурные ценности
- 676) Культурный город
- 677) Кураж
- 678) Лариса Годунова
- 679) Лас-Вегас
- 680) ЛГК

681) ЛГПИ	709) Лицей для одарённых детей
682) Ле Классика	710) Лобстер от смеха
683) Левый берег	711) Лови Леща
684) Легенда	712) Логики.NET
685) Легион	713) Лондон
686) Легион Смеха	714) ЛПИ
687) Легко ли быть молодым	715) Лужский Рай
688) Лего	716) ЛУНА
689) Лего Олега	717) Лунатики
690) Лёд	718) Лучше некуда
691) Ленинская 27	719) Лучшее предложение
692) Ленинский проспект	720) Лучшие
693) Лепота	721) Лучшие друзья
694) ЛЕПРА	722) Лучший вариант
695) Лесная братва	723) ЛФЭИ
696) Лесной дозор	724) Любимая книга
697) Лесные шишки	725) Любимая ласточка
698) Летняя сборная	726) Любовники
699) Летняя Сборная	727) Любовь
700) Лето	728) Любы не будет
701) Лето в столице	729) Люда
702) Лёша, сиди дома	730) Люди в Спортивном
703) Линейка	731) Люди в черном
704) ЛитРес	732) Люди ИксИгрек
705) Лифт Перегружен	733) Люди напротив
706) Лихтенштейн	734) Люди с историей
707) Лица Полиции	735) Люди ЧЕ
708) Лица ЮЖНОЙ столицы.	736) Люли

737) Лягушата	765) Марганцовка
738) Лялечка	766) Марио
739) МАГМА	767) Марсы
740) Магнум	768) МАРТ
741) Мадагаскарские пингвины	769) Марта
742) Мадам Деви́т	770) математики
743) Мадам Тюссо	771) Материк
744) Майли Сайрус	772) МатросКошка
745) Макароны по-флотски	773) Мафия юмора и крестный
отец
746) Мак-ДК	774) Махачкалинские бродяги
747) Маколей Калкин	775) Мачо и Малышки
748) Максимум	776) Маяк
749) Малая академия наук	777) МГИМО
750) Маленькая Компания	778) МГУ
751) Маленькая леди	779) Меган Фокс
752) Маленький город	780) Мегаполис
753) Малиновый чай	781) Медовуха
754) Мало ли	782) МедЭкспресс
755) Малыши-карандаши	783) Между двух столиц
756) Мальчишки	784) Мексика
757) Мальчишник	785) Мелочи жизни
758) Мама не Горюй	786) Меркурий
759) Мама так сказала	787) Местные
760) Маме понравится	788) Место под солнцем
761) Мамин Сибиряк	789) Метеорит
762) Мандарин	790) Мечтать не вредно
763) МанзЯзяки	791) Мешок картошки
764) Мания величия	

792) Миланский ZUGZWANG	817) Молния
793) Милашки	818) МОЛОДЕЖКА
794) Милая сборная	819) Молодежная сборная
795) Милый Друг	820) Молодёжь 21 века
796) Минздрав Предупреждал	821) Молодость
797) Министерство Веселых Дел	822) Молодые люди
798) Министерство Юстиции	823) Молотов
Одобряет	824) Моносорная КУБГУ
799) Министры короля	825) Морс
Уругвандии	826) Морская академия
800) Минское море	827) Морской girl
801) Миньоны	828) МОС TV
802) Мирное время	829) Москва не сразу строилась
803) МИСИ	830) Москвичи
804) Мистер Ха!	831) Моя Вишнёвая Девятка
805) Мистическая сборная	832) Моя любимая команда
806) МИФ	833) Моя попытка номер пять
807) Михаил Дудиков	834) Мужичок
808) Мишура	835) Мужская Сборная Политеха
809) ММ	836) Мужчина без изъяна
810) Мне Нравится	837) Мульти
811) Мне Очень Нравится	838) Мурманский колледж
ЮУрГУ	искусств
812) МногоНеНадо	839) Мутки Мутко
813) Модный приговор	840) М-фактор
814) Мои золотые	841) МХТИ
815) Мой папа – капитан	842) Мы – наши горы
816) Мой папа – физрук	843) Мы ж команда

844) Мы не планировали	871) Накипело
845) Мы не стесняемся	872) НАО
846) Мы хотим спать	873) Нарты из Абхазии
847) Мыльные пузыри	874) Настоящие тамады
848) Мы не планировали	875) Наташа Агапова
849) Мысли вслух	876) Натюрморт
850) Мышка	877) Наука
851) Мясорубка юмора	878) Наша Сборная
852) МЯУ	879) Наша Хата
853) На билет домой	880) Наше Всё
854) На боковую	881) Наши
855) На вырост	882) НГУ
856) На Высоте	883) Не Детский Юмор
857) На грани	884) Не за Горами
858) На десерт	885) Не Имеет Значения
859) на край	886) Не Как у Людей
860) На лабутенах	887) Не парни
861) На личном отлично	888) Не по Фрейду
862) На любителя	889) Не по-детски
863) На своей волне	890) Не сахар
864) На сладенькое	891) НЕ СЕЗОН
865) На сцене	892) Не Скучай
866) На хайпе	893) Не служили
867) Наглые Дети	894) Не столичные
868) Наглый фрукт	895) Не Суть
869) НАДО	896) Не такая
870) Наказ атамана Макара	897) НЕ ЧИХАЙ!!!
Персидского	898) Неадекватные люди

899) Неваляшка	927) НичЁ такие
900) Невпопад	928) Ничего Личного
901) Недалеко ушли	929) НЛО
902) Нежная ампутация	930) Новая Папка 2
903) Независимость	931) Новая Реальность
904) Незваные Гости	932) Новая Сборная
905) Незолотая Молодежь	933) Новое поколение
906) Неистовые декабристы	934) Новосиб
907) Немного не в себе	935) Новособорная сборная
908) НеМосквичи	936) Новые Армяне
909) НеМурманск	937) Новые армяне
910) НЕП	938) Новые кадры
911) Непохожие	939) Новые лица
912) Неспортивное поведение	940) Новые люди
913) Нестандартный вариант	941) Новые Парни Турбо
914) Нестоличные Люди	942) Новый день
915) Нетбук	943) Новый Свет
916) Нетипичные Романтики	944) Ноготь сломала
917) Неугомон	945) НоуНейм
918) Неудержимые	946) Ночное движение
919) Неунывайки	947) Нужная версия
920) Нефертити	948) НХЛ
921) Нефтегаз	949) Нью-хаузен
922) Ни разу	950) О, Роза Роза
923) Ни стыда, Ни совести	951) О.П.Г.
924) НИИИ Мозги	952) Обгон запрещен
925) Николь Кидман	953) Облака
926) НиФакт	954) Область лба

- 955) Облико Морале
 956) Общие интересы
 957) Обычные люди
 958) Овощной Салат
 959) Огнетушитель
 960) Огнеупорная Сборная
 961) Огни Большого Города
 962) Огни Техаса
 963) Огонек
 964) Ода Солнцу
 965) Одесские джентльмены
 966) Одесские мансы
 967) Один Патрон
 968) Один процент зарядки
 969) Одна Дорога
 970) Однажды в России
 971) ОднаКО
 972) ОдниУбыткиРазЗаРазом
 973) Одноразовая пантера
 974) Одуванчик
 975) ОКЕАН
 976) Окей
 977) Околокультурная столица
 978) ОколоМосква РАНХиГС
 979) Октябрьск
 980) Олег и 6 человек
 981) Оливье
 982) Оля Лукина
 983) ОМОН (Отряд молодёжи
 особого назначения)
 984) ООО
 985) ООО Мечта
 986) ООО Силиконовая Долина
 987) Опа На
 988) ОПГ 86
 989) Операция Ы
 990) Оптимистичные пессимисты
 991) Опять 25
 992) Опять грузины
 993) Орбита FM
 994) Орёл, Решка и Ребро
 995) Орецкие грехи
 996) ОРТ
 997) Оскар Ди Каприо
 998) Особое Мнение
 999) Остановите пленку
 1000) ОСТАП БЕНДЕР
 1001) Осторожно, дети!
 1002) Остров Крым
 1003) Остров свободы
 1004) ОСТРОВ СОКРОВИЩ
 1005) От бинта
 1006) От Винта
 1007) От души
 1008) Отборная Сборная
 1009) Отдел кадров

1010) Отдел номер 4	1038) Пенза 1
1011) Отряд самотупиц	1039) Первые лица
1012) Ох уж эти Греки	1040) Первые среди равных
1013) Очень	1041) Первый маршрут
1014) ПАкт	1042) Первый Национальный
1015) Палата Номер Жесть	1043) Первый поцелуй
1016) Пальцем в небо	1044) Переполох
1017) Пальчики	1045) Переходный возраст
1018) Память девичья	1046) Периферия
1019) Папина дочка	1047) Перспектива
1020) Папкины тапки	1048) Перцы
1021) Пара Лишних Хромосом	1049) Пестики и крестики
1022) Парадокс	1050) Пёстрики
1023) Параллели	1051) Петропавловская четвёрка
1024) Парапапарам	1052) Петросян патруль
1025) Парашют	1053) Печеньки Эйнштейна
1026) Парик Ломоносова	1054) ПЖК
1027) Парк культуры	1055) Пижама-пати
1028) Парма	1056) Пингвины
1029) Парни из Баку	1057) Пионеры
1030) Парни с лесоповала	1058) ПираЗяки
1031) Партия любителей	1059) Пирамида
1032) Пацан и Пацан	1060) ПИСИ
1033) ПГПИ	1061) ПИТЕРСКИЕ ВОДИТЕЛИ
1034) ПГУ	1062) Питерские львы
1035) Педсовет	1063) ПК
1036) Педсоветчица	1064) Планетарий
1037) ПеКусы	1065) ПланКа

1066) Плезантвиль	1093) Пол Лимона
1067) Плеханов и компания	1094) Полиграф Полиграфыч
1068) Плохая компания	1095) ПолицейскийИлимент
1069) Плохая компания	1096) Полные вилы
1070) Плохие Актёры	1097) Полный Бак
1071) Плохой и очень Плохой	1098) Полный Истец
1072) Плюмбум	1099) Полный привод
1073) Плюшки им. Ярослава
Гашека	1100) Полундра
1074) по ГОСТу	1101) Полусладкое
1075) По интересам	1102) Попал на сайт)
1076) По кайфу	1103) Попурри
1077) По пояс в небе	1104) Пора Домой
1078) По Фрейду	1105) Пора по партам
1079) Повидло	1106) Порт-Петровск
1080) Поворот Налево	1107) Порыв Ветра
1081) Подарки	1108) После полуночи
1082) Подозрительные лица	1109) Последний момент
1083) Подъезд	1110) Последний шанс
1084) Подъём	1111) Потенциал
1085) Поехали	1112) Почти без троек
1086) Поздравлямба	1113) Право на Лево
1087) Позитифф Политех	1114) ПРАЗДНИК
1088) Позовите доктора	1115) Престиж
1089) Пойдем подойдем	1116) Преступление и наказание
1090) Поколение	1117) Привет от Кена Кизи
1091) Поколение Z	1118) Привет, Андрей
1092) Покровский бульвар	1119) Привзрослевшие
	1120) Прима

1121) Приоритет	1148) Профком
1122) Пристегните ремни	1149) Прямиком из Моздока
1123) Приталенные	1150) Прямой эфир
1124) Проба	1151) Пуля
1125) Прованс	1152) ПУПС (Пусть Успех
1126) Провинция	Приходит Сам)
1127) Провода	1153) Пушка
1128) Программа Защиты	1154) Пушка
Принцесс	1155) Пушкин
1129) Продам Гараж	1156) Пятигорск
1130) Продольная ноль	1157) Пятигорчане
1131) Проездом	1158) Пятки
1132) Проект Икс	1159) Пятница
1133) Проектная мощность	1160) Рабочий класс
1134) Прометей	1161) Радио Воздух
1135) ПроСОЧИлись	1162) Радио Свобода
1136) Проспект	1163) Радуга
1137) Проспект Мира	1164) Раз и навсегда
1138) Проспект Химиков	1165) Раз на раз
1139) Просто Два Человека	1166) Развитие речи
1140) Просто Драйв	1167) Разговоры на кухне
1141) Просто Есенин	1168) Разные
1142) Просто и со вкусом	1169) Разные в Едином
1143) Просто класс!	1170) Разные люди
1144) Просто Случай	1171) РазПутин
1145) Простые ребята	1172) Разряд
1146) Профилактика	1173) Раисы
1147) Профитроли,	1174) Райцентр

1175) Ракета Релакса	1203) Руки Вверх
1176) Ракетный MIX	1204) РусАгро
1177) Рандеву	1205) Русская дорога
1178) Рассказать друзьям	1206) Русь
1179) Расходимся	1207) С локтя
1180) Ратибор	1208) С понедельника
1181) Рахат-Лукум	1209) С шуткой по жизни
1182) Ребята из Стали	1210) С.У.Р.А.
1183) Ребята с нашего двора	1211) САД
1184) Ребятишки	1212) Салют
1185) Регион 01	1213) Самарский самолет
1186) Регион 51	1214) Самокат
1187) Регион-13	1215) Самокат юмора
1188) Рекорды	1216) Самые Местные Приезжие
1189) РК (Республика Кадров)	1217) Саратов
1190) Решение	1218) Сарафанное радио
1191) Ридикюль	1219) Сахар в карманах
1192) Рижаночки	1220) Саша Гордон
1193) Рижские Готы	1221) саша+маша
1194) Роберт Коп	1222) Сашка
1195) Робинзон	1223) Сборная Артека
1196) Ровесник	1224) Сборная Артиллерийской Академии
1197) Родня	1225) Сборная бывших спортсменов
1198) Рокенрольная Россия	1226) Сборная Института Бизнеса СИБ
1199) РосНОУ	1227) Сборная моделей
1200) PPP	
1201) РУДН	
1202) РУКи	

1228) Сборная Немецкой
Деревни	1249) Свидетели Крымского
Моста
1229) Сборная нормальных
людей	1250) СВК (Самая Веселая
Команда)
1230) Сборная параллельной
вселенной	1251) Свободный полёт
1231) Сборная правильных
студентов	1252) Свои
1232) Сборная Района	1253) Свои из области
1233) Сборная Республики Коми	1254) Свои секреты
1234) Сборная седьмой	1255) Своя
1235) Сборная совхоза Новый	1256) СГУ
1236) Сборная солянка	1257) Се Ля Ви
1237) Сборная Учителей	1258) Север
1238) Сборная Хабаровского
района	1259) Северное Сияние
1239) Сборная химиков	1260) Северный Гаджет
1240) Сборная Хорватии	1261) Северо-Западная
1241) Сборная центрального
района	1262) Сега Мега Драйв 16 бит
1242) Сборная чиновников
Крыма ЧК	1263) Седьмое небо
1243) Сбродная Нового Уренгоя	1264) Секретное оружие
1244) Свадьба в горах	1265) Селфи
1245) Свежесть	1266) Селфи Айфоновна
Инстаграм
1246) Свердловск	1267) Сельсовет
1247) СверхРазум	1268) Сельхоз
1248) Светлячок	1269) Семейка
	1270) Семена моркови
	1271) Семья
	1272) Серая масса
	1273) Сердце Приволжья

1274) Серебряный рог	1300) Смехчающие
1275) Сибирские богатыри	обстоятельства
1276) Сибирские монахи	1301) Смехчающие
1277) Сибирские сибиряки	обстоятельства
1278) Сибирский Автобус	1302) Смешанные чувства
1279) Сибирь	1303) Смородина Сборная
1280) СибСиб (Сибирские	КемГУ
Сибиряки)	1304) Смузи
1281) СИКДиТ	1305) СНГ
1282) СИНАРА	1306) Снегири
1283) Синдром Должанского	1307) Сны Гагарина
1284) Сироп	1308) Со вкусом
1285) Система Зажигания	1309) Со Сна
1286) Сити	1310) Собрание сочинений
1287) Сказание	1311) Совершенно секретно
1288) СКИФ	1312) Современное поколение
1289) Склад Неликвидов	1313) СОК
1290) Славяне	1314) Сократова борода
1291) Слово за Слово	1315) Солнечный удар
1292) Сложное название	1316) СонцеВО!
1293) Слуги народа	1317) Сорванцы
1294) Служебный вход	1318) Сорви голова
1295) Служебный роман	1319) Сорок два
1296) Случайные близнецы	1320) СОС (Самые
1297) Случайные Люди	очаровательные сорванцы)
1298) Случайный Случай	1321) Соседи
1299) Смехачи из Калинчи	1322) Соседи Сверху ДонНАСА
	1323) Софит

1324) СОЮЗ	1351) Страница 14
1325) Союз-Аполло	1352) Стратеги
1326) Спарта	1353) СТРЕЛА
1327) Спарта	1354) Стрелочки
1328) Спасатели	1355) СтройБАТ
1329) Спасибо, Ева	1356) Студенческий Гамбит
1330) СПбУЭиФ	1357) СТЭПиКо
1331) Спойлеры	1358) Султан Великолепный
1332) СПСИ	1359) Суровые парни
1333) Средний, 57	1360) Суффикс
1334) сс	1361) Суша
1335) СССР	1362) Суши
1336) Станция Динамо РЭУ им.
Плеханова	1363) Счастливый город
1337) Станция Спортивная	1364) Счастливый Случай
1338) Старая Синьора	1365) СЫР-р-р
1339) Старики	1366) Тавтология
1340) Старый Город	1367) ТАДАМ
1341) Старый Отель	1368) Так и было
1342) Старый Состав	1369) Так и пишется
1343) Стас Михайлов	1370) ТАК ЛУЧШЕ
1344) Степан Плюшкин	1371) Такая история
1345) Стив Джобс	1372) Такие как Вы
1346) Столик	1373) Такие Разные
1347) Столица	1374) Так-то
1348) Столичные провинциалы	1375) Тамбовские волки
1349) Стоп, Снято!	1376) Танго и Кэш
1350) Страйк	1377) Танк Горбунова
	1378) Та-самая

1379) Татарская дискотека	1407) ТИП и МЫ
1380) Татьянин Дом	1408) ТИПИЧНАЯ ЖЕНСКАЯ
1381) Тачки	СБОРНАЯ
1382) Твердый Знак	1409) ТипкИ
1383) Твердятич Пихто	1410) Титовец
1384) Твикс	1411) Тихий Дон
1385) Твой стиль	1412) Тихий Омут
1386) ТГНГУ	1413) ТМИ
1387) ТГУ	1414) То самое чувство
1388) Те самые	1415) То, что надо
1389) Те Самые Люди	1416) То, что доктор прописал
1390) Те самые ребята	1417) Только Свои
1391) Театр танца	1418) ТОП 10
1392) Театр Уральского Зрителя	1419) Топчик
1393) Темная армия Вятка	1420) Торнадо
1394) Теоретики	1421) Точно в цель
1395) теплый пол	1422) Траектория Смеха
1396) Терешковой 28	1423) Траектория смеха
1397) Территория игры	1424) Трактор
1398) Тест	1425) ТРАКТОР-ЮУрГАУ
1399) Тетрис	1426) Трасса Е-95
1400) Тётя	1427) Трасса М-20
1401) Тетя Мотя	1428) Трезвые кони
1402) ТехНАР	1429) Тремпель
1403) Технобой	1430) Треугольник
1404) Технология	1431) Три Аньки
1405) Т-Игра	1432) Три толстяка
1406) Тинейджеры	1433) ТРИ-О

1434) Триод и Диод	1462) Университетский проспект
1435) Трое из ларца	1463) Уральские дворники
1436) Тронулись	1464) Уральские пельмени
1437) Тронутые севером	1465) Урожай XXI век
1438) ТроЯ	1466) Усейн Болт
1439) Трудный возраст	1467) Уссурийские тигры
1440) Туапсе тоже курорт	1468) Устрой Дестрой
1441) Туса	1469) Утомленные годом
1442) Тыры-пыры	1470) Утомленные солнцем
1443) Тэфи	1471) Утомленные учебой
1444) ТюБИТейка	1472) Утятя
1445) Тюменское время	1473) Ухватка
1446) УГТУ-УПИ	1474) Учительская
1447) Удачи, мистер Горский	1475) Ушаковцы
1448) Уездный город	1476) Фаберже
1449) Уж замуж невтерпех	1477) Факультет
1450) Улица военный городок	1478) Факультет журналистики
1451) Улица Мира	1479) Факультет Свободных
1452) Улица Молодежная	Искусств
1453) Улица Мосфильм	1480) Факультет Управления
1454) Улица Оборонная	Качеством
1455) Улица Плеханова	1481) Фараоны
1456) Улица Правды	1482) ФБР Фанаты бабы Раи
1457) Улица Школьная	1483) Федор Двинятин
1458) Умнички	1484) Фейерверк
1459) Умные люди	1485) Феминисты
1460) Унесенные Верхом	1486) ФизВос
1461) Университет	1487) Физики

1488) Физкульт-хэллоу	1516) Хочу смеяться 5 минут
1489) Фикусы	1517) Хуба Буба
1490) Фиолетово	1518) ХУВД
1491) Фиолетовый Диван	1519) Хурма
1492) ФИФ	1520) XXL
1493) Флэш-Рояль	1521) Хэт-трик
1494) Фоки	1522) Цари и Боги
1495) Форс-Мажоры	1523) Цари науки
1496) Фотография	1524) Царство
1497) Фраза Силы	1525) Цветной Бульвар
1498) Френдзона	1526) Цветочки
1499) ХАИ	1527) Целиноград
1500) Хаос	1528) Цензура
1501) Хапланов	1529) Центр Культуры
1502) Хаски Рейнджеры	1530) Центральный Парк
1503) Ха-Ха Ленд	Культуры и Отдыха
1504) Хая-бон-хай	1531) Цепная реакция
1505) Хватит	1532) Чай
1506) ХВВАИУ	1533) Чак-чак
1507) ХГУ	1534) Чан-Ли
1508) ХЗ	1535) ЧВАГА
1509) Ход Конём	1536) ЧД
1510) Хор не старше 12-ти	1537) Чебурашка
1511) Хористы	1538) Человек с ветром в голове
1512) Хорошие	1539) Челябинский Позитив
1513) Хорошие парни	1540) Чемпионы
1514) Хороший Год	1541) Чемпионы армреслинга
1515) Хороший город	1542) Чемпионы армреслинга

1543) Через край	1570) ШЕСТЕРЁНКИ
1544) Черепаха	1571) Шизгара
1545) Черепаха Торпеда	1572) ШиК
1546) Черепашки	1573) Шифер
1547) Черное и белое	1574) Школа закрытого режима
1548) Чернокнижник	1575) Школа имени
1549) Черным по белому	А. С. Макаренко
1550) Четыре М три	1576) Школа Поколение
1551) Четыре татарина	1577) Школьная пора
1552) Четырка	1578) Школьник-шмольник
1553) Чикаго	1579) Шлагбаум
1554) Чикиряут Нау!	1580) ШОК
1555) Чили	1581) Шоканвард
1556) Чилли Вилли	1582) Шпана
1557) Чистописание	1583) Шпаргалка
1558) Чистые пруды РЭУ им.	1584) Штаб Агутина
Г.В. Плеханова	1585) Шурики
1559) ЧП	1586) Шурочка
1560) Что-то нереальное	1587) Шутка из 90-х
1561) Чуваши	1588) Шучу, где хочу
1562) Чудная Долина	1589) Ща все будет
1563) Шаг	1590) Щи
1564) Шакил Данил	1591) Ыджыд Гаджет
1565) ШАЛЬНАЯ	1592) Экватор
1566) Шаранские бродяги	1593) Экипаж
1567) Шараш-мантаж	1594) Экран
1568) Шарф и Март	1595) Экскурсия по городу
1569) Шелковое сердце	1596) ЭксПО

1597) Экстремум	1623) Юнайтед
1598) ЭКСТРЕННЫЙ ВЫЗОВ	1624) Юное будущее
1599) Экстрим	1625) Юность
1600) ЭлектроШок	1626) Юные гении
1601) Эль Классико	1627) Юра
1602) Эльфы	1628) Юра, прости
1603) Эндорфины	1629) Юрий Гагарин
1604) Энергетики	1630) Я и есть РЭП
1605) Эскадрон Гусар	1631) Я и кто-то еще
1606) Этажом Выше	1632) Я Люблю Тебя
1607) Это Мед	1633) Я обиделась
1608) Это мы еще посмотрим	1634) Я – красотка
1609) Это простое	1635) Яжмать
нераспространенное	1636) Якутск Молодой
предложение	1637) Янтарь
1610) Это сложно	1638) Ять
1611) Эффект Аффекта	
1612) Эффект бабочки	
1613) Эффект Папочки	
1614) Эффект Плацебо	
1615) ЮГА	
1616) Юго - Восток	
1617) Югра	
1618) Южане	
1619) Южная Столица	
1620) Южный Округ	
1621) Юзефина	
1622) Юла	